

**UCHWAŁA Nr XLVI/293/2018
Rady Miasta Imielin
z dnia 26 września 2018 roku**

w sprawie zmiany Uchwały Nr IX/45/2015 z dnia 24 czerwca 2015 roku w sprawie
uchwalenia Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Imielin.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie
gminnym (j.t. Dz.U. z 2018 roku, poz. 994 z późn.zm.)

Rada Miasta Imielin

uchwała:

§ 1

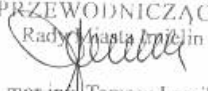
W Uchwale Nr IX/45/2015 Rady Miasta Imielin z dnia 24 czerwca 2015 roku w sprawie
przyjęcia "Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Imielin", załącznik do tej Uchwały
otrzymuje brzmienie, określone w załączniku do niniejszej Uchwały.

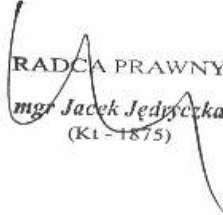
§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta Imielin.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY
Rady Miasta Imielin

mgr inż. Tomasz Lamik

RADCA PRAWNY
mgr Jacek Jędrzycka
(K1-1875)

**Załącznik
do Uchwały Nr XLVI/293/2018
Rady Miasta Imielin
z dnia 26 września 2018 roku**

**Aktualizacja
Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Imielin**

Główny Instytut Górnictwa
Katowice 2017 r.

Spis treści

1 WYKAZ SKRÓTÓW.....	8
2 WPROWADZENIE.....	9
3 POWIĄZANIA PROGRAMU Z DOKUMENTAMI STRATEGICZNYMI I PLANISTYCZNYMI UNII EUROPEJSKIEJ, KRAJOWYMI, REGIONALNYMI I GMINNYMI.....	10
3.1 Dokumenty dotyczące rozwoju przestrzenno – społeczno – gospodarczego Unii Europejskiej.....	10
3.2 Strategiczne dokumenty dotyczące rozwoju przestrzenno – społeczno – gospodarczego szczebla krajowego.....	12
3.3 Strategiczne dokumenty dotyczące rozwoju przestrzenno – społeczno – gospodarczego szczebla regionalnego.....	15
3.4 Strategiczne dokumenty dotyczące rozwoju przestrzenno – społeczno – gospodarczego szczebla lokalnego.....	20
4 DIAGNOZA OGÓLNA MIASTA.....	24
4.1 Charakterystyka ogólna miasta.....	24
4.2 Aspekty społeczne.....	25
4.2.1 Demografia i bezrobocie.....	25
4.2.2 Oświata i wychowanie.....	26
4.2.3 Ochrona zdrowia.....	27
4.2.4 Pomoc społeczna.....	27
4.2.5 Kultura i sztuka.....	28
4.2.6 Sport i turystyka.....	29
4.2.7 Organizacje pozarządowe.....	30
4.3 Aktywność gospodarcza.....	30
4.4 Zagospodarowanie przestrzenne.....	33
4.5 Infrastruktura techniczna.....	36
4.6 Ochrona środowiska.....	39
5 DIAGNOZA SZCZEGÓŁOWA POD KĄTEM CZYNNIKÓW I ZJAWISK KRYZYSOWYCH ORAZ SKALI I CHARAKTERU POTRZEB REWITALIZACYJNYCH.....	42
5.1 Ustalenia metodyczne dla wyboru obszarów kryzysowych / zdegradowanych.....	42
5.2 Diagnoza negatywnych zjawisk w Imielinie w oparciu o dane statystyczne.....	44
5.2.1 Trend demograficzny.....	44
5.2.2 Poziom ubóstwa i wykluczenia społecznego.....	49
5.2.3 Aktywność gospodarcza.....	58
5.2.4 Funkcjonalność oraz charakter przestrzeni.....	62
5.3 Wyniki badań społecznych.....	65
5.3.1 Wyniki badań z 2014 r.....	66
5.3.2 Wyniki badań z 2017 r.....	76
6 ZASIĘG PRZESTRZENNY OBSZARU ZDEGRADOWANEGO ORAZ OBSZARU REWITALIZACJI.....	83
6.1 Wybór obszaru zdegradowanego i obszarów rewitalizacji.....	83
6.2 Graficzne przedstawienie zasięgu obszaru zdegradowanego i rewitalizacji.....	85
7 POGŁĘBIONA DIAGNOZA OBSZARU REWITALIZACJI.....	89
7.1 Obszar rewitalizacji A: Przestrzeń w ścisłym centrum miasta.....	90
7.2 Obszar rewitalizacji B.....	91
7.3 Obszar rewitalizacji C: Kamieniołom.....	93
7.4 Obszar rewitalizacji D: Wzniesienie Golcówka.....	94
8 WIZJA STANU OBSZARU PO PRZEPROWADZENIU REWITALIZACJI.....	96
9 CELE REWITALIZACJI I KIERUNKI DZIAŁAŃ.....	97
10 PLANOWANE PODSTAWOWE PROJEKTY I PRZEDSIĘWZIĘCIA REWITALIZACYJNE WRAZ Z ICH OPISAMI....	99
10.1 Rodzaje projektów.....	99
10.2 Lista i opis podstawowych projektów rewitalizacyjnych.....	99
10.3 Oddziaływanie projektów oraz ich powiązania.....	104
11 CHARAKTERYSTYKA DODATKOWYCH RODZAJÓW PRZEDSIĘWZIĘĆ REWITALIZACYJNYCH.....	106
12 KOMPLEMENTARNOŚĆ POMIĘDZY PROJEKTAMI I MECHANIZMY JEJ ZAPEWNIANIA.....	108

13 RAMY FINANSOWE ORAZ ŹRÓDŁA FINANSOWANIA PROJEKTÓW REWITALIZACYJNYCH.....	111
14 MECHANIZMY WŁĄCZENIA MIESZKAŃCÓW, PRZEDSIĘBIORCÓW I INNYCH INTERESARIUSZY W PROCES REWITALIZACJI.....	115
14.1 Etap diagnozowania i programowania.....	115
14.2 Etap wdrażania Lokalnego Programu Rewitalizacji.....	124
14.3 Etap monitorowania realizacji LPR.....	125
15 SYSTEM REALIZACJI PROGRAMU REWITALIZACJI.....	126
16 SYSTEM MONITORINGU I OCENY SKUTECZNOŚCI DZIAŁAŃ ORAZ WPROWADZANIA MODYFIKACJI W REAKCJI NA ZMIANY W OTOCZENIU PROGRAMU.....	129
17 ANALIZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO.....	135
18 PODSUMOWANIE.....	137
19 SPIS LITERATURY I ŹRÓDEŁ INFORMACJI WYKORZYSTANYCH W OPRACOWANIU.....	140

Spis tabel

Tabela 1 Dane demograficzne.....	25
Tabela 2 Liczba bezrobotnych w mieście Imielin w latach 2012 - 2016.....	26
Tabela 3 Liczba uczniów w mieście Imielin w latach 2012 - 2016.....	26
Tabela 4. Zestawienie przyczyn ubiegania się o pomoc społeczną w latach 2012-2016.....	28
Tabela 5. Podmioty gospodarcze według form własności działające na terenie Imielina.....	31
Tabela 6. Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą wg sekcji PKD 2007.....	31
Tabela 7. Struktura zatrudnienia w mieście wg płci.....	32
Tabela 8. Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym wg płci.....	32
Tabela 9. Zasoby mieszkaniowe w Imielinie.....	34
Tabela 10 Obiekty podlegające ochronie konserwatorskiej na terenie miasta Imielin.....	35
Tabela 11 Obiekty typowane do objęcia gminną ewidencją zabytków.....	35
Tabela 12 Sieć wodociągowa w mieście Imielin.....	36
Tabela 13 Kanalizacja w mieście Imielin.....	36
Tabela 14 Energia elektryczna w gospodarstwach domowych.....	37
Tabela 15 Sieć gazowa na terenie miasta Imielin.....	37
Tabela 16 Kluczowe kryteria delimitacji obszarów rewitalizacji.....	43
Tabela 17 Wskaźnik zaludnienia / występowania liczby mieszkańców.....	44
Tabela 18 Wskaźnik starzenia się społeczeństwa w Imielinie.....	47
Tabela 19 Wskaźnik osób bezrobotnych w Imielinie.....	49
Tabela 20 Wskaźnik korzystających ze świadczeń OPS w Imielinie.....	51
Tabela 21 Zestawienie ulic, na których intensyfikują się problemów społecznych.....	53
Tabela 22 Wskaźnik przestępczości w Imielinie.....	54
Tabela 23 Zjawisko przemocy w rodzinie.....	56
Tabela 24 Liczba awarii sieci wodociągowej w Imielinie.....	60
Tabela 25. Zestawienie obszarów miasta, w których ankietowani wskazywali występowanie negatywnych zjawisk społecznych lub uwarunkowań społeczno - gospodarczych.....	71
Tabela 26. Zestawienie obszarów miasta, w których ankietowani wskazywali występowanie negatywnych zjawisk społecznych lub uwarunkowań społeczno - gospodarczych.....	79
Tabela 27. Zestawienie obszarów miasta, w których ankietowani wskazywali występowanie słabej jakości lub brak elementów infrastrukturalny związanych z przestrzenią miasta.....	80
Tabela 28 Ilościowy opis obszaru rewitalizacji Miasta Imielin.....	90
Tabela 29 Analiza SWOT dla obszaru A rewitalizacji miasta Imielin.....	91
Tabela 30 Analiza SWOT dla obszaru B rewitalizacji miasta Imielin.....	92
Tabela 31 Analiza SWOT dla obszaru C rewitalizacji miasta Imielin.....	93
Tabela 32 Analiza SWOT dla obszaru D rewitalizacji miasta Imielin.....	95
Tabela 33. Lista projektów rewitalizacyjnych.....	99
Tabela 34. Proponowane dodatkowe przedsięwzięcia rewitalizacyjne.....	106
Tabela 35. Indykatywne środki finansowe w ramach programu rewitalizacji z podziałem na źródła finansowania [PLN].....	112
Tabela 36 Szacunkowe koszty działań rewitalizacyjnych podziale na lata.....	114
Tabela 37 Harmonogram realizacji projektów w ramach LPR.....	127
Tabela 38 Wskaźniki produktu i rezultatu wynikające z obowiązujących wytycznych w zakresie realizacji projektów w ramach RPO WSL 2014-2020.....	131
Tabela 39 Macierz powiązań wskaźników z kierunkami działań Programu.....	133

Spis rysunków

Rysunek 1 Identyfikacja obszarów o najwyższym wskaźniku gęstości zaludnienia.....	46
Rysunek 2 Identyfikacja problemów społecznych na mapie miasta Imielin.....	53
Rysunek 3 Identyfikacja zdarzeń przestępczych na mapie miasta Imielina.....	57
Rysunek 4 Przestrzenna identyfikacja problemów społecznych – podsumowanie.....	58
Rysunek 5 Lokalizacja obszarów o największym skupisku podmiotów gospodarczych.....	59
Rysunek 6 Rozmieszczenie obszarów występowania awarii sieci wodociągowej.....	61
Rysunek 7 Rozmieszczenie obszarów i obiektów problemowych oraz stanowiących potencjał kulturowy i przyrodniczy miasta.....	64
Rysunek 8 Wizualizacja analiz w obszarze przestrzennym, gospodarczym oraz technicznym.....	65
Rysunek 9. Wiek respondentów.....	68
Rysunek 10. Informacje dodatkowe.....	69
Rysunek 11. Miejsce zamieszkania respondentów.....	69
Rysunek 12. Średnia odpowiedzi dotyczących występowania wybranych zjawisk społecznych i uwarunkowań społeczno – gospodarczych w Mieście Imielin.....	70
Rysunek 13 Ocena jakości elementów zagospodarowania przestrzeni miast Imielin.....	72
Rysunek 14 Hierarchizacja działań rewitalizacyjnych jakie należałoby przeprowadzić w Imielinie w celu poprawy warunków życia mieszkańców całego miasta.....	74
Rysunek 15. Graficzne przedstawienie odpowiedzi na pytanie o potrzebę realizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Imielin.....	75
Rysunek 16. Wiek respondentów.....	76
Rysunek 17. Informacje dodatkowe.....	77
Rysunek 18. Średnia odpowiedzi dotyczących występowania wybranych zjawisk społecznych i uwarunkowań społeczno – gospodarczych w Mieście Imielin.....	78
Rysunek 19 Ocena jakości elementów związanych z przestrzenią miasta Imielin.....	80
Rysunek 20 Hierarchizacja działań rewitalizacyjnych jakie należałoby przeprowadzić w Imielinie w celu poprawy warunków życia mieszkańców całego miasta.....	82
Rysunek 21 Graficzne uzasadnienie wyboru terenu zdegradowanego.....	83
Rysunek 22 Wizualizacja zasięgu obszaru zdegradowanego i obszarów rewitalizacji.....	85
Rysunek 23 Wizualizacja zasięgu obszaru rewitalizacji A.....	86
Rysunek 24 Wizualizacja zasięgu obszaru rewitalizacji B.....	87
Rysunek 25 Wizualizacja zasięgu obszaru rewitalizacji C i D.....	88
Rysunek 26 Matryca powiązań proponowanych w dokumencie projektów z celami Programu.....	102
Rysunek 27 Przestrzenne rozmieszczenie projektów rewitalizacyjnych.....	103
Rysunek 28. Zrzut ekranu z informacją o ankietach, zamieszczoną na stronie internetowej Urzędu Miasta Imielin [dostęp: 04.07.2014].....	116
Rysunek 29. Zrzut ekranu z informacją o badaniu ankietowym, zamieszczoną na parafialnej stronie internetowej parafii Matki Boskiej Szkaplerznej w Imielinie [dostęp: 04.07.2014].....	116
Rysunek 30. Informacja w Kurierze Imielińskim nr 7 (93), lipiec 2014 r.....	117
Rysunek 31. Zrzut ekranu z informacją o badaniu ankietowym, zamieszczoną na portalu regionalnym sbl24 [dostęp: 14.08.2014].....	117
Rysunek 32. Zrzut ekranu z pierwszą stroną ankiety [dostęp: 01.08.2014].....	118
Rysunek 33. Zrzut ekranu z informacją o ankietach, zamieszczoną na stronie internetowej Urzędu Miasta Imielin [dostęp: 06.07.2017].....	120
Rysunek 34. Informacja w Kurierze Imielińskim nr 7 (129), lipiec 2017 r.....	120
Rysunek 35. Zrzut ekranu z pierwszą stroną ankiety [dostęp: 01.08.2017].....	121

Rysunek 36. Zrzut ekranu zaproszenia do konsultacji [dostęp: 29.09.2017].....	122
Rysunek 37. Zrzut ekranu formularz konsultacji [dostęp: 29.09.2017].....	123
Rysunek 38 Harmonogram monitorowania i oceny Lokalnego Programu Rewitalizacji.....	130

Spis załączników

Załącznik 1 Karty projektów rewitalizacyjnych

Załącznik 2 Formularz badania ankietowego przeprowadzonego w lipcu 2014 r.

Załącznik 3 Formularz badania ankietowego przeprowadzonego w lipcu 2017 r., w ramach aktualizacji LPR

Załącznik 4 Wzór raportu z realizacji zadań w ramach Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Imielin

1 WYKAZ SKRÓTÓW

BDL	Bank Danych Lokalnych – baza GUS
CS	cel strategiczny
CO	cel operacyjny
EFRR	Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego
EFS	Europejski Fundusz Społeczny
GIG	Główny Instytut Górnictwa
GUS	Główny Urząd Statystyczny
GDDKiA	Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad
KD	Kierunek działania
KSRR	Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010–2020: Regiony, Miasta, Obszary Wiejskie
LPR	Lokalny Program Rewitalizacji
MPZP	miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego
ocena OOŚ	procedura oceny oddziaływania na środowisko inwestycji
PEP	Polityka ekologiczna państwa w latach 2009–2012 z perspektywą do roku 2016
RDOŚ	Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska
RPO WSL 2014-2020	Regionalny Program Operacyjny Województwa Śląskiego na lata 2014-2020
SRK2020	Strategia Rozwoju Kraju 2020. Aktywne społeczeństwo, konkurencyjna gospodarka, sprawne państwo
SRKL	Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego
SRKS	Strategia Rozwoju Kapitału Społecznego 2011–2020
SWOT	analiza dla oceny wewnętrznego (silne i słabe strony) i zewnętrznego otoczenia (szanse i zagrożenia)
UM	Urząd Miasta
Ustawa OOŚ	Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2017 poz. 1405 ¹)
W	wskaźniki
WIOŚ	Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska

¹Zgodnie z Obwieszczeniem Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 22 czerwca 2017 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2017 poz. 1405).

2 WPROWADZENIE

Rewitalizacja to skoordynowany proces, prowadzony wspólnie przez władzę samorządową, społeczność lokalną i innych uczestników, będący elementem polityki rozwoju i mający na celu przeciwdziałanie degradacji przestrzeni zurbanizowanej, zjawiskom kryzysowym, pobudzanie rozwoju i zmian jakościowych, poprzez wzrost aktywności społecznej i gospodarczej, poprawę środowiska zamieszkania oraz ochronę dziedzictwa narodowego, przy zachowaniu zasad zrównoważonego rozwoju.²

Celem opracowania i wdrożenia programu rewitalizacji jest pobudzenie aktywności środowisk lokalnych oraz stymulowanie współpracy na rzecz rozwoju społeczno-gospodarczego, a także przeciwdziałanie zjawiskom wykluczenia społecznego.

Należy podkreślić, iż lokalny program rewitalizacji stanowi koordynowany przez gminę wieloletni program działań i ma charakter wielokierunkowy (społeczny, gospodarczy, przestrzenny, środowiskowy i techniczny) zmierzający do wyprowadzenia obszaru z sytuacji kryzysowej oraz stworzenie warunków do dalszego rozwoju obszaru. Skutki zaprogramowanych w nim działań (projektów rewitalizacyjnych), odpowiadające na zdiagnozowane problemy, oddziałują na całe miasto.

Niniejszy Program jest kierunkową wizją zmian oraz potrzeb miasta Imielina w perspektywie najbliższych lat. Przedstawia diagnozę aktualnych problemów miasta oraz stanowi próbę odpowiedzi na zidentyfikowane negatywne zjawiska społeczno – gospodarcze oraz przestrzenno – środowiskowe.

Przedstawione w Programie propozycje działań, w tym przykłady projektów rewitalizacyjnych, mają w przyszłości wykreować miasto bazujące na potencjale kulturowym i walorach przyrodniczych, które będzie przyjazne dla mieszkańców, przedsiębiorców i turystów.

Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Imielin opracowany został na podstawie art. 18 ust.2 pkt 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym³ w 2015 r. i przyjęty uchwałą nr IX/45/2015 Rady Miasta Imielin z dnia 24 czerwca 2015, a następnie zaktualizowany w roku 2017 zgodnie z Wytycznymi w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020⁴

² definicja przyjęta przez Komitet Naukowy Projektu Instytutu Rozwoju Miast w dniu 15 lutego 2008 r.

³ Dz. U. z 2016 r. poz. 446

⁴ Wytyczne w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020, Ministerstwo Rozwoju, MR/H 2014-2020/20(02)08/2016, Warszawa, sierpień 2016 r.

3 POWIĄZANIA PROGRAMU Z DOKUMENTAMI STRATEGICZNYMI I PLANISTYCZNYMI UNII EUROPEJSKIEJ, KRAJOWYMI, REGIONALNYMI I GMINNYMI

Kierunkowe wytyczne dla opracowania Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Imielin zostały ustalone w pierwszej kolejności na podstawie głównych dokumentów szczebla europejskiego, krajowego i regionalnego. Wskazanie na związki opracowanego dokumentu LPR z szerokim spektrum polityk i programów stanowi kluczowe działanie związane z zapewnieniem jego spójności i komplementarności. Poniżej przedstawiono główne grupy dokumentów i wybrane z nich cele i zadania, które nawiązują wprost lub pośrednio do Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Imielin. Wybrane cele i zadania wiążą się najczęściej z przezwyciężaniem barier społeczno – gospodarczych, ale odwołano się również do tych, które wiążą się z ochroną przyrody i dziedzictwa kulturowego.

3.1 Dokumenty dotyczące rozwoju przestrzenno – społeczno – gospodarczego Unii Europejskiej

Europa 2020 Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu

Komunikat Komisji Europejskiej **Europa 2020 Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu** z 3 marca 2010 roku promuje wizję społecznej gospodarki rynkowej dla Europy XXI wieku, możliwej dzięki:

- rozwojowi inteligentnemu: rozwojowi gospodarki opartym na wiedzy i innowacji,
- rozwojowi zrównoważonemu: wspieranie gospodarki efektywniej korzystającej z zasobów, bardziej przyjaznej środowisku i bardziej konkurencyjnej,
- rozwojowi sprzyjającemu włączeniu społecznemu: wspieranie gospodarki o wysokim poziomie zatrudnienia, zapewniającej spójność społeczną i terytorialną.

Działania bezpośrednio odnoszące się do zapewnienia spójności społecznej i terytorialnej, będą koncentrować się na wzmocnieniu pozycji obywateli poprzez zapewnienie wysokiego poziomu zatrudnienia, inwestowanie w kwalifikacje, zwalczanie ubóstwa oraz modernizowanie rynków pracy, systemów szkoleń i ochrony socjalnej. Konieczne będzie wzmocnienie roli polityki w obszarze zatrudnienia, edukacji i szkolenia oraz systemów ochrony socjalnej poprzez zwiększenie współczynnika aktywności zawodowej i ograniczenie strukturalnego bezrobocia oraz zmiana poczucia odpowiedzialności społecznej w sektorze biznesu. Kluczowym zadaniem będzie również walka z ubóstwem i wykluczeniem społecznym oraz zmniejszenie nierówności dla osób starszych.

Na poziomie krajowym niezbędna jest realizacja działań ujętych w inicjatywach przewodnich Strategii, ukierunkowanych na zwiększenie spójności społecznej i terytorialnej, tj.:

- **Program na rzecz nowych umiejętności i zatrudnienia** obejmujący działania z zakresu modernizacji rynków pracy i wzmocnienia pozycji obywateli poprzez rozwój kwalifikacji przez całe życie w celu zwiększenia współczynnika aktywności zawodowej i lepszego dopasowania popytu do podaży na rynku pracy, a szczególności m.in.:
 - zmniejszenie segmentacji rynku pracy,
 - analiza i monitoring skuteczności działania systemów podatkowych i systemów świadczeń dla zwiększenia opłacalności pracy,
 - wsparcie nowych sposobów utrzymania równowagi między życiem zawodowym, a prywatnym,
 - wsparcie aktywności osób starszych oraz zwiększenie równouprawnienia płci,
 - rozwój dialogu społecznego,

- zapewnienie możliwości do kontynuowania nauki w toku kształcenia ogólnego, zawodowego, wyższego i kształcenia dorosłych,
 - utworzenie partnerstwa przedstawicieli sektora B+R i przedsiębiorstw,
- **Europejski program walki z ubóstwem** zapewniający spójność społeczną i terytorialną, szeroką dostępność korzyści płynących ze wzrostu gospodarczego i zatrudnienia, godne i aktywne uczestnictwo w życiu społeczeństwa osób ubogich i wykluczonych społecznie, a szczególności m.in.:
- zwiększanie poczucia odpowiedzialności za walkę z ubóstwem i wykluczeniem społecznym,
 - przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu grup szczególnie zagrożonych (rodziców samotnie wychowujących dzieci, starszych kobiet, mniejszości, osób niepełnosprawnych i bezdomnych);
 - modernizacja systemów ochrony socjalnej i emerytalne,
 - zapewnienie dostępu do opieki zdrowotnej.

Umowa Partnerstwa

Umowa Partnerstwa⁵, określająca kierunki interwencji trzech polityk unijnych w Polsce, tj. Polityki Spójności, Wspólnej Polityki Rolnej i Wspólnej Polityki Rybołówstwa wyznaczyła cele i priorytety interwencji publicznej w kraju, stanowiąc tym samym przełożenie postanowień z poziomu Unii Europejskiej na poziom krajowy. Analiza potrzeb rozwojowych i potencjałów możliwych do wykorzystania przeprowadzona w ramach przygotowania projektu dokumentu wykazała, że istotne wyzwanie stanowi **poprawa spójności społecznej oraz dostępności terytorialnej**. W coraz większym stopniu na obszarach miejskich występuje odsetek ludności zagrożonej ubóstwem. Problem zróżnicowań przestrzennych oraz przeciwdziałania peryferyjności wynikającej z barier w zakresie dostępności infrastrukturalnej, w tym głównie transportowej i energetycznej wciąż pozostaje i wymaga ukierunkowania specjalnej interwencji. Dlatego też ważne jest programowanie rozwoju miast w taki sposób, aby sprzyjać włączeniu społecznemu nie tylko poprzez wspieranie wysokiego poziomu zatrudnienia, ale także stymulowanie przedsiębiorczości oraz zapewnienie spójności społecznej, gospodarczej i terytorialnej. Zwiększeniu spójności społecznej i terytorialnej sprzyjać będą również działania realizowane w zakresie wyrównywania dostępu do usług publicznych, takich jak usługi społeczne, czy edukacyjne.

Celami realizowanymi w ramach perspektywy finansowej 2014-2020 są właśnie:

- zwiększanie konkurencyjności gospodarki,
- poprawa spójności społecznej i terytorialnej,
- podnoszenie sprawności i efektywności państwa.

W ramach perspektywy finansowej 2014-2020 promowane jest również zintegrowane podejście terytorialne jako nowy instrument służący realizacji strategii terytorialnych, przy pomocy którego realizowane będą w szczególności zintegrowane działania służące zrównoważonemu rozwojowi obszarów miejskich, łączące działania finansowane z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego.

Dokumenty szczebla europejskiego stanowią wytyczne kierunkowe dla wielu polityk krajowych. Ich bezpośrednia transpozycja na poziom lokalny jest właściwie niemożliwa, a zatem ujęcie ich bezpośrednio w Lokalnym Programie Rewitalizacji Miasta Imielin nie byłoby wykonalne. Niemniej jednak zawarte w nich opisy wskazują jednoznacznie na kierunek rozwoju krajów i regionów w Unii Europejskiej z którym to kierunkiem zgodne są również ujęte w LPR cele i zadania.

⁵ Programowanie perspektywy finansowej 2014–2020. Umowa Partnerstwa, projekt po zmianach wynikających z uzupełnienia zapisów o EFRM oraz po negocjacjach programów operacyjnych, Warszawa, grudzień 2015 rok, <https://www.funduszeuropejskie.gov.pl>

3.2 Strategiczne dokumenty dotyczące rozwoju przestrzenno – społeczno – gospodarczego szczebla krajowego

Strategia Rozwoju Kraju 2020 (SRK 2020)⁶ stanowi swoistą odpowiedź na strategię **Europa 2020 - Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu**. Celem strategicznym kraju wskazanym w SRK 2020 jest wzmocnienie i wykorzystanie gospodarczych, społecznych i instytucjonalnych potencjałów zapewniających szybszy i zrównoważony rozwój kraju oraz poprawę jakości życia ludności.

Cel ten będzie realizowany w ramach 3 obszarów: *sprawne i efektywne państwo, konkurencyjna gospodarka, spójność społeczna i terytorialna*. Wybrane obszary odpowiadają celom strategicznym zdefiniowanym w Strategii Europa 2020 oraz realizującym ją inicjatywom przewodnim. Wyzwania rozwojowe w zakresie integracji rozwoju przestrzennego z rozwojem społecznym i gospodarczym zostały szeroko nakreślone w ramach *III obszaru strategicznego Spójność społeczna i terytorialna* realizowana poprzez następujące cele:

- **III.1. Integracja społeczna**, gdzie jednym z kierunków interwencji publicznej jest Zwiększenie aktywności osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym (III.1.1.). Działanie to polegać będzie w głównej mierze na aktywizacji osób wykluczonych poprzez przygotowanie odpowiednich instrumentów skierowanych na wzmacnianie potencjałów poszczególnych osób, np. poprzez programy wspierające powrót do uczestniczenia w życiu społecznym, a w konsekwencji integrację grup de faworyzowanych i stwarzanie miejsc pracy.

Kierunek interwencji *Zmniejszenie ubóstwa w grupach najbardziej nim zagrożonych (III.1.2)* koncentrować się będzie na działaniach związanych z poprawą spójności społecznej ze szczególnym uwzględnieniem zmian demograficznych tj. starzejące się społeczeństwo. Istotne będzie wypracowanie nowego modelu wsparcia skierowanego do osób starszych w zakresie dostępu do świadczeń zdrowotnych i usług opieki długoterminowej, zatrzymywanie ich na rynku pracy oraz zwiększanie ich udziału w życiu społecznym. Kluczowe będą również działania realizowane w obszarze mieszkalnictwa tj.:

- likwidacja deficytów ilościowych w segmencie lokali socjalnych i mieszkań przeznaczonych dla osób wymagających innej społecznej pomocy mieszkaniowej,
- wprowadzenie formy podaży mieszkań dostępnych cenowo w segmencie mieszkań na wynajem,
- likwidacja luki remontowej,
- ograniczenie zapotrzebowania na energię w sektorze mieszkaniowym,
- obniżenie kosztów budowy mieszkań,
- stworzenie odpowiedniego zasobu uzbrojonych gruntów pod budownictwo mieszkaniowe.

W ramach Celu III.1. Integracja społeczna Polityka mieszkaniowa skupiać się będzie także na racjonalizacji zasad gospodarowania publicznym zasobem mieszkaniowym oraz zasobami towarzystw budownictwa społecznego.

- **III.2. Zapewnienie dostępu i określonych standardów usług publicznych**, gdzie zmierzać będzie do doskonalenia świadczenia usług przez zwiększanie ich dostępności przez wszystkich obywateli oraz poprawę jakości z uwzględnieniem specyfikacji terytorialnej poprzez priorytetowe kierunki interwencji publicznej tj.:
 - podnoszenie jakości i dostępności usług publicznych (III.2.1.),
 - zwiększenie efektywności systemu świadczenia usług publicznych (III.2.2.).
- **III.3. Wzmocnienie mechanizmów terytorialnego równoważenia rozwoju oraz integracja przestrzenna dla rozwijania i pełnego wykorzystania potencjałów regionalnych**, którego głównym wyzwaniem zapewnienie spójności wewnętrznej kraju oraz niedopuszczenie do nadmiernych zróżnicowań przestrzennych. Odbywać się to będzie dzięki wdrażaniu następujących kierunków interwencji:

⁶ Strategia Rozwoju Kraju 2020. Aktywne społeczeństwo, konkurencyjna gospodarka, sprawne państwo, Ministerstwo Rozwoju Regionalnego, Warszawa, wrzesień 2012.

- *III.3.1. Tworzenie warunków instytucjonalnych, prawnych i finansowych dla realizacji działań rozwojowych w regionach* poprzez zintegrowane podejście do polityki regionalnej spajające polityki sektorowe i integrujące działania rozwojowe polityki regionalnej z racjonalną i zrównoważoną gospodarką przestrzenną,
- *III.3.2. Wzmacnianie ośrodków wojewódzkich* poprzez rozwijanie usług publicznych wyższego rzędu i funkcji symbolicznych dla podniesienia znaczenia tych ośrodków w skali krajowej i międzynarodowej,
- *III.3.3. Tworzenie warunków dla rozwoju ośrodków regionalnych, subregionalnych i lokalnych oraz wzmacniania potencjału obszarów wiejskich* poprzez zapewnienie zintegrowanego, wielosektorowego podejścia do planowania i podejmowania działań w ramach różnych polityk publicznych, w tym w szczególności w ramach polityki regionalnej, rolnej, społecznej, edukacyjnej, kulturalnej, ekologicznej i transportowej,
- *III.3.4. Zwiększenie spójności terytorialnej* poprzez rozszerzanie stref największego pozytywnego oddziaływania ośrodków wojewódzkich oraz przez wzmacnianie zdolności absorpcyjnych na obszarach województw – w miastach subregionalnych, powiatowych i na obszarach wiejskich.

Wyznaczenie ram dla procesów rewitalizacji tkanki miejskiej jest istotnym elementem **Koncepcji Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030⁷**, określającej, że charakterystyczną cechą Polski w 2030 roku będzie spójność społeczno-gospodarcza i terytorialna. Do zmiany obrazu jakościowego Polski w 2030 roku ma przyczynić się intensyfikacja procesów modernizacyjnych i rozwojowych oraz dynamizacja zmian w zagospodarowaniu przestrzennym.

Równoległe procesy na poziomie lokalnym, regionalnym, krajowym i międzynarodowym będą zmierzać do integracji polskiej przestrzeni. W 2030 roku obszary funkcjonalne największych miast roku stanowić będą rozległe przestrzenie zintegrowane funkcjonalnie charakteryzujące się wysokim poziomem i dynamiką rozwoju, ciągłością, zwartością i wysokim stopniem urbanizacji zapewnionymi m.in. dzięki działaniom związanym z rewitalizacją obszarów zdegradowanych.

Wynikająca z ustrojowej zasady zrównoważonego rozwoju zasada planowania publicznego tj. zasada preferencji regeneracji (odnowy) nad zajmowaniem nowych obszarów pod zabudowę odnosi się do intensyfikacji procesów urbanizacyjnych na obszarach już zagospodarowanych w celu minimalizacji ekspansji zabudowy na nowe tereny i przeciwdziałaniu rozpraszaniu zadań inwestycyjnych, zapewniając tym samym recykling przestrzeni. Cel strategiczny polityki przestrzennego zagospodarowania kraju to: **Efektywne wykorzystanie przestrzeni kraju i jej terytorialnie zróżnicowanych potencjałów rozwojowych dla osiągnięcia ogólnych celów rozwojowych – konkurencyjności, zwiększenia zatrudnienia, sprawności funkcjonowania państwa oraz spójności w wymiarze społecznym, gospodarczym i terytorialnym w długim okresie.** Zagadnienie spójności terytorialnej rozumianej jako umożliwienie różnym obszarom kraju wykorzystania własnych potencjałów rozwojowych i zapewnienie partycypacji mieszkańców w procesach rozwojowych oraz ładu przestrzennego rozumianego jako uporządkowanie i harmonię pomiędzy różnymi elementami składowymi przestrzeni i funkcjami struktury przestrzennej przejawiają się w poniższych celach polityki przestrzennego zagospodarowania kraju:

- *Cel 2. Poprawa spójności wewnętrznej i terytorialne równoważenie rozwoju kraju poprzez promowanie integracji funkcjonalnej, tworzenie warunków dla rozprzestrzeniania się czynników rozwoju wielofunkcyjny rozwój obszarów wiejskich oraz wykorzystanie potencjału wewnętrznego wszystkich terytoriów.*
 - *Kierunek działań 2.3. Wspomaganie spójności w specyficznych obszarach problemowych; działanie 2.3.2. Restrukturyzacja i rewitalizacja obszarów zdegradowanych i miast* poprzez realizację działań restrukturyzacyjnych i rewitalizacyjnych, przyczyniających się do odzyskania atrakcyjności danego obszaru lub miasta, do przywrócenia korzystnych warunków życia i podejmowania działalności gospodarczej oraz inwestycyjnej z wykorzystaniem istniejącego potencjału kulturowego

⁷ Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030, Załącznik do uchwały nr 239 Rady Ministrów z dnia 13 grudnia 2011 r. (poz. 252), Warszawa, 2012.

i zachowaniem funkcji symbolicznych oraz przyrodniczych obszaru w procesie jego adaptacji do nowych funkcji.

- *Cel 6. Przywrócenie i utrwalenie ładu przestrzennego.*
 - *Działanie 6.2. Uporządkowanie regulacji zapewniających sprawność i powszechność działania systemu planowania przestrzennego* poprzez maksymalne wykorzystanie obszarów już zagospodarowanych na cele społeczne i gospodarcze.

Ramy polityki rozwoju regionalnego, w tym na obszarach wiejskich i miejskich wyznacza **Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010-2020: Regiony, Miasta, Obszary Wiejskie (KSRR)**⁸ koncentrująca się na wzmacnianiu i wykorzystaniu endogenicznych potencjałów wszystkich terytoriów oraz procesów rozwojowych głównych ośrodków wzrostu. Kierunki działań polityki regionalnej są zgodne z kierunkiem zaproponowanym w Zielonej Księdze w sprawie spójności terytorialnej, tj. efektywniejsze wykorzystywanie regionalnie zróżnicowanych potencjałów rozwojowych przez terytoria, co przejawia się w strategicznym celu polityki regionalnej: **Efektywne wykorzystywanie specyficznych regionalnych i innych terytorialnych potencjałów rozwojowych dla osiągnięcia celów rozwoju kraju – wzrostu, zatrudnienia i spójności w horyzoncie długookresowym.**

Wsparcie procesów rewitalizacyjnych odzwierciedlone jest w założeniach celu polityki 2. Budowanie spójności terytorialnej i przeciwdziałanie marginalizacji obszarów problemowych („spójność”) poprzez dążenie do zatrzymania procesów marginalizacji na obszarach tracących dotychczasowe funkcje społeczno-gospodarcze i pobudzenia zdolności do rozwoju dzięki procesom rewitalizacyjnym. Celem rozwojowym wobec skoncentrowanych problemów jest cel 2.3. *Restrukturyzacja i rewitalizacja miast i innych obszarów tracących dotychczasowe funkcje społeczno-gospodarcze.* Działania rewitalizacyjne powinny doprowadzić do lokalizacji nowych funkcji, przyspieszenia procesów restrukturyzacyjnych i poprawy sytuacji mieszkańców w zakresie sytuacji społeczno-gospodarczej. Projektowanie i realizacji działań restrukturyzacyjnych i rewitalizacyjnych powinny uwzględniać:

- działania nakierowane na wsparcie jakości kapitału ludzkiego,
- działania skierowane na modernizację struktury gospodarczej,
- działania wspierające nadrobienie zaległości w zakresie infrastruktury technicznej,
- działania wspierające modernizację i rozwój obiektów użyteczności publicznej o znaczeniu subregionalnym,
- wsparcie kompleksowych programów rewitalizacyjnych obejmujących zagadnienia infrastrukturalne, gospodarcze i społeczne.

Zgodnie z założeniami polityki regionalnej skierowanej głównie do zdegradowanych obszarów śródmiejskich, stanowiących największy odsetek terenów wymagających rewitalizacji, proces ten powinien być prowadzony poprzez realizację kompleksowych działań dążących do przywracania lub nadawania nowych funkcji obszarom zdegradowanym we wszystkich wymiarach tj. w wymiarze infrastrukturalnym, gospodarczym i społecznym. Zgodnie z przedmiotowym dokumentem, rewitalizacja, która jest rozumiana szerzej niż jedynie odnowa tkanki miejskiej jest szansą dla rozwoju miast i całych regionów.

18 listopada 2015 r. weszła w życie **Ustawa o rewitalizacji z dnia 9 października 2015 r.**⁹, która ma na celu wprowadzenie ram formalnoprawnych dla przygotowania i prowadzenia procesów kompleksowej rewitalizacji obszarów zdegradowanych. Ustawa definiuje podstawowe pojęcia, ustanawia zasady przygotowania, koordynowania i tworzenia warunków do prowadzenia rewitalizacji, a także sposób jej prowadzenie w zakresie właściwości gminy, jako jej fakultatywne zadania własne. Ustawa reguluje również zawartość i tryb powstawania gminnego programu rewitalizacji. Ważnym elementem w ustawie jest katalog możliwych zachęt

⁸ Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010-2020: Regiony, Miasta, Obszary wiejskie, dokument przyjęty przez Radę Ministrów 13 lipca 2010, Warszawa, 2010.

⁹ Dz. U. 2015, poz. 1777

dla gmin i innych interesariuszy procesów rewitalizacji, a w zasadach ogólnych wprowadza zasadę partycypacji dla większego uspołecznienia działań rewitalizacyjnych. Nowością jest wprowadzenie Specjalnej Strefy Rewitalizacji i ustanowienie na jej obszarze szeregu rozwiązań prawnych wspomagających przeprowadzenie procesu rewitalizacji.

Ustawa przewiduje szereg zmian w innych aktach prawnych, w tym wprowadzenie dodatkowego instrumentu planowania przestrzennego dla obszarów zdegradowanych – miejscowego planu rewitalizacji (specjalnej formy miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego).

Dokumenty szczebla krajowego zawierają poza celami i kierunkami podejmowanych działań związanych z polityką społeczno – gospodarczą główne metody i narzędzia ich efektywnej implementacji. Rewitalizacja jako istotny proces odbudowy zdegradowanej tkanki miejskiej wykorzystuje oferowane instrumenty tworząc z nich skuteczne narzędzia na poziomie regionalnym i lokalnym. Tym samym *Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Imielin* powstaje w oparciu o ujęte w przytoczonych dokumentach cele i kierunki działania dostosowując je do lokalnych potrzeb miasta Imielin.

3.3 Strategiczne dokumenty dotyczące rozwoju przestrzenno – społeczno – gospodarczego szczebla regionalnego

Strategia Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2020+”

Strategia Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2020+”¹⁰ wyznacza strefy, cele i kierunki polityki rozwoju administrowanej w przestrzeni regionalnej. Na podstawie wizji w Strategii wyznaczono obszary priorytetowe, cele strategiczne i operacyjne, a następnie określono kierunki działań do roku 2020. W dokumencie podtrzymuje się podział województwa na 4 obszary polityki rozwoju tzw. obszary funkcjonalne sformułowane przez władze samorządowe województwa śląskiego w roku 2000. W diagnozie strategicznej, określono następujące cztery wymiary zrównoważonego rozwoju województwa śląskiego: środowiskowy, społeczny, gospodarczy i infrastrukturalny. Dzięki przeprowadzonej analizie pozycji zasobów i problemów województwa, oraz w oparciu o trendy i prognozy w dokumencie wskazano 4 podstawowe grupy wyzwań stojących przed polityką regionu, które determinują cele i kierunki rozwoju. Wyzwania te, rozwinięte szerzej i dookreślone w Strategii to: spójność, konkurencyjność, równoważenie oraz synergia. Szczególnie istotne są kwestie dotyczące wyzwań związanych z równoważeniem procesów rozwoju regionu, który mówi m.in. o konieczności społecznej rewitalizacji miast, zahamowaniu procesu suburbanizacji w regionie, rewitalizacji obszarów przemysłowych i zdegradowanych, poprawy jakości przestrzeni miejskich, w tym centrów miast i dzielnic mieszkaniowych, czy przeciwdziałania przestrzennej i społeczno-gospodarczej degradacji obszarów zurbanizowanych. Wizja rozwoju województwa śląskiego jest ujęta za pomocą trzech elementów, które wzajemnie się uzupełniają - wiodące idee rozwoju, wizerunek, organizacja i priorytety polityki rozwoju. W punkcie dotyczącym wizerunku województwa śląskiego w perspektywie 2020+ została dookreślona wizja rozwoju województwa, która zakłada że **„województwo śląskie będzie regionem zrównoważonego i trwałego rozwoju stwarzającym mieszkańcom korzystne warunki życia w oparciu o dostęp do usług publicznych o wysokim standardzie, o nowoczesnej i zaawansowanej technologicznie gospodarce oraz istotnym partnerem w procesie rozwoju Europy wykorzystującym zróżnicowane potencjały terytorialne i synergię pomiędzy partnerami procesu rozwoju.”** W dokumencie stwierdza się, że osiągnięcie wizji wymaga skoncentrowania działań prowadzonych w regionie w czterech następujących obszarach priorytetowych:

- **NOWOCZESNA GOSPODARKA** Cel strategiczny: Województwo śląskie regionem nowoczesnej gospodarki rozwijającej się w oparciu o innowacyjność i kreatywność.
- **SZANSE ROZWOJOWE MIESZKAŃCÓW** Cel strategiczny: Województwo śląskie regionem o wysokiej jakości życia opierającej się na powszechnej dostępności do usług publicznych o wysokim standardzie.
- **PRZESTRZEŃ** Cel strategiczny: Województwo śląskie regionem atrakcyjnej i funkcjonalnej przestrzeni.

¹⁰ aktualizacją Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego „ŚLĄSKIE 2020”, przyjętej przez Sejmik Województwa Śląskiego uchwałą Nr III/47/1/2010 na posiedzeniu w dniu 17 lutego 2010 roku

- **RELACJE Z OTOCZENIEM** Cel strategiczny: Województwo śląskie regionem otwartym będącym istotnym partnerem rozwoju Europy.

W kontekście działań rewitalizacyjnych szczególnie istotny jest **Obszar priorytetowy (C)** dotyczący przestrzeni. W ogólnych zapisach dla tego obszaru priorytetowego stwierdza się, że w ośrodkach miejskich, przeważnie tych o charakterze przemysłowym, ma miejsce nagromadzenie negatywnych zjawisk społeczno-gospodarczych, przestrzennych i środowiskowych, które są powiązane z degradacją przestrzeni. Dlatego też w pełni uzasadnione są działania – przewidywane w ramach *Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Imielin* - mające na celu przywrócenie ładu przestrzennego i utrzymanie wysokiej jakości środowiska miejskiego dostępnego dla wszystkich użytkowników. Działania te obejmują: rewitalizację, poprawę atrakcyjności i jakości przestrzeni publicznych oraz nadawanie nowych funkcji obszarom miejskim. W tym obszarze priorytetowym rewitalizacji dedykuje się cel operacyjny **C.3. Wysoki poziom ładu przestrzennego i efektywne wykorzystanie przestrzeni**. W Obszarach strategicznej interwencji w ujęciu regionalnym zaproponowano delimitację obszarów strategicznej interwencji. Delimitacja ta została przeprowadzona na podstawie wytyczenia obszarów wymagających rewitalizacji. Wskazano, że obszary, które powinny zostać poddane odnowie, zdegradowane zostały głównie przez przemysł. Na tych obszarach występują przede wszystkim problemy związane z degradacją środowiska przyrodniczego oraz nasileniem negatywnych zjawisk społecznych. Można zatem stwierdzić, że proces rewitalizacji w kontekście rozwoju i poprawy przestrzeni województwa śląskiego jest bardzo istotny, dlatego też wykazuje się zgodność działań rewitalizacyjnych dla miasta Imielin z kierunkiem działań rewitalizacji wyznaczonym przez władze na szczeblu wojewódzkim.

Regionalny Program Operacyjny Województwa Śląskiego na lata 2014-2020

Regionalny Program Operacyjny Województwa Śląskiego na lata 2014-2020¹¹. Celem dokumentu jest realizacja wizji rozwoju całego regionu, która została zawarta w Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2020+” i stanowi jeden z najistotniejszych instrumentów polityki regionalnej. Program wraz z krajowymi programami operacyjnymi oraz Umową Partnerstwa tworzy spójny system dokumentów strategicznych i programowych na nową perspektywę finansową w latach 2014- 2020. Regionalny Program Operacyjny Województwa Śląskiego składa się z trzynastu osi priorytetowych. W tym dokumencie zapisy dotyczące działań rewitalizacyjnych zostały uwzględnione w **10. Osi priorytetowej - Rewitalizacja oraz infrastruktura społeczna i zdrowotna**, która to zawiera następujące priorytety inwestycyjne oraz cele szczegółowe:

- Priorytet inwestycyjny 9a - inwestycje w infrastrukturę zdrowotną i społeczną, które przyczyniają się do rozwoju krajowego, regionalnego i lokalnego, zmniejszania nierówności w zakresie stanu zdrowia, promowanie włączenia społecznego poprzez lepszy dostęp do usług społecznych, kulturalnych i rekreacyjnych, oraz przejścia z usług instytucjonalnych na usługi na poziomie społeczności lokalnych. Zakłada się, że realizacja priorytetu inwestycyjnego 9a przyczyni się do osiągnięcia następujących celów szczegółowych: lepsza dostępność i efektywność systemu ochrony zdrowia oraz lepszy dostęp do usług społecznych dla osób wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem.
- Priorytet inwestycyjny 9b - wspieranie rewitalizacji fizycznej, gospodarczej i społecznej ubogich społeczności i obszarów miejskich i wiejskich. W zamierzeniach realizacja priorytetu inwestycyjnego 9b przyczyni się do osiągnięcia następującego celu szczegółowego: zwiększona aktywizacja społeczno-gospodarcza ludności zamieszkującej rewitalizowane tereny. Założono, że „realizacja PI 9b docelowo służy włączeniu społeczności zamieszkujących obszary peryferyjne i zdegradowane, co przekłada się na zmniejszanie się ilości obszarów wymagających kompleksowej rewitalizacji. Wsparcie pozwoli na włączenie społeczności zamieszkujących obszary peryferyjne zdegradowane dzięki kompleksowej rewitalizacji zdegradowanych obszarów miejskich i wiejskich, postrzeganej w wymiarze społecznym, gospodarczym i przestrzennym. Podejmowane w ramach rewitalizacji działania przyczynią się do poprawy jakości życia mieszkańców orazżywienia gospodarczego i społecznego danego obszaru.

¹¹ https://rpo.slaskie.pl/dokument/rpo_wsl_2014_2020_przyjety_przez_ke_18_12_2014_r

W rezultacie ograniczone zostanie ryzyko ubóstwa i wykluczenia społecznego na tych obszarach.” Województwo śląskie ma wysoki stopień uprzemysłowienia, przez co na jego terytorium znajdują się obszary znacznie zdegradowane. Dlatego też rewitalizacja miast, nadanie nowych funkcji terenom zdegradowanym i poprzemysłowym, jest ważnym wyzwaniem dla tego regionu. Obszary przeznaczone do rewitalizacji będą wyznaczone na podstawie kryteriów przestrzennych, ekonomicznych oraz społecznych ze szczególnym uwzględnieniem stopnia nasilenia problemów społecznych na danym obszarze. W ramach tego priorytetu inwestycyjnego wsparcie mogą uzyskać kompleksowe projekty rewitalizacyjne. Natomiast celem działań infrastrukturalnych będzie wsparcie społeczności zamieszkującej obszar zdegradowany poprzez zastosowanie instrumentów aktywizacji społeczno-zawodowej oraz uzupełniającą zdrowotnej i kulturalnej mniejszej skali.

Projekty finansowane z *Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego* będą realizowane w ścisłym połączeniu z działaniami podejmowanymi w ramach wsparcia Europejskiego Funduszu Społecznego, w szczególności przewidzianych w ramach priorytetu inwestycyjnego 9i oraz 9iv.

Strategia Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020

Strategia Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020¹². Dokument ten jest narzędziem dedykowanym wdrażaniu zintegrowanych inwestycji terytorialnych, podczas jego opracowywania uwzględniono wszelkie wymagania dotyczące tzw. strategii ZIT, a jego postanowienia dotyczą zakresu interwencji ZIT oraz projektów komplementarnych POIS. Na mocy Uchwały Zarządu Województwa Śląskiego nr 1276/261/IV/2013 z 11 czerwca 2013 roku cały obszar Subregionu Centralnego stanowi obszar podlegający interwencji z wykorzystaniem instrumentu ZIT. Strategia pełni rolę „strategii określającej zintegrowane działania służące rozwiązywaniu problemów gospodarczych, środowiskowych, klimatycznych, demograficznych i społecznych, które mają wpływ na obszary miejskie”. Cele wypracowane w Strategii pozostają w spójności z celami RPO. Ustalono iż w województwie śląskim, w ramach RPO, zintegrowane podejście terytorialne będzie wdrażane na obszarach funkcjonalnych czterech subregionów: Centralnego (ZIT) oraz Północnego, Południowego i Zachodniego (Regionalne Inwestycje Terytorialne). „Zgodnie z wytycznymi RPO, przy pomocy instrumentu ZIT, w oparciu o Strategię, wsparcie koncentrować się będzie na realizacji celów rozwojowych obejmujących następujące uzgodnione kierunki interwencji zgodne z celami RPO:

- zwiększenie potencjału inwestycyjnego na terenach typu *brownfield*,
- zwiększenie udziału energii pochodzącej z OZE,
- poprawa efektywności energetycznej w sektorze publicznym i mieszkaniowym,
- wzrost atrakcyjności transportu publicznego,
- zwiększenie ilości unieszkodliwionych odpadów,
- rozbudowa systemu oczyszczania ścieków,
- ochrona zasobów naturalnych,
- poprawa dostępu do usług społecznych oraz aktywizacja społeczno-gospodarcza na obszarach rewitalizowanych,
- zwiększenie dostępu do wychowania przedszkolnego oraz kształcenia zawodowego.”

Struktura terytorialna Subregionu Centralnego charakteryzuje się zróżnicowaniem pod względem powierzchni, demografii oraz pełnionych funkcji. Jak podkreśla się w Strategii, Subregion ten jest największy pod kątem powierzchni, najludniejszy i najbardziej gęsto zaludniony obszarem w województwie śląskim oraz stanowi jeden z najsilniejszych gospodarczo organizmów. W rozdziale *Gospodarka i rynek pracy w Subregionie Centralnym* została poruszona kwestia zdegradowania terenu. Obszary, które wymagają rewitalizacji podzielono na 3 poziomy, a poziom I oznacza najwyższe nasilenie potrzeb rewitalizacyjnych. Cały Subregion Centralny cechuje się wysokim nagromadzeniem obszarów zdegradowanych, w szczególności tych I i II stopnia, które wymagają podjęcia wielokierunkowych działań, aby przywrócić pierwotne funkcje obszarów lub

¹² Strategia została ustanowiona uchwałą Walnego Zebrania Członków Subregionu Centralnego nr 12/2015 z dnia 05 sierpnia 2015 r.

stworzyć warunki do realizacji nowych. Podkreśla się także występowanie degradacji centrów, dzielnic miast, terenów i obiektów niewykorzystanych pod kątem społecznym czy gospodarczym. W Strategii w ramach rozdziałów poświęconych diagnozie strategicznej scharakteryzowano stan społeczeństwa, gospodarowanie zasobami czy mobilność w SC. Dzięki przeprowadzonej analizie i zidentyfikowaniu siły i słabości Subregionu, możliwe było opracowanie analizy SWOT dla SC w kontekście realizacji ZIT. Strategia zawiera także wielotorową wizję – dotyczącą różnych aspektów realizacji ZIT, w kontekście działań rewitalizacyjnych brzmi ona następująco: „Dzięki skoncentrowanym działaniom inwestycyjnym, w Subregionie udało się przeprowadzić procesy rewitalizacyjne na terenach, które ulegały stopniowej marginalizacji w poprzedzających dekadach. Coraz mniej jest dzielnic czy też osiedli, które wymagają gruntownej aktywizacji społeczno-gospodarczej ludności i odnowy tkanki urbanistycznej. Wysoka jest także dostępność do usług społecznych dla osób wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem. Zauważalne są również efekty działań, które ukierunkowane były na zapobieganie niszczeniu dziedzictwa przyrodniczego i ochronę bioróżnorodności.” Dokument ten ma za zadanie realizację dwóch celów strategicznych, dla których określono priorytety strategiczne służące grupowaniu działań i związane z nimi cele szczegółowe:

- Rozwój kapitału ludzkiego bazujący na zatrudnialności i spójności społeczno-gospodarczej SC, w tym Priorytety: P1.1 Gospodarka i miejsca pracy – priorytet ten zawiera działanie bezpośrednio związane z rewitalizacją – Działanie D1.1.1 Przywrócenie funkcji gospodarczych na obszarach zdegradowanych oraz P1.2 Aktywność społeczna i zapobieganie wykluczeniom – priorytet ten zawiera działanie bezpośrednio związane z rewitalizacją – Działanie D1.2.1 Wzmocnienie lokalnych potencjałów rozwoju oraz kompleksowa rewitalizacja. Do celów szczegółowych w tym Działaniu zaliczono: C1.2.1.1 Zwiększona aktywizacja społeczno-gospodarcza ludności zamieszkującej rewitalizowane tereny
- Zdrowe środowisko życia w SC dzięki zmniejszonej antropopresji Priorytety: P2.1 Ochrona powietrza i efektywność energetyczna oraz P2.2 Ochrona zasobów przyrody. Przedstawione wyżej Działanie D1.2.1 ma na celu m.in. odnowienie zabudowy, wprowadzenie do niej nowych funkcji. Obejmuje projekty o większej i mniejszej skali. Realizowane są także działania społecznościowe, wspieranie inicjatyw lokalnych, aktywizacja zawodowa i wspieranie osób podlegających wykluczeniu, a także przygotowanie do radzenia sobie z przyszłymi wyzwaniami społecznymi np. starzenie się ludności – społeczeństwo seniorów. Konieczne jest zachowanie równowagi rozwoju i spójności przestrzennej, gospodarczej i społecznej całego obszaru SC.

Do każdego z działań Strategii przypisane zostały odpowiadające mu skwantyfikowane wiązki projektów. Każda z wiązek obejmuje interwencję w ramach pojedynczego lub komplementarnych PI. Podejście to umożliwia włączenie realizacji Strategii w system wdrażania EFRR i EFS w Polsce. Dla rozwiązania problemu terenów zdegradowanych w dokumencie zadedykowano wiązki projektów: **Rewitalizacja oraz Usługi społeczne**. *Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Imielin* uwzględnia zapisy Strategii ZIT SC i służyć będzie realizacji jej celów.

Strategia Rozwoju Powiatu Bieruńsko-Lędzińskiego na lata 2014-2020

Strategia Rozwoju Powiatu Bieruńsko-Lędzińskiego na lata 2014-2020¹³ Przedstawiono w niej wizerunek powiatu bieruńsko-lędzińskiego jako powiatu: zasobnego ekonomicznie i atrakcyjnego rezydencjalnie; o tradycyjnej strukturze gospodarczej; posiadający tereny do inwestowania; położonego na zielonych peryferiach Metropolii Górnośląskiej z trudnościami połączeń wewnętrznych; o silnej tożsamości, zapewniającego dostępność różnorodnych usług edukacyjnych i kulturalnych; o sprawnej administracji, otwartego na współpracę terytorialną i gospodarczą. Obecna pozycja powiatu, na tle powiatów ościennych, została oceniona jako dobra. Sformułowana wizja strategiczna rozwoju powiatu wpisano w cztery fundamentalne procesy, które mają zapewnić dynamikę gospodarczą i urbanizację przestrzeni powiatu:

- Procesy rozwoju funkcji rezydencjalnej zakładające napływ nowych mieszkańców, integrację społeczną oraz przemianę struktury przestrzennej powiatu;

¹³ Uchwała Rady Powiatu Nr XLIV/211/14 z 20.02.2014 r. ws. przyjęcia Strategii Rozwoju Powiatu Bieruńsko-Lędzińskiego na lata 2014-2020 "SBL 2020"

- Procesy rozwojowe w rekreacji i turystyce kojarzące ze sobą specyfikę lokalnej sieci osadniczej i wykorzystanie potencjału przyrodniczego oraz wyposażenia infrastrukturalnego powiatu;
- Procesy rozwojowe mikro, małych i średnich firm łączące i wzmacniające społeczności lokalne i gospodarkę powiatu;
- Procesy rozwojowe polegające na powstawaniu nowych aktywności w oparciu o potencjały: przedsiębiorczy, przestrzenny i infrastrukturalny powiatu.

Na bazie ustaleń dotyczących wizerunku i pozycji powiatu, a także uwarunkowań wewnętrznych i zewnętrznych oraz wizji strategicznej rozwoju powiatu, określono cztery współzależne pola *Strategii Rozwoju Powiatu Bieruńsko-Lędzińskiego*, które każde z osobna dookreśla priorytet strategiczny oraz cele strategiczne:

- Społeczności lokalne i usługi społeczne
Priorytet strategiczny 1 – Inwestowanie w usługi społeczne i instytucje o randze powiatowej.
Cele strategiczne:
1.1 Elastyczna oferta edukacyjna dostosowana do zmieniającej się struktury gospodarki powiatu,
1.2 Dostępne dla mieszkańców usługi zdrowotne i opiekuńcze,
1.3 Nowoczesna infrastruktura instytucjonalna powiatu.

W ramach projektów proponuje się działanie mające na celu rewitalizację terenów i obiektów przemysłowych na cele społeczne.

- Sektor przedsiębiorstw i gospodarka lokalna
Priorytet strategiczny 2 – Inwestowanie w rozwój technologiczny i rynkowy małych i średnich przedsiębiorstw w relacjach partnerskich z samorządami lokalnymi.
Cele strategiczne:
2.1 Konkurencyjne małe i średnie firmy na rynku ponadlokalnym,
2.2 Nowe, trwałe miejsca pracy w małych i średnich firmach,
2.3 Nowi inwestorzy wzbogacający lokalną tkankę gospodarczą.
- Infrastruktura i środowisko.
Priorytet strategiczny 3 – Wyposażenie terenów rekreacyjno-turystycznych i nowych terenów inwestycyjnych w infrastrukturę.
Cele strategiczne:
3.1 Tereny o wysokich walorach przyrodniczych i kulturowych przystosowane do aktywnego relaksu
3.2 Zrewitalizowane rekreacyjnie tereny przemysłowe, w tym pogórnice powiatu
3.3 Oferta inwestycyjna na nowych terenach położonych wzdłuż odcinków dróg przelotowych S1, DK44
- Lokalna sieć osadnicza i tereny mieszkaniowe
Priorytet strategiczny 4 – Przyciąganie na teren powiatu nowych mieszkańców i zahamowanie odpływu ludzi młodych.
Cele strategiczne:
4.1 Atrakcyjna oferta spędzania czasu wolnego na terenie powiatu
4.2 Uzbrojone tereny mieszkaniowe dostępne dla nowych oraz młodych mieszkańców powiatu
4.3 Zredukowana emisja z niskich źródeł, w tym poprzez wykorzystanie odnawialnych źródeł energii.

Działania Miasta Imielin w zakresie rewitalizacji przestrzeni miejskiej są zgodne z zapisami zawartymi w *Strategii Rozwoju Powiatu Bieruńsko-Lędzińskiego na lata 2014-2020*. Aspekty społeczne rewitalizacji w postaci propozycji projektów zostały ujęte w polu pt. *Społeczności lokalne i usługi społeczne*. Natomiast w obszarze *Infrastruktura i środowisko*, ujęto aspekty infrastrukturalne rewitalizacji.

3.4 Strategiczne dokumenty dotyczące rozwoju przestrzenno – społeczno – gospodarczego szczebla lokalnego

Programowanie rewitalizacji w Imielinie pozostaje w zgodności z dokumentami strategicznymi i planistycznymi gminy, w tym z celami, priorytetami i założeniami, zawartymi w dokumentach takich, jak:

Strategia Rozwoju Miasta Imielin na lata 2011 – 2020¹⁴. Strategia Rozwoju Miasta Imielin poza szerokim aspektem diagnostycznym i scenariuszami zawiera przede wszystkim diagnozę głównych kierunków rozwojowych. Generalnie ujęte zostały one w dwa klasyczne kierunki tj. zorientowany na otoczenie poszukując w nim szans i zagrożeń oraz zorientowany na zasoby własne miasta, które determinują poziom atrakcyjności miasta dla ludności i podmiotów gospodarczych. Do najistotniejszych obszarów strategicznych miasta należą według stopnia istotności: infrastruktura techniczna, ochrona środowiska, oświata, przedsiębiorczość, rzemiosło, handel, ochrona zdrowia, kultura, budownictwo jednorodzinne, sport i rekreacja i bezpieczeństwo publiczne. Dla każdego z obszarów wyznaczono cele strategiczne, do których nawiązuje program rewitalizacji miasta Imielin. Wśród najistotniejszych celów związanych z rewitalizacją pojawiają się projekty twarde – infrastrukturalne jak np.: *Rewitalizacja terenów przemysłowych na cele rekreacyjno – sportowe*, jak i miękkie jak np.: *Wspieranie rozwoju rzemiosła i drobnej wytwórczości na różnych płaszczyznach w celu poprawy atrakcyjności miasta dla inwestorów czy też kontynuacja profilaktyki i promocji zdrowia*. Tym samym należy stwierdzić zgodność celów LPR ze *Strategią Rozwoju Miasta Imielin*.

Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Imielin¹⁵ - Dokument definiuje m.in. kierunki rozwoju i przekształceń struktury przestrzennej. Dokonana diagnoza uwarunkowań oraz ustalenie predyspozycji i określenie podstawowych celów rozwoju pozwoliło na wydzielenie różnych kategorii terenów o różnych funkcjach. projekty rewitalizacyjne planowane w ramach Lokalnego Programu Rewitalizacji wpisują się w wyznaczone kierunki zagospodarowania.

Program Ograniczenia Niskiej Emisji dla miasta Imielin na lata 2017 - 2019¹⁶. Program stanowi element szerszej polityki samorządu lokalnego na rzecz poprawy jakości powietrza ujętej w *Planie gospodarki niskoemisyjnej dla miasta Imielin* i koncentruje się na sprawach spalania paliw na cele grzewcze w budynkach mieszkalnych. Jest również próbą podjęcia zdecydowanych działań zmierzających do wprowadzenia efektywnych źródeł ogrzewania i zmiany nośnika energii ze stałego na gazowy. Ujęte w Programie działania pośrednio nawiązują do celów i zadań LPR.

Gminny Program Wspierania Rodziny w Imielinie na lata 2017 - 2019¹⁷. Program określa różnorodne formy wsparcia na rzecz rodziny, stawiając za naczelną rolę rodziny w rozwoju dziecka. Idea programu bazuje na wspieraniu i wspomaganiu rodziny, tak aby przywrócić jej prawidłowe funkcjonowanie. Z założenia w programie przyjęto, że ma dochodzić do wspierania rodziny na etapie pojawiania się problemów i eliminowania sytuacji, w których będzie ono musiało opuścić własną rodzinę. Główne cele programu to: (1) Wzmocnienie roli i funkcji rodziny, rozwijanie umiejętności opiekuńczo – wychowawczych rodziny; (2) Wspieranie rodzin dotkniętych ubóstwem; (3) Wspieranie rodzin opiekujących się osobami niepełnosprawnymi; (4) Przeciwdziałanie marginalizacji i degradacji społecznej rodziny; (5) Dążenie do reintegracji rodzin. Realizację celów powierzono MOPS w Imielinie. Realizacja Programu jest ściśle z celami przewidywanych w ramach LPR (zwłaszcza w obszarze zdegradowanym) i odgrywa istotną rolę dla skutecznej realizacji ustalonych w odpowiedzi na nie zadań LPR.

¹⁴ Uchwała nr XV/89/2011 Rady Miasta Imielin z dnia 28 grudnia 2011

¹⁵ GEOPLAN, Wrocław; październik 2016 r., dokument przyjęty uchwałą nr XXIII/154/2016 Rady Miasta Imielin z dnia 26.10.2016 r.

¹⁶ Uchwała nr XXXIII/195/2017 Rady Miasta Imielin z dnia 28 czerwca 2017

¹⁷ Uchwała nr XXVI/168/2017 Rady Miasta Imielin z dnia 31 stycznia 2017

Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2017¹⁸. Program zawiera zadania do realizacji w roku 2017 i uwzględnia aktualne potrzeby lokalne w obszarze problemów alkoholowych i narkomanii oraz dostępne do wykorzystania zasoby służące rozwiązywaniu problemów wynikających z uzależnień. Celami programu są: (1) Zwiększenie dostępności do pomocy terapeutycznej i rehabilitacji osób uzależnionych zagrożonych uzależnieniem od alkoholu, narkomanii i przemocy; (2) Udzielenie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, problemy narkomanii i przemoc, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie; (3) Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży – w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych; (4) Wspieranie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych zajmujących się rozwiązaniem problemów alkoholowych; (5) Ustalenie zasad wynagradzania członków Miejskiej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Program wpisuje się w realizację celów zawartych w Narodowym Programie Zdrowia na lata 2016 – 2020 oraz wiąże się z eliminowaniem zidentyfikowanych na etapie diagnozy negatywnych zjawisk, które wpływają na występowanie obszarów zdegradowanych. Tym samym program stanowi uzupełnienie działań przewidzianych w LPR.

Program współpracy Miasta Imielin z organizacjami pozarządowymi na 2017 rok¹⁹. Program kierowany jest do organizacji pozarządowych oraz innych podmiotów, które prowadzą działalność dla mieszkańców Imielina. Program określa cele, zasady i formy współpracy miasta Imielin z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami oraz zawiera zakres zadań publicznych do realizacji w 2017 roku. Celem głównym programu jest budowanie i umacnianie partnerstwa oraz rozwój poprzez określenie zasad i form współpracy Miasta Imielin z organizacjami pozarządowymi. Program zmierza zatem do zwiększenia partycypacji społecznej w mieście poprzez zwiększenie zaangażowania organizacji pozarządowych. Cele szczegółowe programu zmierzają do uzupełnienia działań miasta w zakresie nie objętym przez struktury samorządowe, aktywizację społeczności poprzez zwieszenie udziału mieszkańców w rozwiązywaniu lokalnych problemów, stworzenie warunków do zwiększania kontaktów i więzi społecznych; realizację strategii rozwoju miasta Imielin w wytypowanych obszarach strategicznych. Do priorytetowych zadań publicznych, które mogą być realizowane przez organizacje pozarządowe zaliczono: wspieranie i upowszechnianie kultury fizycznej; działania na rzecz osób niepełnosprawnych; działania w zakresie kultury, sztuki ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego, a także nauki, szkolnictwa wyższego edukacji, oświaty i wychowania, wypoczynku dzieci i młodzieży; podejmowanie działań zmierzających do wzrostu aktywności gospodarczej; poprawy bezpieczeństwa, turystyki i rekreacji, ochrony zdrowia i działalności na rzecz rodzin.

Program „Bezpieczny Imielin” na lata 2016 - 2020²⁰. Program zawiera cele i sposoby realizacji przedsięwzięcia „Bezpieczny Imielin”, które ma zapewnić podniesienie poziomu poczucia bezpieczeństwa mieszkańców miasta Imielin i wpłynąć na poprawę szeroko rozumianego bezpieczeństwa. Program ma wpłynąć na aktywizację i koordynację działań wszelkich służb i środowisk zajmujących się zawodowo i społecznie problematyką bezpieczeństwa oraz edukacji i działań profilaktycznych prowadzonych wśród dzieci, młodzieży i mieszkańców miasta. Głównym celem programu jest poprawa stanu i poczucia bezpieczeństwa oraz stworzenie systemu monitorowania i koordynacji działań w zakresie bezpieczeństwa i porządku publicznego. Program nawiązuje do zidentyfikowanych w LPR źródeł zjawisk niepożądanych. Sposoby realizacji programu obejmują przede wszystkim zestaw działań miękkih o treści edukacyjnej i informacyjnej.

¹⁸ Uchwała nr XXIV/155/2016 Rady Miasta Imielin z dnia 30 listopada 2016

¹⁹ Uchwała nr XXIII/153/2016 Rady Miasta Imielin z dnia 26 października 2016

²⁰ Uchwała nr XVII/121/2016 Rady Miasta Imielin z dnia 30 marca 2016

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Imielin na lata 2015 -2018²¹. Program obejmuje główne dziedziny środowiska miasta Imielin, dla których przeprowadzona została ocena stanu aktualnego, sformułowano cele i priorytety do realizacji na lata 2015-2018 oraz harmonogram zadań do realizacji. Główne cele obejmują dla obszaru:

- Jakość powietrza – **wdrożenie gospodarki niskoemisyjnej w celu poprawy jakości powietrza**, poprzez termomodernizację obiektów użyteczności publicznej i dziedzictwa kulturowego, dofinansowanie rozwiązań proekologicznych, poprawę infrastruktury drogowej w gminie, zwiększenie świadomości społeczeństwa w zakresie potrzeb i możliwości ochrony powietrza, w tym oszczędności energii i stosowania odnawialnych źródeł energii
- Gospodarka wodno – ściekowa – przywrócenie dobrego stanu/potencjału ekologicznego wód powierzchniowych oraz ochrona wód podziemnych i ich racjonalne wykorzystanie, poprzez budowę i modernizację infrastruktury odprowadzającej ścieki, zaopatrzenie w wodę dobrej jakości przeznaczoną do spożycia
- Ochrona przed powodzią i suszą – **ochrona i zapobieganie przed powodziom**, poprzez zwiększenie retencji w zlewniach oraz zapobieganie skutkom wezbrań powodziowych.
- Gospodarka odpadami – **prowadzenie prawidłowej gospodarki odpadami komunalnymi i usuwanie azbestu**, poprzez prowadzenie prawidłowej gospodarki odpadami komunalnymi na terenie gminy i wprowadzenie programu usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu gminy,
- Ochrona powierzchni ziemi i zasobów geologicznych – **ochrona i właściwe wykorzystanie gleb i powierzchni obszaru gminy**, poprzez przeciwdziałanie zanieczyszczeniu powierzchni ziemi, w tym likwidacja dzikich wysypisk oraz racjonalna eksploatacja kopalin,
- Klimat akustyczny – ochrona przed hałasem – **redukcja poziomu hałasu do wartości dopuszczalnych poprzez podjęcie działań powodujących poprawę klimatu akustycznego gminy**, realizowane przez następujące działania: modernizacja i remonty dróg, zmniejszenie emisji hałasu komunikacyjnego wzdłuż dróg, kontrola emisji hałasu,
- Pola elektromagnetyczne – ochrona przed szkodliwym działaniem – **ochrona przed nadmierną emisją niejonizującego promieniowania elektromagnetycznego do środowiska**, poprzez rozpoznanie stanu zagrożenia oddziaływania pól elektromagnetycznych,
- Zasoby przyrodnicze – **zachowanie, odtworzenie i zrównoważone użytkowanie różnorodności biologicznej**, poprzez realizację ochrony czynnej w obszarach przyrodniczo cennych, stworzenie prawno – organizacyjnych warunków i narzędzi ochrony przyrody, zachowanie lub odtworzenie właściwej struktury i stanu ekosystemu i siedlisk oraz ochrona i utrzymanie zieleni urządzonej i nieurządzonej,
- Zasoby leśne – ochrona i rozwój lasów – **ochrona lasów przed czynnikami abiotycznymi i biotycznymi**, poprzez racjonalne użytkowanie zasobów leśnych poprzez kształtowanie właściwego modelu gospodarki leśnej,
- Nadzwyczajne zagrożenia środowiska (poważne awarie) – ograniczenie ryzyka wystąpienia poważnych awarii przemysłowych oraz minimalizacja ich skutków, poprzez zapewnienie bezpiecznego transportu substancji niebezpiecznych oraz wykreowanie właściwych zachowań społeczeństwa w sytuacji wystąpienia zagrożeń środowiska,
- Działalność edukacyjna dla zrównoważonego rozwoju – **doskonalenie nawyków kultury ekologicznej mieszkańców**, poprzez prowadzenie aktywnych form edukacji ekologicznej, przyrodniczej oraz promocji tradycyjnego rolnictwa.

Cele i zadania wskazane w Programie Ochrony Środowiska są komplementarne dla celów i zadań ujętych w LPR, zwłaszcza w zakresie ochrony i poprawy jakości środowiska przyrodniczego na terenie gminy.

Miejski Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2016 -2017²². Program skierowany jest do tych mieszkańców miasta Imielin, które doświadczają wszelkich

²¹ Uchwała nr XV/107/2016 Rady Miasta Imielin z dnia 27 stycznia 2016

²² Uchwała nr XIII/82/2015 Rady Miasta Imielin z dnia 25 listopada 2015

form przemocy, a także świadków przemocy i instytucji zajmujących się udzielaniem wsparcia społecznego. Głównym celem programu jest realizacja zadań gminy w zakresie przeciwdziałania przemocy, a w szczególności promowanie działań profilaktycznych, wspieranie osób doświadczających przemocy jak również praca ze sprawcami przemocy nad zmianą ich zachowań. Spodziewanymi efektami działań są zmiana postaw mieszkańców Imielina wobec przemocy w rodzinie, wzrost liczby przeszkolonych osób przygotowanych do udzielania pomocy rodzinom, w których występuje zjawisko przemocy, spadek liczby przypadków przemocy i stała edukacja środowiska lokalnego poprzez ulotki, broszury, udział w ogólnopolskich kampaniach przeciw przemocy w rodzinie.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Imielin na lata 2016 - 2020²³. Strategia zwraca uwagę na kluczowe kwestie społeczne jakie dotyczą mieszkańców miasta Imielin. Strategia ma na celu wypracowanie metod i form działania zmierzających do łagodzenia skutków dominujących problemów społecznych. Przy ustalaniu kierunków działań kluczowe stało się określenie ich charakteru i działań profilaktycznych. Opracowana strategia ma za zadanie systematyczne diagnozowanie środowiska społecznego oraz wyłanianie osób i grup szczególnego ryzyka, w celu zapobiegania przekraczania bezpieczeństwa socjalnego przez te grupy. LPR jest działaniem komplementarnym dla obranych w strategii celów i zadań. Konstrukcja strategii ma zapewnić lepsze zagospodarowanie zasobów ludzkich oraz środków finansowych, co zwiększy szanse na pozyskanie dodatkowych źródeł finansowania ich realizacji. W strategii sformułowano 11 celów strategicznych, które są powiązane z problemami społecznymi miasta. Cele te zasadniczo nawiązują do miękkich projektów ujętych w LPR, chociaż niektóre z nich zostaną zrealizowane również poprzez określone inwestycje infrastrukturalne.

W toku opracowania Lokalnego Programu Rewitalizacji dla miasta Imielin korzystano również z **Wieloletniego Programu Gospodarowania Mieszkaniowym Zasobem Miasta Imielin na lata 2013-2017**, przyjętego uchwałą nr XXXIV/218/2013 Rady Miasta Imielin z dnia 25 września 2013 roku, w celu zapewnienia spójności LPR także z tym dokumentem.

²³ Uchwała nr XIV/95/2015 Rady Miasta Imielin z dnia 22 grudnia 2015, zmieniona Uchwałą nr XVI/110/2016 Rady Miasta Imielin z dnia 29 lutego 2016

4 DIAGNOZA OGÓLNA MIASTA

4.1 Charakterystyka ogólna miasta

Dogodne położenie Imielina oraz rozwinięta sieć połączeń drogowych z sąsiednimi miastami, przekładają się na potencjał miasta dla rozwoju inicjatyw gospodarczych oraz kształtowania korzystnych warunków życia mieszkańcom miasta.

Duży areał terenów zielonych, miejsca rekreacyjne, sąsiedztwo zbiornika Imielińskiego oraz objęcie znacznego obszaru miasta planami miejscowymi stanowią potencjał rozwojowy jednorodzinnego budownictwa mieszkaniowego oraz rozwoju przedsiębiorczości i handlu. Głównym założeniem polityki rozwoju miasta jest jego harmonijny i zrównoważony rozwój. Dlatego oprócz infrastruktury komunalnej dużą troską władze miasta otaczają kulturę, oświatę i sport. Dużym atutem jest również zaradność gospodarcza mieszkańców, silne rzemiosło, handel i usługi. Działania podejmowane przez władze miasta, m.in. wprowadzenie ulg podatkowych dla inwestorów oraz udostępnianie terenów pod działalność gospodarczą sprzyjają rozwojowi małej i średniej przedsiębiorczości. Na terenie Imielina działa *Stowarzyszenie Przedsiębiorców Imielina*, którego celem jest m.in. budowanie wspólnego prestiżu i siły miejscowego środowiska przedsiębiorców i rzemieślników oraz propagowanie i wspieranie przedsiębiorczości w mieście, jako podstawy rozwoju ekonomicznego miasta. Dodatkowo w mieście prowadzone są działania, których celem jest stworzenie infrastruktury publicznej na najwyższym poziomie. Dla gospodarczego rozwoju miasta ważne okazały się również podjęte działania proekologiczne m.in. oddanie do użytku mechaniczno-biologicznej oczyszczalni ścieków dla całego miasta oraz wybudowanie sieci kanalizacji sanitarnej, obejmującej 1/3 obszaru miasta.

Położenie miasta

Miasto Imielin położone jest na południowo-wschodnim krańcu Wyżyny Śląskiej. Pod względem administracyjnym Imielin leży w północno – wschodniej części powiatu bieruńsko-lędzińskiego, należącego do województwa śląskiego. Imielin oddalony jest o 18 km od Katowic. Od północy graniczy z Mysłowicami, a od południa z Chełmem Śląskim, z Jaworzniem na wschodzie i Łędzinami na zachodzie. Powierzchnia Imielina wynosi 2 799 ha. Imielin nie posiada formalnie wyznaczonych dzielnic; jego obszar podzielony jest na następujące osiedla/jednostki osadnicze: Cisowiec, Jamnice, Golcówka, Jazd, Pasieczki, Stara Gać, Nowa Gać, Wioski²⁴. Terytorium miasta cechuje zróżnicowanie rzeźby terenu, na które duży wpływ ma usytuowanie jego północno-wschodniej części wzniesień zwanych Pagórami Imielińskimi. Najwyżej położony punkt stanowi góra Golcówka o wysokości 307,6m n.p.m. położona w pobliżu centralnej części miasta. Imielin leży w zlewni rzek Przemszy i Potoku Goławieckiego. Imielin ma charakter przemysłowo – rolniczy, gdzie w zagospodarowaniu terenu dominują użytki rolne stanowiące około 50 % powierzchni miasta. Przez teren Imielina przebiega droga krajowa nr 934 relacji Katowice- Oświęcim. Imielin posiada dogodnie połączenie z sąsiadującą drogą krajową nr 1 relacji Cieszyń-Warszawa oraz autostradą A-4. Przez teren miasta przebiega linia kolejowa nr 138 relacji Katowice – Mysłowice – Oświęcim. Jest to linia stanowiąca jednocześnie potencjalne połączenie z Bielskiem - Białą i Cieszyńem, jak również z innymi regionami kraju poprzez węzeł przesiadkowy w Katowicach.

Historia Miasta

Historia Imielina sięga XIV wieku, pierwsze wzmianki o osadzie widnieją w dokumencie z 1386 roku, aczkolwiek – na podstawie odkryć archeologicznych – można stwierdzić, iż już na przełomie IV / V wieku n.e. na terenie dzisiejszego Imielina istniał ośrodek przemysłowy, oparty głównie o produkcję wapna. W średniowieczu Imielin pełnił rolę ośrodka handlowego. W drugiej połowie XVIII wieku Imielin zostaje uznany wioską królewską i przyłączony do Prus aż do okresu wojen napoleońskich, podczas których ponownie wrócił do Polski. W 1817 roku zostaje ponownie wcielony do Prus, rzeka Przemsza na tym odcinku stała się granicą między Prusami i Austrią.

²⁴ <http://www.powiatbl.pl/imielin>, dostęp: 04.07.2017

Z tego okresu, 1818 roku pochodzi najstarsza pieczęć, na której widnieje herb Imielina - kaplica przydrożna, z kopułą na wierzchu, z drzwiami i oknem od frontu. Okres ten był dla przygranicznych wiosek czasem dynamicznego rozwoju. W 1900 roku Imielin liczył 2 614 osób, w 1911 r. utworzono filię duszpasterską. W 1921 r. Imielin został przyłączony do Polski. Na lata 20-te dwudziestego wieku przypadał okres dynamicznego rozwoju miasta. Zbudowano linię elektryczną (1926), powstała również filia Powiatowej Spółdzielni Rolniczo – Produkcyjnej „GLEBA”. W latach 30-tych powstało Przedsiębiorstwo „Kamieniołom”.

W 1945 roku została włączona do Imielina wioska Gać, założona w 1790 roku przez osadników niemieckich. W 1966 roku Imielin uzyskał prawa miejskie, a od 1973 roku wraz z trzema wioskami Chełmem, Kopciowicami i Dzieńkowicami tworzył miasto i gminę Imielin.

W 1975 r. w wyniku zmian administracyjnych Imielin utracił samodzielność i został przyłączony do miasta Tychy, a od 1977 roku do miasta Mysłowice. Ponownie uzyskał samodzielność 1 stycznia 1995 roku i funkcjonuje jako samodzielna jednostka terytorialna o statusie miasta. W okresie samodzielności nastąpił kolejny rozwój miasta, głównie infrastruktury drogowej. W tym okresie rozbudowano i zmodernizowano budynek Urzędu Miasta, budynek Domu Kultury Sokolnia i budynek Komisariatu Policji oraz wybudowano ośrodek zdrowia. W wyniku reformy administracyjnej państwa w roku 1998 Imielin został włączony do powiatu ziemskiego tyskiego, a od 1 stycznia 2002 r. nastąpiła zmiana nazwy powiatu na bieruńsko-lędziński z siedzibą w Bieruniu.

4.2 Aspekty społeczne

4.2.1 Demografia i bezrobocie

Liczba mieszkańców Imielina, w przeciwieństwie do obecnej sytuacji demograficznej kraju, ciągle wzrasta. Według danych GUS za 2016 rok liczba ludności zamieszkująca miasto Imielin wynosiła 8 896, co stanowiło wzrost ok. 4% w porównaniu do roku 2012, kiedy to odnotowano 8 542 osób mieszkających w Imielinie. Gęstość zaludnienia w mieście Imielin w 2016 wyniosła 318 osób na km² i od 2012 roku systematycznie wzrasta.

Podstawowe dane demograficzne dla miasta Imielin przedstawiono w tabeli poniżej.

Tabela 1 Dane demograficzne

Wyszczególnienie	2012	2013	2014	2015	2016
Liczba ludności (według faktycznego miejsca zamieszkania; stan w dniu 31 XII)	8 542	8 621	8 723	8 846	8 896
w wieku przedprodukcyjnym	1686	1404	1432	1454	1474
w tym kobiety	774	647	666	684	702
w wieku produkcyjnym	5403	5728	5757	5815	5823
w tym kobiety	2568	2703	2709	2742	2751
w wieku poprodukcyjnym	1453	1489	1534	1577	1599
w tym kobiety	1001	1023	1049	1074	1083
Gęstość zaludnienia	305	308	312	316	318
Liczba urodzeń żywych	85	81	-	-	95
Liczba zgonów	55	85	-	-	103
Saldo migracji gminnych na pobyt stały na 1000 osób	9	10,8	11,9	13,9	8,2

Źródło: Główny Urząd Statystyczny; BDL

Na analizowanym obszarze odnotowuje się również znaczny przyróg ludności spowodowany migracjami gminnymi, saldo migracji gminnych na pobyt stały w roku 2015 wynosiło 13,9, jedynie w roku 2016 liczba ta nieznacznie spadła.

Niepokojący jest jednocześnie fakt, że w 2016 roku zarejestrowano ujemny przyrost naturalny na poziomie -8 (liczba zgonów wynosząca 103 dominowała nad liczbą urodzeń żywych, która wyniosła 95), szczególnie, iż poprzednio ujemny przyrost naturalny wystąpił w roku 2013.

Również negatywnym trendem jest rosnąca liczba ludności w wieku poprodukcyjnym przypadająca na 100 osób w wieku produkcyjnym. Na analizowanym obszarze w 2016 roku stosunek ten wyniósł 28,8 %, co stanowi wzrost o 1,5 % w porównaniu z rokiem 2012.

Według danych statystycznych na koniec marca 2016 roku w mieście Imielin odnotowano 127 osób bez pracy. W przeciągu ostatnich 5 lat liczba osób bezrobotnych spadła aż o 44% w porównaniu do roku 2012. Wartość liczby bezrobotnych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym również spadła i w 2016 r. wynosiła 2,3%.

Szczegółowe dane dotyczące liczby bezrobotnych przedstawiono w tabeli poniżej.

Tabela 2 Liczba bezrobotnych w mieście Imielin w latach 2012 - 2016

Wyszczególnienie	jednostka	2012	2013	2014	2015	2016
Liczba bezrobotnych ogółem	osoba	227	245	193	165	127
w tym kobiety	osoba	128	135	97	85	72
Liczba bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym	%	4,2	4,5	3,5	3,0	2,3
w tym kobiety	%	5,0	5,3	3,8	3,3	2,8

Źródło: Główny Urząd Statystyczny; BDL

4.2.2 Oświata i wychowanie

Obecnie w mieście Imielin działają następujące placówki oświatowe:

- Szkoła Podstawowa im. Kardynała Stefana Wyszyńskiego przy ul. Karola Miarki 7²⁵,
- Gimnazjum im. Powstańców Śląskich w Imielinie przy ul. Wojciecha Sapety 8²⁶,
- Przedszkole Miejskie w Imielinie przy ul. Wojciecha Sapety 10.

Łącznie w roku szkolnym 2014/2015 do szkoły podstawowej i gimnazjum uczęszczało 920 uczniów. W porównaniu do roku 2012, kiedy to 795 uczniów uczęszczało do szkół w Imielina liczba ta wzrosła o 13,59 %. Dane dotyczące liczby uczniów w przeciągu ostatnich lat przedstawia poniższa tabela.

Tabela 3 Liczba uczniów w mieście Imielin w latach 2012 - 2016

Liczba uczniów	2012	2013	2014	2015	2016
Szkoła podstawowa	505	502	552	640	585
Gimnazjum	290	280	286	280	b.d.

Źródło: Główny Urząd Statystyczny, Bank Danych Lokalnych

Współczynnik skolaryzacji²⁷ szkół podstawowych (brutto) w Imielinie systematycznie maleje, w roku 2016 wynosił 91,04% i był niższy w porównaniu do roku 2012 o 3,53 punkta procentowego. Natomiast współczynnik skolaryzacji brutto szkół gimnazjalnych w analizowanym okresie pozostawał na podobnym poziomie.

²⁵ w wyniku reformy oświaty od 1 września 2019 r. będzie funkcjonowała pod nazwą Szkoła Podstawowa nr 2 im. Kardynała Stefana Wyszyńskiego; dane za „Kurier Imieliński” nr 2 (124), luty 2017

²⁶ w wyniku reformy oświatowej, od 1 września 2017 r. będzie to Szkoła Podstawowa nr 1, w której oddziały gimnazjalne będą „wygaszane”. Szkoła ta uczniów pierwszych klas przyjmie dopiero od września 2019 r. Dane za UM Imielin oraz „Kurier Imieliński” nr 4 (126), kwiecień 2017

²⁷ Współczynnik skolaryzacji brutto jest to wyrażony procentowo stosunek liczby wszystkich osób uczących się na danym poziomie do całej populacji osób będących w wieku nominalnie przypisanym temu poziomowi kształcenia.

4.2.3 Ochrona zdrowia

Na terenie miasta Imielin działalnością w zakresie ochrony zdrowia zajmuje się Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej (SP ZOZ) zlokalizowany przy ulicy Piotra Skargi 2. Zakład świadczy usługi w pełnym profilu podstawowym oraz świadczenia oferowane poprzez poradnie specjalistyczne, tj.: laryngologiczną, diabetologiczną, reumatologiczną, ginekologiczną oraz stomatologiczną, a dodatkowo na terenie placówki działają dwa prywatne gabinety fizjoterapii. Placówka posiada potencjał umożliwiający stałe rozszerzanie zakresu usług. Oprócz Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej, na terenie miasta Imielin działają prywatne przychodnie lekarskie oraz gabinety specjalistyczne.

Władze Miasta Imielina w ramach codziennej działalności prowadzą działania mające na celu ochronę i poprawę stanu zdrowia mieszkańców. W ramach tych działań Rada Miasta Imielin w 2016 r. przyjęła uchwałę następujące programy:

- Program polityki zdrowotnej w zakresie profilaktyki zakażeń wirusem brodawczaka ludzkiego (HPV) w mieście Imielin na lata 2016-2020²⁸,
- Program polityki zdrowotnej w zakresie wczesnego wykrywania ryzyka chorób układu krążenia w populacji mieszkańców Imielina w grupie wiekowej powyżej 20 lat, na lata 2016-2020²⁹,
- Program polityki zdrowotnej w zakresie zwiększenia wykrywalności raka gruczołu krokowego we wczesnym stadium u mężczyzn, mieszkańców Imielina, w grupie wiekowej 55-56 lat, na lata 2016-2020³⁰,
- Program polityki zdrowotnej w zakresie zapobiegania próchnicy u dzieci w wieku 9 i 10 lat uczęszczających do szkoły podstawowej, mieszkańców Imielina na lata 2016 – 2020³¹.

4.2.4 Pomoc społeczna

Udzielaniem pomocy społecznej na terenie miasta Imielin zajmuje się Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Imielinie (MOPS). Zgodnie z danymi zawartymi w *Sprawozdaniu z działalności MOPS Imielin za okres 2016 r.* w domach pomocy społecznej przebywały cztery osoby. Zasiłki stałe wypłacono 16 osobom samotnie gospodarującym, zasiłek okresowy przyznano 25 osobom. 10 skorzystało z usług opiekuńczych. W 2016 roku programem **Pomoc Państwa w zakresie dożywiania**³² pomocą objętych zostało 189 osób, w tym 68 dzieci i 95 osób dorosłych. Z posiłków w szkołach i przedszkolu skorzystało 33 dzieci do 7 roku życia oraz 67 dzieci i młodzieży do ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej. Ośrodek organizował również prace społecznie użyteczne dla 5 osób bezrobotnych bez prawa do zasiłku, korzystających ze świadczeń pomocy społecznej.

Ilość rodzin objętych pomocą społeczną w latach 2012 – 2016 pozostaje na podobnym poziomie (nieznacznie wzrosła w 2016 r.). W 2016 roku pomocą objętych zostało 162 rodzin liczących 420 osoby. W analogicznym okresie w 2012 roku liczba rodzin objętych wsparciem wyniosła 150 i dotyczyła 394 osób.

²⁸ Uchwała Nr XX/138/2016 Rady Miasta Imielin z dnia 29 czerwca 2016 roku

²⁹ Uchwała Nr XX/137/2016 Rady Miasta Imielin z dnia 29 czerwca 2016 roku

³⁰ Uchwała Nr XVIII/128/2016 Rady Miasta Imielin z dnia 27 kwietnia 2016 roku

³¹ Uchwała Nr XVI/113/2016 Rady Miasta Imielin z dnia 29 lutego 2016 roku

³² program wieloletni. Uchwała Nr 221 Rady Ministrów z 10 grudnia 2013 r. (z późniejszymi zmianami) w sprawie ustanowienia wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014–2020

Najczęstsze przyczyny przyznawania pomocy scharakteryzowano w poniższej tabeli.

Tabela 4. Zestawienie przyczyn ubiegania się o pomoc społeczną w latach 2012-2016

Wyszczególnienie	Liczba rodzin	Liczba osób	Liczba rodzin	Liczba osób	Liczba rodzin	Liczba osób	Liczba rodzin	Liczba osób	Liczba rodzin	Liczba osób
	2012		2013		2014		2015		2016	
Ubóstwo	82	212	100	272	101	259	83	209	71	172
Sieroctwo										
Bezdomność	5	5	9	13	5	7	6	6	6	6
Bezrobocie	71	214	78	233	66	185	56	180	41	120
Niepełnosprawność	47	102	56	124	50	105	49	114	49	115
Ochrona macierzyństwa	31	154	30	156	34	178	35	182	30	152
Długotrwała lub ciężka choroba	77	207	80	205	71	165	73	179	76	178
Bezradność	43	184	39	177	39	168	32	147	47	156
Alkoholizm	24	33	27	39	20	22	22	29	24	36

Źródło: Sprawozdaniu z działalności MOPS Imielin za 2016 r.

W Imielinie działa Świetlica Socjoterapeutyczna dla dzieci z rodzin z problemami wynikającymi z niskiego dochodu, jak również z problemami alkoholowymi. Uczestnikami zajęć Świetlicy są dzieci szkolne w wieku od 6-18 lat, w większości pochodzące z rodzin o niskim lub bardzo niskim statusie materialnym. W Świetlicy zajęcia są prowadzone od poniedziałku do piątku w godzinach od 12:00 – 18:00. W roku 2016 (w okresie od stycznia do września) łączna liczba wychowanków Świetlicy wynosiła 32 osoby. Celem prowadzonych w Świetlicy zajęć jest pomoc dzieciom w nauce, poszerzenia zainteresowań oraz wiedzy i ekspresji twórczej. Podstawowym elementem pracy socjoterapeutycznej prowadzonej w placówce są działania edukacyjno – terapeutyczne w formie zajęć planowych tj.: dydaktyczno – wyrównawcze, korekcyjno – kompetencyjne, kulinarne, sportowo-rekreacyjne, techniczne, plastyczne, muzyczne i taneczne. Prowadzona jest również profilaktyka ukierunkowana na przeciwdziałanie przemocy w rodzinie oraz przemocy wśród dzieci. Praca z dziećmi i młodzieżą ma na celu głównie wyrównanie szans edukacyjnych w procesie edukacji, startu życiowego oraz pomocy w problemach szkolnych, rodzinnych, rówieśniczych i innych. Cyklicznie na terenie klubu sportowego LKS Pogoń Imielin, zlokalizowanym w bezpośrednim sąsiedztwie budynku świetlicy realizowane są cykliczne imprezy m.in. Powiatowa Olimpiada Sportowa Świetlic.

4.2.5 Kultura i sztuka

Poza ośrodkami edukacyjnymi na terenie miasta działa Miejskie Centrum Kultury w Imielinie, powołane na mocy Uchwały z dnia 30 kwietnia 2014 r. nr XLI/276/2014 Rady Miasta Imielin. Miejskie Centrum Kultury w Imielinie tworzą:

- Dom Kultury „SOKOLNIA”, w którym organizowane są koncerty, spektakle teatralne dla wszystkich grup wiekowych, wystawy regionalne – powiatowych wydawnictw, poplenerowe, warsztaty tematyczne – plastyczne, muzyczne, medialne, konkursy tematyczne, imprezy o zasięgu wojewódzkim i ogólnopolskim, takich jak różne rozgrywki i mistrzostwa w szachach, skacie sportowym, tańcu towarzyskim (np. Śląska Liga Szachowa, Liga Skatowa, Szachowe Mistrzostwa Śląska Dzieci do lat 7, Ogólnopolski Turniej Tańca Dzieci i Młodzieży). W ośrodku prowadzone są również koła zainteresowań dla dzieci i młodzieży z zakresu

plastyki, kółka fotograficzne, modelarskie, szachowe, teatralne, pracownia ceramiczna a ponadto organizowane są kursy tańca towarzyskiego, nauki języków, gry na gitarze, instrumentach dętych i fortepianie, aerobic.

- Biblioteka Miejska w Imielinie zapewniająca obsługę biblioteczną mieszkańcom miasta. Służy rozwijaniu i zaspokajaniu ich potrzeb czytelniczych i informacyjnych, upowszechnianiu wiedzy, nauki i rozwojowi kultury. Współpracuje z miejscowymi szkołami, instytucjami, organizacjami i stowarzyszeniami. Do podstawowych zadań biblioteki należy gromadzenie, opracowywanie, przechowywanie i udostępnianie zbiorów bibliotecznych o charakterze uniwersalnym (literatura popularno – naukowa, dziecięca i piękna).

Ponadto w ramach działalności kulturalno –rozrywkowej w mieście Imielin działają m.in.:

- Teatr Komanderów, który został założony w 1946 roku przez Józefa Komanderę. Początkowo teatr wystawiał głównie sztuki religijne. Obecnie w teatrze odbywają się spektakle teatralne dla wszystkich grup wiekowych. Od 2003 r. w powiecie bieruńsko-lędzińskim organizowany jest Przegląd Amatorskich Zespołów Teatralnych im. Józefa Komandery.
- Imielińska Orkiestra Dęta występująca podczas wszystkich uroczystości miejskich i w ważniejszych uroczystościach religijnych na szczeblu lokalnym, powiatowym i wojewódzkim. Od 2000 roku Orkiestra ma swoją siedzibę w Domu Kultury „Sokolnia”. Zespół liczy ok. 50 członków. Repertuar Imielińskiej Orkiestry Dętej obejmuje aranżacje muzyki klasycznej, operetkowej, filmowej, popularnej, marsze, pieśni patriotyczne i kościelne.
- Chór „Harfa” przy parafii M.B. Szkaplerznej w Imielinie, który istnieje od 1961 roku, a udokumentowane tradycje śpiewacze miejscowości sięgają okresu międzywojennego. Chór „Harfa” liczy ok.44 członków.
- Grupa imielińskich plastyków "Kastalia", która zajmuje się organizacją zajęć plenerowych. Prace olejne i rysunki autorów prezentowane są w Domu Kultury „Sokolnia”.

Wydatki na kulturę i ochronę dziedzictwa narodowego w wydatkach budżetu Miasta Imielin wg danych GUS w 2016 wyniosły 2,8 %. Wydatki te od 2012 roku utrzymują się na podobnym poziomie tj. od ok. 2 do nieco ponad 3 %.

4.2.6 Sport i turystyka

Miasto posiada liczne walory turystyczne stanowiące atrakcyjne miejsce wypoczynku i rekreacji. Niewątpliwą atrakcją jest Zbiornik Imieliński (Zbiornik Dzieckowice).

Na terenie miasta znajdują się ścieżki rowerowe prowadzące trasami położonymi na terenach Imielina i powiatu bieruńsko-lędzińskiego, m.in. krajowa trasa niebieska nr 152, a także żółty Szlak im. Ks. Jana Kudery (trasa prowadzi lasami Kotliny Mysłowickiej oraz Pagórkami Imielińskimi z Brzezinki centrum przez Imielin Rynek i Dworzec PKP do Bierunia) oraz niebieski Szlak Hołdunowski, którego trasa przebiega przez Wioski, Cisowiec, Jamnice i nad Zbiornikiem Imielińskim do Jazdu.

Niebieska trasa 152 została zmodernizowana w ramach projektu „Baza dla aktywnych form turystyki – modernizacja tras rowerowych w powiecie bieruńsko-lędzińskim – etap I.”, realizowanego przez powiat bieruńsko-lędziński w okresie marzec – wrzesień 2014 r.

Bazę sportowo-rekreacyjną w Imielinie stanowią³³:

- obiekty sportowe przy ul. Hallera 37a,
- sala gimnastyczna przy Szkole Podstawowej ul. Karola Miarki 7,
- sala gimnastyczna przy Gimnazjum ul. Wojciecha Sapety 8,
- place zabaw,
- siłownie plenerowe.

³³ Zgodnie z Uchwałą nr IX/49/2015 Rady Miasta Imielin z dnia 24 czerwca 2015 r. w sprawie zasad i trybu korzystania z gminnych obiektów i urządzeń użyteczności publicznej o charakterze sportowo - rekreacyjnym na terenie miasta Imielin

Baza sportowo – rekreacyjna zlokalizowana na terenie miasta Imielin wykorzystywana jest przede wszystkim do zaspokajania potrzeb mieszkańców w zakresie uprawiania sportu oraz zajęć rekreacyjno-sportowych, a także dla celów działalności Klubu Sportowego „Pogoń” Imielin.

4.2.7 Organizacje pozarządowe

Miasto Imielin od 1996 roku współpracuje z organizacjami pozarządowymi w ramach realizacji zadań z zakresu kultury fizycznej i sportu oraz wspiera działania na rzecz pomocy osobom niepełnosprawnym. Na terenie miasta swoją działalność prowadzą następujące organizacje pozarządowe:

- Fundacja „Przyjazna dłoń”,
- Uczniowski Klub Sportowy „Energia” Imielin,
- Związek Górnośląski Koło Imielin,
- Uczniowski Kolarski Klub Sportowy Imielin Team,
- Stowarzyszenie „Granice Natury”,
- Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom Niepełnosprawnym w Imielinie,
- Miejski Klub Sportowy Imielin,
- Stowarzyszenie Kulturalno – Społeczne im. Albina Siekierskiego w Imielinie,
- Stowarzyszenie Kulturalne „Sokół”,
- Stowarzyszenie Akcjonariuszy Spółki PHU „Metale” S.A. Katowice,
- Ochotnicza Straż Pożarna w Imielinie,
- Ludowy Klub Sportowy „Pogoń” Imielin.

W Imielinie działa również *Stowarzyszenie Przedsiębiorców Imielina* - na rzecz rozwoju przedsiębiorczości i konkurencyjności miasta Imielin, którego Urząd Miejski w Imielinie jest członkiem wspierającym³⁴.

Traktując działalność organizacji pozarządowych jako istotny element więzi ze środowiskiem lokalnym, władze miasta Imielin wyraziły chęć dalszej współpracy z tymi organizacjami, w ramach realizacji *Strategii rozwoju miasta Imielin* w obszarach strategicznych takich jak m. in.: przedsiębiorczość, rzemiosło, handel, sport i rekreacja, ochrona zdrowia, kultura, bezpieczeństwo publiczne.

4.3 Aktywność gospodarcza

Według danych GUS w 2016 roku w Imielinie zarejestrowanych było 868 podmiotów gospodarki narodowej wpisanych w rejestry REGON, z czego ponad 99% to przedstawiciele sektora prywatnego³⁵. Są to głównie (ponad 80%) osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą, w większości w formie małych, często rodzinnych firm, charakteryzujących się dużą różnorodnością produkcji i usług.

Z większych firm, na terenie miasta zlokalizowane są: CMC Metale Plus Sp. z o.o.³⁶, Górnośląskie Przedsiębiorstwo Wodociągów Zakład Uzdatniania Wody Dzieckowice³⁷ oraz zakłady wydobywcze: Kopalnia Dolomitu Sp. z o.o.³⁸, Przedsiębiorstwo Produkcji Kruszyw Mineralnych i Lekkich Sp. z o.o. – Oddział Górniczy Imielin³⁹ oraz Kopalnia Dolomitu REK⁴⁰.

Powyższe zakłady wydobywcze produkują dolomitowe kruszywo drogowe oraz nawozy wapniowe dla rolnictwa, a na terenie miasta prowadzą eksploatację z trzech złóż:

- „Imielin” – przez Przedsiębiorstwo Produkcji Kruszyw Mineralnych i Lekkich Sp. z o.o.,

³⁴ szerzej opisane w kolejnym podrozdziale, dotyczącym aktywności gospodarczej

³⁵ Dane GUS, Bank Danych Lokalnych

³⁶ <http://cmcmetaleplus.pl/>, dostęp: 24.07.2017

³⁷ <https://www.gpw.katowice.pl/stacja-uzdatniania-wody-dzieckowice.php>, dostęp: 24.07.2017

³⁸ www.kopalniaimielin.pl, dostęp: 24.07.2017

³⁹ <http://www.ppkmil.com.pl/og-imielin.html>, dostęp: 24.07.2017

⁴⁰ <http://www.kopalniadolomiturek.pl/>, dostęp: 24.07.2017

- „Imielin-Północ” – przez Kopalnię Dolomitu Sp. z o.o.,
- „Imielin-Rek”, z którego kopalnię wydobywa Kopalnia Dolomitu REK.

Poniżej w tabeli przedstawiono dane statystyczne dotyczące podmiotów gospodarczych działających na terenie miasta.

Tabela 5. Podmioty gospodarcze według form własności działające na terenie Imielina

Wyszczególnienie	2012	2013	2014	2015	2016
ogółem	797	814	834	862	868
przedsiębiorstwa sektora publicznego ogółem, w tym m.in.	8	8	9	10	9
przedsiębiorstwa państwowe	0	0	0	0	0
państwowe i samorządowe jednostki prawa budżetowego ogółem	5	5	5	6	5
spółki handlowe	1	1	1	1	1
spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego	0	0	0	0	0
przedsiębiorstwa sektora prywatnego, w tym m.in.:	789	806	825^m	852	859
osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	663	675	683 ^m	702	708
spółki handlowe	60	66	72 ^m	78	79
spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego	11	11	9 ^m	9	9
spółki cywilne	47	46	46 ^m	47	47
spółdzielnie	1	1	1 ^m	1	1
fundacje	1	1	1 ^m	1	2
stowarzyszenia i organizacje społeczne	9	9	10 ^m	12	12

Źródło: Dane GUS, Bank Danych Lokalnych

- ^m – zmiany metodologiczne obliczaniu danych statystycznych przez GUS

Według stanu na 31.12.2016, osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą stanowiły 12,5% osób w wieku produkcyjnym⁴¹.

W Imielinie nie ma jednego dominującego sektora. Dawniej na terenie miasta, wśród zlokalizowanych podmiotów, znacząco dominowali producenci bram i artystycznych wyrobów z metalu. Obecnie obszar ten jest dalej reprezentowany, ale występują różnego rodzaju handel i usługi. Wśród osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą, prawie 30% stanowiły podmioty należące do sekcji H *Polskiej Klasyfikacji Działalności* (PKD2007) obejmującej handel hurtowy i detaliczny oraz naprawę pojazdów samochodowych, a ponad 12% podmioty zajmujące się budownictwem (sekcja F) i przetwórstwem przemysłowym (sekcja C).

W poniższej tabeli przedstawiono strukturę podmiotów gospodarczych według rodzaju działalności.

Tabela 6. Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą wg sekcji PKD 2007

Wyszczególnienie	2012	2013	2014	2015	2016
ogółem	663	675	683	702	708
Sekcja A – Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	13	12	10	9	9
Sekcja B – Górnictwo i wydobywanie	1	1	1	1	0
Sekcja C – Przetwórstwo przemysłowe	87	89	89	94	88
Sekcja D – Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	1	0	0	0	0
Sekcja E – Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami	2	2	3	3	3

⁴¹ Dane GUS, Bank Danych Lokalnych, dostęp 25.07.2017

oraz działalność związana z rekultywacją					
Sekcja F - Budownictwo	98	94	92	93	94
Sekcja G – Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	217	211	209	206	210
Sekcja H – Transport i gospodarka magazynowa	37	40	45	47	45
Sekcja I – Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	14	16	15	15	14
Sekcja J – Informacja i komunikacja	20	19	21	27	29
Sekcja K – Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	21	23	21	26	24
Sekcja L – Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	4	4	4	5	5
Sekcja M – Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	53	59	67	68	77
Sekcja N – Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	16	18	13	14	13
Sekcja O – Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	0	0	0	0	0
Sekcja P - Edukacja	11	11	12	17	20
Sekcja Q – Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	30	32	35	35	34
Sekcja R – Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	8	8	7	7	7
Sekcje S, T, U - Pozostała działalność usługowa; Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby oraz Organizacje i zespoły eksterytorialne	30	36	39	35	36

Źródło: Dane GUS, Bank Danych Lokalnych

Zgodnie z bazą Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej (CEIDG), według stanu na 30 czerwca 2017 r.⁴² na terenie Imielina zarejestrowanych było 566 przedsiębiorców o statusie wpisu „aktywny”. Ponadto 61 przedsiębiorstw ma status „zawieszony”. Szczegółowe informacje o rozmieszczeniu przestrzennym przedsiębiorców zawarto w rozdziale 5.2.3. Wiele mieszkańców Imielina pracuje w pobliskiej Tyskiej Strefie Ekonomicznej.

W ostatnich trzech latach obserwuje się nieznaczny spadek liczby zatrudnionych w stosunku do liczby ludności, co związane jest zarówno ze zmianami na rynku pracy, jak również starzeniem się społeczeństwa. Spada także procentowy udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym. W tabelach poniżej przedstawiono strukturę zatrudnienia w Imielinie w latach 2012 – 2016 oraz udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym w latach 2012 – 2016.

Tabela 7. Struktura zatrudnienia w mieście wg płci

Wyszczególnienie	2012	2013	2014	2015	2016
	[osoby]	[osoby]	[osoby]	[osoby]	[osoby]
ogółem	989	958	924	914	972
mężczyźni	532	489	460	472	516
kobiety	457	469	464	442	456
ogółem na 1000 ludności	116	111	106	103	b.d.

Źródło: Dane GUS, Bank Danych Lokalnych

Tabela 8. Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym wg płci

Wyszczególnienie	2012	2013	2014	2015	2016
	[%]	[%]	[%]	[%]	[%]
ogółem	4,2	4,5	3,5	3,0	2,3
mężczyźni	3,5	3,8	3,3	2,7	1,8
kobiety	5,0	5,3	3,8	3,3	2,8

⁴² raport wygenerowany 20 lipca 2017 r.

Źródło: Dane GUS, Bank Danych Lokalnych

Władze miasta wspierają rozwój przedsiębiorczości poprzez:

- wprowadzenie ulg podatkowych dla inwestorów, m.in. zwolnienie od podatku od nieruchomości budynku lub ich części oraz budowle lub ich części zajęte na prowadzenie działalności gospodarczej, na okres 2 lat od rozpoczęcia działalności⁴³.
- udostępnienie terenów pod działalność gospodarczą,
- promowanie przez miasto małej i średniej przedsiębiorczości, w tym m.in. poprzez współorganizowanie z władzami Powiatu Bieruńsko-Lędzińskiego Powiatowych Targów Przedsiębiorczości i Ekologii⁴⁴.

Miasto jest członkiem wspierającym założonego w 2001 r.⁴⁵, *Stowarzyszenia Przedsiębiorców Imielina*, do którego należy ponad 60 przedsiębiorców⁴⁶. Głównymi celami stowarzyszenia są:

- budowanie wspólnego prestiżu i siły środowiska Przedsiębiorców Imielina,
- propagowanie i wspieranie przedsiębiorczości w mieście jako podstawy rozwoju ekonomicznego miasta i regionu.
- współpraca z samorządem i innymi instytucjami w celu tworzenia korzystnych warunków dla działalności gospodarczej,
- propagowanie i przestrzeganie zasady rzetelności kupieckiej i dobrych obyczajów handlowych.

realizowane m.in. poprzez nawiązywanie kontaktów ze stowarzyszeniami i organizacjami o podobnym zakresie działania w kraju i za granicą, wydawanie biuletynu informacyjnego, doradztwo i pomoc prawną oraz organizację szkoleń, a także czynne uczestnictwo w życiu samorządu lokalnego wszystkich szczebli⁴⁷.

Ponadto, dla bardziej efektywnej współpracy w ramach *Stowarzyszenia Przedsiębiorców Imielina* działają także kluby branżowe (Klub Producentów, Klub Handlu i Usług, Klub Gastronomii).

4.4 Zagospodarowanie przestrzenne

Podstawowymi dokumentami, w oparciu, o które prowadzona jest obecnie gospodarka przestrzenna w mieście Imielin są *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Imielin*⁴⁸ oraz miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, którymi objęta jest ok. 60% zurbanizowanej powierzchni miasta.

Przestrzeń miasta charakteryzuje się zróżnicowaną rzeźbą terenu. W północno - wschodniej części miasta znajdują się wzniesienia, natomiast południowo- zachodnia część to tereny równinne, gdzie znajdują się złoża węgla kamiennego.

Największą część gruntów miasta Imielin stanowią użytki rolne 49,47%, jednakże większość nie jest uprawiana i systematycznie zmniejsza się, w wyniku zmiany ich przeznaczenia. 28,95% powierzchni terenu miasta zajmują zbiorniki wodne (głównie Zbiornik Imieliński). Grunty zabudowane i zurbanizowane stanowią 14,62% miasta, a w nich największy udział zajmują tereny mieszkaniowe (31,46%) oraz tereny komunikacyjne - 30,48%. Zgodnie z zapisami *Studium*, miasto Imielin jest właścicielem ok. 5,6 % powierzchni administrowanej, z tego:

- tereny rolne stanowią 59,4%,
- tereny leśne – 11,3%,

⁴³ uchwalona Uchwałą nr XXII/126/2012 Rady Miasta Imielin z dnia 29 sierpnia 2012 r. w sprawie zwolnienia od podatku od nieruchomości w ramach pomocy de minimis oraz następnie ponowiona Uchwałą nr XIII/87/2015 Rady Miasta Imielin z dnia 25 listopada 2015 r. w sprawie zwolnienia od podatku od nieruchomości w ramach pomocy de minimis (aktualnie obowiązująca)

⁴⁴ w roku 2016 miała miejsce XI edycja,

⁴⁵ <http://spi.imielin.pl/>, dostęp: 25.07.2017

⁴⁶ *Kurier Imieliński*, czerwiec 2014

⁴⁷ <http://spi.imielin.pl/>, dostęp: 25.07.2017

⁴⁸ przyjęte Uchwałą nr XXXV/147/2009 Rady Miasta Imielin z dnia 25 września 2009 r.

- tereny przemysłowe i inne – 14,5%,
- tereny mieszkaniowe – 10,5%,
- tereny użyteczności publicznej, oświaty i sportu – 4,3%.

Ponadto miasto jest użytkownikiem wieczystym gruntów Skarbu Państwa o powierzchni ok. 18,77 ha.

Imielin charakteryzuje się jednolitą zabudową jednorodzinną i infrastrukturą techniczną sprzyjającą rozwojowi drobnej działalności gospodarczej. Centralna część miasta stanowi teren najbardziej zurbanizowany, stosunkowo zwartej zabudowy usługowej, zabudowy mieszkaniowej o niskiej intensywności zabudowy, z zielenią urządzoną oraz tereny komunikacji drogowej i kolejowej. Poza centrum występuje zabudowa rozproszona, tworząca przysiółki.

Obszary pomiędzy zabudowanymi drogami, biegnącymi promieniście od centrum miasta, pozostają w użytkowaniu rolniczym. Wschodni obszar miasta, o zdecydowanie mniejszym zainwestowaniu, obejmuje tereny sieci i urządzeń infrastruktury technicznej: linie i urządzenia energetyczne, wodociągi magistralne, Zakład Produkcji Wody, tereny eksploatacji powierzchniowej – kamieniołomy dolomitu oraz północna część zbiornika wody pitnej dla aglomeracji śląskiej. Obszary leśne o niewielkiej powierzchni znajdują się na terenach przygranicznych z Mysłowicami, Chełmem Śląskim i w rejonie zbiornika wody pitnej.

Zgodnie z danymi GUS w 2015 r. na zasoby mieszkaniowe miasta Imielin składało się 2 244 budynków, w których łącznie znajdowało się 3 067 mieszkań o łącznej powierzchni użytkowej 321 730 m². Liczba budynków mieszkalnych w mieście systematycznie wzrasta w porównaniu z rokiem 2012 nastąpił wzrost o ok. 4% w roku 2015. Większość zasobów mieszkaniowych stanowi jednorodzinna zabudowa, będąca własnością prywatną. W poniższej tabeli przedstawiono stan ilościowy zasobów mieszkaniowych w Imielinie w latach 2012 – 2015.

Tabela 9. Zasoby mieszkaniowe w Imielinie

Wyszczególnienie	2012	2013	2014	2015
mieszkania (szt.)	2 941	2 988	3 023	3 067
izby (szt.)	13 927	14 186	14 378	14 634
pow. użytkowa mieszkań (m ²)	302 357	309 413	314 603	321 730

Źródło: GUS

Według danych GUS (dane za 2015 r.) wyposażenie zasobów mieszkaniowych ogółem przedstawia się następująco:

- 100 % jest podłączonych do sieci wodociągowej,
- 69,9 % jest podłączonych do sieci kanalizacyjnej.

W dniu 25 września 2013 roku Rada Miasta Imielin uchwałą nr XXXIV/218/2013 przyjęła *Wieloletni program gospodarowania mieszkaniowym zasobem Miasta Imielin na lata 2013-2017*. W programie określono stan techniczny 24 lokali mieszkalnych, w tym 7 socjalnych należących do zasobów miasta Imielin. Dodatkowo, w programie, nie przewiduje się powiększenia mieszkaniowego zasobu poprzez budowę nowych mieszkań. Podstawowym zadaniem miasta będzie utrzymanie właściwego stanu technicznego budynków.

Obiekty stanowiące zasób własnościowy miasta charakteryzują się stosunkowo dobrym stanem technicznym, jednakże istnieje konieczność przeprowadzania w nich bieżących remontów i konserwacji.

W zasobach miasta Imielin, oprócz zasobów mieszkaniowych, znajdują się:

- budynki oświatowe oddane w trwałą zarząd:
 - Szkoła podstawowa im. Kardynała Stefana Wyszyńskiego, ul. Karola Miarki 7⁴⁹,

⁴⁹ w wyniku reformy oświaty od 1 września 2019 r. będzie funkcjonowała pod nazwą Szkoła Podstawowa nr 2 im. Kardynała Stefana Wyszyńskiego; dane za „Kurier Imieliński” nr 2 (124), luty 2017

- Gimnazjum im. Powstańców Śląskich, ul. Wojciecha Sapety 8⁵⁰,
- Przedszkole Miejskie w Imielinie, ul. Wojciecha Sapety 10,
- budynki oddane w nieodpłatne użytkowanie – Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Komunalnej,
- budynki komunalne (Dom Kultury „Sokolnia” przy ulicy Imielińskiej 89, Budynek Urzędu Miasta przy ulicy Imielińskiej 81, Budynek OSP przy ulicy Imielińskiej, Budynki socjalne terenów sportowych przy ulicy Hallera 37a, Biblioteka przy ulicy Imielińskiej 92, Miejska Spółka Komunalna oraz MOPS przy ulicy Imielińskiej 87, budynek socjalno-techniczny, przepompownia oraz oczyszczalnia ścieków przy ulicy Wandy),
- drogi i oświetlenie uliczne.

Na terenie miasta zlokalizowane są obiekty objęte ochroną konserwatorską, wpisane do rejestru zabytków.

Tabela 10 Obiekty podlegające ochronie konserwatorskiej na terenie miasta Imielin

Wyszczególnienie	Adres	Czas powstania	Numer w rejestrze
Kaplica p.w. Matki Boskiej Częstochowskiej	ul. Imielińska	XVIII w.	A/721/66 z 15.06.1966r.
Budynek mieszkalny	ul. Brata Alberta 48	XIX w.	A/723/66 z 15.06.1966r.
Budynek mieszkalny	ul. Brata Alberta 52	XIX w.	A/724/66 15.06.1966
Stanowisko archeologiczne nr 4 - osada z zespołem pieców prażalniczych	ul. Turystyczna - Imielińska	IV / V w. n.e	C/1340/86 26 I 1987

Źródło: Dane UM Imielin

W tabeli poniżej przedstawiono obiekty typowane w *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego* do objęcia gminną ewidencją zabytków.

Tabela 11 Obiekty typowane do objęcia gminną ewidencją zabytków

Wyszczególnienie	Adres	Czas powstania	Uwagi
Propozycja wpisu do rejestru zabytków			
Kościół p.w. Matki Boskiej Szkaplerznej	ul. Imielińska	1911r.	Zalecane udokumentowanie nieruchomości dla archiwum ŚWKZ
Propozycje do objęcia ochroną konserwatorską w m.p.z.p.			
Dom murowany	ul. Adamskiego 1	Początek XXw.	
Dom murowany	ul. Dunikowskiego 1	Początek XXw.	
Budynek plebanii	ul. Imielińska 89	Początek XXw.	
Dom murowany	ul. Adamskiego / Dunikowskiego	Początek XXw.	
Kamienica murowana	ul. Brata Alberta 16	Początek XXw.	
Budynek Urzędu Miasta	ul. Imielińska 81	1896r.	

Źródło: Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego (uchwała nr XXXV/147/2009 Rady Miasta Imielin z dnia 25 września 2009 r.)

Wyznaczony został obszar proponowany do objęcia strefą „E” ochrony ekspozycji dla *Kopca Wolności ku czci poległych w 1945 r.* – ul. Wyzwolenia. Obszar strefy wynosi ok. 6,4 ha. Na terenie miasta Imielina znajduje się również 18 stanowisk archeologicznych.

Na terenie miasta zlokalizowany jest Zbiornik Imieliński (Dzieńkowice), który został zbudowany w miejscu wyrobiska po wyeksploatowanych piaskach podsadzkowych, znajdującego się na prawym brzegu Przemszy

⁵⁰ w wyniku reformy oświatowej, od 1 września 2017 r. będzie to Szkoła Podstawowa nr 1, w której oddziały gimnazjalne będą „wygaszane”. Szkoła ta uczniów pierwszych klas przyjmie dopiero od września 2019 r. Dane za UM Imielin oraz „Kurier Imieliński” nr 4 (126), kwiecień 2017

w okolicy miasta Jaworzno, Chełmu Śląskiego i Imielina. właścicielem i zarządcą zbiornika jest Przedsiębiorstwo Usług Wodociągowych HKW Sp. z o.o. z Dąbrowy Górniczej.

W *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Imielin* proponuje się ustanowić *obszar chronionego krajobrazu, który obejmuje lasy imielińskie z historycznie ukształtowanym szlakiem wędrówek zwierząt i zbiornik wody pitnej* jako tereny chronione ze względu na wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowe ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem lub pełnioną funkcją korytarzy ekologicznych.

4.5 Infrastruktura techniczna

Miasto Imielin jest od 1 stycznia 2010 r. – zaopatrywane w wodę przez Miejską Spółkę Komunalną Sp. z o.o. (na podstawie udzielonego Decyzją nr GK/7033/2009 zezwolenia Burmistrza Miasta Imielin na prowadzenie zbiorowego zaopatrzenia w wodę z dnia 12.10.2009 r.)⁵¹ poprzez sieć rozdzielczą usytuowaną w pasie drogowym i działkach prywatnych doprowadzając wodę pitną do poszczególnych odbiorców.

W tabeli poniżej przedstawiono podstawowe informacje dotyczące sieci wodociągowej usytuowanej na terenie miasta Imielin.

Tabela 12 Sieć wodociągowa w mieście Imielin

Wyszczególnienie	2012	2013	2014	2015	2016
Ludność korzystająca z sieci wodociągowej (osoba)	8517	8596	8712	8835	b.d.
Odsetek ludności korzystającej z sieci wodociągowej (%)	99,7	99,7	99,9	99,9	b.d.
Połączenia prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania (szt.)	2382	2384	2525	2525	2486
Woda dostarczona gospodarstwom domowym (dam³)	275,0	272,0	272,7	338,0	347,0

Źródło: Główny Urząd Statystyczny, Strateg, Bank Danych Lokalnych

Stopień zwodociągowania miasta wynosi obecnie prawie 100 %. Źródłem zaopatrzenia w wodę jest Zbiornik Dzieckowice. Według danych GUS w roku 2016 ilość wody dostarczonej do gospodarstw domowych w Imielinie wyniosła 347,0 dam³.

Stan sieci wodociągowej miasta jest zróżnicowany – sieć jest częściowo zmodernizowana. Na terenie miasta realizowane zostały liczne inwestycje m.in.: przebudowa wodociągu w ul. Kordeckiego w Imielinie wraz z 19 przyłączami, przebudowa wodociągu w ul. Aptecznej wraz z przyłączami, budowa i wymiana sieci wodociągowej wraz z przyłączami budynków ul. Ściegiennego w Imielinie, budowa wodociągu wraz z podłączeniami do budynków w ul. Bartniczej i ul. Sikorskiego w Imielinie.

Działania w zakresie gospodarki ściekowej, tj. odprowadzania i oczyszczania ścieków na terenie miasta Imielin prowadzi, od 1 stycznia 2008 r., Miejska Spółka Komunalna Sp. z o.o.

W tabeli poniżej przedstawiono podstawowe informacje dotyczące sieci kanalizacyjnej funkcjonującej na terenie miasta Imielin.

Tabela 13 Kanalizacja w mieście Imielin

Wyszczególnienie	2012	2013	2014	2015	2016
Długość czynnej sieci kanalizacyjnej (km)	78,0	109,0	146,0	146,0	146,0
Połączenia prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania (szt.)	1 109	1 658	1 769	1 769	1 734
Ścieki odprowadzone (dam³)	125	142	193	203	b.d.
Ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej (osoba)	3118	4154	6196	6283	b.d.

⁵¹http://bip.imielin.pl/files/fck/580/w_sprawie_zatwierdzenia_taryf_dla_zbiorowego_zaopatrzenia_w_wode_i_zbiorowego_odprowadzenia_sciekow_na_terenie_Miasta_Imielin.pdf

Odsetek ludności korzystającej z sieci kanalizacyjnej (%)	36,5	48,2	71,0	71,0	b.d.
--	------	------	------	------	------

Źródło: Główny Urząd Statystyczny, Bank Danych Lokalnych

Według danych GUS w 2016 roku długość czynnej sieci kanalizacyjnej liczyła 146 km, w porównaniu do roku 2012 długość sieci rozbudowano o prawie 47%. Ścieki komunalne (z terenów uzbrojonych w sieć kanalizacji) odprowadzane są do oczyszczalni ścieków w Imielinie, natomiast ścieki ze zbiorników bezodpływowych odbierane są przez firmy posiadające stosowne zezwolenia w tym zakresie i przekazywane do oczyszczalni. Systematycznie wzrasta również odsetek ludności korzystającej z sieci kanalizacyjnej - w 2015 r. podłączonych do sieci było o 50 % więcej mieszkańców niż w roku 2012.

Na terenie Imielina zlokalizowana jest oczyszczalnia ścieków o przepustowości 500 m³/dobę jest oczyszczalnią mechaniczno-biologiczną z wielofunkcyjnym reaktorem biologicznym. Bezpośrednim odbiornikiem ścieków oczyszczonych jest potok Imielinka, przepływający w niedalekiej odległości od oczyszczalni. Sieć kanalizacyjna objęta jest monitoringiem, który pozwala kontrolować pracę pompowni i kanalizacji.⁵²

Wg danych GUS w 2016 roku w Imielinie odnotowano 3 142 odbiorców energii elektrycznej na niskim napięciu a zużycie energii wyniosło 8 381 MWh, co przedstawia poniższa tabela.

Tabela 14 Energia elektryczna w gospodarstwach domowych

Wyszczególnienie	2012	2013	2014	2015
Odbiorcy energii elektrycznej na niskim napięciu (szt.)	3142	3161	3144	3239
Zużycie energii elektrycznej na niskim napięciu (MWh)	8381	8305	5456	8854

Źródło: Główny Urząd Statystyczny, Bank Danych Lokalnych

Przez teren miasta na kierunku Imielin – GPZ Bieruń – miasto Bieruń przebiega jednotorowa sieć wysokiego napięcia 220 kV będąca własnością PSE S.A., która nie ma bezpośredniego wpływu na zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego miasta.

Zasilanie odbywa się poprzez pracę 33 stacji transformatorowych, których właścicielem jest Tauron Dystrybucja S.A. Łączna moc zainstalowana w stacjach transformatorowych wynosi 7 236 kVA.

Na terenie Imielina znajdują się również Główne Punkty Zasilania (GPZ), które nie mają wpływu na zasilanie miasta, a pracują jedynie na zaspokojenie potrzeb własnych, tj. GPZ KWK Ziemowit – własność Polskiej Grupy Górniczej oraz SPW Dzieńkowice – własność Górnośląskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów S.A.

Na terenie miasta Imielin zlokalizowana jest sieć gazowa średniego oraz niskiego ciśnienia wykonana z stali oraz PE. Zgodnie z informacjami zawartymi w *Projekcie założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla miasta Imielin do roku 2030* sieci gazowe są w stanie technicznym dobrym i stanowią źródło gazu dla odbiorców korzystających z paliwa gazowego zarówno do celów gospodarczo bytowych jak i do ogrzewania budynków jedno i wielorodzinnych.

W tabeli poniżej przedstawiono podstawowe informacje dotyczące sieci gazowej usytuowanej na terenie miasta Imielin.

Tabela 15 Sieć gazowa na terenie miasta Imielin

Wyszczególnienie	2012	2013	2014	2015
Czynne przyłącza do budynków mieszkalnych i niemieskalnych (szt.)	1520	1542	1586	1605
Odbiorcy gazu (gospodarstwa domowe)	1418	1493	1529	1548
w tym ogrzewający mieszkania gazem (gospodarstwa domowe)	841	858	894	511
Zużycie gazu (tys. m³)	988,7	906,8	936,9	1009,4
w tym na ogrzewanie mieszkań (tys. m³)	786,1	740,1	774,7	654,2

⁵² Aktualizacja Planu Gospodarki Odpadami dla gminy Imielin, ATMOTERM S.A., marzec 2010 r.

Ludność korzystająca z sieci gazowej (osoba)	5324	5367	5404	5484
---	------	------	------	------

Źródło: Główny Urząd Statystyczny, Bank Danych Lokalnych

Wg danych GUS liczba gospodarstw domowych odbierających gaz w 2015 roku wyniosła 1548, z tego 33,01% stanowiły gospodarstwa domowe ogrzewające mieszkania gazem. W porównaniu do roku 2012 liczba budynków mieszkalnych ogrzewanych gazem zmniejszyła się o ok.60%.

Na terenie miasta Imielin nie występuje system sieci ciepłowniczej. Większość budynków na terenie Imielina posiada ogrzewanie indywidualne (przedomowe kotłownie na paliwa stałe – głównie węgiel), co wiąże się z występowaniem problemu niskiej emisji.

Z powodów zwiększenia liczby gospodarstw domowych wykorzystujących gaz do ogrzewania mieszkań lub energię elektryczną (zarówno dla kotłowni jak i ogrzewania indywidualnego), w *Projekcie założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla miasta Imielin do roku 2030* nie przewidziano inwestycji związanych z rozwojem systemu ciepłowniczego.

Przez teren miasta przebiega droga wojewódzka nr 934 (relacji Katowice – Oświęcim) – ul. Imielińska. Obecnie realizowana jest inwestycja dotycząca opracowania projektu dotyczącego drogi wojewódzkiej. Na terenie miasta znajdują się drogi powiatowe tj. ul. Brata Alberta, ul. Podmiejska, ul. Satelicka, ul. Nowozachęty, ul. Zachęty, ul. Dzikowa o łącznej długości 13,3 km oraz drogi gminne.

Imielin posiada dogodnie połączenie z sąsiadującą drogą krajową nr 1 relacji Cieszyn - Warszawa oraz autostradą A-4. Autostrada A-4 przebiega przez obszar miasta. Komunikację miejską na terenie miasta organizuje – na podstawie porozumienia międzygminnego⁵³ - miasto Tychy. Połączenie z miastem Tychy zapewnia linia 54 Miejskiego Zarządu Komunikacji w Tychach⁵⁴. Znaczną część połączeń obsługuje także Komunikacyjny Związek Komunalny Górnośląskiego Okręgu Przemysłowego z siedzibą w Katowicach - autobusy KZK GOP kursują na liniach 66, 149, 995. Na terenie miasta znajduje się ponadto stacja kolejowa Imielin. Przebiegająca linia kolejowa zapewnia bezpośredni dojazd pociągiem do Katowic, Mysłowic i Oświęcimia⁵⁵.

Przez teren miasta przebiegają liczne trasy rowerowe. W 2015 roku na terenie miasta Imielin zarejestrowano 3,7 km ścieżek rowerowych. Wartość ta jest wyższa niż średnia dla województwa śląskiego, gdzie na 10 tys. mieszkańców przypada 1,6 km ścieżek, podczas gdy w Imielinie 4,2 km ścieżek rowerowych.

⁵³ Porozumienie Międzygminne w zakresie powierzenia Miastu Tychy zadań z zakresu pełnienia funkcji organizatora publicznego transportu zbiorowego z dnia 4.11.2014 (nr 53/2014), uaktualnione porozumieniem zawartym w dniu 12.08.2016 r.: http://dzienniki.slask.eu/WDU_S/2017/994/akt.pdf, dostęp: 20.07.2017

⁵⁴ <http://www.mzk.pl>, dostęp: 20.07.2017

⁵⁵ do Katowic lub Mysłowic - 7 bezpośrednich połączeń dziennie, do Oświęcimia - 8 bezpośrednich połączeń dziennie; wg <http://rozklad-pkp.pl/>, dostęp: 21.07.2017

4.6 Ochrona środowiska

Zgodnie z podziałem na jednostki geomorfologiczne M. Klimaszewskiego (1972)⁵⁶ obszar miasta położony jest w obrębie prowincji Wyżyny Śląsko-Małopolskie, podprowincji: Wyżyna Śląsko-Krakowska, makroregionu: Wyżyna Śląska, mezoregionu: Wyżyna Śląska Południowa. W granicach miasta wyróżnić można fragmenty Zrębowych Pagórów Imielińskich (północny-wschód) oraz Zrębowych Pagórów Łędzińskich (zachód), Doliny Wisły oraz Kotliny Chrzanowskiej wraz z doliną Przemszy i Zbiornikiem Imielińskim (Dzieńkowice).

Obszary wyniesione występują w północno-wschodniej części miasta. Widoczne jest duże uzależnienie od budowy geologicznej i tektoniki obszaru, które miały wpływ na ukształtowanie się Zrębowych Pagórów Imielińskich, przez które biegnie przełomowe obniżenie doliny Przemszy łącząc Kotlinę Mysłowicką z Rowem Chrzanowskim i Kotliną Oświęcimską⁵⁷. Istotnym elementem dla zagospodarowania obszaru jest nachylenie zboczy. Na zdecydowanej większości powierzchni nachylenia te nie przekraczają 5°. Występowanie stosunkowo suchych terenów w obrębie garbów (zbudowanych głównie z przepuszczalnych utworów węglanowych triasu) i wilgotnych terenów kotlin oraz obniżień dolinnych, w podłożu których zalegają nieprzepuszczalne lub trudno przepuszczalne zwykle utwory ilaste karbońskie i trzeciorzędowe, ma zasadniczy wpływ na strukturę przyrodniczą obszaru.

Na terenie Imielina występują zróżnicowane zbiorowiska roślinne – obejmujące zarówno fragmenty zbiorowisk o charakterze naturalnym i półnaturalnym, jaki i układy całkowicie przekształcone w wyniku działalności człowieka. Głównym elementem struktury przyrodniczej (w zakresie przyrody ożywionej) są powierzchnie leśne i łąkowe występujące głównie w wilgotnych kotlinach i obniżeniach dolinnych. Na terenie Imielina tworzą one dość zwarte kompleksy. Największe powierzchnie leśne występują w południowo-zachodniej części miasta. Kompleksy lasów uzupełniają obszary łąkowe w dolinach rzecznych. Powierzchnie lasów i łąk stanowią łącznie prawie 30 % ogólnej powierzchni miasta⁵⁸, z czego same lasy obejmują około 322 ha, co stanowi 11,5% powierzchni miasta⁵⁹. Ponad 86 % powierzchni leśnej to lasy publiczne, w większości pozostające w administracji Lasów Państwowych – Nadleśnictwa Katowice, natomiast lasy niepaństwowe (głównie osób fizycznych) zajmują niewielkie rozproszone enklawy. Obszary leśne położone są w południowo-zachodniej części miasta oraz wzdłuż północno-zachodniego i zachodniego brzegu Zbiornika Imielińskiego. W strukturze siedliskowej typów lasów na terenie Imielina zaznacza się dominacja: boru mieszanego wilgotnego oraz boru i lasu mieszanego świeżego (blisko 90% całości siedlisk leśnych). Dominujące gatunki to: sosna, brzoza, dąb szypułkowy (ok. 90% całości drzewostanów), pozostałe to świerki, olsza czarna, topola, osika i modrzew oraz gatunki indukowane (głównie dąb czerwony).

Zbiorowiska nieleśne tworzy roślinność wodna i bagienna, trwałych użytków zielonych, torfowiskowa, nieużytków przemysłowych i porolnych. Największe kompleksy łąk rozmieszczone są wśród cieków wodnych. W zachodniej części miasta są to łąki w dolinie Imielinki i jej dopływów, gdzie tworzą one stosunkowo zwarte pasy. Natomiast we wschodniej części miasta łąki występują głównie w obniżeniach w obrębie wysoczyzn, tworząc często odizolowane od siebie pojedyncze powierzchnie. Postępujące obniżanie się części terenów, szczególnie w północno – zachodniej części miasta, wynikające m.in. z prowadzonej eksploatacji węgla kamiennego, destabilizuje warunki wilgotnościowe, co wpływa na okresowe wykształcanie się innych zbiorowisk nieleśnych, takich jak eutroficzne łąki wilgotne i podmokłe, szuwały właściwe, czy torfowiska niskie. Ponadto duże powierzchnie na terenie miasta zajmują łąki użytkowane gospodarczo.

⁵⁶ Klimaszewski M.(red), 1972, *Geomorfologia Polski, Polska Południowa - Góry i Wyżyny*, PWN, Warszawa.

⁵⁷ *Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Imielin*, GEOPLAN, Wrocław; październik 2016 r. Dokument przyjęty uchwałą nr XXIII/154/2016 Rady Miasta Imielin z dnia 26.10.2016 r.

⁵⁸ *Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Imielin*, GEOPLAN, Wrocław; październik 2016 r. Dokument przyjęty uchwałą nr XXIII/154/2016 Rady Miasta Imielin z dnia 26.10.2016 r.

⁵⁹ *Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Imielin*, GEOPLAN, Wrocław; październik 2016 r. Dokument przyjęty uchwałą nr XXIII/154/2016 Rady Miasta Imielin z dnia 26.10.2016 r.

W granicach miasta Imielin występują zbiorowiska roślinne podlegające ochronie prawnej – fragmenty muraw kserotermicznych (6210)⁶⁰, wymagające zachowania. Ich występowanie jest ograniczone do terenów, gdzie w podłożu zalegają wapienie triasowe – głównie do wzniesień we wschodniej części miasta⁶¹. Są to na ogół niewielkie fragmenty spotykane na miedzach i skarpach lub przydrożach. Zbiorowiska te nie są typowo wykształcone ze względu na brak regularnego wypasu⁶².

W części miasta położonej w obrębie suchych wysoczyzn dominują zwarte obszary gruntów ornych, obecnie stanowiących najczęściej obszary nieużytków porolnych. W tej części miasta z uwagi na budowę geologiczną i przepuszczalne podłoże nie występują możliwości tworzenia się zbiorników wodnych.

Pod względem hydrograficznym obszar miasta w całości należy do lewostronnego dorzecza Wisły. Centralna część odwadniana jest przez potok Imielinka, część północną odwadnia Rów Kosztowski, które są dopływami Przemszy (potoki III rzędu). Natomiast część południowa odwadniana jest przez Potok Goławiecki (potok II rzędu), bezpośredni dopływ Wisły. Istotnym elementem powierzchniowej sieci hydrograficznej miasta jest występowanie zagłębień bezodpływowych o różnej genezie. Z uwagi na położenie obszaru w obrębie terenów intensywnie gospodarczo wykorzystywanych, jego cieki zostały uregulowane, miejscami obwałowane i dostosowane do bieżących potrzeb odwodnienia obszaru. Dlatego też, szczególnie w miejscach osiadań górniczych sieć hydrograficzną miasta Imielin uzupełniono o liczne rowy melioracyjne. Ponadto na terenie miasta znajduje się Zbiornik Imieliński powstały w wyrobisku popiaskowym, którego zlewnia obejmuje prawie połowę powierzchni miasta. Zlewnia Zbiornika Imielińskiego stanowi obszar powierzchniowo bezodpływowy; nie ma on naturalnego powierzchniowego odpływu. Główne zasilanie zbiornika realizowane jest przerzutami wody z systemu Soła-Skawa. W bilansie wodnym zbiornika zasilanie wodami z przerzutu stanowi ok. 86 %, natomiast zasilanie bezpośrednie opadami, ze spływu powierzchniowego i zasilanie gruntowe stanowi pozostałe 14 %. Powierzchnia zbiornika wynosi 674 ha (w tym w granicach miasta 551 ha). Przy rzędnej piętrzenia 234,5 m jego powierzchnia wzrasta do 700 ha, a pojemność całkowita wynosi 52,8 mln m³⁶³. Jego powstanie zmieniło kierunek odpływu Imielinki (kiedyś płynęła przez teren obecnego zbiornika, obecnie omija go od południa).

Obszar miasta położony jest w obrębie górnośląskiego regionu hydrogeologicznego, podregionu łaziskiego. Wody podziemne, zgodnie z budową geologiczną, występują w utworach karbońskich, triasowych, trzeciorzędowych i czwartorzędowych.

Zasoby wód podziemnych Imielina w utworach czwartorzędowych nie mają strategicznego charakteru, nie zostały zakwalifikowane do żadnego z użytkowych zbiorników wodonośnych pomimo występowania w ich obrębie dużego zbiornika retencyjnego. Na obszarze miasta nie ma istotnych ujęć wód podziemnych do celów komunalnych, występują indywidualne studnie kopane, które nie stanowią źródła wody do picia. Jakość wód podziemnych dla JCWPd 146 (PLGW2100146) ocenia się jako dobry⁶⁴.

Na terenie miasta nie występują obszary podlegające ochronie prawnej ustanawianej na mocy ustawy z 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody⁶⁵.

Na obszarze położonym w okolicy Smutnej Góry (Chełmska Góra, 235-251 m n.p.m.), położonym na granicy Chełmu Śląskiego, Łędzin i Imielina znajduje się proponowany do utworzenia obszar Natura 2000 „Błędów koło Chełma Śląskiego”. Projektowany do objęcia ochroną teren to zapadisko pogórnice, w którym wytworzyło się siedlisko bagienne z charakterystycznymi zbiorowiskami roślin i zwierząt, wraz z jego

⁶⁰ wymienione w Załączniku I Dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (tzw. Dyrektywa Siedliskowa).

⁶¹ jest to m.in. teren C5.ZNU, zgodnie z Miejsowym planem zagospodarowania przestrzennego Miasta Imielin w rejonie ulic: Wyzwolenia, Ściegiennego, Poniatowskiego i Nowozachęty, przyjętym Uchwałą Rady Miasta nr XXVIII/175/2013 z dnia 27 lutego 2013r.

⁶² Młodzianowska – Synowiec M., Synowiec G., *Prognoza oddziaływania na środowisko ustaleń projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Imielin w rejonie ulic: Dunikowskiego, Banachiewicz i Rubinowej*, Wrocław, 2010.

⁶³ Bok M., Jankowski A. T., Michalski G., Rzętała M., *Zbiornik Dzieńkowice – charakterystyka fizycznogeograficzna i rola w górnośląskim systemie wodno-gospodarczym*. Polskie Towarzystwo Geograficzne – Komisja Hydrologiczna, Warszawa, 2004.

⁶⁴ Program Ochrony Środowiska dla gminy Imielin na lata 2015-2018, Imielin, sierpień 2015

⁶⁵ Obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 14 grudnia 2016 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o ochronie przyrody (Dz.U. 2016 poz. 2134)

obrzeżami o łącznej powierzchni ok. 22 ha, z czego jedynie część znajduje się w granicach administracyjnych miasta Imielin. Na obszarze żyją rzadkie gatunki zwierząt, głównie bezkręgowców, w tym ważek. Spotkać na tym obszarze można zarówno objętą ścisłą ochroną gatunkową zalotkę większą⁶⁶, jak i najmniejszą w Polsce – iglicę małą; która została wpisana do Czerwonej Księgi Gatunków Zagrożonych. Na terenie Imielina obszar ten obejmuje głównie drzewostan siedliska lasu mieszanego, stanowiący las ochronny o składzie gatunkowym ze znacznym udziałem sosny w wieku 79 – 99 lat, bez udziału roślin charakterystycznych dla siedlisk bagiennych.

Wzdłuż wschodniej i południowo wschodniej granicy miasta przebiega regionalny korytarz ichtiologiczny „Przemsza” (R-12), który ma charakter drugorzędowego szlaku migracji ryb, głównie diadromicznych oraz potadromicznych⁶⁷. Korytarz ten jest wykorzystywany także przez organizmy lądowe związane ze środowiskiem wodnym.

Ponadto, wzdłuż wschodniej i południowo wschodniej granicy miasta przebiega regionalny korytarz wędrówek awifauny - „Doliny Przemszy”, rozciągający się wzdłuż Przemszy i Czarnej Przemszy od Zalewu Przeczyskiego na północy aż do ponadregionalnego korytarza Doliny Górnej Wisły na południu. Łączy on zbiorniki wodne położone we wschodniej i środkowej części aglomeracji katowickiej (w tym Zbiornik Imieliński, będący przystankiem pośrednim o znaczeniu regionalnym), umożliwiając przemieszczanie się ptaków wodno-błotnych w kierunku południowym do Doliny Górnej Wisły i dalej na południe.

Problemy związane ze środowiskiem naturalnym zostały szczegółowo przedstawione w *Programie Ochrony Środowiska dla gminy Imielin na lata 2015-2018*⁶⁸. Program ten określa politykę ochrony środowiska na terenie miasta Imielin. Rozstrzygnięcia strategiczne w ramach Programu obejmują cele i działania dla poprawy stanu środowiska naturalnego oraz zapewnienia skutecznych mechanizmów chroniących środowisko przed degradacją zgodnie z wymaganiami prawa.

Realizacja zadań zaproponowanych w Programie ma skutkować zwiększeniem atrakcyjności gminy, polepszeniem warunków życia i zdrowia mieszkańców, przedsiębiorców oraz turystów a także poprawić jakość walorów środowiskowych i stanowić skuteczną ochronę terenów atrakcyjnych przyrodniczo i rekreacyjno - wypoczynkowych.

⁶⁶ gatunek wymieniony w Załączniku II Dyrektyw Siedliskowej

⁶⁷ Parusel J.B., Skowrońska K., Wower A. (red.), *Korytarze ekologiczne w województwie śląskim – koncepcja do planu zagospodarowania przestrzennego województwa. Etap I.*, Centrum Dziedzictwa Przyrody Górnego Śląska, Katowice, 2007.

⁶⁸ przyjęty Uchwałą Nr XV/107/2016 Rady Miasta Imielin z dnia 27 stycznia 2016 r.

5 DIAGNOZA SZCZEGÓŁOWA POD KĄTEM CZYNNIKÓW I ZJAWISK KRYZYSOWYCH ORAZ SKALI I CHARAKTERU POTRZEB REWITALIZACYJNYCH

Przeprowadzenie diagnozy czynników i zjawisk kryzysowych ma na celu przede wszystkim identyfikację obszarów zdegradowanych w Imielinie oraz wskazanie potencjalnych obszarów rewitalizacji⁶⁹.

Ponieważ pojęcie rewitalizacji odnosi się do działań, które prowadzone są na istniejących przestrzeniach zurbanizowanych, co w istotny sposób odróżnia je od pojęć definiujących działania skierowane na planowanie i realizowanie nowych zespołów zabudowy na dotychczas nie zabudowanych terenach, rewitalizacja miasta stanowi odpowiedź na proces degradacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej oraz wynikające z nich zjawiska kryzysowe, które odciskają szczególne piętno na przestrzeni miasta⁷⁰. Zjawiska te mają charakter zmian strukturalnych, polegających na spadku aktywności społeczno-gospodarczych przestrzeni w wyniku osłabienia jej atrakcyjności i konkurencyjności (czyli - ogół zmian strukturalnych zmierzających do podniesienia konkurencyjności i atrakcyjności inwestycyjnej danego obszaru, wymagających znacznego współudziału sektora publicznego i prywatnego)⁷¹.

5.1 Ustalenia metodyczne dla wyboru obszarów kryzysowych / zdegradowanych

W Ustawie⁷² *obszar gminy znajdujący się w stanie kryzysowym z powodu koncentracji negatywnych zjawisk społecznych, w szczególności bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, a także niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym stanowi obszar problemowy i może być wyznaczany jako obszar zdegradowany w przypadku występowania na nim ponadto co najmniej jednego z następujących negatywnych zjawisk:*

1. **gospodarczych** – w szczególności niskiego stopnia przedsiębiorczości, słabej kondycji lokalnych przedsiębiorstw lub
2. **środowiskowych** – w szczególności przekroczenia standardów jakości środowiska, obecności odpadów stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia ludzi lub stanu środowiska, lub
3. **przestrzenno-funkcjonalnych** – w szczególności niewystarczającego wyposażenia w infrastrukturę techniczną i społeczną lub jej złego stanu technicznego, braku dostępu do podstawowych usług lub ich niskiej jakości, niedostosowania rozwiązań urbanistycznych do zmieniających się funkcji obszaru, niskiego poziomu obsługi komunikacyjnej, niedoboru lub niskiej jakości terenów publicznych, lub
4. **technicznych** – w szczególności degradacji stanu technicznego obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym, oraz нефunkcjonowaniu rozwiązań technicznych umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów budowlanych, w szczególności w zakresie energooszczędności i ochrony środowiska.

Zgodnie z art. 10 Ustawy o rewitalizacji *obszar rewitalizacji nie może być większy niż 20% powierzchni gminy oraz zamieszkały przez więcej niż 30% liczby mieszkańców gminy.*

W ramach niniejszego opracowania prowadzono badania oraz analizy związane z wyznaczeniem obszarów zdegradowanych bazujące na danych statystycznych GUS, informacjach przekazanych przez Urząd Miasta Imielina, Komisariat Policji, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Powiatowy Urząd Pracy i inne instytucje, a także ogólnodostępnych dokumentach i materiałach. Szczegółowa analiza zebranych danych pozwoliła na przeprowadzenie kompleksowej diagnozy miasta. Zakres prowadzonych analiz objął wszystkie wymienione w Ustawie czynniki, które wpływają na wyznaczenie obszarów zdegradowanych. Dla typowania obszaru

⁶⁹ Art. 41 ustawy o rewitalizacji (Dz. U. 2015, poz. 1777)

⁷⁰ praca zbiorowa pod redakcją Z. Ziobrowskiego i W. Jarczewskiego - Rewitalizacja miast polskich – diagnoza, Kraków 2010.

⁷¹ Zuziak Z., Strategie rewitalizacji przestrzeni śródmiejskiej, Monografia 236, Politechnika Krakowska im. T. Kościuszki, Kraków, 1998.

⁷² Ustawa o rewitalizacji (Dz. U. 2015, poz. 1777) – rozdział 3, art. 9.1

rewitalizacji przyjęto analizę danych opisanych za pomocą wskaźników delimitacji obszarów kryzysowych, zebranych w poniższej tabeli, które uwzględniają różne zjawiska.

Tabela 16 Kluczowe kryteria delimitacji obszarów rewitalizacji

Trend demograficzny	- Gęstość zaludnienia - Starzenie się społeczeństwa
Poziom ubóstwa i wykluczenia	- Poziom bezrobocia (ilość osób pozostających bez pracy), - Poziom ubóstwa (ilość osób korzystających ze świadczeń opieki społecznej), - Poziom przestępczości, - Zjawisko przemocy w rodzinie
Aktywność gospodarcza	- Liczba podmiotów gospodarczych w raz z ich rozmieszczeniem
Stan techniczny	- Obiekty budowlane (budynki komunalne, obiekty oświaty, obiekty) - Infrastruktura techniczna - Komunikacja
Funkcjonalność przestrzeni⁷³	- Przestrzeń publiczna (jakość i dostępność)
Charakter przestrzeni	- Obiekty ujęte w gminnym/wojewódzkim rejestrze zabytków.

Źródło: opracowanie własne GIG

Decydującym kryterium wyboru obszaru kryzysowego była koncentracja negatywnych zjawisk opisanych za pomocą przedstawionych kryteriów. Sposób postępowania przy wyborze obszarów kryzysowych zakładał identyfikację miejsc, w których występują więcej niż jedno z określonych kryteriów. Tym samym posłużono się analizą koncentracji negatywnych zjawisk społeczno – gospodarczych i przestrzenno – środowiskowych. Podejście takie zapewnia skupienie się na najistotniejszych obszarach problemowych i przyszłą koncentrację działań zmierzającą do eliminacji i/lub ograniczenia pogłębiania się negatywnych zjawisk.

W procesie identyfikacji i wyznaczania granic obszarów problemowych udział brali również mieszkańcy Imielina. Opracowany kwestionariusz badania ankietowego ukierunkowany był na poznanie opinii mieszkańców w zakresie występowania zjawisk kryzysowych i oczekiwań związanych z ich eliminacją.

Synteza wyników prowadzonych badań statystycznych i terenowych była podstawą do wyznaczenia potencjalnych obszarów rewitalizacji.

Na potrzebę identyfikacji obszarów zdegradowanych w gminie i wyznaczenie potencjalnego obszaru rewitalizacji wykorzystano metody ilościowo – jakościowe. Analiza ilościowa polegała na zebraniu danych o zjawiskach, które mogą wskazywać na istnienie zjawisk kryzysowych. Wyboru zakresu danych dokonano w oparciu o przytoczone w Ustawie opisy zjawisk negatywnych i przyporządkowane im reprezentatywne wskaźniki (Tabela 16). Podstawą analizy był rozkład zjawisk negatywnych względem ulic w Imielinie. Takie podejście pozwoliło na precyzyjne wskazanie miejsc, gdzie występuje szczególnie wysoka koncentracja zjawisk negatywnych. Dla każdej ulicy ustano procentowy udział zjawisk negatywnych w stosunku do łącznej liczby zjawisk negatywnych w mieście. Następnie ustalono wartość średnią natężenia dla każdego ze zjawisk i odchylenie standardowe. Przyjęto następujące oceny natężenia zjawisk:

- **zdecydowanie wysokie** - jeśli ustalone wartości mieszczą się w przedziale od wartość średnia – odchylenie do wartość średnia + odchylenie;
- **umiarkowanie wysokie** - jeśli ustalone wartości mieszczą się w przedziale od wartość średnia – 3 x odchylenie do wartość średnia + 3 x odchylenie i nie należą do przedziału zdefiniowanego w ocenie zdecydowanie wysokie
- **zdecydowanie niskie** - dla pozostałych przypadków.

⁷³ Przyjęto, iż przestrzeń publiczna podlegać będzie ocenie, na którą składać się będzie ocena poprzez kryterium występowania przestrzeni publicznej społecznie integrującej oraz pod kątem występowania następujących czynników spójność ze strukturą miasta, bezpieczeństwo, dostępność, możliwość adaptowalności.

Uzyskane wyniki poddano dodatkowo konfrontacji z danymi dotyczącymi liczby mieszkańców i w sytuacji, gdy ocena natężenia zjawiska jako wysoko negatywnego przypadła na teren o małej liczbie mieszkańców uznawano, że jest to natężenie umiarkowanie wysokie, odpowiednio dokonano zmian w odniesieniu do oceny umiarkowanie wysokiej.

Opracowana metodyka pozwoliła na zarysowanie wstępnego zasięgu obszaru zdegradowanego, który poddano dalszej analizie pod kątem spełnienia wymogów ustawowych oraz w oparciu o wyniki przeprowadzonego badania ankietowego.

5.2 Diagnoza negatywnych zjawisk w Imielinie w oparciu o dane statystyczne

5.2.1 Trend demograficzny

Liczba mieszkańców

Przedstawione w punkcie 4.2.1 informacje dotyczące aspektów demograficznych zostały uzupełnione o analizę gęstości zaludnienia w Imielinie (Tabela 17). Analiza ta pozwoliła na wyznaczenie obszarów, w których występują największe skupiska mieszkańców, a co za tym idzie, w których częściej mogą występować zjawiska negatywne. Podjęcie działań rewitalizacyjnych w tych obszarach, o ile potwierdzona zostanie kumulacja zjawisk negatywnych, powinno mieć zatem charakter priorytetowy, gdyż wpłyną one na osiągnięcie efektu skali i powodzenie procesu rewitalizacji.

Poniżej przeanalizowano, przy których ulicach miasta mieszka największa liczba mieszkańców.

Tabela 17 Wskaźnik zaludnienia / występowania liczby mieszkańców

Ulica	Liczba mieszkańców	Wskaźnik występowania liczby mieszkańców (%)			
Akaczowa	21	0,24	Michała Drzymały	463	5,32
Apteczna	43	0,49	Miła	14	0,16
Augusta Kordeckiego	248	2,85	Modrzewiowa	13	0,15
Bartnicza	135	1,55	Na Sarganach	9	0,10
Bpas. Adamskiego	410	4,71	Nowa	102	1,17
Bluszczowa	50	0,57	Nowozachęty	27	0,31
Bursztynowa	41	0,47	Orla	45	0,52
Cicha	27	0,31	Pawła Pośpiecha	55	0,63
Dobra	78	0,89	Perłowa	6	0,07
Floriana	38	0,43	Piotra Skargi	91	1,04
Francuska	18	0,21	Piotra Ściegiennego	233	2,68
Grabowa	34	0,39	Podmiejska	187	2,15
Grzybowa	154	1,77	Pokoju	42	0,48
Imielińska	591	6,79	Pólna	9	0,10
Malczewskiego	102	1,17	Rembowski	16	0,18
Jana Baranowicza	68	0,78	Rubinowa	149	1,71
Jana Brzozy	37	0,43	Rzemieślnicza	5	0,06
Jana Heweliusza	74	0,85	Satelicka	153	1,76
Janusza Kusocińskiego	111	1,28	Słoneczna	18	0,20
Jastrzębia	5	0,57	Sokoła	5	0,06
Jerzego Szaniawskiego	80	0,92	Sosnowa	48	0,55
Józefa Hallera	286	3,29	Stanisława Broszkiewicz	38	0,44
Józefa Poniatowskiego	311	3,57	Stefana Kuczyńskiego	101	1,16
Juliana Niemcewicza	64	0,74	Szafrów	4	0,05
Kamienna	46	0,53	Szczepana Malonego	37	0,42
Karola Miarki	246	2,83	Św. Brata Alberta	556	6,39

Karola Olszewskiego	39	0,45	Tadeusza Banachiewicza	159	1,83
Karolinki	133	1,53	Tadeusza Rejtana	8	0,09
Klonowa	19	0,22	Turystyczna	312	3,59
Koralowa	11	0,13	Uroczą	3	0,03
Kordiana	15	0,17	Wandy	390	4,48
Kowalska	10	0,11	Wąska	26	0,30
Krótką	10	0,11	Wierzbowa	12	0,14
Krucza	42	0,48	Wiosenna	13	0,15
Ksawerego Dunikowskiego	268	3,08	Władysława Sikorskiego	203	2,33
Lawendowa	6	0,06	Wojciecha Sapety	145	1,67
Leśna	2	0,02	Wyzwolenia	466	5,35
Liliowa	83	0,95	Zachęty	129	1,48
Lipowa	60	0,69	Zacisze	10	0,11
Łąkowa	33	0,38	Złocista	36	0,41
Maratońska	68	0,78	Zygmunta Wróblewskiego	40	0,46
Marii Dąbrowskiej	59	0,68	Żeńców	125	1,44
Marka	23	0,26		8702	100%

Źródło: Analiza własna GIG na podstawie danych pozyskanych z UM Imielin

	zdecydowanie wysoka		umiarkowanie wysoka		zdecydowanie niska
---	------------------------	---	------------------------	---	-----------------------

Wnioski:

Ulicami, o największym zaludnieniu są: Imielińska, Św. Brata Alberta, Wyzwolenia, Michała Drzymały, Bpas. Adamskiego, Wandy, Turystyczna, Józefa Poniatowskiego.

Największy przyrost mieszkańców nastąpił na ulicach: Władysława Sikorskiego oraz Karola Miarki, natomiast największy odpływ na ulicach: Modrzewiowej oraz Imielińskiej.

Wizualizacja przebiegu tych ulic została ujęta poniżej (Rysunek 1). Rozkład ulic wskazuje na strefę centralną miasta, wokół której koncentruje się życie mieszkańców i działalność gospodarcza.

Legenda:

- Obszar występowania zdecydowanie wysokiej liczby mieszkańców
- Obszar występowania wysokiej liczby mieszkańców
- Obszary występowania umiarkowanej liczby mieszkańców

Rysunek 1 Identyfikacja obszarów o najwyższym wskaźniku gęstości zaludnienia

Źródło: Analiza własna GIG

Starzenie się społeczeństwa

Poza analizą gęstości zaludnienia istotnym z punktu widzenia funkcjonowania miasta jest zagadnienie starzenia się społeczeństwa. Wpływa ono przede wszystkim na lokalizację wszelkiego rodzaju form opieki medycznej jak i rozwój działalności opiekuńczo – socjalnej. Z przeprowadzonych analiz wynika, że społeczeństwo w Imielinie starzeje się – udział liczby osób w wieku poprodukcyjnym rośnie. Taki trend będzie się zapewne utrzymywał w najbliższych latach, co oznacza, że samorząd będzie musiał sprostać temu wyzwaniu zapewniając godne warunki życia i spędzania czasu seniorom. Według danych UM Imielin liczba osób powyżej 66 r. życia w mieście stanowi 14,7% ogółu mieszkańców. W tym znaczącą część stanowią osoby pomiędzy 66-75 rokiem życia (56,9%). Poniżej wyznaczono obszary koncentracji liczby osób starszych.

Tabela 18 Wskaźnik starzenia się społeczeństwa w Imielinie

Ulica	Liczba mieszkańców	Liczba osób (pow. 66 roku życia)	Liczba osób w wieku 66-75	Liczba osób pow. 75 roku życia	Liczba mieszkańców pow. 66 do mieszkańców pow. 66 ogółem
Akacyjowa	21	3	2	1	0,23%
Apteczna	43	7	2	5	0,55%
Augusta Kordeckiego	248	35	17	18	2,73%
Bartnicza	135	7	5	2	0,55%
Bpa S. Adamskiego	410	77	48	29	6,00%
Bluszczowa	50	11	2	9	0,86%
Bursztynowa	41	4	3	1	0,31%
Cicha	27				0,00%
Dobra	78	21	9	12	1,64%
Floriana	38	9	7	2	0,70%
Francuska	18	5	4	1	0,39%
Grabowa	34	4	3	1	0,31%
Grzybowa	154	18	14	4	1,40%
Imielińska	591	103	55	48	8,03%
Malczewskiego	102	7	2	5	0,55%
Jana Baranowicza	68	12	7	5	0,94%
Jana Brzozy	37	7	4	3	0,55%
Jana Heweliusza	74	12	7	5	0,94%
Janusza Kusocińskiego	111	14	8	6	1,09%
Jastrzębia	5	1	0	1	0,08%
Jerzego Szaniawskiego	80	5	0	5	0,39%
Józefa Hallera	286	44	27	17	3,43%
Józefa Poniatowskiego	311	36	26	10	2,81%
Juliana Niemcewicza	64	9	4	5	0,70%
Kamienna	46	6	3	3	0,47%
Karola Miarki	246	39	24	15	3,04%
Karola Olszewskiego	39	6	4	2	0,47%
Karolinki	133	21	12	9	1,64%
Klonowa	19	6	5	1	0,47%
Koralowa	11	1	0	1	0,08%
Kordiana	15	5	5	0	0,39%
Kowalska	10	3	1	2	0,23%
Krótką	10	1	1	0	0,08%
Krucza	42	9	5	4	0,70%
Ksawerego Dunikowskiego	268	53	25	28	4,13%
Lawendowa	6				0,00%
Leśna	2				0,00%
Liliowa	83	12	8	4	0,94%
Lipowa	60	11	6	5	0,86%
Łąkowa	33	6	4	2	0,47%

Maratońska	68	14	8	6	1,09%
Marii Dąbrowskiej	59	11	9	2	0,86%
Marka	23				0,00%
Michała Drzymały	463	59	35	24	4,60%
Miła	14				0,00%
Modrzewiowa	13				0,00%
Na Sarganach	9	1	0	1	0,08%
Nowa	102	21	16	5	1,64%
Nowozachęty	27	2	1	1	0,16%
Orla	45	10	4	6	0,78%
Pawła Pośpiecha	55	9	1	8	0,70%
Perłowa	6	1	1	0	0,08%
Piotra Skargi	91	7	5	2	0,55%
Piotra Ściegiennego	233	45	25	20	3,51%
Podmiejska	187	21	14	7	1,64%
Pokoju	42	8	6	2	0,62%
Polna	9	1	1	0	0,08%
Rembowskiiego	16				0,00%
Rubinowa	149	23	7	16	1,79%
Rzemieślnicza	5				0,00%
Satelicka	153	24	12	12	1,87%
Słoneczna	18	1	1	0	0,08%
Sokoła	5				0,00%
Sosnowa	48	10	6	4	0,78%
Stanisława Broszkiewicza	38	4	2	2	0,31%
Stefana Kuczyńskiego	101	18	14	4	1,40%
Szafirowa	4				0,00%
Szczepana Malornego	37	5	3	2	0,39%
Św. Brata Alberta	556	83	43	40	6,47%
Tadeusza Banachiewicza	159	23	14	9	1,79%
Tadeusza Rejtana	8				0,00%
Turystyczna	312	39	16	23	3,04%
Uroczą	3	1	1	0	0,08%
Wandy	390	40	28	12	3,12%
Wąska	26	6	4	2	0,47%
Wierzbowa	12				0,00%
Wiosenna	13				0,00%
Władysława Sikorskiego	203	19	11	8	1,48%
Wojciecha Sapety	145	20	14	6	1,56%
Wyzwolenia	466	69	34	35	5,38%
Zachęty	129	23	15	8	1,79%
Zacisze	10				0,00%
Złocista	36	6	2	4	0,47%
Zygmunta Wróblewskiego	40	6	2	4	0,47%
Żeńców	125	23	17	6	1,79%
	8702	1283	731	552	100,00%

Źródło: Analiza własna GIG na podstawie danych UM Imielin

	zdecydowanie wysokie		umiarkowanie wysokie		zdecydowanie niskie
---	-------------------------	---	-------------------------	---	------------------------

Wniosek:

Największa grupa seniorów zamieszkuje ulicę Imielińską oraz Św. Brata Alberta, Biskupa Adamskiego i Wyzwolenia. Są to zatem obszary gdzie działania związane z aktywizacją seniorów powinny się najsilniej koncentrować. Kolejne skupiska znacznej liczby osób w wieku powyżej 66 znajdują się na ulicach: Wandy, Turystycznej, Piotra Ściegiennego, Drzymały, Dunikowskiego, Miarki, Poniatowskiego, Hallera i Kordeckiego.

5.2.2 Poziom ubóstwa i wykluczenia społecznego

Poziom bezrobocie

Bezrobocie i ubóstwo stanowią główny czynnik występowania negatywnych zjawisk społecznych. Analiza problemu bezrobocia w mieście Imielin obejmowała strukturę osób pozostających bez pracy w ujęciu czasu, wieku oraz płci (Tabela 19). W 2016 r. liczba osób bezrobotnych w mieście wynosiła 127, co stanowi ok. 1,5% wszystkich mieszkańców Imielina. Osoby pozostające długotrwale bez pracy stanowiły 45,7% wszystkich bezrobotnych, natomiast osoby poniżej 35 roku życia 35,4%. Poniżej przeanalizowano koncentrację osób bezrobotnych w Imielinie w podziale na ulice.

Tabela 19 Wskaźnik osób bezrobotnych w Imielinie

Ulica	Osoby krótkotrwale bezrobotne 2016	Osoby długotrwale bezrobotne 2016	Osoby bezrobotne do 35 roku życia 2016	Ilość kobiet	Liczba osób bezrobotnych ogółem	Udział kobiet w liczbie bezrobotnych	Bezrobotni w bezrobotnych ogółem
Akacyjowa					0		0,00%
Apteczna					0		0,00%
Augusta Kordeckiego	4	3	3	3	7	0,43	5,51%
Bartnicza	1	2	1	2	3	0,67	2,36%
Bpa S. Adamskiego	1	6	3	3	7	0,43	5,51%
Bluszczowa					0		0,00%
Bursztynowa					0		0,00%
Cicha					0		0,00%
Dobra	1		1		1	0,00	0,79%
Floriania					0		0,00%
Francuska		1			1	0,00	0,79%
Grabowa		1		1	1	1,00	0,79%
Grzybowa	3	2	1	5	5	1,00	3,94%
Imielińska	3	3	5	4	6	0,67	4,72%
Malczewskiego	1		3	1	1	1,00	0,79%
Jana Baranowicza			1		0		0,00%
Jana Brzozy	2	1		2	3	0,67	2,36%
Jana Heweliusza					0		0,00%
Janusza Kusocińskiego	2			2	2	1,00	1,57%
Jastrzębia			1		0		0,00%
Jerzego Szaniawskiego	1			1	1	1,00	0,79%
Józefa Hallera	2		1	1	2	0,50	1,57%
Józefa Poniatowskiego	3	3	1	2	6	0,33	4,72%
Juliana Niemcewicz	1		2		1	0,00	0,79%
Kamienna		1		1	1	1,00	0,79%
Karola Miarki	2			1	2	0,50	1,57%
Karola Olszewskiego					0		0,00%
Karolinki	1	1		1	2	0,50	1,57%
Klonowa	1		1	1	1	1,00	0,79%
Koralowa					0		0,00%
Kordiana					0		0,00%
Kowska					0		0,00%
Krótki					0		0,00%
Krucza					0		0,00%
Ksawerego Dunikowskiego	5	2		2	7	0,29	5,51%
Lawendowa			1		0		0,00%
Leśna					0		0,00%
Liliowa	1				1	0,00	0,79%
Lipowa		1			1	0,00	0,79%
Łąkowa					0		0,00%

Maratońska	1			1	1	1,00	0,79%
Marii Dąbrowskiej		1	1		1	0,00	0,79%
Marka					0		0,00%
Michała Drzymały	3	6		6	9	0,67	7,09%
Miła			2		0		0,00%
Modrzewiowa					0		0,00%
Na Sarganach					0		0,00%
Nowa					0		0,00%
Nowozachęty					0		0,00%
Orla		1		1	1	1,00	0,79%
Pawła Pośpiecha	1	1		2	2	1,00	1,57%
Perłowa	1		1	1	1	1,00	0,79%
Piotra Skargi	1			1	1	1,00	0,79%
Piotra Ściegiennego		1	1	1	1	1,00	0,79%
Podmiejska		2	1	2	2	1,00	1,57%
Pokoju					0		0,00%
Polna					0		0,00%
Rembowskiego					0		0,00%
Rubinowa	1				1	0,00	0,79%
Rzemieśnicza					0		0,00%
Satelicka	1	2		3	3	1,00	2,36%
Słoneczna					0		0,00%
Sokoła					0		0,00%
Sosnowa	1	1			2	0,00	1,57%
Stanisława Broszkiewicza			2		0		0,00%
Stefana Kuczyńskiego	2			2	2	1,00	1,57%
Szafirowa			1		0		0,00%
Szczepana Malornego					0		0,00%
Św. Brata Alberta	5			2	5	0,40	3,94%
Tadeusza Banachewicza	4	1	3	3	5	0,60	3,94%
Tadeusza Rejtana					0		0,00%
Turystyczna	3	4		6	7	0,86	5,51%
Uroczą			3		0		0,00%
Wandy	1	1			2	0,00	1,57%
Wąska					0		0,00%
Wierzbowa					0		0,00%
Wiosenna					0		0,00%
Władysława Sikorskiego	1	2		2	3	0,67	2,36%
Wojciecha Sapety		2	1	1	2	0,50	1,57%
Wyzwolenia	7	4		4	11	0,36	8,66%
Zachęty			3		0		0,00%
Zacisze	1				1	0,00	0,79%
Złocista			1		0		0,00%
Zygmunta Wróblewskiego					0		0,00%
Żeńców		2		1	2	0,50	1,57%

Źródło: Analiza własna GIG na podstawie danych UM Imielin

	zdecydowanie wysokie		umiarkowanie wysokie		zdecydowanie niskie
---	-------------------------	---	-------------------------	---	------------------------

Wniosek:

Największa liczba bezrobotnych ogółem to mieszkańcy Imielina z ulic: Drzymały i Wyzwolenia. Duży odsetek bezrobotnych występuje również na ulicach: Turystycznej, Dunikowskiego, Poniatowskiego, Adamskiego i Kordeckiego. Bezrobocie stanowi jedna z głównych przyczyn ubóstwa i rozwoju patologii społecznych, w tym takich, które wymagają interwencji służb mundurowych – Straży Miejskiej i/lub Policji.

Poziom ubóstwa

Naturalnym odzwierciedleniem problemów społecznych wywołanych różnymi czynnikami jest poziom ubóstwa, który może być mierzony różnymi wskaźnikami. Wiarygodnym nośnikiem informacji o poziomie ubóstwa jest liczba osób korzystających ze świadczeń Ośrodka Pomocy Społecznej. Analizie poddano zarówno liczbę rodzin jak i osób korzystających ze świadczeń OPS, w tym uwzględniono problem niepełnosprawności. Ostateczną analizę odniesiono do liczby osób korzystających z pomocy. Na terenie miasta w roku 2016 ze świadczeń opieki społecznej skorzystało 11,1% mieszkańców, w tym 37,3% stanowiły osoby niepełnosprawne.

Tabela 20 Wskaźnik korzystających ze świadczeń OPS w Imielinie

Ulica	Liczba korzystających ze świadczeń OPS (2016)				Udział korzystających ze świadczeń w ogólnej liczbie mieszkańców
	Ilość rodzin	Ilość osób	Niepełnosprawność ilość rodzin	Niepełnosprawność ilość osób	
Akacyjowa	1	4	0	0	0,41%
Apteczna	4	14	3	10	1,45%
Augusta Kordeckiego	9	35	5	11	3,62%
Bartnicza	2	8	0	0	0,83%
Bpas. Adamskiego	11	37	7	19	3,83%
Bluszczowa					0,00%
Bursztynowa					0,00%
Cicha	1	2	1	2	0,21%
Dobra	2	8	2	8	0,83%
Floriana					0,00%
Francuska	1	4	0	0	0,41%
Grabowa					0,00%
Grzybowa	8	28	1	6	2,90%
Imielińska	33	87	14	31	9,01%
Malczewskiego	4	10	1	2	1,04%
Jana Baranowicza	1	4	0	0	0,41%
Jana Brzozy	3	13	0	0	1,35%
Jana Heweliusza	3	9	1	1	0,93%
Janusza Kusocińskiego	4	10	2	5	1,04%
Jastrzębia					0,00%
Jerzego Szaniawskiego	3	17	1	2	1,76%
Józefa Hallera	9	25	4	8	2,59%
Józefa Poniatowskiego	11	40	5	13	4,14%
Juliana Niemcewicza	8	12	2	3	1,24%
Kamienna	2	8	0	0	0,83%
Karola Miarki	8	27	3	9	2,80%
Karola Olszewskiego	1	4	1	4	0,41%
Karolinki	6	25	3	7	2,59%
Klonowa	1	3	0	0	0,31%
Koralowa	2	8	1	5	0,83%
Kordiana	1	1	1	1	0,10%
Kowalska					0,00%
Krótką					0,00%
Krucza	2	8	2	8	0,83%
Ksawerego Dunikowskiego	15	40	9	19	4,14%
Lawendowa					0,00%
Leśna					0,00%
Liliowa	2	7	1	6	0,72%
Lipowa	2	5	1	2	0,52%
Łąkowa					0,00%
Maratońska	2	5	1	1	0,52%
Marii Dąbrowskiej	3	11	1	4	1,14%
Marka					0,00%
Michała Drzymały	24	82	11	21	8,49%
Miła					0,00%
Modrzewiowa					0,00%

Na Sarganach					0,00%
Nowa					0,00%
Nowozachęty					0,00%
Orla	2	2	1	1	0,21%
Pawła Pośpiecha	2	10	0	0	1,04%
Perłowa					0,00%
Piotra Skargi	3	7	1	1	0,72%
Piotra Ściegiennego	9	22	4	9	2,28%
Podmiejska	2	8	1	4	0,83%
Pokoju	2	8	1	4	0,83%
Polna					0,00%
Rembowskiiego					0,00%
Rubinowa	3	14	1	3	1,45%
Rzemieślnicza					0,00%
Satelicka	5	8	3	5	0,83%
Słoneczna					0,00%
Sokoła					0,00%
Sosnowa	1	4	0	0	0,41%
Stanisława Broszkiewicza	2	9	1	1	0,93%
Stefana Kuczyńskiego	2	6	1	1	0,62%
Szafirowa					0,00%
Szczepana Malonego	2	8	0	0	0,83%
Św. Brata Alberta	18	54	11	29	5,59%
Tadeusza Banachiewicza	6	14	5	11	1,45%
Tadeusza Rejtana					0,00%
Turystyczna	9	30	1	3	3,11%
Uroczą					0,00%
Wandy	13	49	9	26	5,07%
Wąska	3	6	1	1	0,62%
Wierzbowa					0,00%
Wiosenna					0,00%
Władysława Sikorskiego	5	20	1	6	2,07%
Wojciecha Sapety	2	8	0	0	0,83%
Wyzwolenia	27	52	17	40	5,38%
Zachęty	2	5	1	3	0,52%
Zacisze					0,00%
Złociста	1	3	0	0	0,31%
Zygmunta Wróblewskiego	3	10	1	3	1,04%
Żeńców	2	8	1	2	0,83%

Źródło: Analiza własna GIG na podstawie danych UM Imielin

	zdecydowanie wysokie		umiarkowanie wysokie		zdecydowanie niskie
---	-------------------------	---	-------------------------	---	------------------------

Wniosek:

Za szczególnie narażone na problem ubóstwa uznano ulice: Imielińską i Drzymały, na których zamieszkuje łącznie 17,5% ogólnej liczby osób korzystających ze świadczeń opieki społecznej w mieście. Pozostałe ulice, gdzie występuje duże natężenie zjawiska ubóstwa to: Wyzwolenia, Wandy, Św. Brata Alberta, Dunikowskiego i Poniatowskiego.

Przeprowadzona analiza problemów społecznych pozwoliła na identyfikację tych sfer miasta, gdzie występuje ich kumulacja. Obszar ten stanowi pierwszą wskazówkę na potrzeby wyznaczenia obszaru zdegradowanego. Zestawienie ujęto tabelarycznie (Tabela 21) i graficznie (Rysunek 2).

Tabela 21 Zestawienie ulic, na których intensyfikują się problemów społecznych

Ulica	Liczba mieszkańców pow. 66 do mieszkańców pow. 66 ogółem	Bezrobotni w bezrobotnych ogółem	Udział korzystających ze świadczeń w ogólnej liczbie
Augusta Kordeckiego	2,73%	5,51%	3,62%
Bpas. Adamskiego	6,00%	5,51%	3,83%
Grzybowa	1,40%	3,94%	2,90%
Imielińska	8,03%	4,72%	9,01%
Józefa Poniatowskiego	2,81%	4,72%	4,14%
Ksawerego Dunikowskiego	4,13%	5,51%	4,14%
Michała Drzymały	4,60%	7,09%	8,49%
Św. Brata Alberta	6,47%	3,94%	5,59%
Tadeusza Banachiewicza	1,79%	3,94%	1,45%
Turystyczna	3,04%	5,51%	3,11%
Wandy	3,12%	1,57%	5,07%
Władysława Sikorskiego	1,48%	2,36%	2,07%
Wyzwolenia	5,38%	8,66%	5,38%

Źródło: Analiza własna GIG

Na poniższym rysunku graficznie przedstawiono ulice o największej koncentracji problemów społecznych.

Legenda:

- Obszar występowania zdecydowanie wysokiego wskaźnika problemów społecznych
- Obszar występowania wysokiego wskaźnika problemów społecznych
- Obszary występowania umiarkowanego wskaźnika problemów społecznych

Rysunek 2 Identyfikacja problemów społecznych na mapie miasta Imielin

Źródło: Analiza własna GIG

Za obszar szczególnie narażony na występowanie negatywnych zjawisk społecznych uznano ulice: Imielińską, Poniatowskiego, Drzymały i Wyzwolenia. Na tych ulicach występuje kumulacja problemu starzenia się społeczeństwa, bezrobocia i ubóstwa. Kumulacja tych zjawisk wskazuje na konieczność podjęcia zdecydowanych działań, które doprowadziłyby do ograniczenia ich negatywnego oddziaływania na miasto – dotyczy to przede wszystkim bezrobocia i ubóstwa oraz zabezpieczenia wsparcia dla osób starszych.

Poziom przestępczości

Nadzór nad bezpieczeństwem publicznym na terenie miasta Imielin pełni Komenda Powiatowa Policji w Bieruniu, obejmująca swoim zasięgiem miasta Bieruń, Łędziny, Chełm Śląski, Bojszowy.

Według danych Komendy Powiatowej Policji w Bieruniu łączna liczba przestępstw w mieście Imielin w okresie 2015-2016 wyniosła 57 zdarzeń. Największa ilość zdarzeń dotyczyła kradzieży – łącznie 31, w tym 45% stanowiły kradzieże z włamaniem a także nietrzeźwi kierowcy 19% wszystkich zarejestrowanych zdarzeń. Liczba przestępstw nie jest duża w stosunku do miast ościennych, co spowodowane jest wielkością miasta oraz faktu, iż nie koncentruje się w niej intensywne życie rozrywkowe oraz duża liczba mieszkańców. Niemniej jednak dochodzi do zdarzeń niepożądanych, których występowanie wymaga podejmowania działań ograniczających ich występowanie. Poniżej (Tabela 22) przedstawiono rozkład zjawisk związanych z przestępczością w mieście.

Tabela 22 Wskaźnik przestępczości w Imielinie

ulica	rodzaje zdarzenia								
	bójka, pobicie	rozboje	uszkodzenia ciała	kradzieże z włamaniem	kradzieże mienia	zniszczenie mienia	przestępstwa narkotykowe	nietrzeźwy kierowca	
Akaczowa									0
Apteczna			1		1				0,035
Augusta Kordeckiego			1		1				0,035
Bartnicza									0
Bpas. Adamskiego									0
Bluszczowa									0
Bursztynowa									0
Cicha									0
Dobra									0
Floriana									0
Francuska									0
Grabowa									0
Grzybowa									0
Imielińska				2	1	1	1	1	0,123
Malczewskiego	1			1					0,035
Jana Baranowicza									0
Jana Brzozy									0
Jana Heweliusza					1				0,018
Janusza Kusocińskiego				1					0,018
Jastrzębia									0
Jerzego Szaniawskiego									0
Józefa Hallera				1	1			1	0,053
Józefa Poniatowskiego				1	1		1		0,053
Juliana Niemcewicza									0
Kamienna									0
Karola Miarki					1				0,018
Karola Olszewskiego									0
Karolinki									0
Klonowa									0
Koralowa									0
Kordiana									0
Kowalska									0
Krótką									0
Krucza									0

Ksawerego Dunikowskiego				1	1			1	0,053
Lawendowa									0
Leśna									0
Liliowa									0
Lipowa									0
Łąkowa									0
Maratońska				1	2			1	0,070
Marii Dąbrowskiej									0
Marka									0
Michała Drzymały				1	1			1	0,053
Miła									0
Modrzewiowa									0
Na Sarganach									0
Nowa									0
Nowozachęty				1				1	0,035
Orla									0
Pawła Pośpiecha									0
Perłowa									0
Piotra Skargi									0
Piotra Ściegiennego									0
Podmiejska									0
Pokoju									0
Polna									0
Rembowskiego									0
Rubinowa									0
Rzemieślnicza									0
Satelicka									0
Słoneczna									0
Sokola									0
Sosnowa									0
Stanisława Broszkiewicza									0
Stefana Kuczyńskiego									0
Szafirowa									0
Szczepana Malonego				1				1	0,035
Św. Brata Alberta	2			1	1	2		2	0,140
Tadeusza Banachiewicza					1				0,018
Tadeusza Rejtana									0
Turystyczna									0
Urocza									0
Wandy			1	1	1			2	0,088
Wąska									0
Wierzbowa									0
Wiosenna				1					0,018
Władysława Sikorskiego									0
Wojciecha Sapety	1		1		1			1	0,070
Wyzwolenia					1				0,018
Zachęty								1	0,018
Zacisze									0
Złocista									0
Zygmunta Wróblewskiego									0
Żeńców									0

Źródło: Analiza własna GIG na podstawie danych UM Imielin

zdecydowanie
wysokie

umiarkowanie
wysokie

zdecydowanie
niskie

Uzyskane wartości pozwalają na postawienie wniosku, że Imielin jest zasadniczo spokojnym miastem, w którym zjawisko przestępczości występuje na umiarkowanym poziomie. Do wykroczeń dochodzi najczęściej na ulicach: Imielińskiej i Św. Brata Alberta. Są to najczęściej kradzieże i wandalizm. Skuteczne działania związane z rewitalizacją powinny doprowadzić docelowo do ograniczenia zjawiska.

Zjawisko przemocy w rodzinie

Równie rzadkie są przypadki przemocy w rodzinie (Tabela 23). W 2016 roku odnotowano ich wystąpienie w 11 rodzinach. Nie przeprowadzano oceny intensywności występowania tego zjawiska.

Tabela 23 Zjawisko przemocy w rodzinie

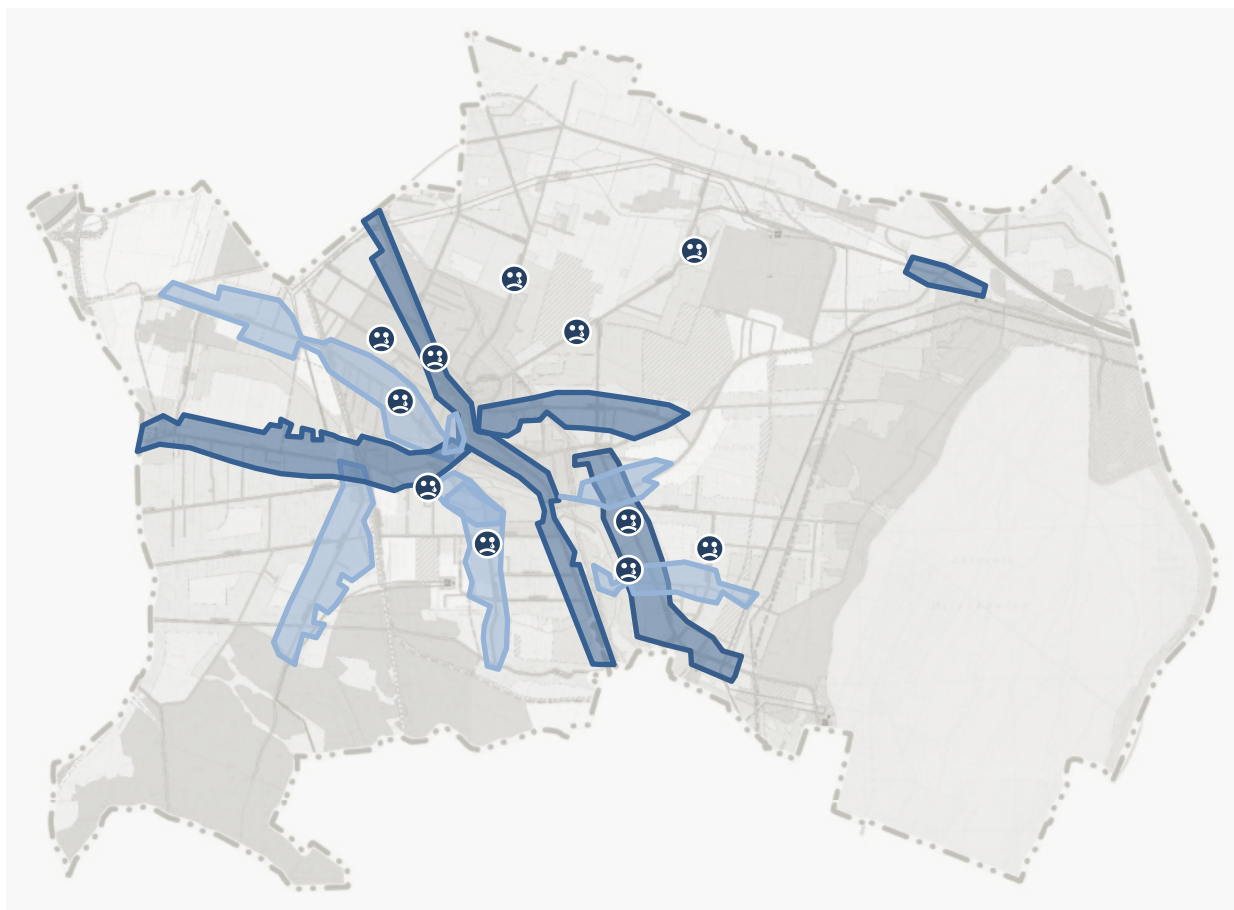
ulica	Przemoc w rodzinie				
	ilość rodzin	ilość osób			
Akacyjowa			Marka		
Apteczna			Michała Drzymały	1	3
Augusta Kordeckiego	1	2	Miła		
Bartnicza			Modrzewiowa		
Bpas. Adamskiego			Na Sarganach		
Bluszczowa			Nowa		
Bursztynowa			Nowozachęty		
Cicha	1	2	Orla	1	3
Dobra			Pawła Pośpiecha		
Floriania			Perłowa		
Francuska			Piotra Skargi		
Grabowa			Piotra Ściegiennego	1	2
Grzybowa			Podmiejska		
Imielińska	1	4	Pokoju		
Malczewskiego			Polna		
Jana Baranowicza			Rembowskiego		
Jana Brzozy			Rubinowa		
Jana Heweliusza			Rzemieślnicza		
Janusza Kusocińskiego			Satelicka		
Jastrzębia			Słoneczna		
Jerzego Szaniawskiego			Sokoła		
Józefa Hallera			Sosnowa		
Józefa Poniatowskiego			Stanisława Brozkiewicza		
Juliana Niemcewicza			Stefana Kuczyńskiego		
Kamienna			Szafirowa		
Karola Miarki	1	3	Szczepana Malornego	1	2
Karola Olszewskiego			Św. Brata Alberta		
Karolinki			Tadeusza Banachiewicza		
Klonowa			Tadeusza Rejtana		
Koralowa			Turystyczna		
Kordiana			Uroczą		
Kowska			Wandy	1	6
Krótką			Wąską		
Krucza			Wierzbowa		
Ksawerego Dunikowskiego			Wiosenna		
Lawendowa			Władysława Sikorskiego	1	2
Leśna			Wojciecha Sapety		
Liliowa			Wyzwolenia	1	3
Lipowa			Zachęty		
Łąkowa			Zacisze		
Maratońska			Złocista		
Marii Dąbrowskiej			Zygmunta Wróblewskiego		

Źródło: Analiza własna GIG na podstawie danych UM Imielin

Wnioski:

Ulicami, na których zanotowano wystąpienie zjawiska przemocy w rodzinie są: Wyzwolenia, Władysława Sikorskiego, Szczepana Malornego, Karola Miarki, Wandy, Piotra Ściegiennego, Orla, Michała Drzymały, Augusta Kordeckiego, Cicha, Imielińska.

Wizualizacja natężenia przestępstwo i zjawisk patologicznych została przedstawiona poniżej (Rysunek 3). Zjawiska te koncentrują się w centrum miasta.

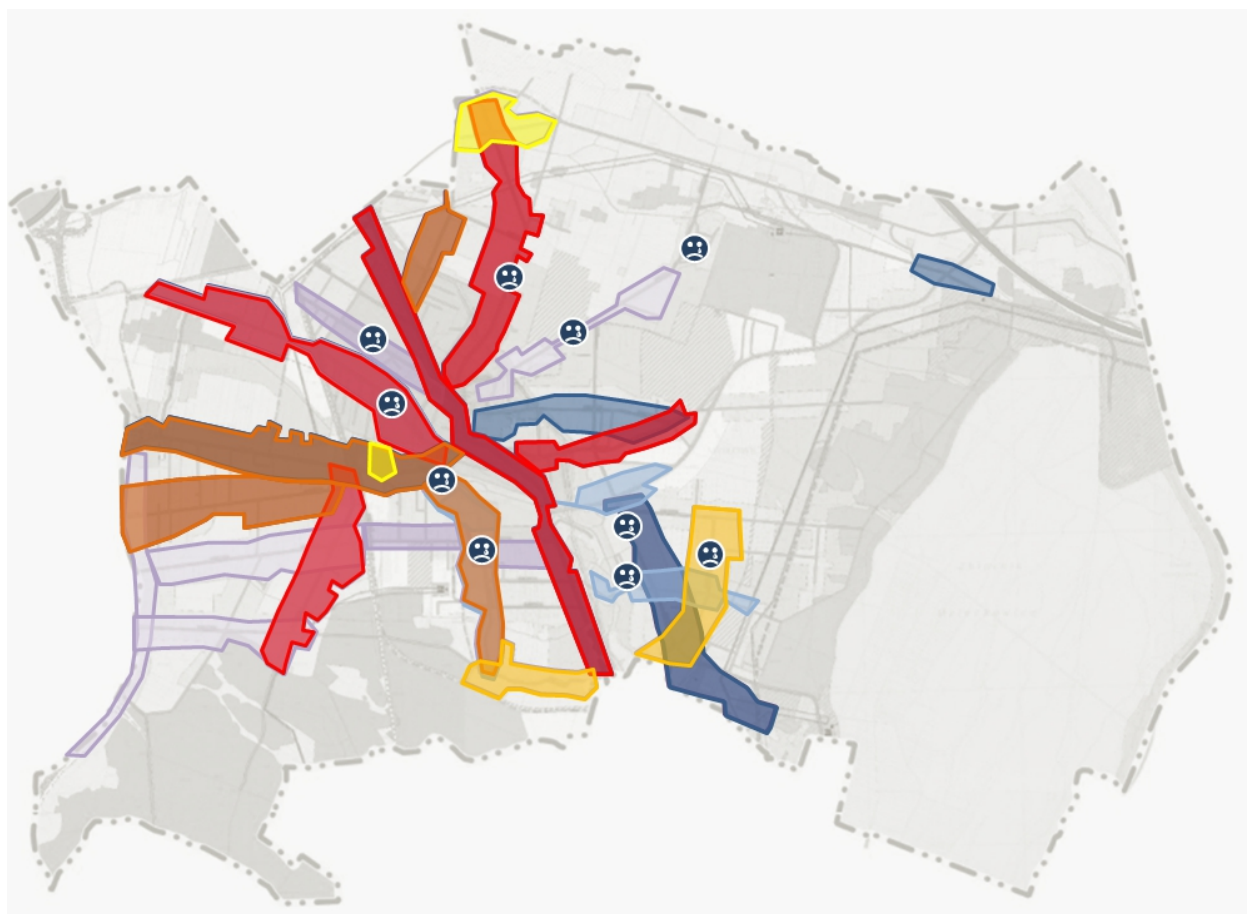
Legenda:

- Obszar występowania zdecydowanie wysokiego wskaźnika przestępczości
- Obszar występowania umiarkowanego wskaźnika przestępczości
- Obszary występowania zjawiska przemocy w rodzinie

Rysunek 3 Identyfikacja zdarzeń przestępczych na mapie miasta Imielina

Źródło: Analiza własna GIG

Na rysunku poniżej przedstawiono nałożenie się zdiagnozowanych, negatywnych zjawisk społecznych.

Rysunek 4 Przestrzenna identyfikacja problemów społecznych – podsumowanie

Źródło: Analiza własna GIG

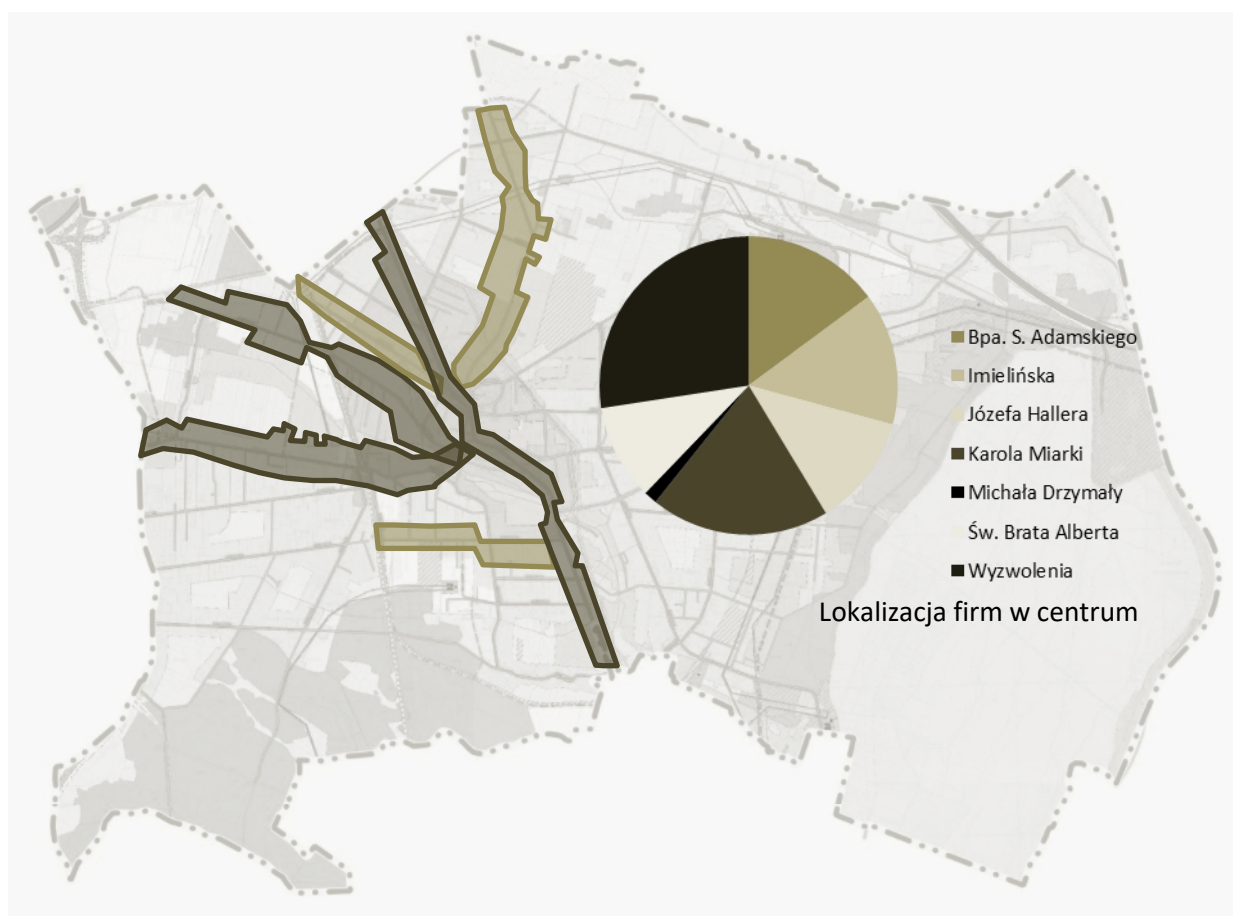
Zidentyfikowane, negatywne zjawiska społeczne koncentrują się głównie w centrum miasta oraz rozchodzą promieniście wzdłuż głównych ulic miasta w kierunku zachodnim od centrum.

5.2.3 Aktywność gospodarcza

Aktywność gospodarcza w Imielinie skupia się w centralnej części miasta przy ulicach Adamskiego, Imielińskiej, Hallera, Miarki, Drzymały, św. Brata Alberta i Wyzwolenia. Najwięcej zarejestrowanych przedsiębiorstw prowadzących działalność zlokalizowanych jest⁷⁴ przy ul. Imielińskiej (ponad 12,5%) i św. Brata Alberta (prawie 10%). Jednocześnie warta zauważenia jest tendencja, iż znacznie większe zagęszczenie przedsiębiorstw usługowych występuje w okolicach centrum miasta. Przykładowo ponad 53% podmiotów zlokalizowanych przy ul. Wyzwolenia, ponad 28% podmiotów z ul. Imielińskiej oraz ponad 38% podmiotów z ul. Karola Miarki mieści się w obszarze centrum, prawie 19% podmiotów zlokalizowanych przy ul. Brata Alberta mieści się na odcinku pomiędzy ul. Imielińską, a ośrodkiem zdrowia, natomiast w okolicach dworca PKP mieści się ponad 29% wszystkich podmiotów gospodarczych spośród zlokalizowanych przy ul. bpa. S. Adamskiego.

⁷⁴ wskazuje jako główne miejsce prowadzenia działalności, zgodnie z bazą CEIDG,

Graficznie rozmieszczenie podmiotów gospodarczych przedstawiono na mapie poniżej.

Legenda:

- Obszar występowania zdecydowanie wysokiej liczby podmiotów gospodarczych
- Obszar występowania umiarkowanej liczby podmiotów gospodarczych

Rysunek 5 Lokalizacja obszarów o największym skupisku podmiotów gospodarczych

Źródło: Analiza własna GIG

Istotne jest, iż zasadniczą część przestrzeni gospodarczej Imielina wypełniają mikro i mali przedsiębiorcy prowadzący w przeważającej części działalność handlowo – usługową. Większe zakłady przemysłowe na terenie Imielina wiążą się z prowadzoną działalnością wydobywczą i produkcją kruszyw oraz produkcją nawozów dla rolnictwa.

Brak jest w mieście odpowiednich przestrzeni do rozwoju aktywności gospodarczych np. wydzielenia specjalnej strefy lokowania się biznesu. Istniejące podmioty mają siedziby często wśród zabudowy mieszkaniowej, co może być uciążliwe dla mieszkańców miasta w przypadku niektórych rodzajów usług. Struktura urbanistyczna centrum również uniemożliwia lokowanie się tam dużych firm. W mieście nie w pełni funkcjonują także odpowiednie narzędzia wsparcia dla rozwoju lokalnej przedsiębiorczości i drobnej wytwórczości, umożliwiające m.in.: podejmowanie inicjatyw stymulujących współdziałanie lokalnych MSP pomiędzy sobą i z innymi podmiotami, tj. sektorem nauki, administracją, tworzenie lokalnych modeli współpracy oraz forum wymiany doświadczeń. Istniejące od 15 lat *Stowarzyszenie Przedsiębiorców Imielina*

skupia w swoim gronie około 60 członków, co stanowi nieco ponad 6% podmiotów gospodarczych prowadzących działalność na terenie miasta.

Stan techniczny infrastruktury

Stan techniczny infrastruktury w Imielinie można ocenić jako dobry oraz dostateczny. Największe problemy związane są z układem oraz stanem parametrów sieci komunikacyjnej w mieście tj.:

- zastany historyczny stan parametrów dróg w centralnej części Imielina, nie odpowiadający wymogom formalnym oraz faktycznym potrzebom mieszkańców,
- brak bezkolizyjnych przepraw przez linię kolejową nr 138 relacji Oświęcim – Katowice,⁷⁵
- przebieg dróg wojewódzkiej przez centrum miasta,
- wzrost obciążenia ruchem,
- brak odpowiedniej ilości miejsc parkingowych w centrum miasta,
- niski stopień odwodnienia dróg.

Dużym problemem jest również brak odpowiedniego zaplecza dla dworca kolejowego – centrum przesiadkowego. W przeprowadzonym badaniu ankietowym mieszkańcy Imielina jako problem w sferze technicznej zgłaszali również występowanie awarii sieci wodociągowej. Z przeanalizowanych danych statystycznych wynika, iż w 2016 r. wystąpiły 72 awarie sieci wodociągowej, natomiast w pierwszym półroczu 2017 r. 37. W analizowanym okresie (2016 – pierwsze półrocze 2017) największa liczba awarii wystąpiła w ulicach: Wandy, Br. Alberta, Imielińska, Podmiejska, Sikorskiego.

W tabeli poniżej przedstawiono zestawienie ilości awarii sieci wodociągowej w podziale na ulice.

Tabela 24 Liczba awarii sieci wodociągowej w Imielinie

l.p.	ulica	ilość awarii 2016	ilość awarii 2017	razem
▪	Adamskiego	3	1	4
▪	Apteczna	1		1
▪	Banachiewicza	-	2	2
▪	Bartnicza	-	1	1
▪	Br. Alberta	8	3	11
▪	Brzozy	1		1
▪	Drzymały	3	2	5
▪	Dunikowskiego	-	1	1
▪	Grabowa	1	-	1
▪	Grzybowa	3	-	3
▪	Heweliusza	1	-	1
▪	Imielińska	4	2	6
▪	Kamienna	1	1	2
▪	Karolinki	1	-	1
▪	Kusocińskiego	2	1	3
▪	Krucza	1		1
▪	Lipowa	2		2
▪	Łąkowa	4	1	5
▪	Malczewskiego	1	-	1
▪	Malorneo	-	1	1
▪	Maratońska	1	1	2
▪	Miarki	1	1	2
▪	Niemcewicz	2	1	3
▪	Nowa	-	1	1

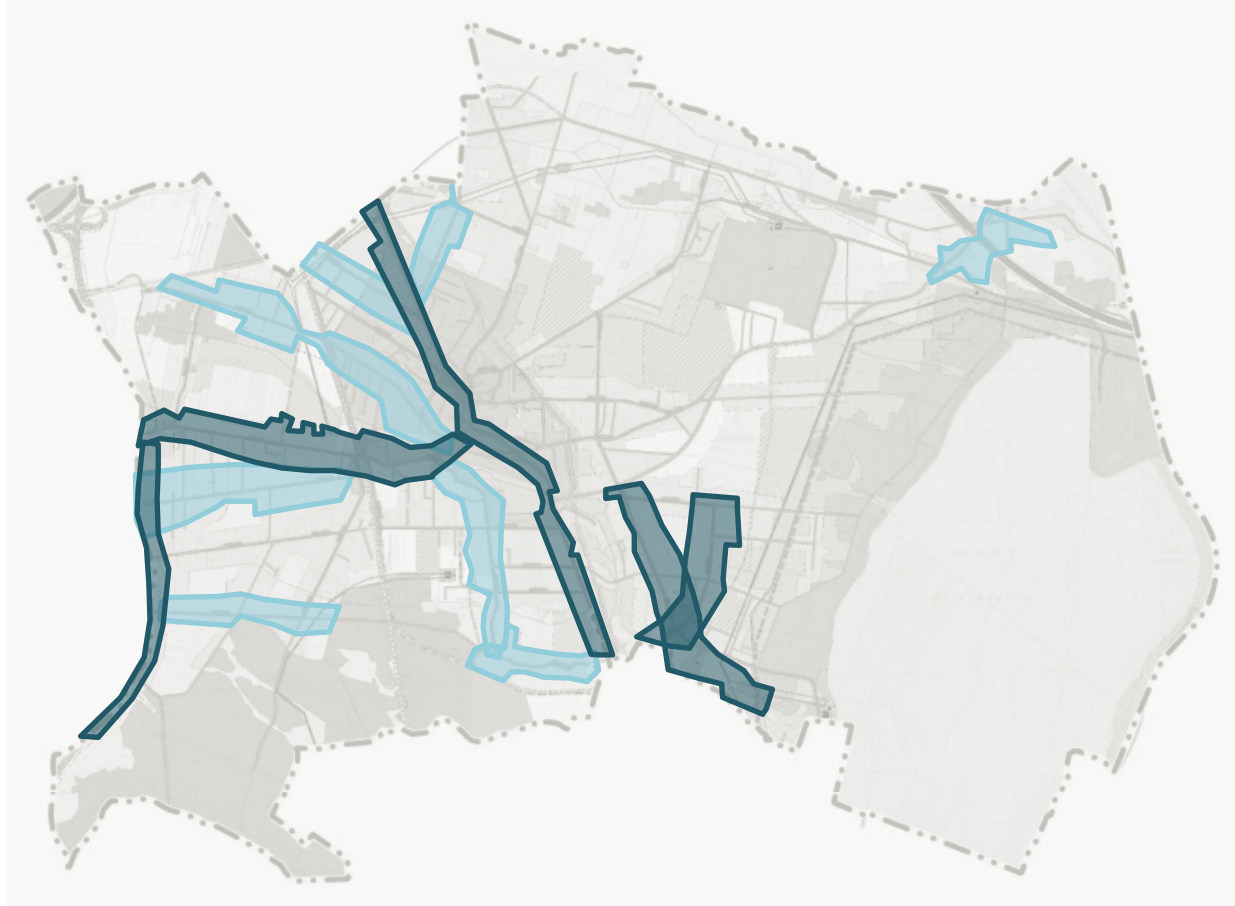
⁷⁵ Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Imielin, GEOPLAN, Wrocław; październik 2016 r. Dokument przyjęty uchwałą nr XXIII/154/2016 Rady Miasta Imielin z dnia 26.10.2016 r.

▪	Nowozachęty	1	1	2
▪	Podmiejska	5	1	6
▪	Rubinowa	2	2	4
▪	Sapety	-	1	1
▪	Satelicka	1	1	2
▪	Sikorskiego	4	2	6
▪	Skargi	-	1	1
▪	Ściegiennego	1	-	1
▪	Turystyczna	2	1	3
▪	Wandy	8	4	12
▪	Wyzwolenia	1	-	1
▪	Zachęty	3	1	4
▪	Żeńców	3	2	5

Źródło: Analiza własna GIG na podstawie danych UM Imielin

 zdecydowanie wysokie	 umiarkowanie wysokie	 zdecydowanie niskie
---	--	---

Na poniższej ilustracji przedstawiono przestrzenne rozmieszczenie występowania awarii sieci wodociągowej.

Legenda:

- Obszar występowania awarii sieci wodociągowej, powyżej 6 awarii w okresie 2016 - 2017
- Obszar występowania awarii sieci wodociągowej, poniżej 6 awarii w okresie 2016 - 2017

Rysunek 6 Rozmieszczenie obszarów występowania awarii sieci wodociągowej

Źródło: Analiza własna GIG

5.2.4 Funkcjonalność oraz charakter przestrzeni

Przestrzeń miasta charakteryzuje się jednorodziną zabudową mieszkaniową, w której brak jest wyraźnie wydzielonego centrum. Miasto zbudowane jest wzdłuż osi drogi wojewódzkiej, wokół której koncentruje się zabudowa wraz z głównymi usługami miasta. Komunikacja determinuje przestrzenny układ centrum, pozbawiając go przyjaznej dla mieszkańców centrotwórczej przestrzeni publicznej –ryнку. Taki układ przestrzenny centrum, które powinno stanowić o charakterze miasta znacznie utrudnia rozwinięcie poczucia wspólnotowości mieszkańców. Dzielnice miasta mają charakter podmiejskich sypialni – przeważają w nich zabudowa jednorodzinna, z drobnymi usługami (firmy rodzinne). Ponadto, w rozproszonych dzielnicach miasta brak jest odpowiednio zagospodarowanych przestrzeni publicznych, stanowiących miejsca rekreacji i wypoczynku, a także spotkań mieszkańców miasta. Istniejąca infrastruktura sportowo – rekreacyjna ze względu na stan techniczny oraz jej usytuowanie (tylko w wybranych dzielnicach) uniemożliwia bezpieczne korzystanie z obiektów rekreacyjnych wszystkim mieszkańcom Imielina.

W strukturze przestrzennej miasta można wyróżnić elementy zielono-niebieskiej infrastruktury, stanowiącej potencjał przyrodniczo-krajobrazowy oraz turystyczny Imielina. Obecnie jednak tereny te nie są wykorzystywane i nie tworzą bazy rekreacyjnej miasta. Do takich terenów należy Golcówka - najwyższy punkt wzniesienia zwanego Garby Imielina, stanowiącego wyróżniający się element środowiska geograficznego i geologicznego w północno-wschodniej części miasta. Jest to zespół o dużych wartościach przyrodniczych (m.in. ze względu na występujące w tej okolicy fragmenty cennych zbiorowisk roślinnych – muraw kserotermicznych, wymagające zachowania) oraz kulturowych. Obecnie dostęp do terenu jest utrudniony. Mieszkańcy miasta, ani turyści nie mogą bezpiecznie korzystać z walorów krajobrazowych oraz możliwości funkcjonalnych wzniesienia.

Ważny element w krajobrazie miasta stanowią również tereny odkrywkowej eksploatacji wapnia i dolomitu. Dolomity triasowe w rejonie Imielina eksploatowane są z trzech złóż: „Imielin” – przez Przedsiębiorstwo Produkcji Kruszyw Mineralnych i Lekkich Sp. z o.o., „Imielin-Północ” – przez Kopalnię Dolomitu Sp. z o.o., oraz „Imielin-Rek”, z którego kopalnię wydobywa firma Tribag Sp. z o.o. Kopalnia z tych złóż została zakwalifikowana jako kamień budowlany i drogowy.

Terenem o dużych wartościach przyrodniczych i krajobrazowych jest również obszar położony w strefie zalewowej potoku Cisowiec. Obecnie teren ten nie jest użytkowany. Aby ożywić tę część Imielina, władze miasta zleciły przygotowanie koncepcji zagospodarowania tego terenu. Zagospodarowanie przedmiotowego terenu pozwoliłoby na wykreowanie bezpiecznej zielonej nadwodnej przestrzeni publicznej, która wraz z innymi projektami stworzy sieć zielono-niebieskiej infrastruktury miasta.

Podsumowując zidentyfikowane w mieście Imielin konflikty przestrzenne związane są przede wszystkim z funkcjonowaniem oraz organizacją przestrzeni publicznej, tj.:

- brak możliwości dla rozwoju usług o charakterze centrotwórczym w centrum miasta,
- brak „dobrze” zorganizowanej przestrzeni publicznej w centrum miasta,
- elementy komunikacji i infrastruktury technicznej tworzące bariery przestrzenne utrudniające powiązania funkcjonalne pomiędzy poszczególnymi częściami,
- niewystarczająca organizacja i zagospodarowanie przestrzeni publicznych (place zabaw, skwery, zieleń rekreacyjna i parkowa)
- nieprzyjazna mieszkańcom organizacja przestrzeni (niewystarczająca infrastruktura usługowa),
- niewystarczająca baza rekreacyjno – turystyczna (niewystarczająca ilość ścieżek rowerowych, utrudnione ze względu na skomplikowane stosunki własnościowe zagospodarowanie terenów wokół Zbiornika Imielińskiego⁷⁶),
- niewykorzystany potencjał turystyczny miasta,
- brak udogodnień dla niepełnosprawnych,

⁷⁶ Ze względu na rolę jaką spełnia zbiornik, stanowi ujęcie wody przeznaczonej do produkcji i dostawy wody pitnej do domów mieszkańców regionu, oraz obowiązujące wymagania prawne - rekreacyjne korzystanie ze zbiornika musiało zostać ograniczone. Zarząd Przedsiębiorstwa Usług Wodociągowych HKW Sp. z o.o. musiał podjąć decyzję o wyznaczeniu stref ochronnych i ogrodzeniu części brzegów zbiornika Dzieńkowice.

- zaniedbane fasady punktów usługowo – handlowych.

Do najważniejszych zidentyfikowanych problemów środowiskowych należą:

- niezadowalającą jakość powietrza będącą efektem niskiej emisji z zabudowy mieszkaniowej (spalanie paliw w celach grzewczych w kotłowniach i piecach) w szczególności w okresie grzewczym oraz komunikacji. O jakości powietrza decyduje również emisja zanieczyszczeń pyłów i gazów z poza terenu miasta. Przekroczenia jakości powietrza odnotowywane są w zakresie pyłu zawieszonego PM10, PM2,5, benzo(a)piranu, ozonu,⁷⁷
- deformacje terenu powstałe na skutek prowadzonej działalności wydobywczej występujących w Imielinie złóż węgla kamiennego, metanu oraz surowców skalnych (dolomity, wapienie). Prowadzona od ok. 60 lat podziemna eksploatacja węgla kamiennego w części północno-zachodniej i południowo-zachodniej miasta spowodowała niekorzystne przekształcenia powierzchni terenu. Aktualna i projektowana eksploatacja złóż „Ziemowit”, „Imielin-Północ” powodować będą dalsze zmiany morfologii terenu. Obniżenia występować będą głównie w południowej części miasta⁷⁸. W związku z obecnie planowanym przez Polską Grupę Górniczą Sp. z o.o., Oddział KWK Piast – Ziemowit rozpoczęciem wydobywania węgla ze złoża „Imielin – Północ”⁷⁹, zasięg zmian na terenie Imielin objęłaby teren Granic, Pasieczek, Jazdu, Jamnic oraz centrum miasta⁸⁰
- nierozwiązane problemy w zakresie występowania „dzikich wysypisk” w lasach,
- zanieczyszczenie cieków powierzchniowych ściekami bytowo-gospodarczymi,
- przebieg drogi wojewódzkiej przez centrum miasta i związany z tym hałas komunikacyjny w obszarach zainwestowania mieszkaniowego,
- przekroczenia norm hałasu o ponad 12 dB dla równoważnego poziomu hałasu dla pory dnia (pomiar dokonany dla ul. Imielińskiej). Głównym źródłem emisji hałasu na terenie miasta Imielin są drogi powiatowe, wojewódzka i odcinek drogi krajowej.⁸¹

Zidentyfikowane problemy nie koncentrują się w jednym z obszarów (dzielnicy) miasta, mają raczej charakter rozproszony i dotyczą skali całego miasta. Natomiast analizując walory historyczne oraz obszary stanowiące potencjał rozwojowy (centrotwórczy, rekreacyjny, środowiskowy) należy wskazać: centrum miasta, dzielnica Cisowiec, Wzgórze Golcówka, Kamieniołom przy ul. Ściegiennego, Kamieniołom przy ul. Wyzwolenia teren rekreacyjno – sportowy przy ul. Hallera.

Poniżej zaznaczono tereny zielone stanowiące potencjał turystyczny miasta, wymagające podjęcia działań inwestycyjnych, obszary wymagające przeprowadzenia działań inwestycyjnych a także ważne obiekty historyczne i kulturalne miasta.

⁷⁷ Program Ochrony Środowiska dla gminy Imielin na lata 2015-2018, Imielin, sierpień 2015 r.

⁷⁸ Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Imielin, GEOPLAN, Wrocław; październik 2016 r.

⁷⁹ postępowanie administracyjne w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach wszczęte przez RDOŚ w Katowicach w czerwcu 2017 r.

⁸⁰ dane za „Kurier Imieliński”, lipiec 2017

⁸¹ Program Ochrony Środowiska dla gminy Imielin na lata 2015-2018, Imielin, sierpień 2015 r.

Legenda:

- Tereny zielone stanowiące potencjał turystyczny miasta, wymagające podjęcia działań inwestycyjnych
- Wzgórze Golcówka
- Kamieniołom przy ul. Ściegiennego
- Kamieniołom przy ul. Wyzwolenia
- Cisowiec
- Obszary wymagające przeprowadzenia działań inwestycyjnych
- Centrum miasta
- Teren rekreacyjno - sportowy przy Świetlicy środowiskowej
- Teren dworca kolejowego
- Droga wojewódzka (ul. Imielińska) przebiegająca przez centrum miasta
- 🏡🏡 obiekty zabytkowe wpisane do rejestru zabytków oraz budynki o wysokich walorach kulturowych i historycznych
- 🏠 budynki komunalne
- 🏠 ważniejsze obiekty użyteczności publicznej (edukacyjne, kulturalne, opieki zdrowotnej)

Rysunek 7 Rozmieszczenie obszarów i obiektów problemowych oraz stanowiących potencjał kulturowy i przyrodniczy miasta

Źródło: Analiza własna GIG

Na poniższym rysunku zestawiono obszary występowania problemów w strefie technicznej i przestrzennej, obszary stanowiące potencjał rozwojowy miasta, a także obszary występowania największej aktywności gospodarczej.

Rysunek 8 Wizualizacja analiz w obszarze przestrzennym, gospodarczym oraz technicznym

Źródło: Analiza własna GIG

Koncentrację zarówno zidentyfikowanych problemów przestrzennych oraz obiektów ważnych z punktu widzenia funkcjonowania miasta obserwuje się w centrum Imielina. Natomiast obszary istotne ze względu na walory przyrodnicze i turystyczne zlokalizowane są na północny – wschód od centrum.

5.3 Wyniki badań społecznych

W celu ujęcia w diagnozie miasta Imielina, umożliwiającej delimitację obszarów zdegradowanych, rzeczywistych i najbardziej istotnych potrzeb mieszkańców miasta, zarówno w zakresie rewitalizacji technicznej (remontów, adaptacji, ulepszeń itp.), jak i ożywienia gospodarczego oraz działań na rzecz rozwiązania problemów społecznych, niezbędny jest szeroki udział lokalnej społeczności oraz współpraca różnych podmiotów podczas jego przygotowania, konsultacji i wdrożenia.

Mając na uwadze powyższe, przeprowadzono badania ankietowe wśród mieszkańców, przedsiębiorców oraz pracowników Urzędu Miasta Imielin i jednostek podległych, mające na celu zdefiniowanie najbardziej istotnych problemów społecznych, gospodarczych i przestrzennych w poszczególnych częściach miasta.

Badania prowadzone były zarówno w 2014 – w czasie przygotowywania LPR, jak i – w 2017 r. – podczas jego aktualizacji. Umożliwiło to zestawienie potrzeb oraz ich zmian w czasie.

5.3.1 Wyniki badań z 2014 r.

W celu zdefiniowania najbardziej istotnych problemów społecznych, gospodarczych i przestrzennych w poszczególnych częściach miasta Imielin zostały przeprowadzone badania ankietowe adresowane do różnych grup interesariuszy, w którym respondentami okazali się głównie mieszkańcy miasta, a także pracownicy Urzędu Miasta Imielin oraz przedsiębiorcy. Ponadto, komplementarny zestaw pytań skierowany został do radnych podczas sesji Rady Miasta Imielin. Następnie, gotowy dokument poddano konsultacjom społecznym.

Sposób realizacji badania został szczegółowo opisany w rozdziale dotyczącym partycypacji społecznej i mechanizmów włączania interesariuszy w proces rewitalizacji, a konkretnie w rozdziale 14.1. *Etap diagnozowania i programowania*.

Wyniki badania ankietowego przeprowadzonego wśród radnych

Przed przystąpieniem do opracowania badania ankietowego skierowanego do wszystkich interesariuszy przeprowadzono krótką ankietę wśród Radnych na sesji Rady Miasta (06.2014).

Ankieta składała się z siedmiu pytań:

1. Jakie obszary (tereny) Miasta Pana(i) zdaniem powinna zostać poddana rewitalizacji w pierwszej kolejności?
2. Do głównych problemów technicznych związanych z infrastrukturą komunalną (kulturalną, oświatową, sportowo-rekreacyjną) należy zaliczyć:
3. Propozycja działań inwestycyjnych (projektów) opowiadających na w/w problemy:
4. Do problemów gospodarczo – ekonomicznych (np. ulgi podatkowe, tereny inwestycyjne i inne inicjatywy służące rozwojowi przedsiębiorstw, rozwój współpracy samorządu z innymi podmiotami) należy zaliczyć:
5. Propozycja działań inwestycyjnych (projektów) opowiadających na w/w problemy:
6. Do problemów społecznych (problemy dotyczące dzieci, młodzieży, osób starszych) należy zaliczyć:
7. Propozycja działań twardych i miękkich (projektów) opowiadających na w/w problemy:

Odpowiedzi udzieliło 8 Radnych.

Za obszary, które powinny zostać poddane rewitalizacji w pierwszej kolejności Radni uznali następujące tereny:

Lp.	Wyszczególnienie
1.	Cisowiec – staw rekreacyjny
2.	Rynek
3.	Teren wokół zalewu
4.	Kamieniołom przy ul. Ściegiennego (po zakończeniu eksploatacji)
5.	Tereny Golcówki
6.	ul. Apteczna z centrum z uwzględnieniem budynku Remizy Strażackiej
7.	ul. Wandy
8.	Kolejowa, Miarki, Drzymały, Żeńców
9.	Tereny wokół cmentarza
10.	Teren obok dworca PKP
11.	Tereny przy cieku Cisowianka
12.	Imielinka
13.	Tereny zdegradowane przez działalność górniczą

Odniesienie propozycji działań inwestycyjnych do celów strategicznych miasta Imielin przedstawiono w tabeli poniżej.

Wyszczególnienie	Cele strategiczne ⁸²	Propozycja działań inwestycyjnych
Infrastruktura techniczna	Modernizacja i rewitalizacja przestrzeni publicznej w centrum Imielina	Przebudowa i zagospodarowanie przestrzeni w centrum miasta, w okolicach rynku
	Budowa i modernizacja dróg publicznych w mieście m.in. ul. Satelicka i ul. Kolejowa	Budowa centrum przesiadkowego przy dworcu PKP
	Kontynuacja budowy ścieżek rowerowych – komunikacyjnych i rekreacyjnych	- Budowa ścieżek rowerowych - Budowa integracyjnych stref aktywności rodzinnej (ścieżka zdrowia, siłownia na wolnym powietrzu) - Budowa ścieżek spacerowych - Stworzenie terenów parkowych
Ochrona środowiska	Kontynuacja budowy kanalizacji sanitarnej dla całego miasta	- Budowa kanalizacji deszczowej - Przebudowa sieci wodociągowej (ul. Wandy, ul. Bursztynowa)
Oświata	Rozbudowa szkoły podstawowej (w tym budowa sali gimnastycznej)	Budowa sali gimnastycznej przy szkole podstawowej
	Wsparcie rozwoju młodych talentów i uczniów szczególnie uzdolnionych	Zajęcia dodatkowe w szkołach i przedszkolu
		Budowa żłobka
Przedsiębiorczość, rzemiosło, handel	Wyznaczenie w planach zagospodarowania przestrzennego terenów przeznaczonych pod rozwój małej przedsiębiorczości i handlu oraz miejsc parkingowych dla samochodów, a w szczególności dla pojazdów wysokotonażowych	- Przygotowanie terenów pod inwestycje - Zagospodarowanie terenów przy ul. Drzymały (zjazd i wjazd z S1) - Zapewnienie w przygotowywanych dokumentach strategicznych i planistycznych terenów dla rozwoju inicjatyw gospodarczych (tereny przy planowanej drodze S1) - Budowa parkingu podziemnego - Parking przy Sokolni (teren po byłej stacji benzynowej)
Ochrona zdrowia	Przeciwdziałanie alkoholizmowi i narkomanii	Poszerzenie zakresu działalności MOPSu
	Podjęcie działań przy współpracy z innymi instytucjami w celu utworzenia domu dziennego pobytu dla osób starszych	- Budowa domu dziennego opieki dla osób starszych (adaptacja dawnych pomieszczeń MOPS) - Zajęcia dla osób starszych (ruchowe i intelektualne)
Sport i rekreacja	Rewitalizacja terenów przemysłowych (po kamieniołomach) na cele rekreacyjno-sportowe	Rewitalizacja terenu po kamieniołomie (park linowy, ścianki wspinaczkowe, zalanie częściowe kamieniołomu – szkolenia pływackie)
	Wspieranie działań mających na celu rozwój sportu i rekreacji	- Budowa skate-parku - Zagospodarowanie terenów Golcówki wraz z niezbędną infrastrukturą, budowa platformy spacerowo –

⁸² Strategia Rozwoju Miasta Imielina na lata 2011-2020, Uchwała nr XV/89/2011 Rady Miasta Imielin z dnia 28 grudnia 2011 r.

		widokowej - Zapewnienie bezpiecznego miejsca do kąpieli - Zagospodarowanie terenów Cisowca
--	--	--

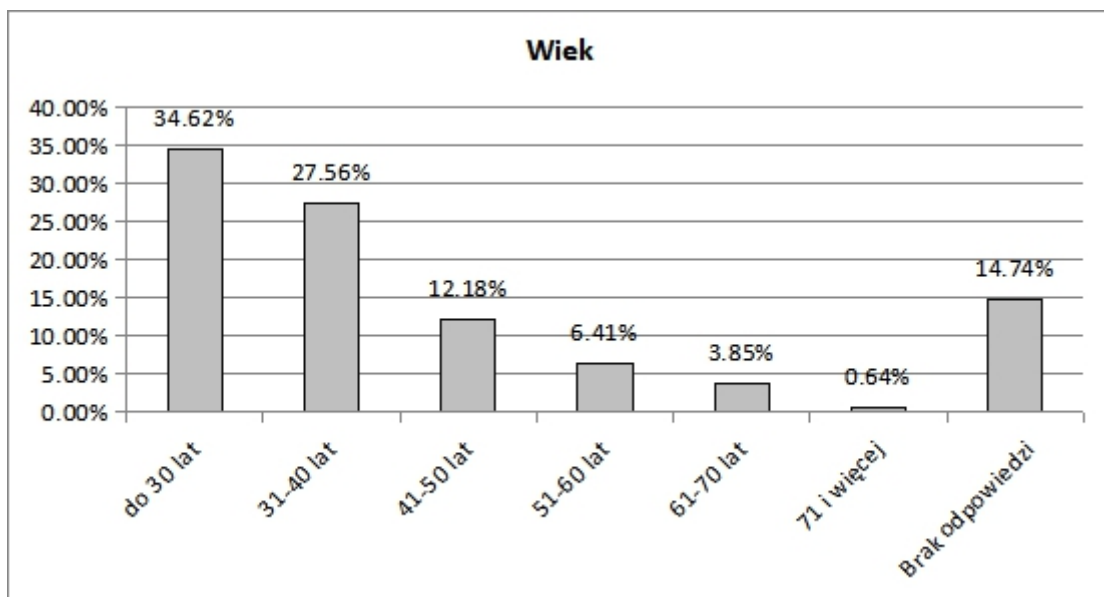
Źródło: Opracowanie GIG

Wyniki badania ankietowego dla mieszkańców i przedsiębiorców

W badaniu ankietowym, które zostało przeprowadzone w terminie 04.07. – 31.07.2014 r. wzięło udział 157 respondentów. 25 ankiet wypełnionych zostało w wersji papierowej, a 132 ankiety w wersji elektronicznej.

Metryczka

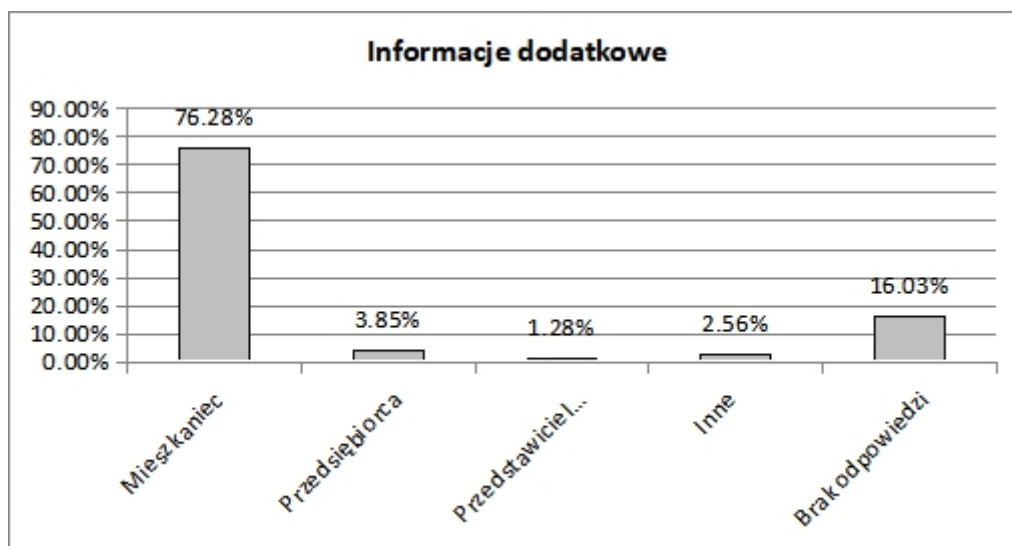
Respondentami badania ankietowego przeprowadzonego wśród różnych grup interesariuszy były osoby w każdym przedziale wiekowym, aczkolwiek zdecydowanie przeważały osoby młode: respondenci w wieku do 30 lat stanowili ponad 34,6%, natomiast osoby w wieku 31-40 lat - prawie 27,6%. Najrzadziej odpowiadały osoby powyżej 70 roku życia (Rysunek 9). Wśród respondentów nieznaczną przewagę stanowili mężczyźni.

Rysunek 9. Wiek respondentów

Źródło: Opracowanie własne GIG

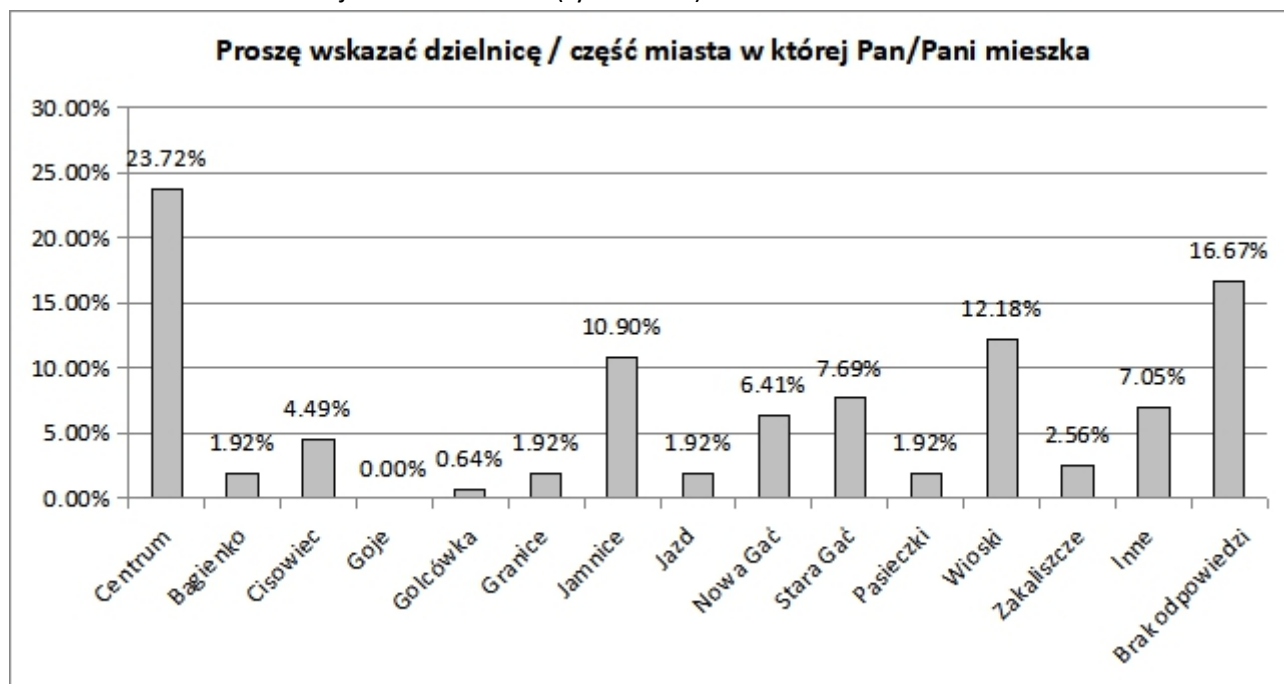
Zdecydowana większość ankietowanych to mieszkańcy Miasta Imielin (76,28%), co pokazuje poniższy wykres (Rysunek 10). Pozostałą część udzielających odpowiedzi stanowili m.in. przedsiębiorcy, przedstawiciele administracji, osoby będące jednocześnie mieszkańcami i właścicielami przedsiębiorstw zlokalizowanych na terenie miasta, czy też np. przedstawiciele organizacji pozarządowych. Jednocześnie ponad 16% osób nie określiło sposobu powiązania z miastem.

Rysunek 10. Informacje dodatkowe

Źródło: Opracowanie własne GIG

Wśród respondentów największą część stanowiły osoby zamieszkujące centrum Imielina (23,72%), następnie mieszkańcy takich dzielnic/części miasta jak: Wioski (12,18%), Jamnice (10,9%), czy Stara Gać (7,69%). Prawie 17% osób nie wskazało miejsca zamieszkania (rysunek 11).

Rysunek 11. Miejsce zamieszkania respondentów

Źródło: Opracowanie własne GIG

Opinie mieszkańców

Występowanie wybranych zjawisk społecznych lub uwarunkowań na obszarze miasta.

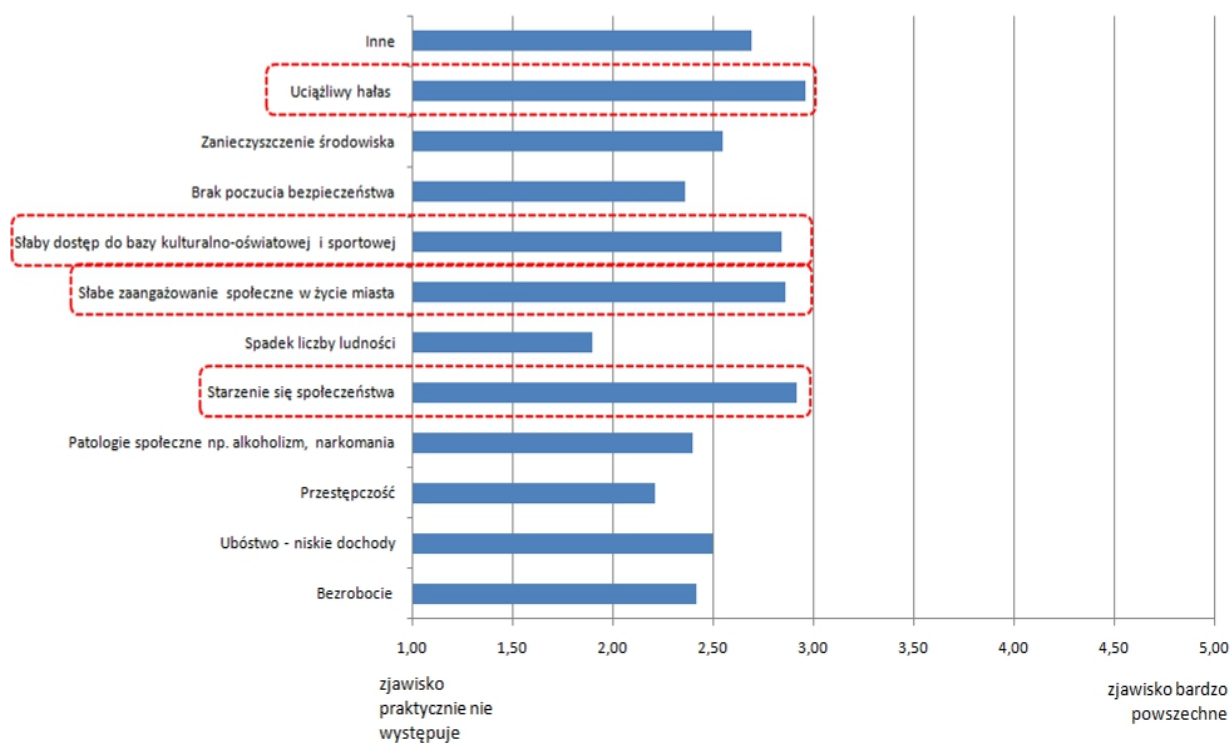
W pierwszym pytaniu ankietowani zostali poproszeni o ocenę w skali od 1 do 5 (gdzie cyfra 1 oznaczała, że zjawisko praktycznie nie występuje, a 5 - zjawisko bardzo powszechne), w jakim stopniu powszechne na

terenie Miasta Imielin są wybrane negatywne zjawiska społeczne oraz uwarunkowania społeczne i gospodarcze, takie, jak wymienione poniżej:

- bezrobocie,
- ubóstwo - niskie dochody,
- przestępczość,
- patologie społeczne np. alkoholizm, narkomania,
- starzenie się społeczeństwa,
- spadek liczby ludności,
- słabe zaangażowanie społeczne w życie miasta,
- słaby dostęp do bazy kulturalno-oświatowej i sportowej,
- brak poczucia bezpieczeństwa,
- zanieczyszczenie środowiska,
- uciążliwy hałas,
- inne.

Z przeanalizowanych ankiet wynika, iż respondenci generalnie postrzegają miasto bardzo pozytywnie – ich zdaniem większość powyższych zjawisk praktycznie nie występuje lub występuje jedynie w niewielkim stopniu (Rysunek 12).

Występowanie wybranych zjawisk społecznych i uwarunkowań społeczno - gospodarczych

Rysunek 12. Średnia odpowiedzi dotyczących występowania wybranych zjawisk społecznych i uwarunkowań społeczno – gospodarczych w Mieście Imielin.

Źródło: opracowanie własne GIG, na podstawie wyników ankiet

Jako zjawisko bardzo powszechnie lub powszechnie występujące na terenie Miasta Imielin najwięcej ankietowanych wskazało:

- uciążliwy hałas (prawie 18% ankietowanych wskazało, że jest to zjawisko powszechne lub bardzo powszechne), który ankietowani wiązali najczęściej z intensywnym ruchem samochodowym na głównej drodze (ul. Imielińska),

- słaby dostęp do bazy kulturalno-oświatowej i sportowej (ponad 16% respondentów zwróciło uwagę na powszechność występowania tego problemu),
- starzenie się społeczeństwa - ponad 15% ankietowanych zwróciło uwagę, iż mimo znacznego przyrostu naturalnego w Imielinie oraz zwiększenia się liczby młodych mieszkańców miasta, coraz bardziej zwiększa się zapotrzebowanie na miejsca spotkań, czy rekreacji dostosowane dla osób starszych,
- słabe zaangażowanie społeczne w życie miasta (ponad 12% ankietowanych wskazało, że jest to powszechnie występujący problem).

Najmniej ankietowanych zaznaczyło, jako występujący problem spadek liczby ludności, co jest zgodne z trendami demograficznymi Imielina (rozdział 4.3 i 5.2.1).

Także poziom przestępczości został określony jako niewielki. Jako problem całego miasta jest ona praktycznie pomijalna, aczkolwiek część ankietowanych zaznaczyła problemy związane z wandalizmem oraz częstymi włamaniami do domów.

Jednocześnie wartym odnotowania jest fakt, iż nawet w przypadku, gdy dane zjawisko, np. brak poczucia bezpieczeństwa, nie występuje bardzo powszechnie w całym mieście, są obszary, gdzie jest ono bardziej nasilone i stanowi problem. Dotyczy to zarówno bezpieczeństwa komunikacyjnego (np. ze względu na znaczny ruch samochodów w centrum, czy brak chodników i/lub progów spowalniających na bocznych drogach), poczucia zagrożenia związanego z samotnymi spacerami po zmroku, czy brakiem bezpieczeństwa dzieci na placu zabaw, a także brakiem poczucia bezpieczeństwa spowodowanym szkodami górniczymi.

Występowanie szkód górniczych – jako problem – zostało przez respondentów wskazane także w odpowiedzi „inne”, wśród których ankietowani zwracali uwagę na różnorodne problemy, takie jak słabe utrzymanie rowów melioracyjnych, przerwy w dostawie prądu, czy też brak miejsc rekreacji dla dzieci i młodzieży.

Zestawienie obszarów miasta, w których – według ankietowanych – poszczególne problemy występują najczęściej – przedstawiono w Tabeli 25.

Tabela 25. Zestawienie obszarów miasta, w których ankietowani wskazywali występowanie negatywnych zjawisk społecznych lub uwarunkowań społeczno - gospodarczych.

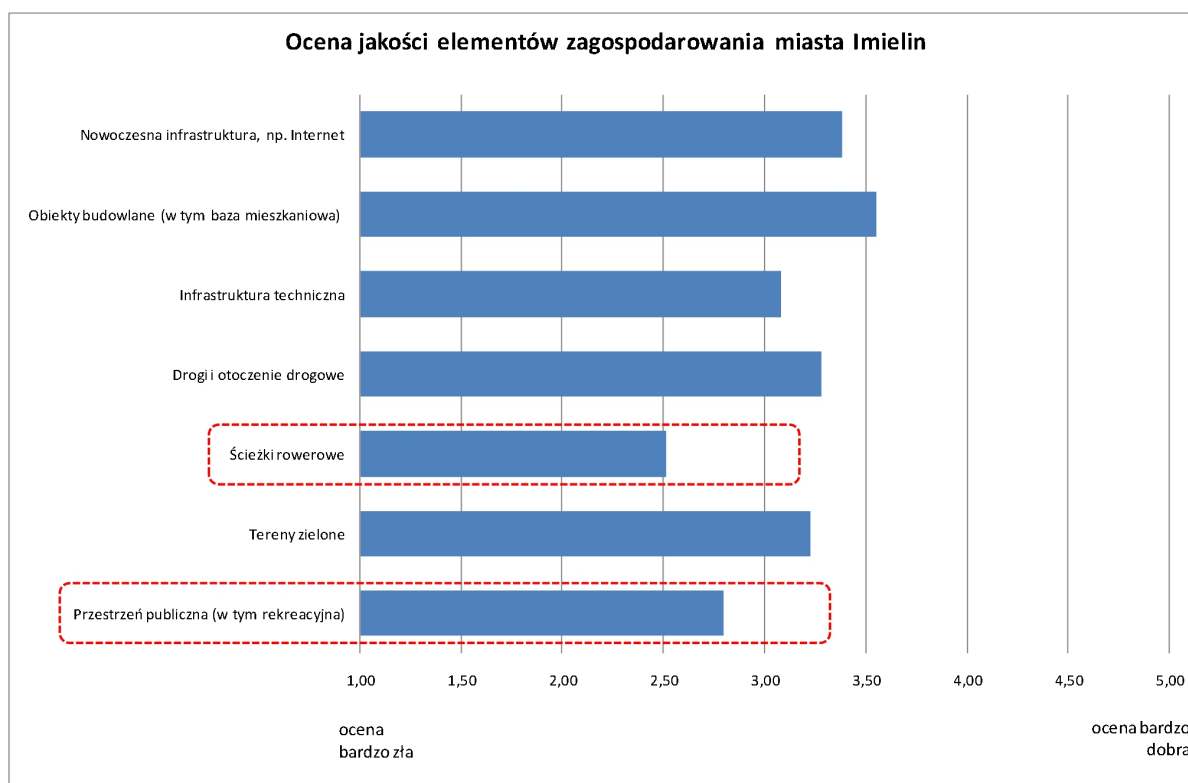
Zjawisko	Proszę o wskazanie dzielnicy / części miasta, w której skala problemu jest największa
	Dzielnica, uwagi mieszkańców
Bezrobocie	Centrum, Nowa Gać, Granice, całe miasto, Jazd, Pasieczki, Wioski, Jamnice,
Ubóstwo - niskie dochody	Pasieczki, Jamnice, Granice, Jazd,
Przestępczość	Centrum, Granice, Jamnice, Pasieczki, Jazd,
Patologie społeczne np. alkoholizm, narkomania	- Problem narkomanii: dotyczy głównie młodzieży, głównie w gimnazjum, we wszystkich częściach miasta, - alkoholizm: Pasieczki, Jamnice, Wioski, Centrum, Gać,
Starzenie się społeczeństwa	Gać, Cisowiec, Centrum, Pasieczki,
Spadek liczby ludności	-
Słabe zaangażowanie społeczne w życie miasta	- Cisowiec, Wioski, Pasieczki, Jazd, - w różnych obszarach zależnie od ludzi,
Słaby dostęp do bazy kulturalno-oświatowej i sportowej	Golcówka
Brak poczucia bezpieczeństwa	- Wioski, Jamnice, Pasieczki, Wioski, obrzeża Imielina, okolice Dworca PKP, - Niezwyczajnie częste (3x w tygodniu) silne tąpnięcia, wynikające z eksploatacji złóż w obrębie Imielina i okolic,

Zanieczyszczenie środowiska	- Centrum - dym z kominów i spaliny samochodów, - Skotnica: palenie śmieci, dym z kominów, - zanieczyszczenie fekaliami przy pobliskich rowach melioracyjnych,
Uciążliwy hałas	Granice, Centrum
Inne	- Skotnica: słabe utrzymanie rowów melioracyjnych, - Skotnica: brak boisk, placów zabaw, - Stara Gać: wstrząsy sejsmiczne i spowodowane działalnością górniczą, - przerwy w dostawie prądu,

Źródło: Opracowanie GIG

Ocena wymienionych zjawisk dotyczących zagospodarowania przestrzennego, bazy technicznej oraz uwarunkowań ekonomicznych występujących na terenie miasta.

W kolejnym pytaniu ankietowani zostali poproszeni o ocenę (w skali od 1 do 5, gdzie cyfra 1 - ocena bardzo zła, 5 - ocena bardzo dobra) jakości elementów zagospodarowania przestrzennego i bazy technicznej miasta Imielin. Ankietowani najchętniej ocenili jakość ścieżek rowerowych istniejących w Imielinie (wśród wskazań na ścieżki rowerowe aż ok. 11% było na ocenę bardzo złą) oraz zagospodarowanie przestrzeni publicznej miasta. Na wykresie poniżej (Rysunek 13) przedstawiono wyniki oceny jakości elementów zagospodarowania przestrzeni miast.

Rysunek 13 Ocena jakości elementów zagospodarowania przestrzeni miast Imielin

Źródło: Opracowanie GIG

Problem odpowiednio zagospodarowanej przestrzeni publicznej, zdaniem mieszkańców Imielina, dotyczy przede wszystkim centrum miasta. Ankietowani głównie zwracali uwagę na brak przestrzeni reprezentacyjnej

(np. rynek), terenów spacerowych, rekreacyjnych, a także miejsc przeznaczonych dla młodzieży. Spora część respondentów zwracała uwagę na zły stan techniczny urządzeń na placach zabaw. Respondenci wskazywali także konieczność budowy lub poprawy jakości ścieżek na terenie całego miasta (ankietowani wymienili niemal wszystkie dzielnice Imielina).

Najlepiej ankietowani ocenili stan techniczny obiektów budowlanych a także dostęp do nowoczesnej infrastruktury.

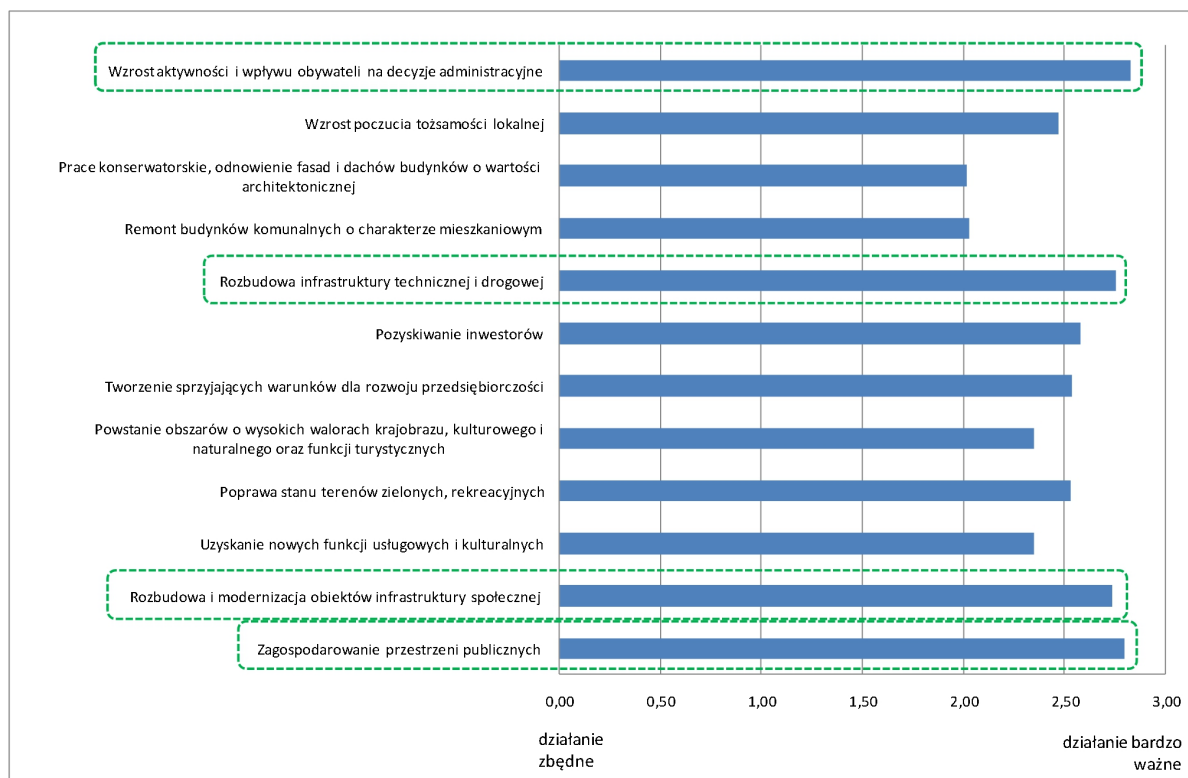
W jakim kierunku Pana/Pani zdaniem powinny zmierzać działania w zakresie rewitalizacji mające na celu poprawę warunków życia mieszkańców całego miasta?

Za najważniejsze w zakresie działań rewitalizacyjnych respondenci uznali zagospodarowanie przestrzeni publicznej (aż 37 % respondentów wskazało odpowiedź bardzo ważne). Za równie istotne ankietowani uznali rozbudowę infrastruktury technicznej (36 % wskazań odpowiedzi – bardzo ważne). Ankietowani jako ważne w ramach działań rewitalizacyjnych, wskazywali głównie:

- **przebudowę i zagospodarowanie centrum** (konieczność zmniejszenia ruchu pojazdów - zwłaszcza ciężarowych - w centrum, przebudowa i utworzenie rynku),
- rozbudowę przedszkola,
- **stworzenie miejsc rekreacyjnych i umożliwienie spędzanie czasu wolnego** (tj. budowa skate-parku, ścieżki rowerowe),
- **zapewnienie bezpiecznych miejsc zabawy dla dzieci,**
- budowę ścieżek rowerowych, pieszych, szlaków w lesie i wokół zalewu,
- **zagospodarowanie terenu Golcówki,**
- stworzenie systemu inteligentnej sygnalizacji i sterowania ruchem.

Za zbędne wielu respondentów uznawało np. przeprowadzenie prac konserwatorskich, odnowienie fasad i dachów budynków o znaczeniu historycznym oraz remontów budynków komunalnych o charakterze mieszkaniowym. Jednocześnie kilku ankietowanych wskazało, jako niezbędne, działanie na rzecz poprawy estetyki otoczenia poprzez odmalowanie elewacji budynków, czy usunięcie billboardów reklamowych.

Na poniższym wykresie (Rysunek 14) przedstawiono wyniki oceny działań rewitalizacyjnych jakie należałoby przeprowadzić w Imielinie w celu poprawy warunków życia mieszkańców całego miasta.

Rysunek 14 Hierarchizacja działań rewitalizacyjnych jakie należałoby przeprowadzić w Imielinie w celu poprawy warunków życia mieszkańców całego miasta

Źródło: Opracowanie GIG

Warto zauważyć, że za istotny element działań wielu ankietowanych uznało działania na rzecz „wzrostu aktywności i wpływu obywateli na decyzje administracyjne”. Na zagadnienie to, będące niewątpliwie wyzwaniem, zarówno dla władz miasta, jak i samych mieszkańców, duży wpływ ma zarówno stabilna i skuteczna władza publiczna, jak i zdolności organizacyjne społeczeństwa.

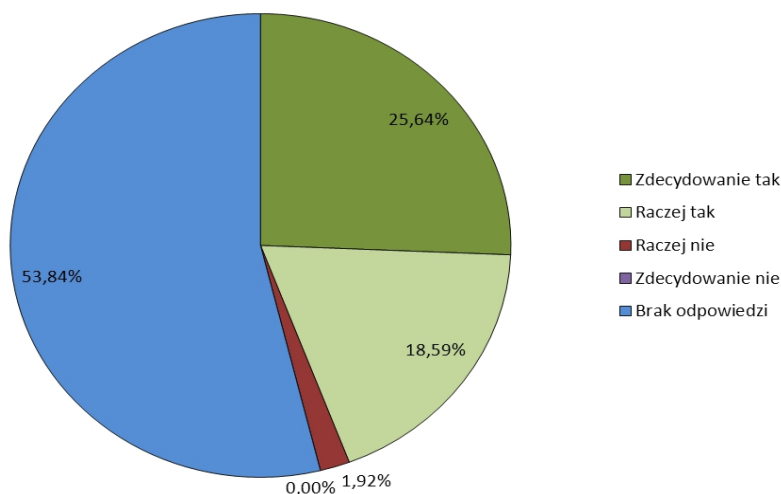
Która dzielnica/część miasta powinna zostać poddana rewitalizacji w pierwszej kolejności i dlaczego?

Respondenci jako priorytetowe obszary dla przeprowadzenia działań rewitalizacyjnych głównie wskazywali centrum miasta, a także Jamnice i Pasieczki. Ankietowani zauważyli również, iż działania rewitalizacyjne koncentrować się powinny głównie na obszarach najdalej oddalonych od centrum miasta.

Ocena zapotrzebowania na program rewitalizacji

Respondenci zapytani o to, czy ich zdaniem Miastu Imielin potrzebny jest program rewitalizacji w większości odpowiedzieli twierdząco. Ponad 25% ankietowanych uważa, że miasto zdecydowanie potrzebuje ożywienia, a prawie 19% - że Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Imielin przydałby się miastu. Jedynie niecałe 2% ankietowanych jest zdania, że raczej nie jest on potrzebny, natomiast nikt z respondentów nie uważa, że miastu zdecydowanie nie jest potrzebny ten program.

**Czy Pana/Pani zdaniem miastu potrzebny jest
program ożywienia w postaci Lokalnego
Programu Rewitalizacji Miasta Imielin?**

Rysunek 15. Graficzne przedstawienie odpowiedzi na pytanie o potrzebę realizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Imielin.

Źródło: Opracowanie GIG

Na podstawie zdiagnozowanych problemów (na podstawie badań własnych oraz wyników badania ankietowego), w kolejnych rozdziałach Programu określono proponowane rozwiązania oraz możliwe do realizacji projekty rewitalizacyjne różnej skali.

Wyniki konsultacji z radnymi na etapie przygotowania dokumentu

Następnie, już powstający dokument był ponownie konsultowany z przedstawicielami Urzędu Miasta w Imielinie oraz z Radnymi. Proponowane główne działania rewitalizacyjne odpowiadające na zdiagnozowane potrzeby mieszkańców pogrupowane w obszary problemowe zostały przedstawione Radzie Miasta w dniu 3 września 2014 r. podczas wspólnego posiedzenia Komisji Budżetu i rozwoju Miasta, Komisji Gospodarki Miejskiej, Rolnictwa, Ochrony Środowiska i Ładu Publicznego oraz Komisji Oświaty, Kultury, Sportu, Zdrowia i Pomocy Społecznej.

W dyskusji Radni wskazali na:

- potrzebę objęcia rewitalizacją ul. Imielińskiej od zakrętu za kościołem w stronę Chełmu Śląskiego (odcinek o długości ok. 300),
- zapotrzebowanie na objęcie rewitalizacją ścisłego centrum miasta w celu pozyskania przestrzeni publicznej,
- potrzebę pozyskania środków na budowę domu dla osób starszych,
- potrzebę uregulowania spraw wodnych poprzez budowę zbiornika retencyjnego w rejonie Cisowca, z wykorzystaniem środków KWK Ziemowit.

5.3.2 Wyniki badań z 2017 r.

W roku 2017 r. w ramach prowadzonej aktualizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji, ponownie przeprowadzono badania ankietowe adresowane do różnych grup interesariuszy, w tym szczególnie do mieszkańców miasta, przedsiębiorców oraz pracowników Urzędu Miasta Imielin, celem potwierdzenia najbardziej aktualnych i istotnych problemów społecznych, gospodarczych i przestrzennych w poszczególnych częściach miasta.

Wyniki badania ankietowego dla mieszkańców i przedsiębiorców

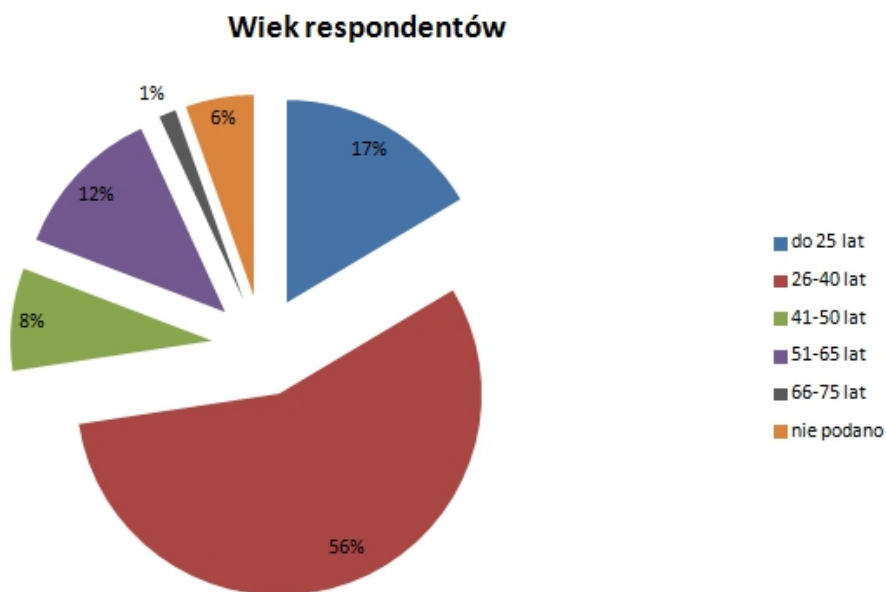
Badanie ankietowe zostało przeprowadzone w terminie 06.07. – 31.07.2017 r. Informacje o aktualizacji LPR oraz prowadzonym badaniu ankietowym zamieszczono zarówno na stronie UM Imielin, jak i w „Kurierze Imielińskim”. Szczegółowy opis sposobu przeprowadzania badania przedstawiono dotyczącym partycypacji społecznej i mechanizmów włączania interesariuszy w proces rewitalizacji, a konkretnie w rozdziale 14.1. *Etap diagnozowania i programowania*.

Ankieta składała się z krótkiej metryczki oraz pytań zasadniczych. Pytania zostały tak skonstruowane, aby respondenci poprzez ocenę punktową wypowiedzieli się na temat najpilniejszych potrzeb, problemów społecznych, gospodarczych, przestrzennych i technicznych w mieście. Formularz ankiety został przedstawiony w Załączniku nr 3 do niniejszego dokumentu.

W badaniu wzięło udział 73 respondentów. 23 ankiety wypełnione zostały w wersji papierowej, a 50 ankiet – w wersji elektronicznej.

Metryczka

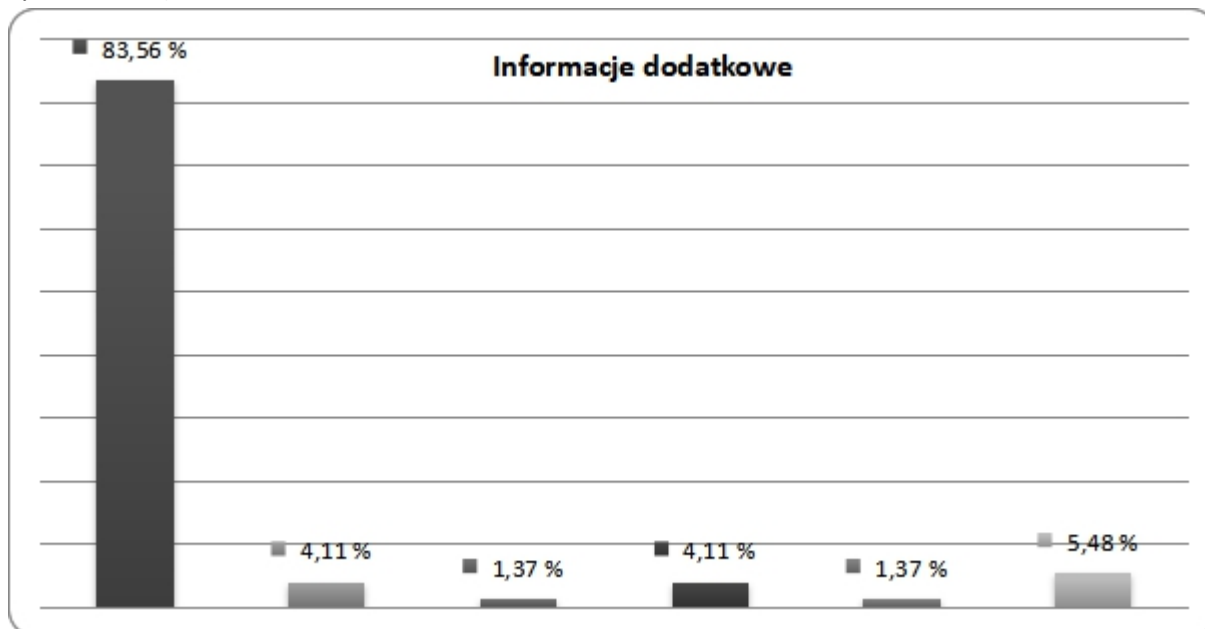
Respondentami badania ankietowego przeprowadzonego wśród mieszkańców i przedsiębiorców Miasta Imielin były osoby w każdym przedziale wiekowym, aczkolwiek zdecydowanie przeważały osoby młodsze: ponad 56% respondentów stanowiły osoby w wieku 26-40 lat, a kolejne ponad 16% - osoby w wieku poniżej 25 roku życia. Najrzadziej odpowiadały osoby powyżej 66 roku życia (Rysunek 16). Wśród respondentów nieznaczną przewagę stanowiły kobiety (48% respondentów), aczkolwiek 8% ankietowanych nie podało swojej płci.

Rysunek 16. Wiek respondentów

Źródło: Opracowanie GIG

Zdecydowana większość ankietowanych to mieszkańcy Miasta Imielin (prawie 84%), co pokazuje poniższy wykres (Rysunek 17). Pozostałą część udzielających odpowiedzi stanowili m.in. przedsiębiorcy, przedstawiciele administracji, czy osoby będące jednocześnie mieszkańcami i właścicielami przedsiębiorstw zlokalizowanych na terenie miasta. Jednocześnie prawie 10% respondentów nie określiło sposobu powiązania z miastem (brak danych lub inne).

Rysunek 17. Informacje dodatkowe

Źródło: Opracowanie GIG

Opinie interesariuszy:

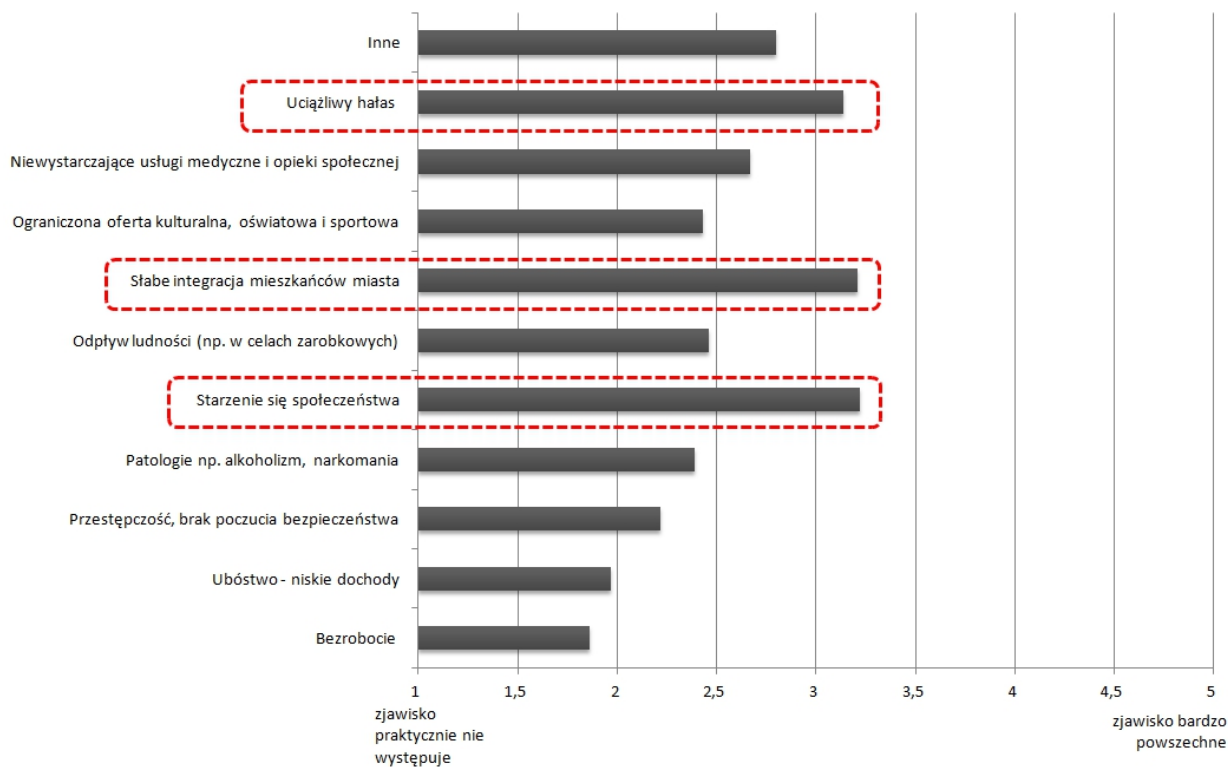
Występowanie wybranych zjawisk społecznych lub uwarunkowań na obszarze miasta.

W pierwszym pytaniu ankietowani zostali poproszeni o ocenę w skali od 1 do 5 (gdzie cyfra 1 oznaczała, że zjawisko praktycznie nie występuje, a 5 - zjawisko bardzo powszechne), w jakim stopniu powszechne na terenie Miasta Imielin są wybrane negatywne zjawiska społeczne oraz uwarunkowania społeczne i gospodarcze, takie, jak wymienione poniżej:

- bezrobocie,
- ubóstwo - niskie dochody,
- przestępczość, brak poczucia bezpieczeństwa,
- patologie np. alkoholizm, narkomania,
- starzenie się społeczeństwa,
- odpływ ludności (np. w celach zarobkowych),
- słabe integracja mieszkańców miasta,
- ograniczona oferta kulturalna, oświatowa i sportowa,
- niewystarczające usługi medyczne i opieki społecznej,
- uciążliwy hałas,
- inne.

Z przeanalizowanych ankiet wynika, iż respondenci generalnie postrzegają miasto pozytywnie – co jest zgodne zarówno z danymi statystycznymi, jak i wynikami różnego rodzaju rankingów⁸³. Zdaniem respondentów, większość powyższych zjawisk występuje jedynie w niewielkim stopniu (Rysunek 18).

Występowanie wybranych zjawisk społecznych i uwarunkowań społeczno - gospodarczych

Rysunek 18. Średnia odpowiedzi dotyczących występowania wybranych zjawisk społecznych i uwarunkowań społeczno – gospodarczych w Mieście Imielin.

Źródło: opracowanie własne GIG, na podstawie wyników ankiet.

Jako zjawiska najbardziej powszechnie (średnia wskazań powyżej 3,0) występujące na terenie Miasta Imielin najwięcej ankietowanych wskazało:

- słaba integracja mieszkańców miasta oraz ich słabe zaangażowanie w życie społeczne (ponad 39% respondentów wskazało, że jest to powszechnie występujący problem);
- uciążliwy hałas (prawie 38% ankietowanych wskazało, że jest to zjawisko powszechne lub bardzo powszechne), który ankietowani wiązali najczęściej z intensywnym ruchem samochodowym przy ul. Imielińskiej, aczkolwiek wielu ankietowanych określało, iż problem występuje „w całym mieście”;
- starzenie się społeczeństwa – prawie 35% ankietowanych zwróciło uwagę, iż mimo znacznego przyrostu naturalnego w Imielinie oraz zwiększenia się liczby młodych mieszkańców miasta, coraz bardziej zwiększa się zapotrzebowanie na miejsca spotkań, czy rekreacji dostosowane dla osób starszych na terenie miasta;

Wartym zauważenia jest znaczny wzrost wskazań negatywnych na powyżej wymienione zjawiska / czynniki w stosunku do wyników badań ankietowych z roku 2014.

Istotnym wydaje się dosyć wysoka wartość wskazań, potwierdzających powszechne występowanie problemu niewystarczającej oferty usług medycznych i opieki społecznej. W tym zakresie ankietowani wskazywali nie tylko niedobór punktów opieki medycznej, ale także np. godziny przyjęć niedopasowane do potrzeb i możliwości osób pracujących, co przekłada się wprost na ich dostępność. Sygnalizowana była także potrzeba

⁸³ przykładowo rankingi serwisu Otodom – „się żyje”: <http://www.siezyje.otodom.pl/>, stan na lipiec 2017.

utworzenia domu dziennego pobytu dla osób starszych, co powiązane jest z postępującym starzeniem się społeczeństwa, zarówno w mieście, jak i całym kraju.

Najmniej ankietowanych zaznaczyło jako powszechnie występujący problem – bezrobocie i niskiego poziomu dochodów. Wartym zauważenia jest fakt, iż tylko poniżej 5% respondentów wskazywało, iż jest to problem powszechnie stępujący, podczas gdy nikt nie wskazał tych zagadnień jako „bardzo powszechnie występujące”.

Także poziom przestępczości został określony jako niewielki. Podobnie, jak w badaniu sprzed 3 lat, jako problem całego miasta jest on praktycznie pomijalny, aczkolwiek można wskazać niektóre obszary miasta, gdzie problem ten występuje w większym nasileniu w porównaniu do średniej, co przedstawiono w sposób bardziej szczegółowy w rozdziale 4.

Jednocześnie wartym odnotowania jest fakt, iż w mieście występują obszary, identyfikowane przez mieszkańców, jako miejsca bardziej niebezpieczne, gdzie mieszkańcy nie czują się bezpiecznie. Dotyczy to zarówno bezpieczeństwa komunikacyjnego (np. ze względu na znaczny ruch samochodów w centrum, czy brak chodników i/lub progów spowalniających na bocznych drogach), a także poczucia zagrożenia związanego z samotnymi spacerami po zmroku, czy brakiem bezpieczeństwa dzieci na placu zabaw.

Zestawienie obszarów miasta, w których – według ankietowanych – poszczególne problemy występują najczęściej – przedstawiono w Tabeli 26.

Tabela 26. Zestawienie obszarów miasta, w których ankietowani wskazywali występowanie negatywnych zjawisk społecznych lub uwarunkowań społeczno - gospodarczych.

Zjawisko	Proszę o wskazanie dzielnicy / części miasta, w której skala problemu jest największa
Bezrobocie	- centrum miasta, - ul. Perlowa, - ul. Sosnowa
Ubóstwo - niskie dochody	- centrum miasta, okolice rynku, - Pasieczki,
Przestępczość, brak poczucia bezpieczeństwa	- centrum miasta, okolice rynku, - Wioski, - okolice zalewu, - Imielińska, ul. Brata Alberta (kradzieże), - „peryferia” miasta
Patologie np. alkoholizm, narkomania	- różne miejsca w centrum miasta, rynek, - Pasieczki, - całe miasto
Starzenie się społeczeństwa	- całe miasto, - centrum – ul. Apteczna, ul. Malornego, ul. Imielińska, B-pa Adamskiego, - Pasieczki,
Odptyw ludności (np. w celach zarobkowych)	- cała gmina, - centrum miasta,
Słabe integracja mieszkańców miasta	- całe miasto
Ograniczona oferta kulturalna, oświatowa i sportowa	- cała gmina, - centrum miasta,
Niewystarczające usługi medyczne i opieki społecznej	- cała gmina, - centrum miasta,
Uciążliwy hałas	- centrum miasta, rynek, - ul. Imielińska, ul. Pośpiecha, ul. Niemcewicz,

Źródło: Opracowanie własne GIG, na podstawie wyników ankiet

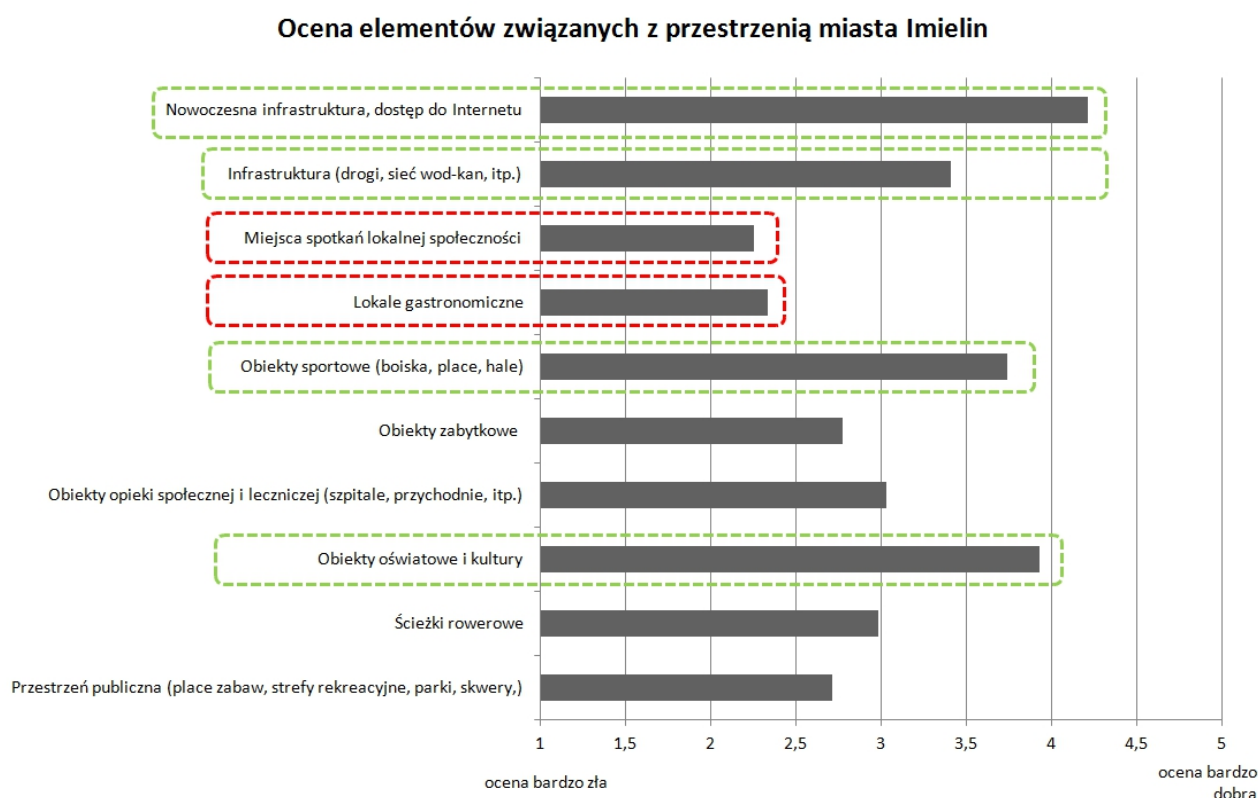
Ocena elementów związanych z przestrzenią miasta Imielin

W kolejnym pytaniu ankietowani zostali poproszeni o ocenę (w skali od 1 do 5, gdzie cyfra 1 - ocena bardzo zła, 5 - ocena bardzo dobra) jakości wybranych elementów zagospodarowania przestrzennego, bazy technicznej i

bazy lokalowej miasta Imielin. Ankietowani naj słabiej ocenili brak miejsc spotkań oraz lokali gastronomicznych, umożliwiających wspólne spędzanie czasu rodzinom z dziećmi czy grupom znajomych.

Stosunkowo słabo oceniono przestrzeń publiczną miasta, bowiem ponad 21% respondentów oceniła jej jakość jako słabą lub bardzo słabą. Problem odpowiednio zagospodarowanej przestrzeni publicznej, zdaniem mieszkańców Imielina, dotyczy przede wszystkim centrum miasta. Ankietowani głównie zwracali uwagę na brak przestrzeni reprezentacyjnej (np. rynek), terenów spacerowych, rekreacyjnych, a także miejsc przeznaczonych dla młodzieży. Spora część respondentów zwracała uwagę na zły stan techniczny urządzeń na placach zabaw. Poprawie uległa – w stosunku do badań z 2014 r. ocena jakości ścieżek rowerowych, aczkolwiek ankietowani nadal wskazywali obszary, gdzie brakuje tego rozwiązania.

Na wykresie poniżej (Rysunek 19) przedstawiono wyniki oceny jakości elementów związanych z przestrzenią miasta.

Rysunek 19 Ocena jakości elementów związanych z przestrzenią miasta Imielin

Źródło: Opracowanie własne GIG

Najlepiej mieszkańcy ocenili dostęp do nowoczesnej infrastruktury (Internet), a także stan techniczny obiektów sportowych, oświatowych i kultury, zwracając uwagę, iż większość jest regularnie modernizowana i rozbudowywana. Ponad 13% ankietowanych wysoko lub bardzo wysoko oceniło także infrastrukturę drogową i kanalizacyjną, aczkolwiek respondenci zwracali jednocześnie uwagę, iż stan ten jest znacząco zróżnicowany w poszczególnych częściach miasta.

Zestawienie obszarów miasta, w których – według ankietowanych – stan poszczególnych elementów jest naj słabszy, przedstawiono w Tabeli 27.

Tabela 27. Zestawienie obszarów miasta, w których ankietowani wskazywali występowanie słabej jakości lub brak elementów infrastrukturalny związanych z przestrzenią miasta.

Element	Proszę o wskazanie dzielnicy / części miasta, w której skala problemu jest największa
Przestrzeń publiczna (place zabaw, strefy	- centrum miasta,

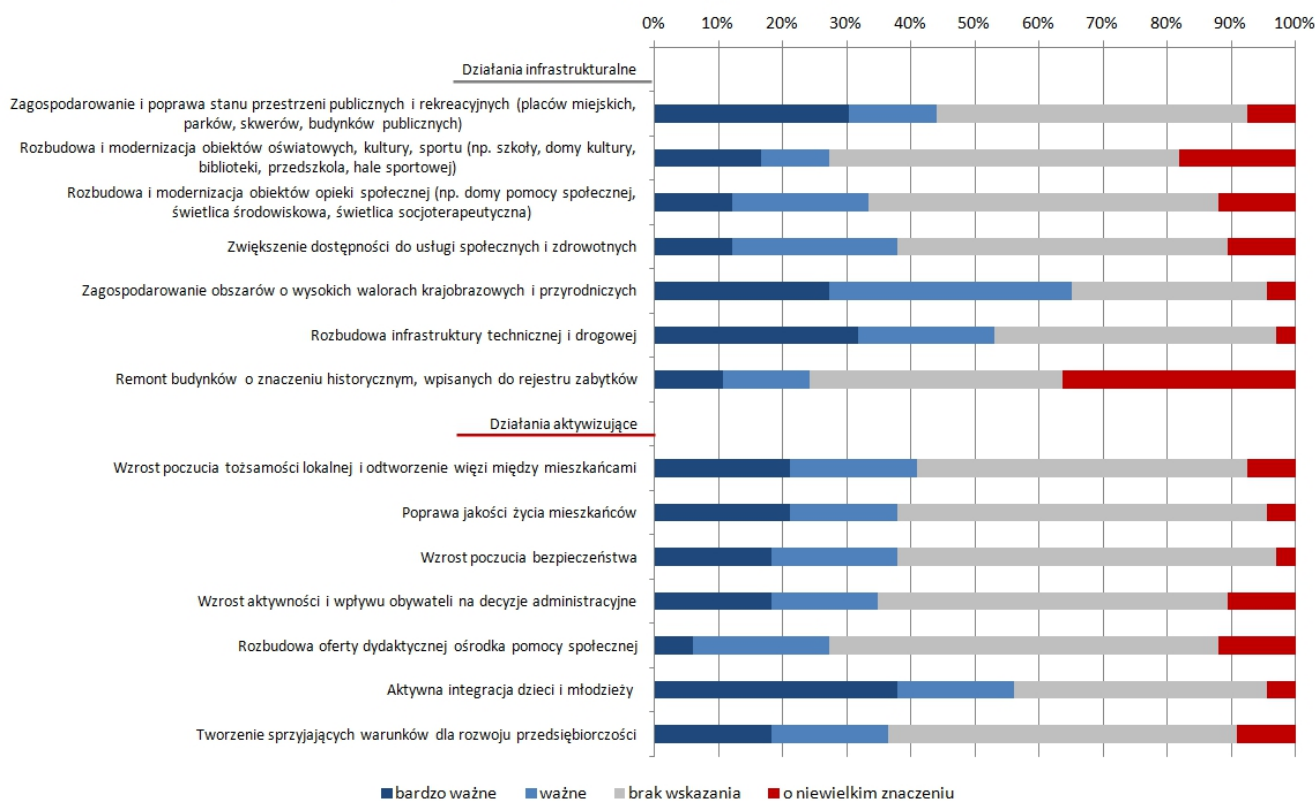
rekreacyjne, parki, skwery,)	- Golcówka, - Jamnice, - ul. Ściegiennego, ul. Sapety, ul. Skalna,
Ścieżki rowerowe	- centrum miasta, - obrzeża, okolice zalewu, - Golcówka (jako trasy rowerowe),
Obiekty oświatowe i kultury	- cała gmina
Obiekty opieki społecznej i leczniczej (szpitale, przychodnie, itp.)	- cała gmina, - centrum miasta
Obiekty zabytkowe	- centrum miasta
Obiekty sportowe (boiska, place, hale)	- cała gmina, - centrum miasta
Lokale gastronomiczne	- cała gmina, - centrum miasta
Miejsca spotkań lokalnej społeczności	- cała gmina, - centrum miasta,
Infrastruktura (drogi, sieć wod-kan, itp.)	- Jamnice, ul. Wandy, - Pasieczki, - centrum
Nowoczesna infrastruktura, dostęp do Internetu	- Jamnice, - Pasieczki, - centrum

Źródło: Opracowanie własne GIG, na podstawie wyników ankiet

W jakim kierunku Pana/Pani zdaniem powinny zmierzać działania mające na celu poprawę warunków życia mieszkańców całego miasta?

Na poniższym wykresie (Rysunek 20) przedstawiono wyniki oceny działań rewitalizacyjnych jakie należałoby przeprowadzić w Imielinie w celu poprawy warunków życia mieszkańców całego miasta.

Niezbędne działania dla poprawy jakości życia w Imielinie

Rysunek 20 Hierarchizacja działań rewitalizacyjnych jakie należałoby przeprowadzić w Imielinie w celu poprawy warunków życia mieszkańców całego miasta

Źródło: Opracowanie własne GIG

Za najważniejsze w zakresie rewitalizacyjnych działań infrastrukturalnych respondenci uznali zagospodarowanie obszarów o wysokich walorach krajobrazowych i przyrodniczych (ponad 65% wskazań odpowiedzi jako bardzo ważne lub ważne), rozbudowa infrastruktury technicznej i drogowej (ponad 50% wskazań odpowiedzi jako bardzo ważne lub ważne) oraz zagospodarowanie i poprawa jakości przestrzeni publicznej (prawie 44% respondentów wskazało odpowiedź bardzo ważne lub ważne). Działania te uzyskały jednocześnie najmniej wskazań jako „mało ważne”. Ankietowani jako proponowane działania infrastrukturalne na rzecz poprawy jakości życia wskazywali głównie:

- **przebudowę i zagospodarowanie centrum** (konieczność zmniejszenia ruchu pojazdów - zwłaszcza ciężarowych - w centrum),
- **zagospodarowanie przyrodnicze i rekreacyjne terenu Golcówki** –m.in. poprzez utworzenie ścieżek spacerowych / ścieżki edukacyjnej i miejsc do siedzenia ,
- rozbudowę przedszkola i żłobka,
- **stworzenie miejsc rekreacyjnych i umożliwienie spędzanie czasu wolnego** (tj. budowa skate-parku, ścieżki rowerowe),
- **zapewnienie bezpiecznych miejsc zabawy dla dzieci z ławkami dla opiekunów** ,
- budowę ścieżek i tras rowerowych (w tym asfaltowych, umożliwiających poruszanie się na rolkach / hulajnodze),
- zagospodarowanie terenów wokół zalewu,

Za działania o niewielkim znaczeniu wielu respondentów uznawało np. przeprowadzenie prac konserwatorskich, odnowienie fasad i dachów budynków o znaczeniu historycznym oraz remontów budynków komunalnych o charakterze mieszkaniowym, co wynika bezpośrednio z charakterystyki miasta i niewielkiej liczby zabytków o dużym znaczeniu.

W zakresie działań tzw. „miękkich”, czyli społecznych i aktywizujących, najwięcej wskazań jako działania ważne lub bardzo ważne (ponad 56%) otrzymały działania na rzecz aktywizacji dzieci i młodzieży, których – jak podkreślali ankietowani – w mieście brakuje. Jako istotne respondenci wskazywali także podjęcie działań na rzecz zwiększenia poczucia tożsamości lokalnej oraz pogłębienia więzi między mieszkańcami, proponując organizację pikników, kina letniego na świeżym powietrzu, czy też upowszechnianie działań oddolnych, jak przykładowo wspólny piknik mieszkańców ul. Nowej.

Która dzielnica/część miasta powinna zostać poddana rewitalizacji w pierwszej kolejności i dlaczego?

Mieszkańcy miasta jako priorytetowe obszary dla przeprowadzenia działań rewitalizacyjnych głównie wskazywali centrum miasta, jako miejsce reprezentacyjne, a równocześnie podkreślali, iż działania rewitalizacyjne koncentrować się powinny równolegle na obszarach najbardziej oddalonych od centrum miasta, które są dotychczas „zapomniane”. Jako obszary wymagające zarówno działań aktywizujących, jak i infrastrukturalnych respondenci wskazywali Jamnice, Pasieczki, Wioski i Granice.

Prawie 17% respondentów wskazywało na wagę działań przyrodniczych – ochronnych oraz zagospodarowania w kierunku rekreacji rejonu Golcówki.

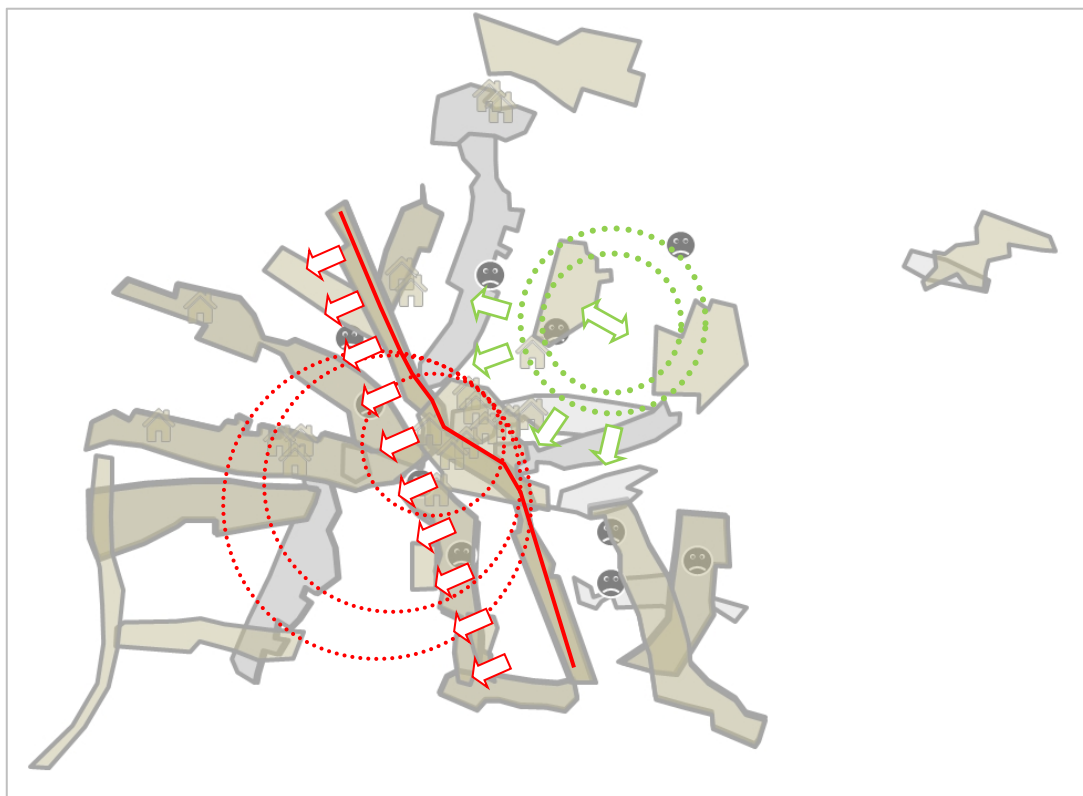
Na podstawie zdiagnozowanych problemów (na podstawie analizy danych statystycznych, badań własnych oraz wyników badań ankietowych), w kolejnych rozdziałach Programu określono zasięg obszarów zdegradowanych oraz obszarów rewitalizacji, a także proponowane rozwiązania oraz możliwe do realizacji projekty rewitalizacyjne różnej skali.

6 ZASIĘG PRZESTRZENNY OBSZARU ZDEGRADOWANEGO ORAZ OBSZARU REWITALIZACJI

6.1 Wybór obszaru zdegradowanego i obszarów rewitalizacji

Wyboru obszaru zdegradowanego dokonano w oparciu o przeprowadzoną diagnozę stanu, analizę danych statystycznych w odniesieniu do wyznaczonych kryteriów oraz przeprowadzone konsultacje społeczne z różnymi grupami interesariuszy, w tym mieszkańcami Imielina, przedsiębiorcami oraz Radnymi Miasta.

Jak wynika z przeprowadzanych analiz i badań obszar o największym natężeniu problemów społecznych, technicznych oraz przestrzennych jest położony w ulicach: Imielińska, Brata Alberta, Adamieckiego, Drzymały, Dunikowskiego, Kordeckiego, Sapety, Poniatowskiego, Wyzwolenia oraz ścisłe centrum miasta. Do wyznaczenia obszaru zdegradowanego wzięto również pod uwagę potencjał historyczny, kulturowy, przyrodniczy, turystyczny miasta, wynikający zarówno z przeprowadzonych analiz, prowadzonej polityki miasta jak również potrzeb mieszkańców Imielina. Potencjał historyczny i kulturowy zlokalizowany jest głównie w ścisłym centrum miasta, natomiast do obszarów o dużych walorach przyrodniczych obecnie niewykorzystywanych a mogących w przyszłości stanowić zasób dla prowadzenia edukacji ekologicznej, turystyki przyrodniczej są: m.in.: dzielnica Cisowiec, Wzgórze Golcówka, Kamieniołom przy ul. Ściegiennego.

Rysunek 21 Graficzne uzasadnienie wyboru terenu zdegradowanego

Źródło: Analiza GIG

Wyznaczony obszar zdegradowany obejmuje ścisłe centrum miasta oraz ulice poniżej ul. Imielińskiej: Brata Alberta, Adamieckiego, Drzymały, Dunikowskiego, Kordeckiego, Sapety, Poniatowskiego, Grzybowa, Miarki, Żeńców, Karolinki, Lilowa, Hallera, Banachiewicza oraz teren Wzgórza Golcówka, Kamieniołom przy ul. Ściegiennego.

W ramach obszaru zdegradowanego wyznaczono cztery obszary rewitalizacji:

- obejmujący ścisłe centrum miasta: Drzymały, Brata Alberta, Pośpiecha, Imielińska, Poniatowskiego, Pokoju, Sapety, Wąska, Ściegiennego, Wróblewskiego, Apteczna, Wyzwolenia, Miarki, Dobra, Złocista, Dąbrowskiej, Floriana,
- zlokalizowany w południowej części miasta, obejmujący fragmenty ulic: Imielińską, Grzybową, Karolinki, Kordeckiego, Hallera, Skargi, Bluszczowa, Brata Alberta, Dunikowskiego, Rubinowa.
- Kamieniołom przy ul. Ściegiennego.
- Wzgórze Golcówka

Poniżej przedstawiono zasięg obszaru zdegradowanego i obszarów rewitalizacji, a w kolejnych podrozdziałach ich pogłębioną analizę.

6.2 Graficzne przedstawienie zasięgu obszaru zdegradowanego i rewitalizacji

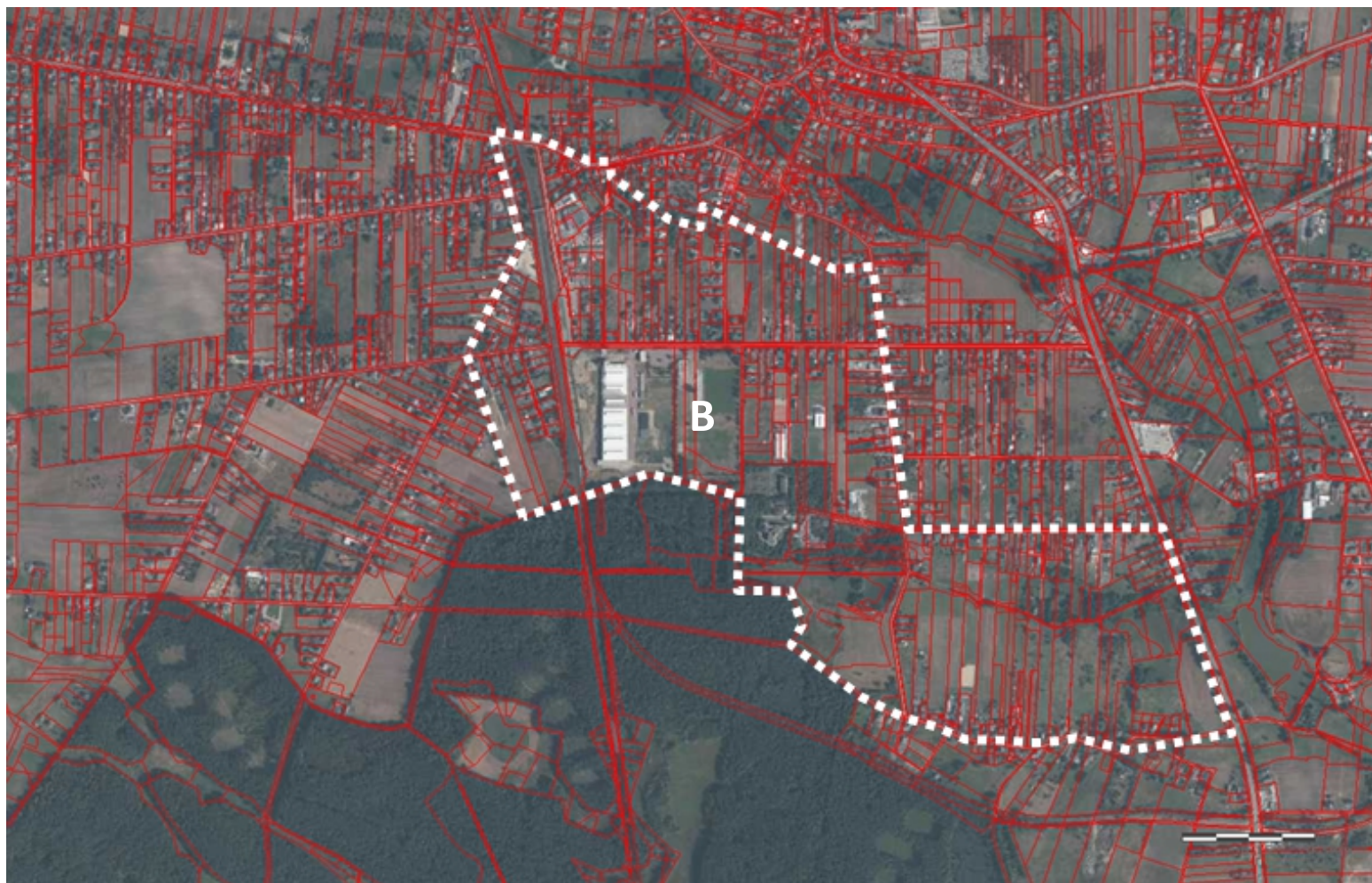
Rysunek 22 Wizualizacja zasięgu obszaru zdegradowanego i obszarów rewitalizacji

Źródło: Analiza własna GIG

Rysunek 23 Wizualizacja zasięgu obszaru rewitalizacji A

Źródło: Analiza własna GIG

Rysunek 24 Wizualizacja zasięgu obszaru rewitalizacji B

Źródło: Analiza własna GIG

Rysunek 25 Wizualizacja zasięgu obszaru rewitalizacji C i D

Źródło: Analiza własna GIG

7 POGŁĘBIONA DIAGNOZA OBSZARU REWITALIZACJI

Pogłębiona diagnoza obszaru rewitalizacji została oparta na przeprowadzonej analizie delimitacyjnej wspartej wynikami analizy SWOT. Obszar rewitalizacji w mieście Imielin obejmuje cztery podobszary, tj.:

Obszar A	Obszar obejmujący ściśle centrum miasta, którego układ przestrzenny zdeterminowany jest przez przebiegającą przez miasto drogę wojewódzką, pozbawiony przyjaznej dla mieszkańców centrotwórczej przestrzeni publicznej – rynku. Jednocześnie obszar ten posiada wysokie walory historyczne i kulturowe, mieszczą się tu m.in.: Kościół parafialny p.w. Matki Boskiej Szkaplerznej, Kapliczka Matki Boskiej Częstochowskiej, Miejskie Centrum Kultury w Imielinie. Obszar obejmuje takie ulice (fragmentarycznie), jak: Drzymały, Brata Alberta, Pośpiecha, Imielińska, Poniatowskiego, Pokoju, Sapety, Wąska, Ściegiennego, Wróblewskiego, Apteczna, Wyzwolenia, Miarki, Dobra, Złocista, Dąbrowskiej, Floriana i stanowi około 4% powierzchni całego miasta. Oszacowana na podstawie dokumentacji wtórnej liczba mieszkańców zamieszkująca obszar stanowi 9% ogólnej liczby mieszkańców miasta.
Obszar B	Obszar ten obejmuje zarówno zabudowę mieszkaniową jednorodzinną jak i tereny o charakterze przemysłowym, teren dworca kolejowego, teren rekreacyjno – sportowy przy ul. Hallera oraz fragment Cisowca. Obszar zlokalizowany w południowej części miasta, obejmujący fragmenty ulic: Imielińską, Grzybową, Karolinki, Kordeckiego, Hallera, Skargi, Bluszczowa, Brata Alberta, Dunikowskiego, Rubinowa i stanowi około 6,5% powierzchni całego miasta. Oszacowana na podstawie dokumentacji wtórnej liczba mieszkańców zamieszkująca obszar stanowi 7% ogólnej liczby mieszkańców miasta.
Obszar C	Położony przy ul. Ściegiennego, w bliskim sąsiedztwie centrum miasta. Zgodnie z zapisami m.p.z.p. przeznaczenie tego terenu pod powierzchnią eksploatację górnictw (wydobywanie kruszywa na warunkach zgodnych z koncesją); obowiązuje do 1 stycznia 2021 r. Teren obecnie nie jest dostępny dla mieszkańców miasta i nie jest przez nich zamieszkiwany. Udział tego terenu w powierzchni miasta szacuje się na około 1%.
Obszar D	Teren zlokalizowany we wschodniej części miasta. Obszar położony jest w sąsiedztwie terenów leśnych, rolnych oraz terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, a także w pobliżu Zbiornika Imielińskiego. Teren obecnie jest niezagospodarowany i wyłączony z użytkowania. Mieszkańcy miasta nie mogą bezpiecznie korzystać z potencjału krajobrazowego i przyrodniczego wzniesienia Golcówka. Obszar stanowi około 1,8% powierzchni miasta

W poniższej tabeli przedstawiono porównanie rozkładu powierzchni oraz liczby mieszkańców poszczególnych podobszarów rewitalizacji

Tabela 28 Ilościowy opis obszaru rewitalizacji Miasta Imielin

	Liczba mieszkańców^{*)}	%	Powierzchnia [km²]	%
Obszar rewitalizacji A	801	9,0	1,12	4,0
Obszar rewitalizacji B	623	7,0	1,82	6,5
Obszar rewitalizacji C	-	-	0,28	1,0
Obszar rewitalizacji D	-	-	0,50	1,8
Obszar rewitalizacji w sumie	1 424	11,0	3,72	13,3
Gmina Imielin ogółem	8 702	100	27,99	100

^{*)} dane szacunkowe ustalone w oparciu o dokumentację otrzymaną z UM Imielin

Źródło: Opracowanie własne GIG

7.1 Obszar rewitalizacji A: Przestrzeń w ścisłym centrum miasta

Przyczyny degradacji

Przedmiotowy obszar charakteryzuje się występowaniem zdecydowanie wysokiej i wysokiej liczby mieszkańców, jednocześnie znaczna część przedmiotowego obszaru charakteryzuje się występowaniem negatywnych zjawisk społecznych (w sposób szczególny ul. Imielińska, Poniatowskiego, Drzymały i Wyzwolenia). Na tym obszarze występuje kumulacja problemu starzenia się społeczeństwa, bezrobocia i ubóstwa. Kumulacja tych zjawisk wskazuje na konieczność podjęcia zdecydowanych działań, które doprowadziłyby do ograniczenia ich negatywnego oddziaływania na miasto – dotyczy to przede wszystkim bezrobocia i ubóstwa oraz zabezpieczenia wsparcia dla osób starszych.

Także sama przestrzeń centralnej części miasta wymaga poddana jest znaczącej presji, przekładającej się na jej degradację. Największe problemy związane są z układem oraz stanem parametrów sieci komunikacyjnej w centrum miasta, spowodowanymi przede wszystkim poprzez: przebieg drogi wojewódzkiej przez centrum miasta i związane z tym nadmierne obciążenie ruchem oraz zastany historyczny stan parametrów dróg w centralnej części Imielina, nie odpowiadający wymogom formalnym oraz faktycznym potrzebom mieszkańców.

Badania ankietowe przeprowadzone w 2014 i 2017 roku potwierdzają sformułowane spostrzeżenia. Obszar rewitalizacji A to miejsce kumulacji negatywnych zjawisk, w tym zwłaszcza społecznych – starzenia się społeczeństwa, ubóstwa i bezrobocia, na co dodatkowo nakładają się problemy związane z występowaniem patologii i wzrostem przestępczości. Respondenci w badaniach dostrzegali również problemy związane z uciążliwościami środowiskowymi – hałas i słabości w zagospodarowaniu przestrzeni. Część respondentów wskazywała także na niedostosowanie działań aktywizujących do potrzeb, szczególnie osób starszych, a także brak miejsc spotkań, co przekłada się na zmniejszenie możliwości wspólnego spędzania czasu, co przekłada się na osłabienie procesu budowania więzi społecznych i tożsamości / więzi z miastem.

Potencjał, zasoby i potrzeby

O potencjale tego obszaru świadczy m.in. fakt, iż aktywność gospodarcza w Imielinie skupia się w centralnej części miasta przy ulicach Adamskiego, Imielińskiej, Hallera, Miarki, Drzymały, św. Brata Alberta i Wyzwolenia.

Dlatego też, pomimo kumulacji w tym obszarze zjawisk negatywnych w warstwie społecznej oraz występowanie niekorzystnych rozwiązań przestrzenno – funkcjonalnych, w tym zwłaszcza niski poziom komfortu akustycznego związanych z ruchem kołowym, to przestrzeń ta dzięki koncentracji sfery gospodarczej oraz usług publicznych, a także istnienie elementów dziedzictwa kulturowego i dobre skomunikowanie pozwala na wykształcenie załączkowych funkcji charakterystycznych dla centrów miast, które mogą być rozwijane poprzez realizację zarówno przedsięwzięć infrastrukturalnych, nakierowanych na poprawę jakości przestrzeni publicznej oraz zapewnienie miejsc dla integracji społecznej, jako projektów miękkich, związanych m.in. z działaniami na rzecz wsparcia lokalnej przedsiębiorczości, czy aktywizacji mieszkańców.

Tabela 29 Analiza SWOT dla obszaru A rewitalizacji miasta Imielin

Mocne strony	Słabe strony
• położenie w istotnej, centralnej strefie w strukturze funkcjonalno-przestrzennej miasta, • bardzo dobra dostępność komunikacyjna, • zasoby dziedzictwa kulturalnego –budynki wpisane do rejestru zabytków, • bliskość terenów zielonych, • koncentracja usług, • ważne obiekty administracyjne, kulturalne, oświatowe	• nieprzyjazna dla mieszkańców organizacja przestrzeni publicznej, • niska aktywność lokalnej społeczności, • niekorzystny klimat akustyczny – obecność drogi wojewódzkiej, • niedostateczne wykorzystanie lokalizacji oraz potencjału wynikającego z długiej historii miasta
Szanse	Zagrożenia
• zwiększająca się liczba mieszkańców , • poparcie mieszkańców na rzecz poprawy jakości przestrzeni w pcentralnej / reprezentatywnej części miasta, • dogodna lokalizacja Imielina w sąsiedztwie Jaworzna, Mysłowic, Bierunia oraz Katowic, przy drogach S1 i A4, • możliwość aplikowania o środki zewnętrzne, • realizacja projektów związanych z rozbudową i modernizacją obiektów infrastruktury miejskiej, • prowadzona przez miasto polityka w zakresie realizacji przedsięwzięć infrastrukturalnych i projektów miękkich na rzecz aktywizacji społeczeństwa	• starzenie się mieszkańców miasta, • brak impulsów zachęcających do lokalizacji nowej działalności gospodarczej, • konieczność konkurowania z innymi ośrodkiem miejskim

Źródło: Opracowanie własne GIG

7.2 Obszar rewitalizacji B

Przyczyny degradacji

Znacząca część tego obszaru zamieszkują osoby w wieku poprodukcyjnym, zagrożone wykluczeniem społecznym. Brak proaktywnych działań aktywizujących osoby zamieszkałe na tym obszarze powoduje stopniową ich alienację, którą potęgują problemy zdrowotne oraz ubóstwo.

W tym obszarze rewitalizacji występuje główna składowa sieci kolejowej sieci komunikacyjnej – dworzec kolejowy, dla którego brak jest jednak odpowiedniego zaplecza oraz połączenia z siecią transportu autobusowego na terenie miasta i sfery podmiejskiej. Braki systemowych rozwiązań dla zagospodarowania przedmiotowego obszaru powoduje postępującą degradację w istniejącej infrastrukturze. Otoczenie dworca jest niezagospodarowane i nie podjęto jak na razie widocznych działań inwestycyjnych zmierzających do

stworzenia przestrzeni komunikacyjnej i rekreacyjnej, która wkomponowana byłaby w funkcjonalno – przestrzenną tkankę miejską.. Brak centrum przesiadkowego, przekładający się na niewystarczające możliwości powiązań transportowych, umożliwiających efektywne korzystanie z komunikacji publicznej oraz bezpieczne przemieszczanie się z wykorzystaniem różnych środków transportu (pociąg, autobus, rower), wiąże się ze stałym wzrostem ruchu samochodowego, pociągających za sobą pogłębianie się problemów środowiskowych. Ponadto brak efektywnych powiązań komunikacyjnych miasta Imielin zarówno z otaczającym obszarem podmiejskim i wiejskim, jak i sąsiednimi miastami powoduje peryferyzację tego obszaru.

Potencjały, zasoby i potrzeby

Obszar / podoboszar rewitalizacji B cechuje się znaczącym potencjałem wynikającym z istnienia dworca kolejowego, który wymaga jednak szeregu działań inwestycyjnych. Przebiegająca linia kolejowa zapewnia bezpośredni dojazd pociągami do Katowic, Mysłowic i Oświęcimia, a nawet Bytomia, Chorzowa, czy Lublińca⁸⁴. Respondenci przeprowadzonych badań społecznych wskazali na znaczący i niewykorzystany potencjał tego obszaru oraz potrzebę stworzenia zintegrowanego centrum przesiadkowego.

Projekt utworzenia centrum przesiadkowego w przedmiotowym punkcie pozwoliłby na pełniejsze wykorzystanie potencjału komunikacyjnego miasta Imielin. Stworzenie dogodnego węzła przesiadkowego, integrującego połączenia kolejowe i autobusowe z prywatnymi środkami transportu (samochód rower) poprzez system park&ride, powinno wpłynąć na znacznie podniesienie atrakcyjności transportu zbiorowego w kilku relacjach oraz skrócenie sumarycznego czasu podróży. W sytuacji rozwoju transportu towarowego przedmiotowy obszar pretendowałby do utworzenia centrum transportu multimodalnego nie tylko dla miasta Imielin, ale również okolicznych miejscowości. Lokalne centrum przesiadkowe uzupełniałby rozwój sfery usług towarzyszących, co wzmocniłoby potencjał gospodarczy całego miasta. Istotną składową potencjału w zakresie przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu w tym podoboszarze stanowi świetlica socjoterapeutyczna, zlokalizowana przy ul. Hallera. Świetlica socjoterapeutyczna mieści się w budynku, który niegdyś pełnił funkcję zaplecza dla obiektów sportowych położonych w jego bezpośrednim sąsiedztwie⁸⁵ - teren ten posiada duży potencjał, aby (po jego odpowiednim zagospodarowaniu) pełnić funkcję bezpiecznej, ogólnodostępnej przestrzeni rekreacyjno – sportowej, integrującej lokalną społeczność.

Zajęcia dydaktyczne i terapeutyczne prowadzone w świetlicy, prowadzone na rzecz aktywizacji i wyrównywania szans dzieci i młodzieży pochodzących z rodzin o niskim statusie materialnym. Aby pełniej odpowiadać na potrzeby mieszkańców w tym zakresie, niezbędne jest poszerzenie oferty zajęć oraz przeprowadzenia prac remontowych i przystosowania i doposażenia pomieszczeń na potrzeby prowadzenia zajęć dydaktycznych i terapeutycznych.

Tabela 30 Analiza SWOT dla obszaru B rewitalizacji miasta Imielin

Mocne strony	Słabe strony
• położenie w bezpośrednim sąsiedztwie centrum • tereny i obiekty o dużym potencjale dla rozwoju i poprawy warunków i jakości życia w mieście • możliwość adaptacji przestrzeni zarówno przyrodniczej jak i sportowo – rekreacyjnej • atrakcyjne walory krajobrazowe dla rozwoju ruchu turystycznego, • świetlica socjoterapeutyczna prowadząca zajęcia	• niedoposażona przestrzeń rekreacyjna, • brak zorganizowanej przestrzeni zielonej – miejsca wypoczynku i integracji mieszkańców • brak odpowiedniego zaplecza dla dworca kolejowego • brak możliwości bezpiecznego i szybkiego przesiadania się na różne środki transportu, • brak odpowiedniego doposażenia Świetlicy

⁸⁴ <http://rozklad-pkp.pl>

⁸⁵ Obecnie na tym terenie mieszczą się boiska sportowe klubu L.K.S. Pogoń Imielin a także niewielki plac zabaw wymagający jednak działań inwestycyjnych

dla dzieci i młodzieży z uboższych rodzin, zagrożonych wykluczeniem społecznym,	Środowiskowej,
boiska sportowe,	teren przy świetlicy (w tym istniejące boiska sportowe) nie jest ogólnodostępny i wymaga remontu
Szanse	Zagrożenia
- potrzeby mieszkańców w zakresie dostępu do przestrzeni rekreacyjnych i miejsc integracji społecznej, - możliwość aplikowania o środki zewnętrzne, - realizacja projektów związanych z rozbudową i modernizacją obiektów infrastruktury miejskiej, - prowadzona przez miasto polityka w zakresie realizacji przedsięwzięć infrastrukturalnych i projektów miękkich	- starzenie się mieszkańców miasta, - degradacja środowiskowa, spowodowana brakiem odpowiedniego zagospodarowania - degradacja obiektów spowodowana brakiem podjętych działań inwestycyjnych

Źródło: Opracowanie własne GIG

7.3 Obszar rewitalizacji C: Kamieniołom

Przyczyny degradacji

W wyniku długotrwałej eksploatacji dolomitu i wapienia w Imielinie powstało wyrobisko o powierzchni ponad 55 ha. Działalność ta spowodowała daleko idącą degradację środowiska naturalnego i występowanie negatywnych oddziaływań w postaci hałasu i zapylenia. Przemysłowe przeznaczenie tego obszaru spowodowało powstrzymanie rozwoju jakiejkolwiek infrastruktury społecznej – nie powstały tutaj siedliska ludzkie oraz nie rozwinęła sfera usług społecznych, w tym transportu publicznego. Transport towarowy wpływa natomiast negatywnie na stan liniowej infrastruktury transportu w mieście, co głównie spowodowane jest rozsypywaniem urobku w obszarze głównych szlaków transportowych oraz zniszczeniem nawierzchni.

Potencjały, zasoby i potrzeby

Po zakończeniu eksploatacji surowca (planowana co najmniej do 2021 r.), teren ten wymagać będzie zabezpieczenia oraz ponownego zagospodarowania celem powiązania go ze strukturą przyrodniczo – przestrzenną miasta. Zgodnie z zapisami *Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego miasta Imielin w rejonie ulic Wyzwolenia, Ściegiennego, Poniatowskiego i Nowozachęty*⁸⁶ dla tego terenu przewidziano następujące przeznaczenie docelowe pod usługi sportu, rekreacji i turystyki lub inne usługi nieuciążliwe. Pomimo szeregu zagrożeń i uciążliwości jakie niesie ze sobą funkcjonowanie kamieniołomu tkwi w tym terenie duży potencjał rekreacyjny. Oryginalnie ukształtowana powierzchnia, dogodna lokalizacja i sąsiedztwo terenów o dużym potencjalnie przyrodniczym daje szansę na uprawianie sportu i aktywny wypoczynek. Wnioski te poparte są wynikami przeprowadzonych badań ankietowych, w których respondenci wskazywali na potrzebę przyszłego zagospodarowania tego terenu na cele rekreacyjne.

Ponadto teren ten posiada potencjał dla stworzenia w tym miejscu w przyszłości punktu edukującego zarówno w zakresie przyrody żywej i nieożywionej, jak i w zakresie technik i historii wydobycia dolomitu na terenie Imielina. Rewitalizacja tego terenu, uwzględniająca niezbędne działania na rzecz zapewniania niezmiennych warunków siedliskowych występującym w pobliżu gatunkom przyrodniczo cennym, prowadzić będzie także do pozytywnych efektów z przyrodniczego punktu widzenia.

Ponadto, zabezpieczony teren udostępniony mieszkańcom i przyjezdnym może pobudzić działalność gospodarczą,

Tabela 31 Analiza SWOT dla obszaru C rewitalizacji miasta Imielin

⁸⁶ przyjętego Uchwałą nr XXVIII/175/2013 Rady Miasta Imielin z dnia 27 lutego 2013 r.

Mocne strony	Słabe strony
- wyróżniający się element środowiska przyrodniczego i geologicznego, - atrakcyjne walory krajobrazowe dla rozwoju ruchu turystycznego, - dogodna lokalizacja, łatwy dojazd do terenu, - sąsiedztwo terenów zielonych o dużym potencjale przyrodniczym	- brak odpowiedniej infrastruktury, - brak warunków bezpiecznego dostępu do terenu,
Szanse	Zagrożenia
- potrzeby mieszkańców w zakresie dostępu do przestrzeni rekreacyjnych, - potrzeba spędzania czasu wolnego aktywnie, - rozwój ruchu turystycznego, - prowadzona przez miasto polityka w zakresie realizacji przedsięwzięć związanych z rozwojem zielonej infrastruktury,	degradacja środowiskowa, spowodowana brakiem odpowiedniego zagospodarowania oraz infrastruktury

Źródło: Opracowanie własne GIG

7.4 Obszar rewitalizacji D: Wzniesienie Golcówka

Przyczyny degradacji

Obecnie teren ten jest wyłączony z użytkowania a dostęp do niego jest utrudniony. Brak odpowiednio przygotowanych i poprowadzonych ścieżek spacerowych oraz zabezpieczeń istniejących na tym terenie gatunków roślin może spowodować ich zniszczenie i degradację. Brak jest również odpowiednich, bezpiecznych warunków użytkowania tej przestrzeni, a jej odosobnienie sprzyja niekontrolowanemu wykorzystaniu przez osoby wykluczone, co zwiększa zagrożenia.

Potencjały, zasoby i potrzeby

Golcówka to najwyższy punkt⁸⁷ wzniesienia zwanego Garby Imielina, stanowiącego wyróżniający się element środowiska geograficznego i geologicznego w północno-wschodniej części miasta. Jest to zespół o dużych wartościach przyrodniczych oraz kulturowych. W najbliższej okolicy występują zbiorowiska roślinne podlegające ochronie prawnej – fragmenty muraw kserotermicznych (6210)⁸⁸, wymagające zachowania.

Teren ten charakteryzuje się wysokim potencjałem przyrodniczym oraz turystycznym. Ze względu na wzrastające zainteresowanie społeczeństwa przyrodą i ochroną, a także konieczność zachowania walorów przyrodniczych tego terenu, obszar ten warto wykorzystać dla prowadzenia edukacji ekologicznej – podniesienia świadomości przyrodniczej mieszkańców Imielina oraz okolicznych miejscowości. Walory przyrodnicze i geologiczne terenu, a także sąsiedztwo innych terenów zielonych o dużym potencjale rekreacyjnym powoduje, iż potencjał turystyczny obszaru można określić jako wysoki.

W badaniach społecznych prowadzonych w roku 2014 – słabe zagospodarowanie terenu oraz słaby dostęp do bazy rekreacyjnej i sportowej na terenie Golcówki był wskazywany przez respondentów jako istotny problem. Zagospodarowanie terenu Golcówki, jako jednego z potencjalnych i ważnych dla miasta terenów zielonych i rekreacyjnych mieszkańcy wskazywali jako działanie bardzo ważne zarówno w trakcie badań prowadzonych w roku 2014, jak i w badaniach w 2017. Ponadto teren był wskazywany przez ankietowanych jako jeden z obszarów miasta, charakteryzujących się słabiej jakością lub brakiem elementów infrastrukturalnych rekreacyjnych, niezbędnych dla funkcjonowania tego obszaru jako przestrzeń publiczna.

⁸⁷ położony na wysokości 307,7 m n.p.m.

⁸⁸ wymienione w Załączniku I Dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (tzw. Dyrektywa Siedliskowa).

Tabela 32 Analiza SWOT dla obszaru D rewitalizacji miasta Imielin

Mocne strony	Słabe strony
- wyróżniający się element środowiska geograficznego i geologicznego w północno-wschodniej części miasta - atrakcyjne walory krajobrazowe oraz przyrodnicze dla prowadzenia edukacji ekologicznej - podniesienia świadomości przyrodniczej mieszkańców Imielina oraz okolicznych miejscowości, - sąsiedztwo terenów zielonych o dużym potencjale rekreacyjnym	- brak odpowiedniej infrastruktury, - brak warunków bezpiecznego dostępu do terenu - niekontrolowane korzystanie z obszaru stanowiące zagrożenie dla występujących tu gatunków
Szanse	Zagrożenia
- wzrastające zainteresowanie przyrodą oraz jej ochroną - konieczność poszerzania oferty i zakresu zajęć z edukacji ekologicznej, - prowadzona przez miasto polityka w zakresie realizacji przedsięwzięć związanych z rozwojem zielonej infrastruktury	degradacja środowiska, spowodowana brakiem odpowiedniego zagospodarowania

Źródło: Opracowanie własne GIG

8 WIZJA STANU OBSZARU PO PRZEPROWADZENIU REWITALIZACJI

Strategia Rozwoju Miasta Imielin na lata 2011 – 2020 określa wizję miasta:

Rozwój miasta Imielin do roku 2020 związany jest z rozwojem infrastruktury technicznej, edukacyjnej, zdrowotnej i sportowo-rekreacyjnej. Imielin w roku 2020 będzie gminą przyjazną środowisku naturalnemu.

Imielin w 2020 roku:

- Miasto: czyste i zielone,
- Miasto: o wysokiej jakości życia mieszkańców
- Miasto: produkcji, handlu i usług,
- Miasto: sportu i rekreacji,
- Miasto: „dobrych połączeń” (w tym komunikacyjnych).

Misją działań rewitalizacyjnych jest realizacja kompleksowych zmian społecznych, przestrzennych, technicznych i gospodarczych podjętych w interesie publicznym, które mają na celu przywrócenie dawnych funkcji, bądź zaproponowanie nowych oraz zapewnienie trwałych warunków do dalszego rozwoju miasta z wykorzystaniem jego zasobów w zgodzie z zasadami zrównoważonego rozwoju. Działania rewitalizacyjne wpłyną na poprawę potencjału konkurencyjnego miasta Imielina.

Niniejszy dokument programuje działania rewitalizacyjne, których realizacja przybliży miasto Imielin do osiągnięcia wizji nakreślonej w *Strategii Rozwoju*. Zapisane w nim cele oraz kierunki działań zostały opracowane w oparciu o przeprowadzone analizy i badania ilościowe i jakościowe oraz uzyskane opinie lokalnych interesariuszy.

9 CELE REWITALIZACJI I KIERUNKI DZIAŁAŃ

Cele rewitalizacji odpowiadają zidentyfikowanym potrzebom, mając na celu eliminację lub ograniczenie zdiagnozowanych negatywnych zjawisk.

Celem głównym procesu rewitalizacji w mieście Imielin jest: **Poprawa jakości życia mieszkańców**, w wyniku osiągnięcia pozytywnych efektów wdrażania działań rewitalizacyjnych w skali całego miasta.

Cele szczegółowe *Lokalnego Programu Rewitalizacji* stanowią dekompozycję i uszczegółowienie celu głównego Programu i zostały opracowane w taki sposób, aby objąć główne zagadnienia problemowe i jednocześnie zasięg obszaru zdegradowanego zidentyfikowane w mieście Imielin. Szczegółowe cele i wyznaczone w ramach nich kierunki działań obejmują:

Cel 1 Podniesienie jakości przestrzeni publicznych

Kierunki działań:

- 1.1 Uporządkowanie przestrzeni pod kątem funkcjonalnym i estetycznym.
- 1.2 Zaangażowanie lokalnych interesariuszy w działania na rzecz poprawy przestrzeni miasta.
- 1.3 Poprawa bezpieczeństwa w przestrzeni publicznej.
- 1.4 Zapewnienie miejsc atrakcyjnych dla mieszkańców i turystów.

Cel 2 Poprawa jakości środowiska oraz zwiększenie potencjału kulturowego i przyrodniczego miasta

Kierunki działań:

- 2.1 Realizacja działań na rzecz ochrony przyrody oraz zrównoważone wykorzystanie terenów o wysokich walorach środowiskowych
- 2.2 Wsparcie działań na rzecz ochrony dóbr kulturowych oraz efektywne wykorzystanie historycznych walorów miasta.
- 2.3 Poprawa jakości powietrza oraz klimatu akustycznego.
- 2.4 Podnoszenie świadomości ekologicznej lokalnych społeczności oraz turystów.

Cel 3 Wzmocnienie funkcji centrotwórczych i rozwój gospodarczy

Kierunki działań:

- 3.1 Poprawa warunków dla rozwoju przedsiębiorczości, przede wszystkim dla rozwoju lokalnego handlu, rzemiosła i gastronomii poza ścisłym centrum miasta.
- 3.2 Wsparcie innowacyjnych działalności gospodarczych.
- 3.3 Wspieranie działań na rzecz zapewnienia nowych miejsc pracy.
- 3.4 Poprawa warunków dla rozwoju funkcji usługowych, również z sektora kultury i turystyki.

Cel 4 Wzmocnienie identyfikacji mieszkańców z miastem

Kierunki działań:

- 4.1 Realizacja i wsparcie inicjatyw na rzecz wzmocnienia poczucia tożsamości lokalnej społeczności.
- 4.2 Wspieranie dotychczasowych i nowych inicjatyw z zakresu edukacji i kultury.
- 4.3 Wzmocnienie i poprawa oferty spędzania czasu wolnego.
- 4.4 Wspieranie działań mających na celu wzmocnienie lokalnych sieci współpracy.
- 4.5 Realizacja działań na rzecz integracji mniejszości społecznych i przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu.

Cel 5: Zwiększenie dostępności do szerokiej oferty usług sfery socjalnej i zdrowotnej o wysokim standardzie

Kierunki działań:

- 5.1 Poprawa stanu technicznego i wyposażenia obiektów oraz standardu i wachlarza usług socjalnych i zdrowotnych.
- 5.2 Pomoc osobom zagrożonym wykluczeniem społecznym.
- 5.3 Integracja i aktywizacja osób starszych i niepełnosprawnych.
- 5.4 Program aktywizacji społecznej dzieci i młodzieży.

Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Imielin to dokument funkcjonalny dla *Strategii Rozwoju...*, której zadaniem jest wzmocnienie działań urzeczywistniających wizję rozwojową, dlatego też cele i kierunki rewitalizacji zostały przełożone na warstwę działań operacyjnych, z których główne ujęto w projekty i przedsięwzięcia rewitalizacyjne.

10 PLANOWANE PODSTAWOWE PROJEKTY I PRZEDSIĘWZIĘCIA REWITALIZACYJNE WRAZ Z ICH OPISAMI

10.1 Rodzaje projektów

Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Imielin zakłada możliwość realizacji następujących podstawowych rodzajów projektów rewitalizacyjnych:

- Projekty miękkie, skierowane do wybranych interesariuszy obszaru zdegradowanego (rewitalizacyjnego) oraz mieszkańców miasta, mające na celu zmniejszyć liczbę osób wykluczonych społecznie, bądź zagrożonych wykluczeniem społecznym na obszarze zdegradowanym/rewitalizacji. Aby odnieść skutek w skali całego obszaru konieczna będzie realizacja komplementarnych projektów miękkich, skierowanych do różnych grup odbiorców, odpowiadające na potrzeby zdefiniowane w diagnozie.
- Projekty miękkie, skierowane do całej społeczności obszaru zdegradowanego lub wybranych grup w tej społeczności, których mających na celu pobudzenie lub wykreowanie aktywnej grupy zaangażowanej w realizację działań z zakresu rewitalizacji, dbającej o interes obszaru zdegradowanego/rewitalizacji.
- Projekty infrastrukturalne niezbędne dla realizacji projektów miękkich. W ramach projektów powstanie infrastruktura, niezbędna do realizacji w przyszłości działań miękkich, a także infrastruktura stymulująca rozwój obszaru zdegradowanego/rewitalizacji, wytwarzana w powiązaniu z projektem miękkim.
- Projekty infrastrukturalne stanowiące inicjatywę władz lokalnych lub innych podmiotów, realizujące strategiczną wizję rozwoju obszaru zdegradowanego/rewitalizacji, a tym samym całego miasta, skonsultowaną z interesariuszami tego obszaru.
- Projekty o charakterze instrumentów zachęcających partnerów prywatnych do podjęcia aktywnych działań na rzecz rewitalizacji. Przykładami takich projektów mogą być podatkowe lub finansowe zachęty do zatrudniania osób z obszaru zdegradowanego/rewitalizacji bądź skłaniające do podjęcia remontów nieruchomości prywatnych lub w wyniku których podjęta zostanie działalność gospodarcza (np. programy *de minimis*).

10.2 Lista i opis podstawowych projektów rewitalizacyjnych

Wśród wypracowanych z udziałem interesariuszy społecznych projektów rewitalizacyjnych można wydzielić projekty infrastrukturalne i społeczne (tzw. miękkie), a także projekty, w których działania społeczne i infrastrukturalne są nierozdzielnie związane. Także w pozostałych projektach realizacja działań typowo infrastrukturalnych będzie się w przyszłości przekładała na aktywizację społeczną mieszkańców. W poniższej tabeli wylistowano projekty wraz z ich krótkim opisem. Dla zapewnienia większej czytelności dokumentu LPR, szczegółowe opisy projektów rewitalizacyjnych, zawierające takie informacje jak: podmioty odpowiedzialne za realizację projektu, zakres działań planowanych w ramach projektu i ich uzasadnienie, przewidywany czas realizacji oraz prognozowane rezultaty realizacji przedstawiono w tzw. *kartach projektów* w Załączniku 1 do niniejszego dokumentu.

Tabela 33. Lista projektów rewitalizacyjnych

Rodzaj projektu	Tytuł projektu	Cel projektu
Projekty społeczne / miękkie:	P.1 Program aktywizacji społecznej dzieci i młodzieży	W odpowiedzi na potrzeby dzieci i młodzieży celem projektu jest zintegrowanie działalności instytucji publicznych prowadzących zajęcia profilaktyczno-wychowawcze, kulturalno-oświatowe oraz rekreacyjno- sportowe w postaci programu aktywizacji społecznej dzieci i młodzieży. Program miałby charakter otwarty dostosowany do aktualnych potrzeb i problemów występujących w środowisku dzieci i młodzieży. Szczegółowe cele programu obejmowałyby:

		▪ rozwijanie zdolności kreatywnych u dzieci i młodzieży, ▪ inspirowanie do realizacji inicjatyw społecznych, ▪ nabycie umiejętności i sprawności tj. współdziałanie w grupie, zdolności interpersonalne, komunikacja, negocjacje, asertywność, ▪ organizację szkoleń i zajęć warsztatowych w zakresie rozwoju osobistego dla dzieci i młodzieży, ▪ organizacja imprez kulturalno-edukacyjno-czytelniczych, ▪ organizacja cyklicznych ruchowych zajęć tematycznych dla dzieci i młodzieży wykorzystujących dostępną bazę rekreacyjno-sportową w mieście, ▪ organizację praktyk zawodowych w firmach na lokalnym rynku pracy, ▪ szeroko rozumiane wsparcie w postaci poradnictwa psychologiczno-pedagogicznego, ▪ profilaktykę w zakresie uzależnień i innych patologii społecznych
Projekty infrastrukturalne:	P.2 Rewitalizacja przestrzeni publicznej w celu zapewnienia miejsca integracji mieszkańców miasta	Celem projektu jest ożywienie centralnego obszaru miasta, wzmocnienie funkcji centrotwórczych oraz stworzenie przestrzeni publicznej integrującej mieszkańców miasta.
	P.3 Rewitalizacja ul. Aptecznej - w zakresie: budowy miejsc postojowych, sieci kanalizacji deszczowej, remontu chodników, zjazdów i przebudowy jezdni, a także zagospodarowania terenu przyulicznego.	Celem głównym projektu jest poprawa jakości przestrzeni publicznej w centrum Imielina, a także zwiększeniu funkcji centro twórczej tego obszaru. Cel ten zostanie zrealizowany poprzez osiągnięcie celów szczegółowych, którymi są: - poprawa komfortu i bezpieczeństwa ruchu kołowego i pieszego, - poprawa estetyki ulicy oraz otoczenia, - poprawa płynności ruchu na przebudowywanym odcinku drogi, - podniesienie standardu życia mieszkańców zamieszkujących przy ul. Aptecznej, - dostosowanie istniejącej infrastruktury drogowej na planowanym do przebudowy odcinku do obowiązujących standardów, - poprawa stanu technicznego infrastruktury technicznej związanej z rozwojem funkcji turystycznych, rekreacyjnych, kulturalnych i sportowych połączonych z działalnością gospodarczą, dostosowanie infrastruktury dla potrzeb osób niepełnosprawnych (obniżone krawężniki na przejściach dla pieszych i zjazdach).
	P.4 Budowa Zintegrowanego Centrum Przesiadkowego w Imielinie	Celem głównym projektu jest wzrost atrakcyjności transportu publicznego w Imielinie. Realizacja celu wpłynie na równoważenie mobilności w mieście, co przyczyni się do poprawy stanu środowiska naturalnego. Cele szczegółowe: - udostępnienie centrum przesiadkowego pozwalającego na uczestnictwo w transporcie multimodalnym (samochód, pociąg, autobus, rower), - poprawa komfortu podróżowania pasażerów transportu publicznego, - ułatwienie dostępu do komunikacji publicznej dla osób

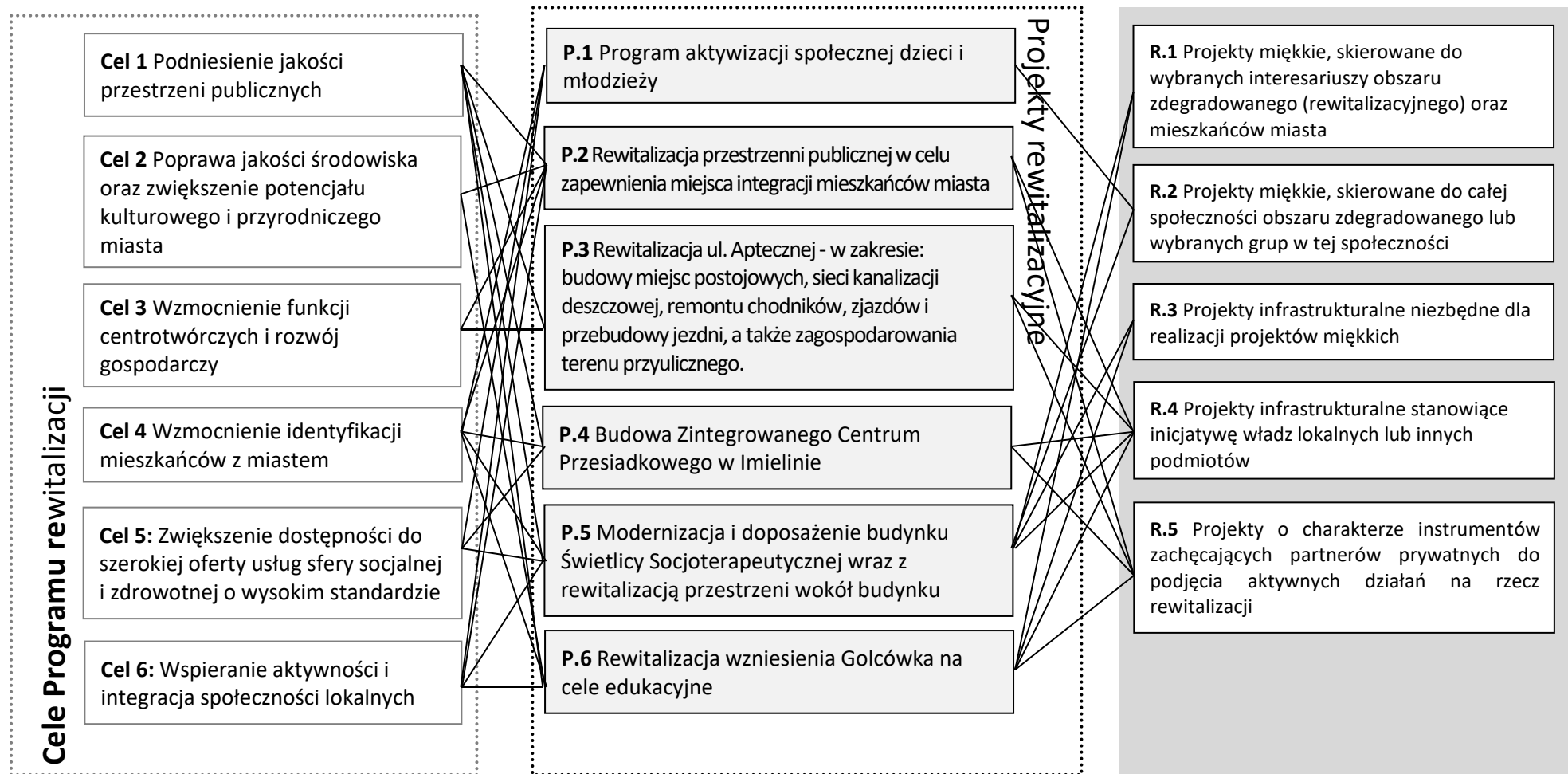
		niepełnosprawnych.
Projekty społeczno – infrastrukturalne:	P.5 Modernizacja i doposażenie budynku Świetlicy Socjoterapeutycznej wraz z rewitalizacją przestrzeni wokół budynku	Głównym celem projektu jest poprawa warunków dla aktywizacji i wyrównywania szans dzieci i młodzieży pochodzących z rodzin o niskim statusie materialnym. Celem projektu jest również poprawa jakości życia i odtworzenie więzi między mieszkańcami Imielina poprzez budowę bezpiecznej, ogólnodostępnej przestrzeni rekreacyjno – sportowej.
	P.6 Rewitalizacja wzniesienia Golcówka na cele edukacyjne	Celem projektu jest odtworzenie i zachowanie wartości przyrodniczych oraz kulturowych, a także stworzenie przestrzeni dla prowadzenia edukacji ekologicznej (ścieżka edukacyjna).

Źródło: opracowanie GIG

Pogłębiona analiza głównych projektów rewitalizacyjnych wskazuje na wysoką ich spójność z głównymi celami LPR Miasta Imielin. Relacje te odwzorowano na Rysunku 26.

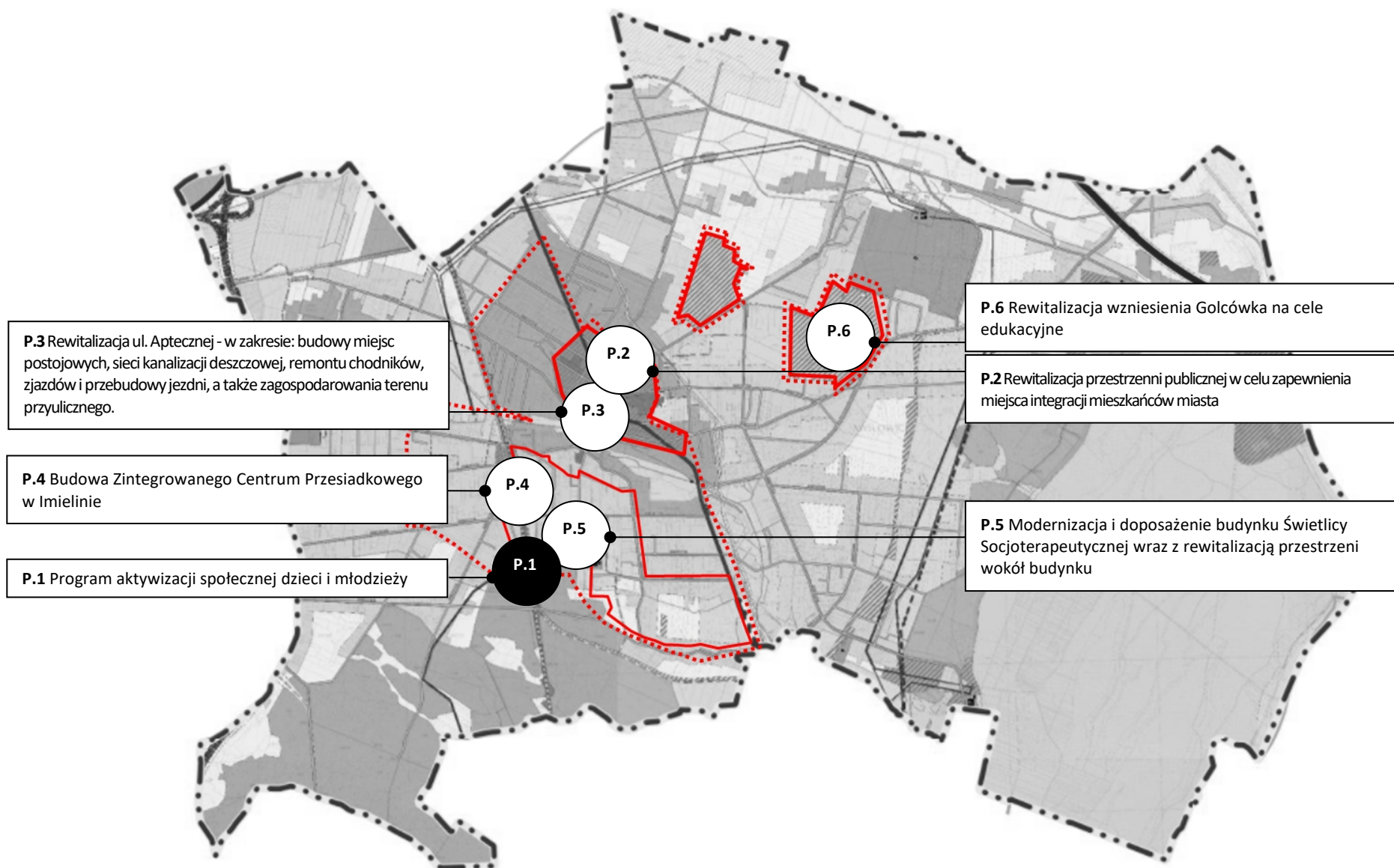
Szczegółowy zakres projektów rewitalizacyjnych przedstawiony został w postaci **kart projektów** w Załączniku 1, a ich rozmieszczenie na Rysunku 27.

Poniżej przedstawiono matrycę powiązań rodzajów projektów oraz przykładów projektów podstawowych proponowanych w ramach LPR z celami Programu.

Rysunek 26 Matryca powiązań proponowanych w dokumencie projektów z celami Programu

Źródło: opracowanie GIG

Rysunek 27 Przestrzenne rozmieszczenie projektów rewitalizacyjnych

Źródło: opracowanie GIG

Działania rewitalizacyjne realizowane będą w oparciu o zidentyfikowane problemy z uwzględnieniem zapisów i wytycznych zawartych w dokumentach strategicznych i planistycznych miasta, a także, dla zachowania ciągłości działań, uwzględniać będą zrealizowane dotychczas oraz planowane inwestycje oraz projekty.

Zaproponowane działania rewitalizacyjne obejmować będą:

Działania przygotowawcze (planistyczne, koncepcyjne)

- przygotowanie dokumentacji technicznej dla zaplanowanych działań inwestycyjnych, w tym opracowanie kompleksowej koncepcji urbanistyczno – architektonicznej zagospodarowania i przekształcenia wyznaczonych obszarów miasta.

Działania urbanistyczno - przestrzenne i techniczne

- uporządkowanie i zagospodarowanie przestrzeni centrum miasta,
- stworzenie odpowiednich warunków dla lokowania się w centrum miasta usług centrotwórczych,
- zaplanowane i przemyślane zagospodarowanie terenów wolnych,
- budowa bezpiecznych ogólnodostępnych, wielofunkcyjnych przestrzeni publicznych,
- zagospodarowanie przestrzeni miejskiej elementami małej architektury,
- odtworzenie zasobów przyrodniczych i elementów dziedzictwa kulturowego,
- budowa ścieżek spacerowych i edukacyjnych,
- modernizacja i doposażenie obiektu Świetlicy Socjoterapeutycznej w celu usprawnienia realizowanych zajęć dydaktycznych.

Działania społeczne /miękkie

- stworzenie programu aktywizacji społecznej dzieci i młodzieży,
- włączenie społeczne osób narażonych na wykluczenie, w tym zwłaszcza dzieci i młodzież z rodzin o niższym statusie materialnym,
- podejmowanie inicjatyw na rzecz zapewnienia nowych miejsc pracy i podniesienia kwalifikacji zawodowych,
- wspieranie działalności gospodarczej w celu ożywienia gospodarki Imielina.

10.3 Oddziaływanie projektów oraz ich powiązania

Zaprogramowane w ramach niniejszego dokumentu projekty rewitalizacyjne odpowiadają na zidentyfikowane, bieżące problemy oraz zdiagnozowane potrzeby miasta i jego mieszkańców. Nie oznacza to jednak, że w pełni je wypełniają, wręcz przeciwnie - stanowią swoistego rodzaju fundament dla poprawy jakości życia mieszkańców i realizacji nowych przedsięwzięć. Ich realizacja jest niezbędna dla zainicjowania pozytywnych zmian w różnych sferach życia miasta. Wdrożenie działań rewitalizacyjnych w zakresie infrastruktury społecznej, gospodarczej i technicznej pozwoli na realizację celu głównego Lokalnego Programu Rewitalizacji tj. przyczyni się do poprawy jakości życia mieszkańców, a tym samym będzie pozytywnie oddziaływać na sferę społeczną, przestrzenną, środowiskową oraz gospodarczą. Kompleksowość oraz integralność działań, a także ich wzajemne powiązania, zarówno rzeczowe jak i przestrzenne, pozwolą na osiągnięcie założonych w Programie efektów.

Działania rewitalizacyjne koncentrować się będą głównie na aktywizacji społecznej mieszkańców miasta (ze szczególnym naciskiem na grupy, które mogą podlegać wykluczeniu społecznemu na skutek dalszego nasilania się negatywnych zjawisk tj. dzieci i młodzieży oraz osób starszych), a także poprawie bezpieczeństwa i funkcjonowania przestrzeni publicznych miasta oraz ochronie dziedzictwa kulturowego i walorów środowiskowych terenów Imielina. Działania te stanowią niezbędny element dla dalszego rozwoju miasta jako

atrakcyjnego miejsca zamieszkania oraz przyciągającego turystów, a tym samym wzmocnienia jego pozycji wśród miast ościennych.

Realizacja prac w centralnej części miasta, poprawa bezpieczeństwa oraz estetyki i funkcjonalności przestrzeni publicznej zapewnią możliwość rozwoju usług centrotwórczych (realizowana w ramach projektów P.2, P.3, w ramach C.1. *Podniesienie jakości przestrzeni publicznych* oraz C.3. *Wzmocnienie funkcji centrotwórczych i rozwój gospodarczy*) jest również ważnym atutem dla przyciągnięcia inwestorów i lokowania się nowych inicjatyw gospodarczych, a tym samym wpływa na wzrost gospodarczy miasta i spadek bezrobocia.

Projekt, związane z rewitalizacją przyrodniczą oraz budową zielonej przestrzeni rekreacyjnej P.6 *Rewitalizacja wzniesienia Golcówka*, wpłynie na zwiększenie potencjału kulturowego i przyrodniczego, a tym samym pozytywnie oddziaływać będą na krajobraz oraz środowisko przyrodnicze poprzez przywracanie terenom wartości użytkowych. Zasadniczo przedsięwzięcia zmierzają do podkreślenia atrakcyjnych warunków przyrodniczych oraz kulturowych występujących na terenie miasta Imielin. Realizacja projektu oddziaływać będzie na zwiększenie jakości miejsc rekreacyjnych na terenie miasta (m.in. budowa ścieżki edukacyjnej oraz spacerowych) oraz przyczyni się do odtworzenia zasobów przyrodniczych i elementów dziedzictwa kulturowego. Realizacja projektów rewitalizacyjnych będzie miała pozytywny wpływ na realizację potrzeb mieszkańców w zakresie rekreacji i wypoczynku oraz edukacji ekologicznej a zrewitalizowana przestrzeń służyć będzie wszystkim mieszkańcom miasta oraz przyczynić się może do wzrostu ruchu turystycznego na terenie miasta. Projekt przyczyni się również do wzmocnienia poczucia tożsamości i lokalnej integracji społecznej.

Realizacja projektu P.4 *Budowa Zintegrowanego Centrum Przesiadkowego* służącego poprawie jakości usług publicznych przyczyni się nie tylko do integracji połączeń kolejowych i autobusowych oraz usług realizowanych przez przewoźników prywatnych (PKP, taxi, komunikacja miejska, rower), ale także wpłynie na podniesienie komfortu podróżnych korzystających z komunikacji kolejowej i autobusowej. Projekt wykonany zostanie zgodnie z obowiązującymi standardami i umożliwi w sposób bezpieczny korzystanie ze zrewitalizowanej przestrzeni również osobom niepełnosprawnym. Realizacja projektu wpłynie na usprawnienie mobilności mieszkańców miasta, co przyczyni się również do poprawy stanu środowiska naturalnego.

Projekt P.5 *Modernizacja i doposażenie budynku Świetlicy Socjoterapeutycznej wraz z rewitalizacją przestrzeni wokół budynku* przyczyni się do poprawy warunków dla aktywizacji i wyrównywania szans dzieci i młodzieży pochodzących z rodzin o niskim statusie materialnym. Realizacja projektu wpłynie również na poprawę jakości życia i odtworzenie więzi między mieszkańcami Imielina poprzez budowę bezpiecznej, ogólnodostępnej przestrzeni rekreacyjno – sportowej. Dzięki realizacji projektu obiektu będą mogli korzystać wszyscy mieszkańcy miasta niezależnie od wieku.

Projekty (P.1 *Program aktywizacji społecznej dzieci i młodzieży*) będą również skupiały się na działaniach zmierzających do aktywizacji zawodowej i edukacji młodzieży, wpłynie na usamodzielnienie i przekazanie młodzieży poczucia odpowiedzialności za swoje decyzje oraz do zintegrowania działalności instytucji publicznych prowadzących zajęcia profilaktyczno-wychowawcze, kulturalno-oświatowe oraz rekreacyjno-sportowe w postaci programu aktywizacji społecznej dzieci i młodzieży.

Każde z zamierzonych przedsięwzięć pozytywnie oddziaływać będzie zarówno na sferę społeczną, jak i ekonomiczną, a ponadto przyczyni się do poprawy lokalnej infrastruktury oraz pokonywania barier społecznych. Wszystkie zamierzenia projektowe są ze sobą powiązane na poziomie celu głównego: Poprawa jakości życia mieszkańców, a także celów szczegółowych. Zaprogramowane przedsięwzięcia realizują również wizję oraz cele wyznaczone w Strategii Rozwoju Miasta.

11 CHARAKTERYSTYKA DODATKOWYCH RODZAJÓW PRZEDSIĘWZIĘĆ REWITALIZACYJNYCH

Wyprowadzenie obszaru zdegradowanego ze stanu kryzysowego wymaga przeprowadzenia szeregu zintegrowanych działań rewitalizacyjnych obejmujących zarówno przedsięwzięcia infrastrukturalne, jak i projekty miękkie. Wdrażanie kolejnych przedsięwzięć wymaga skoordynowania wielu działań, zaangażowania różnych podmiotów, dużych nakładów finansowych, dlatego też proces ten realizowany jest w perspektywie wieloletniej. W ramach niniejszego dokumentu zaprogramowano realizację 6 podstawowych projektów rewitalizacyjnych, których realizację przewidziano w latach 2016 – 2023. Program ma jednak charakter otwarty, który umożliwia rozszerzenie liczby realizowanych jego ramach projektów w odniesieniu do określonych celów rewitalizacji. Biorąc pod uwagę powyższe zaproponowano także listę uzupełniających przedsięwzięć rewitalizacyjnych eliminujących lub ograniczających negatywne zjawiska powodujące sytuację kryzysową na terenie miasta. Propozycje projektów dodatkowych zostały przedstawione w tabeli poniżej, natomiast ich szczegółowy opis przedstawiono w kartach projektów – w Załączniku 1.

Tabela 34. Proponowane dodatkowe przedsięwzięcia rewitalizacyjne

Lp.	Przedsięwzięcia dodatkowe	Cel projektu
Projekty infrastrukturalne		
1.	Rewitalizacja terenu położonego w strefie zalewowej potoku Cisowiec	Celem projektu jest zwiększenie dostępności terenów zielonych w mieście, poprzez rewitalizację terenu położonego w strefie zalewowej potoku Cisowiec na cele przyrodnicze i rekreacyjne. Odpowiednio zagospodarowane przestrzenie publiczne, miejsca rekreacji, obcowania człowieka z naturą są niezbędnym elementem funkcjonowania każdego miasta. Zapewnienie mieszkańcom Imielina zielonej przestrzeni rekreacyjnej, z dostępem do wody jest o tyle istotne iż zbiornik Imielin, zlokalizowany na terenie miasta, stanowi rezerwuuar wody pitnej i obowiązuje tam zakaz kąpieli. Zagospodarowanie przedmiotowego terenu pozwoliłoby na wykreowanie bezpiecznej zielonej nad wodnej przestrzeni publicznej, która wraz z innymi projektami stworzy sieć zielono-niebieskiej infrastruktury miasta.
2.	Rewitalizacja terenu kamieniołomu	Projekt łączy w sobie cele ochrony przyrody oraz zapewnienia miejsca do bezpiecznej rekreacji dla mieszkańców. Zakłada powstanie na obszarze kamieniołomu (po zakończeniu eksploatacji) obiektu o charakterze rekreacyjnym, w skład którego wejdą: naturalny amfiteatr skalny w części terenu obecnego kamieniołomu, ścianki wspinaczkowe, ścieżki rowerowe i spacerowe, tereny rekreacyjne (mała architektura, ławki, oświetlenie), miejsca zabaw dla dzieci i wybiegi dla psów.
Projekty społeczne / miękkie		
3.	Program aktywizacji lokalnych środowisk na rzecz realizacji kolejnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych	Celem projektu jest pobudzenie oraz wzmocnienie poczucia tożsamości mieszkańców miasta poprzez wspólną realizację przedsięwzięć rewitalizacyjnych
4.	Program utrzymania lokalnej przedsiębiorczości i drobnej wytwórczości	Celem projektu jest wspieranie rozwoju lokalnej przedsiębiorczości i drobnej wytwórczości na terenie gminy poprzez: ▪ podejmowanie inicjatyw wspierających działalność <i>Stowarzyszenia Przedsiębiorców Imielina</i>, ▪ podejmowanie inicjatyw stymulujących współdziałanie lokalnych MSP, niezrzeszonych w SPI, pomiędzy sobą i z innymi podmiotami, ▪ wsparcie merytoryczne SPI oraz innych lokalnych

		przedsiębiorców w zakresie otoczenia prawnego regulującego działalność gospodarczą, systemów finansowania sektora przedsiębiorstw, możliwości inwestowania, organizowanych szkoleń i warsztatów. ▪ lepsze wykorzystanie dostępnych i nowych instrumentów wspierania inicjatyw związanych ze współpracą w sektorze MSP. Projekt jest komplementarny dla projektu z listy podstawowej – P.2
--	--	---

Źródło: Opracowanie GIG

Przedstawione projekty stanowią dodatkowe wyzwania dla rewitalizacji w mieście i będą realizowane w ramach zadań własnych gminy i/lub przy pozyskaniu środków zewnętrznych.

Propozycje przedsięwzięć dodatkowych stanowią uzupełnienie i rozwinięcie działań podjętych w ramach projektów podstawowych, zmierzających do osiągnięcia celów realizowanych w ramach polityki miasta (Strategia Rozwoju Miasta).

Realizacja większości projektów dodatkowych zależna jest od wcześniejszej realizacji projektów z listy podstawowej, których przełożenie na poprawę potencjału gospodarczego miasta (także w zakresie pozyskiwania inwestorów) jest większe.

Dodatkowo, poza wymienionymi w powyższej tabeli projektami dodatkowymi, ważnym przedsięwzięciem dla poprawy stanu miasta jest **przedsięwzięcie związane z budową „śląskich odcinków S1”**, które odciążałoby centrum miasta od niebezpiecznego i uciążliwego ruchu tranzytowego oraz pozwoliło na stworzenie enklawy życia społecznego o nowej jakości. Przedsięwzięcie to realizowane będzie zasadniczo przez GDDKiA, a więc ze szczególnym udziałem władz publicznych. Jego realizacja planowana jest do w latach 2019 – 2023⁸⁹ i wymaga zaangażowania znacznej ilości środków finansowych. Przedsięwzięcie, choć zasadniczo niezależne od działań podejmowanych przez UM Imielin, zostało uznane za perspektywiczne i bardzo ważne z punktu widzenia całości procesów rewitalizacyjnych, prowadzonych na terenie miasta.

⁸⁹ <http://www.rynekinfrastruktury.pl/wiadomosci/trzy-odcinki-s1-na-slasku-ida-do-realizacji--56519.html>, dostęp: 24.07.2017

12 KOMPLEMENTARNOŚĆ POMIĘDZY PROJEKTAMI I MECHANIZMY JEJ ZAPEWNIANIA

Komplementarność stanowi ważny element opracowania Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Imielin. Kompleksowość działań rewitalizacyjnych polegać będzie na wdrożeniu zintegrowanych działań infrastrukturalnych oraz miękkich nakierowanych zarówno na aktywizację lokalną mieszkańców miasta, rozwój gospodarczy, poprawę stanu środowiska naturalnego jak również podniesienie jakości przestrzeni publicznych oraz ochronę dóbr kulturowych. Wszystkie zaplanowane w ramach Programu działania pozwolą na wzmocnienie centrotwórczych funkcji wytypowanego obszaru, a tym samym umożliwią rozwój społeczno – gospodarczy całego miasta.

Infrastrukturalne działania rewitalizacyjne zostaną skorelowane z działaniami społecznymi (miękkimi), tak aby zapewnić osiągnięcie maksymalnych korzyści w strukturze społeczno – przestrzennej miasta.

Ponadto zapewnienie powiązań pomiędzy poszczególnymi projektami skutkować będzie także lepszym i bardziej efektywnym wykorzystaniem środków finansowych przeznaczonych na rewitalizację

Poniżej przedstawiono komplementarność zidentyfikowanych przedsięwzięć w zakresie: przestrzennym, problemowym proceduralno-instytucjonalnym, międzyokresowym oraz źródeł finansowania.

Komplementarność przestrzenna

Komplementarność przestrzenną w Lokalnym Programie Rewitalizacji Miasta Imielin zapewnia umiejscowienie projektów w wyznaczonych obszarach rewitalizacji, w przestrzennie i tematycznie powiązanych miejscach o dużym znaczeniu dla funkcjonowania i dalszego rozwoju miasta. Obszar rewitalizacji i obszar zdegradowany został wyznaczony po przeprowadzeniu dogłębnej analizy wskaźnikowej, jak również przy zasięgnięciu opinii przedstawicieli zainteresowanych środowisk, w tym samych mieszkańców, dzięki czemu zaproponowane przedsięwzięcia mają wpływ na niwelację sytuacji kryzysowej.

projekty rewitalizacyjne są ze sobą powiązane, synergiczne i wzajemnie się dopełniające, a ich realizacja wpłynie na poprawę całego obszaru rewitalizacji (wszystkich czterech wyznaczonych obszarów rewitalizacji). Zaplanowane przedsięwzięcia w centrum miasta implikują potrzebę realizację pozostałych przedsięwzięć zarówno tych związanych z poprawą mobilności mieszkańców jak i tych związanych z udostępnianiem i ochroną terenów zielonych. Wyznaczone w Programie obszar rewitalizacji w większości pokrywają się z obszarem zdegradowanym, o ich delimitacji decydowała zarówno sytuacja społeczno-gospodarcza (wartości wskaźników), jak i potrzeby mieszkańców miasta (zidentyfikowane na etapie badań ankietowych, wywiadów z mieszkańcami) oraz poziom istotności obszaru. Ze względu na znaczenie obszarów (koncentracja usług, obiektów o dużym znaczeniu dla funkcjonowania miasta) planowana interwencja nie spowoduje przesunięcia problemów na inne obszary, przeciwnie zapoczątkuje pozytywne zmiany w pozostałych częściach miasta. Wszystkie zidentyfikowane projekty rewitalizacyjne skupiają się na obszarze rewitalizacji i są z nim ściśle powiązane. Stanowią odpowiedź na główne problemy obszarów rewitalizacji. Odbiorcami rezultatów projektów będzie cała społeczność miasta.

Komplementarność problemowa

Program zapewnia również komplementarność problemową. Zaplanowane projekty rewitalizacyjne wzajemnie dopełniają się tematycznie, sprawiając, iż efekty ich realizacji oddziaływać będą na wszystkie obszary rewitalizacji a także na całe miasto, we wszystkich aspektach - społecznym, gospodarczym, przestrzenno-funkcjonalnym, technicznym i środowiskowym.

Przedsięwzięcia rewitalizacyjne, polegające na poprawie jakości przestrzeni publicznej w centrum miasta (P.2 i P.3) oraz modernizacja obiektu Świetlicy Socjoterapeutycznej wraz z adaptacją przestrzeni wokół (P.5) przełożą się na wzrost poczucia tożsamości lokalnej i budowanie silnego kapitału społecznego. Komplementarnym projektem miękkim jest projekt polegający na opracowaniu i realizacji programu aktywizacji społecznej dzieci i młodzieży (P.1). Zintegrowany program dla dzieci i młodzieży odpowiadający na

potrzeby mieszkańców Imielina umożliwi skierowanie aktywności młodych ludzi na działania konstruktywne i pożyteczne dla nich samych oraz środowiska społecznego. Działania zmierzające do przygotowania młodzieży do aktywizacji zawodowej i edukacji przez całe życie wpłyną na usamodzielnienie i przekazanie młodzieży poczucia odpowiedzialności za swoje decyzje. Aktywne współdziałanie instytucji publicznych działających w mieście Imielin stworzy warunki do przełamywania barier bierności u dzieci i młodzieży zagrożonej wykluczeniem społecznym oraz kształtować będzie wiedzę z zakresu asertywności, prawidłowej komunikacji, sposobów radzenia sobie ze stresem, z emocjami, tworzenia dobrych relacji, odnajdywania swoich zasobów i potrzeb. Ponadto, program taki pozwoli na ruchową aktywizację młodzieży w czasie wolnym od zajęć i wykorzystanie w pełni rozrastającej się bazy sportowo-rekreacyjnej zlokalizowanej na terenie miasta Imielin. Dopełnieniem projektów z zakresu poprawy funkcjonowania przestrzeni publicznej, a zarazem projektem wpływającym na poprawę życia mieszkańców jest Budowa Zintegrowanego Centrum Przesiadkowego (P.4). Realizacja projektu będzie miała znaczący wpływ na jakość usług w zakresie transportu miejskiego, mobilność mieszkańców miasta, w tym również niepełnosprawnych. Projekt będzie miał także znaczenie dla dalszego lokowania w mieście działalności gospodarczej oraz jest elementem wspierającym działania w zakresie rozwoju ruchu turystycznego.

Natomiast w zakresie bezpieczeństwa w przestrzeni publicznej, aspektów podnoszenia świadomości (ekologicznej) mieszkańców miasta, integracji społecznej oraz rozwoju ruchu turystycznego komplementarnym projektem jest rewitalizacja wzniesienie Golcówka (P.6). Realizacja, którego przyczyni się do zachowania i wzmocnienie bioróżnorodności w mieście, co wpłynie na możliwość promocji miasta na mapie atrakcji przyrodniczych regionu. Teren będzie miejscem prowadzenia zajęć dydaktycznych, gdzie mieszkańcy miasta i regionu będą mogli poszerzyć wiedzę przyrodniczą. Ostatecznym rezultatem będzie zwiększenie atrakcyjności przyległych terenów dla mieszkańców i dla inwestorów, dla tego też projekt będzie miał również znaczenie dla rozwoju gospodarczego Imielina.

Wszystkie projekty podstawowe, wraz z projektami dodatkowymi wpłyną na atrakcyjność obszaru Imielina jako miejsca zamieszkania i rekreacji, co niewątpliwie przyczyni się do rozwoju usług turystycznych i okołoturystycznych.

Komplementarność proceduralno-instytucjonalna

Komplementarność proceduralno – instytucjonalna programu dotyczy takiego zaprojektowania systemu zarządzania programem rewitalizacji, który pozwolił na efektywne współdziałanie na jego rzecz różnych instytucji oraz wzajemne uzupełnianie się i spójność procedur. W tym celu osadzono system zarządzania programem rewitalizacji w przyjętym przez gminę ogólnym systemie zarządzania. Jednostką koordynującą proces rewitalizacji na terenie gminy, w tym przygotowanie i wdrożenie Lokalnego Programu Rewitalizacji jest operator: Miasto Imielin, a w jej imieniu: Urząd Miasta Imielin. Operator jest w stanie dotrzeć do partnerów procesu rewitalizacji i posiada realne możliwości wpływania na sytuację na obszarze zdegradowanym, w tym zwłaszcza prawo głosu we wszystkich sprawach tego obszaru dotyczących. Jednocześnie koordynuje przygotowanie i opiniowanie projektów uchwał Rady Miasta oraz ewentualnych Zarządzeń Burmistrza odnoszących się do obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizowanego. Określenie sposobu zarządzania i wdrażania opisane zostało w rozdziale 15.

Komplementarność międzyokresowa

LPR Miasta Imielin zachowuje ciągłość programową. Dokument został opracowany z uwzględnieniem dotychczas realizowanych w mieście działań rewitalizacyjnych. Zaprogramowane przedsięwzięcia, zarówno te infrastrukturalnie, jak i miękkie stanowią kontynuację realizowanych już działań, zarówno wspartych ze środków unijnych, jak i tych realizowanych przy udziale środków krajowych lub jedynie środków własnych miasta⁹⁰.

⁹⁰ część projektów zaplanowanych do realizacji w Lokalnym Programie Rewitalizacji opracowanym w roku 2014, została obecnie (na etapie aktualizacji dokumentu LPR) już częściowo zrealizowana, co świadczy o rzeczywistym przełożeniu zapisów LPR na realizację działań gminy.

Komplementarność projektów bazuje na rezultatach zrealizowanych przedsięwzięć, programowaniu działań zgodnie z potrzebami mieszkańców, ciągłej realizacji polityki rozwojowej miasta. Ponadto zaplanowane przedsięwzięcia obejmują kompleksowe rozwiązania obszarowe w zakresie rozwiązywania problemów i zaspokajania potrzeb. Doświadczenia z realizacji poprzednich zadań rewitalizacyjnych pozwolą na etapie programowania na jeszcze bardziej efektywne zaplanowanie działań oraz usprawnią proces ich realizacji na etapie wdrażania Programu.

Komplementarność źródeł finansowania

Projekty, które zostały zapisane w niniejszym Programie mogą zostać zrealizowane przy udziale różnych źródeł finansowania, w tym środków unijnych. W Lokalnym Programie Rewitalizacji wykorzystano możliwość łączenia wsparcia, w celu realizacji założonych celów i wyprowadzania obszaru ze stanu kryzysowego. Realizacja projektów rewitalizacyjnych z różnych źródeł, z wykluczeniem ryzyka podwójnego finansowania, pozwala na uzyskanie korzystnych efektów i wpływa na wzrost dynamiki pożądanych zmian. Ponadto Lokalny Program Rewitalizacji daje także możliwość włączenia środków prywatnych w finansowanie procesów rewitalizacji, jednak na etapie tworzenia dokumentu nie zidentyfikowano projektów finansowanych ze źródeł prywatnych. Wdrożenie pierwszych projektów ze środków publicznych może przyczynić się do uruchomienia nowych inicjatyw rewitalizacyjnych podjętych przez podmioty prywatne i organizacje pozarządowe, co wymagać będzie aktualizacji dokumentu.

Bardziej szczegółowo komplementarność w zakresie źródeł finansowania została opisana w kolejnym rozdziale.

13 RAMY FINANSOWE ORAZ ŹRÓDŁA FINANSOWANIA PROJEKTÓW REWITALIZACYJNYCH

Realizacja przedsięwzięć w ramach Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Imielin wymaga doboru odpowiednich źródeł finansowania zgodnych z planowanymi rezultatami i celami.

Struktura finansowania procesu rewitalizacji zakłada możliwość zaangażowania środków pochodzących z różnorodnych źródeł finansowania, wykorzystywanych przez wielu interesariuszy.

Znaczącą wagę mają takie czynniki jak: wielkość udziałów we własności dóbr, właściwości prawne podmiotów, możliwość zastosowania różnych instrumentów finansowych, dostępność i możliwość uruchomienia środków.

Nadal jednak podstawowym źródłem finansowania pozostaną środki pomocowe UE przeznaczone bezpośrednio na rewitalizację lub inne działania merytoryczne, pozytywnie wpływające na poprawę sytuacji na obszarze wsparcia. Jednakże złożoność procesu rewitalizacji a także wieloletni horyzont czasowy planowanych działań wymaga zaangażowania środków finansowych z różnych źródeł, jak również tworzenia uwarunkowań wpływających na obniżenie kosztowności tych przemian. Procesu rewitalizacji wymaga również stałego monitoringu źródeł finansowania oraz współpraca w budowaniu montażu finansowania przedsięwzięć rewitalizacyjnych z interesariuszami działającymi na obszarze gminy. Niezbędna jest koordynacja możliwości korzystania ze środków pomocowych funduszy europejskich ze środkami dedykowanymi w ramach polityk sektorowych i instrumentów krajowych.

Zaprogramowanie harmonogramu realizacji działań rewitalizacyjnych w odniesieniu do możliwości ich finansowania, zwiększa to szanse na powodzenie realizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji. Poniżej opisano możliwości finansowania procesu rewitalizacji.

Środki publiczne

Środki publiczne wspólnotowe

Na poziomie regionalnym, podstawowym źródłem finansowania realizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Imielin są środki pomocowe Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego alokowane w Regionalnym Programie Operacyjnym Województwa Śląskiego na lata 2014-2020.

Na poziomie krajowym, duże znaczenie będzie miał Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko, gdzie współfinansowane mogą być projekty związane z transportem czy ochroną środowiska naturalnego.

Ponadto w sferze społecznej środki Europejskiego Funduszu Społecznego, w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, przyczynią się do łagodzenia skutków bezrobocia, pobudzenia gospodarczego obszaru, prowadzenia działań z zakresu edukacji formalnej i nieformalnej, opieki nad dziećmi czy aktywizacji seniorów.

Środki publiczne krajowe

Część środków finansowych pochodzących z budżetu państwa zostanie zaangażowana w formie wkładu krajowego w projekty współfinansowane ze środków pomocowych UE, inicjatyw Komisji Europejskiej i innych. Również kierunkowe programy dotacyjne poszczególnych ministerstw mogą stanowić uzupełnienie finansowania działań dla podmiotów operujących na zidentyfikowanym obszarze.

W całej perspektywie realizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji należy mieć na uwadze również środki publiczne uruchamiane w ramach funduszy inwestycyjnych lub instrumentów zwrotnych oferowanych przez spółki Skarbu Państwa np. Bank Gospodarstwa Krajowego czy Polskie Inwestycje Rozwojowe S.A.

Środki publiczne JST

Zaangażowanie finansowe Miasta Imielin w zadania związane z rewitalizacją, określone w Wieloletniej Prognozie Finansowej, będzie komplementarnym źródłem finansowania miejskich inwestycji publicznych.

Obok inwestycji publicznych, lokalne środki miasta mogą stanowić np. zabezpieczenie wkładu własnego w projektach zarówno społecznych jak i infrastrukturalnych realizowanych przez organizacje pozarządowe. Wielkość środków angażowanych przez miasto w działania rewitalizacyjne będzie zmienna, w dużej mierze zależna od prowadzonej polityki inwestycyjnej i społeczno-gospodarczej miasta oraz możliwości budżetu miasta.

Środki prywatne

Środki prywatne osób fizycznych i sektora biznesu w różnym stopniu i czasie mogą zostać angażowane na obszarze zdegradowanym. Zależy to jednak od możliwości samych inwestorów jak i uwarunkowań zewnętrznych np. preferencji w określonych instrumentach finansowych i programach społeczno-gospodarczych na poziomie lokalnym i krajowym.

Jedną z form angażowania środków prywatnych w realizację zadań publicznych m.in. działań rewitalizacyjnych jest partnerstwo publiczno-prywatne (PPP). Podstawą PPP w Polsce jest *ustawa z dnia 19 grudnia 2008 r. o partnerstwie publiczno-prywatnym*, która ma charakter ramowy, dzięki czemu kształt umowy o PPP pozostaje do ustalenia pomiędzy stronami, bez narzucanych obligatoryjnych wymogów. Zgodnie z brzmieniem ustawy, przedmiotem PPP jest wspólna realizacja przedsięwzięcia oparta na podziale zadań i ryzyk pomiędzy podmiotem publicznym i partnerem prywatnym. Zawierając umowę o partnerstwie publiczno-prywatnym partner prywatny zobowiązuje się do realizacji przedsięwzięcia za wynagrodzeniem oraz do poniesienia w całości albo w części wydatków na jego realizację. Podmiot publiczny zobowiązuje się natomiast do współdziałania w osiągnięciu celu tego przedsięwzięcia.

Podkreślenia wymaga fakt, że PPP nie stanowi przekazania obowiązków organów administracji sektorowi prywatnemu. Obowiązki te nadal spoczywają na administracji, która uzyskuje możliwość wykonywania ich przy pomocy wiedzy i doświadczenia partnerów prywatnych. Realizacja tych obowiązków z wykorzystaniem PPP pozwala na uzyskanie korzyści w postaci zwiększenia jakości usług dostarczanych obywatelom przez podmioty publiczne oraz zaspokojenia rosnących wymagań społeczeństwa. Z kolei podmioty działające w sektorze prywatnym uzyskują dostęp do nowych rynków zbytu oraz stabilne źródła spłaty zaangażowanego kapitału.⁹¹

Całkowity szacunkowy koszt zaplanowanych w ramach Programu podstawowych działań rewitalizacyjnych wynosi 6 907 670,48 zł.

Tabela 35. Indykatywne środki finansowe w ramach programu rewitalizacji z podziałem na źródła finansowania [PLN]

Nazwa przedsięwzięcia	Pochodzące ze źródeł krajowych publicznych oraz środków własnych gminy	Pochodzące ze źródeł prywatnych	Pochodzące z funduszy UE: EFRR, EFS, FS	Pochodzące z innych źródeł	Suma
P.1 Program aktywizacji społecznej dzieci i młodzieży	100 000,00				100 000,00
P.2 Rewitalizacja przestrzeni publicznej w celu zapewnienia miejsca integracji mieszkańców miasta	400 000,00		1 600 000,00		2 000 000,00
P.3 Rewitalizacja ul. Apteckiej - w zakresie: budowy miejsc postojowych, sieci kanalizacji deszczowej, remontu chodników, zjazdów i przebudowy jezdni, a	274 393,05		274 393,00		548 787,05

⁹¹ <http://www.mg.gov.pl/>

także zagospodarowania terenu przyulicznego.					
P.4 Budowa Zintegrowanego Centrum Przesiadkowego w Imielinie	1 492 160,49		866 722,94		2 358 883,43
P.5 Modernizacja i doposażenie budynku Świetlicy Socjoterapeutycznej wraz z rewitalizacją przestrzeni wokół budynku	500 000,00		1 000 000,00		1 500 000,00
P.6 Rewitalizacja wzniesienia Golcówka na cele edukacyjne	100 000,00		300 000,00		400 000,00
Razem	2 056 452,08	0,00	4 851 218,40	0,00	6 907 670,48

Źródło: opracowanie GIG w uzgodnieniu z UM Imielin

Szacunkowe koszty działań rewitalizacyjnych dla poszczególnych projektów w podziale na lata zestawiono w tabeli poniżej.

Tabela 36 Szacunkowe koszty działań rewitalizacyjnych podziale na lata

Nr i nazwa zadania	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	Razem
P.1 Program aktywizacji społecznej dzieci i młodzieży	0,00	0,00	15 000,00	15 000,00	15 000,00	15 000,00	15 000,00	25 000,00	100 000,00
P.2 Rewitalizacja przestrzeni publicznej w celu zapewnienia miejsca integracji mieszkańców miasta	0,00	500 000,00	1 500 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2 000 000,00
P.3 Rewitalizacja ul. Aptecznej - w zakresie: budowy miejsc postojowych, sieci kanalizacji deszczowej, remontu chodników, zjazdów i przebudowy jezdni, a także zagospodarowania terenu przyulicznego.	548 787,05	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	548 787,05
P.4 Budowa Zintegrowanego Centrum Przesiadkowego w Imielinie	74 907,00	451 450,00	1 832 526,43	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2 358 883,43
P.5 Modernizacja i doposażenie budynku Świetlicy Socjoterapeutycznej wraz z rewitalizacją przestrzeni wokół budynku	0,00	50 000,00	100 000,00	600 000,00	750 000,00	0,00	0,00	0,00	1 500 000,00
P.6 Rewitalizacja wzniesienia Golcówka na cele edukacyjne	0,00	0,00	0,00	100 000,00	150 000,00	150 000,00	0,00	0,00	400 000,00
Razem	623 694,05	1 001 450,00	3 447 526,43	715 000,00	915 000,00	165 000,00	15 000,00	25 000,00	6 907 670,48

Źródło: Karty projektów rewitalizacyjnych (Załącznik nr 1 do LPR)

14 MECHANIZMY WŁĄCZENIA MIESZKAŃCÓW, PRZEDSIĘBIORCÓW I INNYCH INTERESARIUSZY W PROCES REWITALIZACJI

Partycypacja społeczna w Imielinie została zaplanowana jako filar działań rewitalizacyjnych na różnych etapach procesu (diagnozowanie, programowanie, wdrażanie, w tym finansowanie, monitorowanie i ewaluacja). Głównym celem włączenia społeczeństwa w proces rewitalizacyjny jest chęć podniesienia skuteczności i trwałości projektów oraz zwiększenia gotowości i świadomości mieszkańców o partycypacyjnym współdecydowaniu. Włączenie szerokiego grona interesariuszy w proces rewitalizacji realizuje zasadę partnerstwa wynikającą z art. 5 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 1303/2013, (Partnerstwo i wielopoziomowe zarządzanie) polegającą na włączeniu szerokiego grona partnerów (w szczególności lokalnych społeczności i przedsiębiorców, a także ekspertów) w procesy programowania i realizacji projektów rewitalizacyjnych w ramach programów operacyjnych oraz konsekwentnego, otwartego i trwałego dialogu, także z tymi podmiotami i grupami, których rezultaty rewitalizacji mają dotyczyć. Lokalni interesariusze stanowią najważniejszy element tworzenia dokumentu, który jest narzędziem do programowania działań, podejmowanych w celu eliminacji bądź łagodzenia zjawisk kryzysowych, a tym samym podnoszących jakość życia mieszkańców terenów zdegradowanych.

Niniejszy dokument był tworzony w oparciu o metody partycypacyjne, które zostały zastosowane zarówno na etapie analizowania oraz diagnozowania czynników kryzysowych, co umożliwiło wskazanie obszarów zdegradowanych i przeznaczonych do rewitalizacji, jak również na etapie identyfikacji przedsięwzięć, których realizacja wpłynie na poprawę sytuacji w mieście. Realizacja dokumentu z jednej strony pozwoliła na wysłuchanie głosów opinii społecznej, ich potrzeb, oczekiwań z drugiej umożliwiła przedstawienie różnych rozwiązań, co wpłynęło na wzrost społecznej świadomości mieszkańców miasta w zakresie działań rewitalizacyjnych.

Programowanie rewitalizacji w Imielinie pozwoliło na dotarcie do różnych grup interesariuszy – w tym przede wszystkim mieszkańców miasta, ze szczególnym uwzględnieniem społeczności obszarów rewitalizacji, będących głównym beneficjentem programu, ale także do innych podmiotów zewnętrznych, w tym przedsiębiorców oraz organizacji pozarządowych, a także upowszechnienie informacji o zaletach rewitalizacji i procesach towarzyszących wyprowadzaniu poszczególnych obszarów z sytuacji kryzysowej wśród różnych grup interesariuszy. Wszystkie informacje na temat planowanych i podejmowanych działań rewitalizacyjnych były zamieszczone na stronie internetowej UM Imielin (<http://www.imielin.pl>).

Partnerzy lokalni mają wpływ na kształtowanie zawartości programu poprzez:

- zgłaszanie wniosków i uwag m.in. w zakresie problemów, celów, propozycji projektów w ramach programu rewitalizacji,
- udział w pracach nad dokumentem i jego aktualizacją,
- zgłoszenie i realizację projektów rewitalizacyjnych podstawowych i uzupełniających,
- udział w pracach w zakresie wdrażania LPR i zawartych w nim przedsięwzięć.

14.1 Etap diagnozowania i programowania

Na etapie diagnozowania i programowania procesu rewitalizacji, zapewniono udział jak największej liczby interesariuszy – zarówno mieszkańców oraz innych podmiotów zewnętrznych – organizacji pozarządowych, przedsiębiorców, czy przedstawicieli administracji.

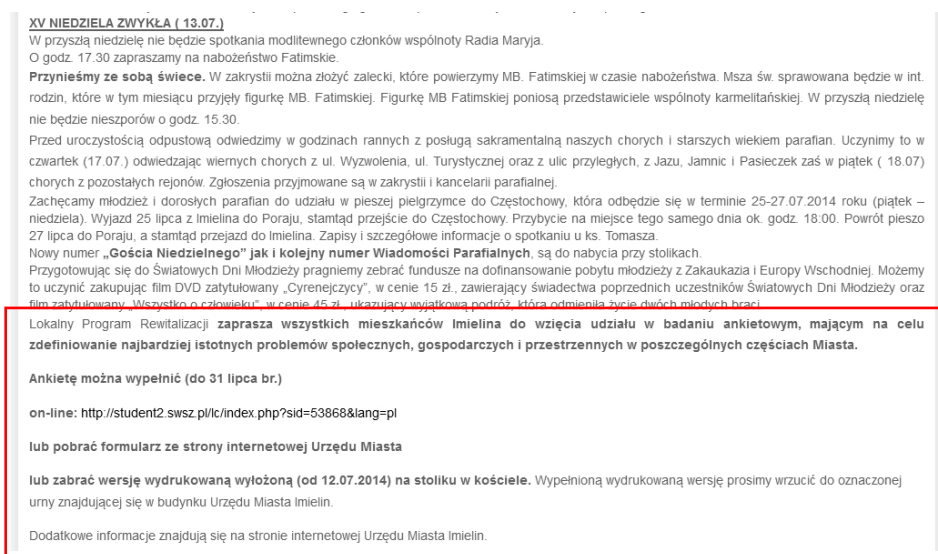
Opracowanie LPR w 2014 r.

Na etapie opracowywania dokumentu w 2014 r. przeprowadzono dwie tury badań ankietowych, na specjalnie opracowanym kwestionariuszu ankietowym. Pierwsza stanowiąca pilotaż została przeprowadzona w czerwcu 2014 r. wśród Radnych Miasta. Druga realizowana była w terminie 04.07. – 31.07.2014 r. w formule otwartej – do udziału w niej zostali zaproszeni wszyscy potencjalni interesariusze – zarówno mieszkańcy miasta,

przedsiębiorcy, przedstawiciele organizacji pozarządowych, czy też instytucji zlokalizowanych na terenie Imielina. Badanie zostało przygotowane w taki sposób, aby zapewnić możliwie jak najszerszy udział społeczny, w tym dotarcie do różnych grup interesariuszy. Dlatego też informację o badaniu ankietowym zamieszczono zarówno na stronie internetowej UM Imielin, w bezpłatnym informatorze gminnym - „Kurier Imieliński” ukazującym się w nakładzie 1500 egzemplarzy, na portalu informacyjnym sbl24.pl oraz na parafialnej stronie internetowej. Dodatkowo przedsiębiorcy zrzeszeni w *Stowarzyszeniu Przedsiębiorców Imielina* oraz przedstawiciele organizacji pozarządowych działających na terenie Imielina oraz powiatu bieruńsko – lędzkiego zostali zaproszeni drogą mailową do wypełnienia kwestionariusza ankietowego.

Rysunek 28. Zrzut ekranu z informacją o ankietach, zamieszczoną na stronie internetowej Urzędu Miasta Imielin [dostęp: 04.07.2014]

Rysunek 29. Zrzut ekranu z informacją o badaniu ankietowym, zamieszczoną na parafialnej stronie internetowej parafii Matki Boskiej Szkaplerznej w Imielinie [dostęp: 04.07.2014]

Zdecyduj o przyszłości miasta - wypełnij ankietę

Dla Imielina przygotowany jest Lokalny Program Rewitalizacji (LPR) czyli wieloletni zintegrowany program działań mających na celu poprawę jakości życia mieszkańców, uporządkowanie ładu przestrzennego, określenie optymalnego zakresu i harmonogramu działań dla zrównoważonego rozwoju miasta. Jest to program, w którym zapisuje się propozycje projektów inwestycyjnych i społecznych ukierunkowanych na rozwój poszczególnych obszarów miejskich. Aby dokument ten uwzględnił najbardziej istotne potrzeby miasta, zarówno w zakresie rewitalizacji technicznej (remontów, adaptacji, ulepszeń itp.), jak i ożywienia gospodarczego i działań na rzecz rozwiązywania problemów społecznych, niezbędny jest szeroki udział lokalnej społeczności oraz współpraca różnych podmiotów podczas jego przygotowania, konsultacji i wdrożenia.

Mając na uwadze powyższe, wykonawca LPR czyli zespół Głównego Instytutu Górnictwa (GIG) zaprasza do wzięcia udziału w badaniu ankietowym, mającym na celu zdefiniowanie najbardziej istotnych problemów społecznych, gospodarczych i przestrzennych w poszczególnych częściach miasta. Mieszkańcy proszeni są o wypełnienie ankiety on-line na stronie internetowej www.imielin.pl (znajduje się po prawej stronie w dziale „ważne” – tytuł: Lokalny Program Rewitalizacji) lub pobranie

formularza. Wypełniony formularz należy wysłać na adres: agieroszka@gig.eu lub apilch@gig.eu

Wydrukowaną wersję można również wrzucić do urny znajdującej się w budynku Urzędu Miasta Imielin.

Dodatkowe informacje można uzyskać pod telefonem: 32 259 22 07 (Agnieszka Gieroszka GIG), 32 259 24 87 (Anna Pilch GIG). Wykonawca badań dziękuje za poświęcony czas oraz udział w badaniu ankietowym. GIG Katowice. (um)

Plan dla Golcówki

Rada Miasta Imielin na sesji 25 czerwca podjęła uchwałę w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Imielina w rejonie wzgórza Golcówka. Z treścią uchwały oraz ze szczegółowym przebiegiem granic obszarów objętych uchwałą można zapoznać się w

Urzędzie Miasta Imielin. Za interesowani mogą składać na piśmie wnioski do planu miejscowego w sekretariacie Urzędu Miasta do 6 sierpnia 2014 r. Wniosek powinien zawierać nazwisko, imię i adres wnioskodawcy, przedmiot wniosku oraz oznaczenie nieruchomości której dotyczy. (um)

Kurier >> lipiec 2014
3

Rysunek 30. Informacja w Kurierze Imielińskim nr 7 (93), lipiec 2014 r.

Rysunek 31. Zrzut ekranu z informacją o badaniu ankietowym, zamieszczoną na portalu regionalnym sbl24 [dostęp: 14.08.2014]

W badaniu wykorzystano następujące narzędzia:

1. **Ankieta on-line:**

The screenshot shows a web form for an online survey. The title is 'Badanie opinii mieszkańców miasta Imielin dotyczące diagnozy potrzeb społecznych w zakresie działań rewitalizacyjnych'. Below the title, it states 'Badanie przeprowadzane jest na potrzeby opracowania Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Imielin' and 'Ankieta składa się z 13 pytań'. A section titled 'Uwaga o prywatności' explains that the survey is anonymous and that responses are stored in a separate database. At the bottom, there are three buttons: 'Otwórz niedokończoną ankietę', 'Dalej >>', and 'Wyjdź i wyczyść ankietę'.

Rysunek 32. Zrzut ekranu z pierwszą stroną ankiety [dostęp: 01.08.2014]

2. **Formularz w wersji elektronicznej** (plik word) zamieszczony na stronie internetowej UM Imielin (możliwość przesłania wypełnionego dokumentu na adres Wykonawcy lub wydruku i wrzucenia wypełnionej ankiety do urny),
3. **Formularz ankiety w wersji papierowej**, który był dostępny w Urzędzie Miasta oraz w kościele parafialnym. Wypełnioną ankietę można było wrzucić do specjalnie przygotowanej urny, zlokalizowanej w UM Imielin. Przygotowano i przekazano 300 egzemplarzy formularza ankiety w wersji papierowej.

Badanie miało na celu zdiagnozowanie oraz wskazanie lokalizacji, koncentracji, charakteru i skali problemów występujących na obszarze miasta oraz potrzeb i oczekiwań mieszkańców i innych interesariuszy procesu rewitalizacji. Ankieta składała się z krótkiej metryczki oraz pytań właściwych. Pytania zostały tak skonstruowane, aby interesariusze poprzez ocenę punktową wypowiedzieli się na temat najpilniejszych potrzeb, problemów społecznych, gospodarczych, przestrzennych i technicznych w mieście. Ankietowani mogli również, za pośrednictwem formularza, zgłaszać pomysły na projekty, jakie powinny zostać ujęte w *Lokalnym Programie Rewitalizacji*. Dzięki niemu możliwe było poznanie preferencji i oczekiwań społeczności lokalnej w zakresie efektów planowanej rewitalizacji.

W badaniu wzięło udział 157 respondentów, wśród których przeważali znacząco mieszkańcy miasta. 25 ankiet wypełnionych zostało w wersji papierowej, a 132 ankiety w wersji elektronicznej.

Formularz ankiety został przedstawiony w Załączniku nr 2 do niniejszego dokumentu, natomiast wyniki badań ankietowych przedstawiono w rozdziale 5.3 *Wyniki badań społecznych*.

Kolejnym z etapów była praca nad projektem *Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Imielin*. Na tym etapie zadbano również o uspołecznienie procesu oraz włączania i angażowania społeczności w tworzenie Programu. Pierwszym etapem prac nad LPR było określenie wizji, celów rewitalizacji. Powstający dokument był ponownie konsultowany z przedstawicielami Urzędu Miasta w Imielinie oraz z Radnymi Miasta, na spotkaniu w dniu 3 września 2014 r. podczas wspólnego posiedzenia Komisji Budżetu i rozwoju Miasta, Komisji Gospodarki Miejskiej, Rolnictwa, Ochrony Środowiska i Ładu Publicznego oraz Komisji Oświaty, Kultury, Sportu, Zdrowia i Pomocy Społecznej. Na spotkaniu zaprezentowane i omówione zostały wyniki diagnozy, wypracowano wizję oraz doprecyzowano cele Programu. Przedstawiciele Rady Miasta uczestniczyli w dyskusji na temat propozycji działań rewitalizacyjnych odpowiadających na zdiagnozowane potrzeby interesariuszy, które pogrupowane zostały w obszary problemowe. Przedmiotem spotkania było również przedyskutowanie zakresu proponowanych projektów rewitalizacyjnych.

Przedmiotowy dokument został także dodatkowo skonsultowany z przedsiębiorcami zrzeszonymi w *Stowarzyszeniu Przedsiębiorców Imielina – SPI*.

W ramach konsultacji odbyło się również w dniu 20.10.2014 r. podsumowujące spotkanie z przedstawicielami Rady Miasta, na którym zaprezentowano oraz poddano pod dyskusję ostateczne postanowienia dokumentu. Omówiono założenia poszczególnych projektów oraz kwestie związane z wdrażaniem oraz monitorowaniem Programu, a także finansowaniem działań w ramach poszczególnych projektów.

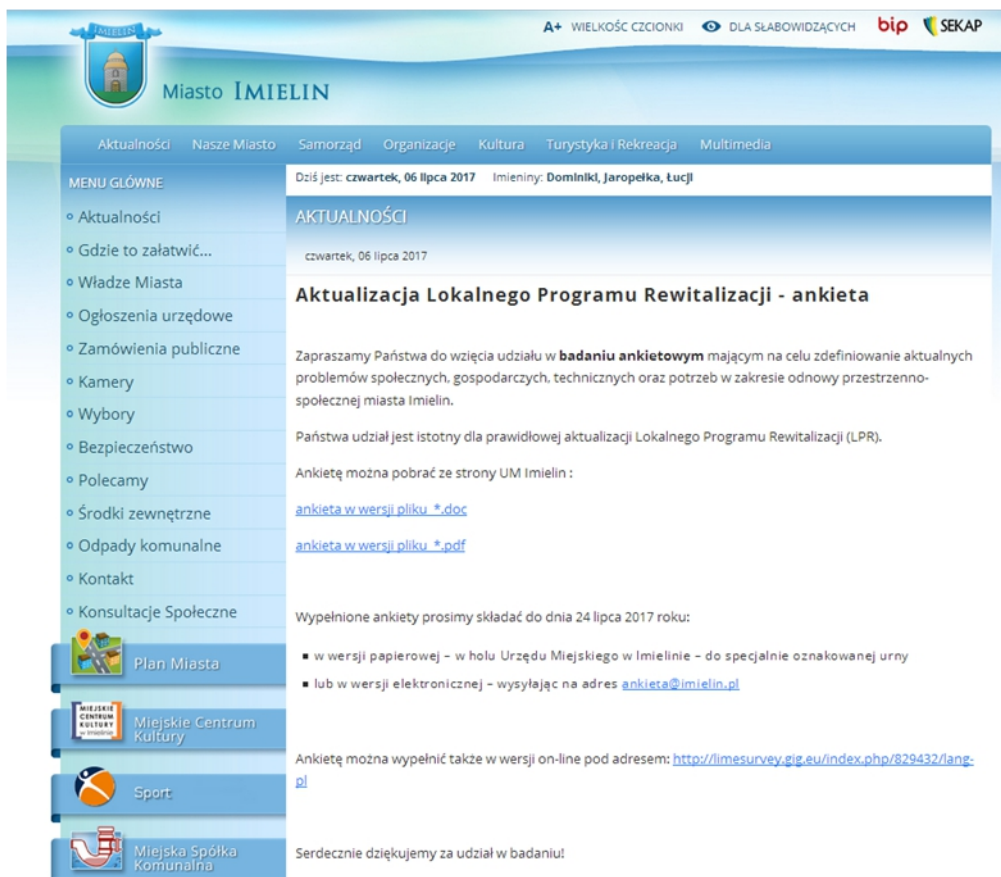
Wyniki badań ankietowych oraz konsultacji opisano w rozdziale 5.3.1 *Wyniki badań z 2014 r.*

Zgodnie z Zarządzeniem Nr BM.0050.53.2014 Burmistrza Miasta Imielin dokument w wersji elektronicznej dostępny był dla wszystkich zainteresowanych na stronie internetowej Urzędu w terminie od 20.10.2014 – 27.10.2014 z możliwością wnoszenia uwag. W okresie tym nie zostały wniesione żadne uwagi do konsultowanego dokumentu.

Aktualizacja LPR w 2017 r.

Na potrzeby aktualizacji niniejszego dokumentu przeprowadzone zostało ponownie badanie ankietowe, którego celem była weryfikacja obszarów wymagających przeprowadzenia działań rewitalizacyjnych oraz potrzeb głównych interesariuszy, czyli mieszkańców. Badanie ankietowe zostało przeprowadzone w terminie 06.07. – 31.07.2017 r. Informacje o aktualizacji LPR oraz prowadzonym badaniu ankietowym zamieszczono zarówno na stronie UM Imielin, jak i w „Kurierze Imielińskim”.

Rysunek 33. Zrzut ekranu z informacją o ankietach, zamieszczoną na stronie internetowej Urzędu Miasta Imielin [dostęp: 06.07.2017]

Aktualizacja Programu Rewitalizacji

Urząd Miasta Imielin zaprasza do wzięcia udziału w badaniu ankietowym. Jego celem jest określenie aktualnych problemów społecznych, gospodarczych, technicznych oraz potrzeb w zakresie odnowy przestrzenno-społecznej Imielina.

Udział mieszkańców jest istotny dla prawidłowej aktualizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji (LPR). Jest to program, który musi być aktualizowany co 2-3 lata i jest załącznikiem do wniosków o do-

tacje na projekty realizowane z funduszy europejskich. Ankietę można pobrać ze strony UM Imielin w wersji pliku doc lub pdf. Wypełnione ankiety można składać do 24 lipca, w wersji papierowej w holu Urzędu Miejskiego (do specjalnie oznakowanej urny) lub w wersji elektronicznej, wysyłając na adres ankieta@imielin.pl

Ankietę można wypełnić także w wersji on-line pod adresem: <http://limesurvey.gig.eu/index.php/829432/lang-pl> (um)

Rysunek 34. Informacja w Kurierze Imielińskim nr 7 (129), lipiec 2017 r.

W badaniu wykorzystano następujące narzędzia:

1. Ankieta on-line:

The screenshot shows the first page of an online survey. At the top, the title 'Rewitalizacja Miasta Imielin' is displayed in green. Below it, the subtitle 'Ankieta' is centered. The main text describes the survey as a study of residents' opinions on identifying social needs for revitalization actions. It mentions the 'Local Revitalization Program of the City of Imielin'. A polite greeting 'Szanowna Respondentko, Szanowny Respondencie,' is followed by an explanation of the survey's purpose and a request for participation. It states that the survey consists of 12 questions. A section titled 'Uwaga o prywatności' (Privacy Notice) explains that responses are anonymous and that a unique token is provided for identification. At the bottom, there are three buttons: 'Wczytaj niedokończoną ankietę' (Load incomplete survey), 'Dalej' (Next), and 'Wyjdź i usuń odpowiedzi' (Exit and delete answers).

Rysunek 35. Zrzut ekranu z pierwszą stroną ankiety [dostęp: 01.08.2017]

2. **Formularz w wersji elektronicznej** (plik word oraz plik pdf) zamieszczony na stronie internetowej UM Imielin (wraz z informacją o możliwości przesłania wypełnionego dokumentu na adres e-mail: ankieta@imielin.pl lub wydruku i wrzucenia wypełnionej ankiety do urny),

W badaniu wzięło udział 73 respondentów. 23 ankiety wypełnione zostały w wersji papierowej, a 50 ankiet – w wersji elektronicznej. Wyniki badania omówiono szczegółowo w rozdziale 5.3.2 *Wyniki badań z 2017 r.*

W wyniku pozyskanych informacji poszerzono bazę projektów rewitalizacyjnych, która następnie została zweryfikowana i oceniona pod kątem zgodności z celami rewitalizacji oraz wpływu na ograniczenie zjawisk kryzysowych w zdiagnozowanych obszarach zdegradowanych.

Na etapie prac aktualizacyjnych dokument *Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Imielin* dostosowano także do obowiązujących *Wytycznych w zakresie rewitalizacji*⁹²

Dla opracowanego projektu dokumentu *Aktualizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Imielin* przeprowadzono proces konsultacji społecznych. Przeprowadzenie konsultacji zostały formalnie ogłoszone zarządzeniem nr BM.0050.40.2017 Burmistrza Miasta Imielin z dnia 28.09.2017 w sprawie przeprowadzenia konsultacji z mieszkańcami miasta Imielin oraz innymi interesariuszami projektu *Aktualizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Imielin*. Informacja o konsultacjach społecznych została podana do publicznej wiadomości w dniu 29.09.2017r. przez stronę internetową (Rysunek 36). Procedura konsultacji obejmowała możliwość wnoszenia uwag drogą elektroniczną i tradycyjną (w wersji papierowej, składanej w Urzędzie Miasta Imielin). Na stronie zamieszczono hiperłącze do elektronicznego formularza konsultacyjnego (Rysunek 37) oraz dostęp do formularza w formie do wydruku. Formularze ankietowe zostały również wyłożone w siedzibie Urzędu Miasta Imielin wraz z urną, do której można było składać wypełnione egzemplarze. Konsultacje trwały w terminie od 6 października 2017 r. do 20 października 2017 r.

Interesariusze biorący udział w konsultacjach nie złożyli żadnej papierowej wersji ankiety w urnie w urzędzie, natomiast drogą elektroniczną spośród 74 odsłon, 47 osób wypełniło formularz częściowo, zatrzymując się na „metryczce”. Ponad 40% uczestników procesu konsultacji to były osoby prywatne. Żadna z osób korzystających z formularza elektronicznego nie przekazała uwag do *Aktualizacji Lokalnego Programu*

⁹² *Wytyczne w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020*, Ministerstwo Rozwoju, MR/H 2014-2020/20(02)08/2016, Warszawa, sierpień 2016 r.

Rewitalizacji Miasta Imielin. Tym samym interesariusze nie wnieśli uwag dla zaprezentowanych w dokumencie propozycji projektów rewitalizacyjnych, ani też nie zgłosili nowych, o które należałoby uzupełnić dokument.

Rysunek 36. Zrzut ekranu zaproszenia do konsultacji [dostęp: 29.09.2017]

FORMULARZ KONSULTACYJNY

FORMULARZ KONSULTACYJNY

Projektu Aktualizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Imielin

Władze Miasta Imielin zapraszają do konsultacji społecznych Projektu Aktualizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Imielin

Lokalny Program Rewitalizacji to dokument, który programuje proces rewitalizacji na tych obszarach miasta, na których stwierdzono największe nasilenie negatywnych zjawisk społecznych, gospodarczych i przestrzennych. Działania rewitalizacyjne zaplanowane na obszarach dysfunkcyjnych, które zostaną wpisane do Lokalnego Programu Rewitalizacji mają szansę na uzyskanie zewnętrznego finansowania, m.in. z funduszy strukturalnych UE.

Wypełniony Formularz konsultacyjny zawierający uwagi i wnioski do ww. dokumentu należy przekazać w terminie **do 20.10. 2017 r.**

Ankieta składa się z 6 pytań

Wczytaj niedokończoną ankietę

Dalej ▶

Wyjdź i usuń odpowiedzi

FORMULARZ KONSULTACYJNY

FORMULARZ KONSULTACYJNY

Projektu Aktualizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Imielin

0% 100%

Metryka

Proszę podać czy uwaga zgłaszana jest jako osoba prywatna czy jako instytucja.
W przypadku instytucji proszę podać nazwę zgłaszającego.

Przejdź na później

Dalej ▶

Wyjdź i usuń odpowiedzi

FORMULARZ KONSULTACYJNY

FORMULARZ KONSULTACYJNY

Projektu Aktualizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Imielin

0% 100%

Pytania konsultacyjne

Proszę podać treść zgłaszanej uwagi wraz z odniesieniem do treści dokumentu i uzasadnieniem. Proszę każdą uwagę dodać w osobnym subpytaniu. W ankiecie istnieje możliwość dodania pięciu uwag, w sytuacji wyczerpania liczby dostępnych uwag, proszę uruchomić nowy formularz konsultacyjny.

Uwaga 1

Część dokumentu, którego dotyczy uwaga (rozdział/nr strony)

Zapis w dokumencie, którego dotyczy uwaga

Treść uwagi / sugerowana zmiana

Uzasadnienie

Uwaga 2

Część dokumentu, którego dotyczy uwaga (rozdział/nr strony)

Zapis w dokumencie, którego dotyczy uwaga

Treść uwagi / sugerowana zmiana

Uzasadnienie

Uwaga 3

Część dokumentu, którego dotyczy uwaga (rozdział/nr strony)

Zapis w dokumencie, którego dotyczy uwaga

Treść uwagi / sugerowana zmiana

Uzasadnienie

Uwaga 4

Część dokumentu, którego dotyczy uwaga (rozdział/nr strony)

Zapis w dokumencie, którego dotyczy uwaga

Treść uwagi / sugerowana zmiana

Uzasadnienie

Uwaga 5

Część dokumentu, którego dotyczy uwaga (rozdział/nr strony)

Zapis w dokumencie, którego dotyczy uwaga

Treść uwagi / sugerowana zmiana

Uzasadnienie

Przejdź na później

Wyślij

Wyjdź i usuń odpowiedzi

Rysunek 37. Zrzut ekranu formularz konsultacji [dostęp: 29.09.2017]

Zarządzanie procesem rewitalizacji w mieście Imielin jest oparte na zasadach partnerstwa i partycypacji społecznej, dlatego też bardzo ważne było rozpoznanie potrzeb i preferencji, jak również siły wpływu i poziomu zainteresowania poszczególnych grup interesariuszy procesu rewitalizacji.

14.2 Etap wdrażania Lokalnego Programu Rewitalizacji

Realizacja założeń Lokalnego Programu Rewitalizacji jest skuteczna dzięki szerokiej partycypacji społecznej. Wdrażanie zaplanowanych w ramach niniejszego dokumentu projektów rewitalizacyjnych wymaga bowiem pełnej aktywności, zaangażowania oraz współpracy pomiędzy sektorem społecznym, gospodarczym i publicznym. Dlatego też niezwykle istotne jest określenie jasnych zasad i sposobów współuczestnictwa wszystkich interesariuszy. Przyjęcie określonej metodyki postępowania usprawni proces podejmowania decyzji w odniesieniu do zdefiniowanych potrzeb oraz oczekiwań lokalnej społeczności, ograniczy występowanie konfliktów oraz kosztów ich rozwiązywania, a także stanowić będzie podstawę wzmacniania społeczeństwa obywatelskiego.

Władza samorządowa, zgodnie z definicją rewitalizacji, jest podmiotem odpowiedzialnym za cały proces. Z uwagi na swoje zadania i możliwości oraz zdobyte już doświadczenia, jest inicjatorem całego procesu, starając się zaangażować w niego lokalnych partnerów.

Współuczestniczenie we wdrażaniu Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Imielin odbywać się będzie w oparciu o następujące zasady:

- respektowania własnych potrzeb oraz możliwości,
- kompromisowego rozwiązywania problemów,
- przejrzystości podejmowanych działań,
- otwartego dialogu z interesariuszami, w tym z mieszkańcami.

Współpraca z wieloma partnerami nakłada na operatora rewitalizacji – UM Imielin szereg obowiązków. Podstawowym jest informowanie partnerów o wszystkich istotnych dla nich aspektach procesu rewitalizacji. Ważne jest zatem powołanie powierzenie odpowiedniemu referatowi Urzędu Miasta funkcji koordynatora procesu uspołeczniania. Następnym krokiem jest konsultacja planowanych działań i wspólne wdrażanie, tj. opracowanie koncepcji, akceptowanie rozwiązań i realizowanie projektów rewitalizacji. Współpraca wszystkich podmiotów zaangażowanych w realizację Lokalnego Programu Rewitalizacji powinna na płaszczyźnie merytorycznej uwzględniać pracę zespołową i wspólne podejmowanie decyzji, a także rozwiązywanie problemów, wymianę wiedzy i doświadczenia, włączanie kompetencji charakterystycznych dla danego sektora i wzajemnym ich uzupełnianiu podczas realizacji wspólnych projektów. Powinna również uwzględniać partycypację finansową różnych podmiotów, w zależności od rodzaju projektu.

Uczestnictwo w procesie rewitalizacji ze strony partnerów jest w pełni dobrowolne – co gwarantuje realizację projektów w sposób zaangażowany.

Instrumenty służące wspieraniu i usprawnianiu procesu rewitalizacji, planowane do wykorzystania na etapie wdrażania LPR w Imielinie to:

- strona internetowa Miasta – informacje dot.: stopnia realizacji Programu, warunków włączenia się do Programu z propozycjami nowych działań rewitalizacyjnych; informowania o możliwości pozyskania środków na projekty;
- bieżąca praca Urzędu Miasta w zakresie koordynacji działań programowych i planistycznych,
- lokalna prasa – informowanie o postępach z wdrażania Programu,
- spotkania z lokalnymi interesariuszami – zapewnienie publicznej debaty na temat podejmowanych działań w ramach Programu.

Jako instrumenty wspierające działania w ramach uspołeczniania procesu rewitalizacji zostaną także wykorzystane takie działania, jak: organizacja konkursów (np. w szkołach), warsztatów dot. rewitalizacji a także akcje promocyjne organizowane w ramach festynów i imprez w mieście.

14.3 Etap monitorowania realizacji LPR

Istotnym punktem procesu rewitalizacji jest uwzględnianie w nim udziału społeczeństwa nie tylko na etapie planowania i wdrażania, ale także w momencie oceny efektów wdrożenia Lokalnego Programu Rewitalizacji.

Monitorowanie efektów realizacji Programu polega nie tylko na ocenie zrealizowanych wskaźników i zamierzonych celów ale również wymaga podejmowania decyzji, co do zmiany harmonogramu realizacji zadań – weryfikacji ich ważności, które z działań ze względu na możliwości rozwojowe miasta należy kontynuować, a których zakres należy zweryfikować. Realizacja tego etapu wymaga również zaangażowania w podejmowaniu decyzji lokalnej społeczności.

Partycypacja społeczna na etapie ewaluacji programu zostanie zapewniona dzięki pracy referatu Urzędu Miasta odpowiedzialnego za wdrażanie programu, w oparciu o następujące narzędzia:

- badania ankietowe i sondażowe na temat oceny procesów rewitalizacji z wykorzystaniem np. mediów społecznościowych;
- badania opinii publicznej dot. jakości życia na obszarze rewitalizacji,
- warsztaty z mieszkańcami - debaty publiczne na temat postrzegania zmian na obszarze rewitalizacji,
- spacery studyjne.

Ponadto planowane jest kontynuowanie dotychczasowej formy komunikacji poprzez internetową stronę Urzędu Miasta Imielin. Dostępne informacje dotyczące zapisów Programu, sprawozdań z jego realizacji, raportów ewaluacyjnych i monitoringowych, informacje o ewentualnych spotkaniach i innych wydarzeniach, dane do osób zajmujących się procesem rewitalizacji w mieście, umożliwią swobodny przepływ informacji i bezpośredni kontakt z interesariuszami na każdym etapie prowadzonego procesu rewitalizacji.

15 SYSTEM REALIZACJI PROGRAMU REWITALIZACJI

System wdrażania Lokalnego Programu Rewitalizacji

Lokalny Program Rewitalizacji jest dokumentem ponadkadencyjnym, określającym cele i plany działań w perspektywie kilkuletniej, dlatego ważnym elementem jego realizacji jest opracowanie funkcjonującego, skutecznego i zintegrowanego systemu wdrażania. Dla zagwarantowania, że przyjęte postanowienia będą konsekwentnie realizowane, zapewnione zostały warunki organizacyjne i instytucjonalne do ich wdrażania i weryfikacji.

Operatorem rewitalizacji, czyli jednostką koordynującą proces rewitalizacji na terenie gminy, w tym przygotowanie i wdrożenie Lokalnego Programu Rewitalizacji, jest Miasto Imielin, a w jego imieniu Urząd Miasta Imielin. Główne zadania operatora to:

- koordynowanie procesów rewitalizacji na terenie miasta Imielin,
- długoterminne prognozowanie budżetu gminy, w tym: opracowanie i aktualizacja Wieloletniej Prognozy Finansowej, z uwzględnieniem projektów rewitalizacyjnych, wprowadzenie procesu hierarchizacji przedsięwzięć,
- przygotowanie oraz realizacja projektów, w tym zadań inwestycyjnych oraz tzw. projektów „miękkich” (przygotowanie założeń, dokumentacji, pozyskanie zewnętrznych źródeł finansowania),
- współpraca z interesariuszami i partnerami programu rewitalizacji, w tym: z mieszkańcami, przedsiębiorstwami oraz organizacjami pozarządowymi,
- monitoring realizacji projektów i ich zakładanych efektów (produktów, rezultatów),
- aktualizacja programu rewitalizacji, w tym: współpraca i prowadzenie konsultacji społecznych z podmiotami lokalnymi w zakresie planowanych zmian,
- prowadzenie działań promocyjnych i informacyjnych.

Dla spójnego i efektywnego wykonywania przedmiotowych zadań, system wdrażania *Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Imielin* powiązany będzie ze strukturą organizacyjną Urzędu Miasta Imielin i jego zewnętrznymi jednostkami. Dokument będzie wdrażanym przez następujące typy podmiotów:

- Podmioty wykonawcze, czyli jednostki sektora publicznego, pozarządowego realizujące poszczególne przedsięwzięcia wskazane w dokumencie LPR,
- Podmioty zarządzające, czyli podmioty odpowiedzialne za wdrożenie dokumentu Lokalnego Programu Rewitalizacji, jego monitoring, ocenę i aktualizację.

Za bieżący nadzór nad wdrażaniem Programu, w tym dbałość o zagwarantowanie (w budżecie i WPF) środków na jego skuteczną realizację oraz pozyskanie zewnętrznych źródeł finansowania odpowiadać będzie Burmistrz Miasta wspierany przez odpowiedni referat Urzędu Miasta Imielin. Wszystkie projekty będą realizowane zgodnie z uchwaloną przez Radę Miasta *Wieloletnią Prognozą Finansową* oraz budżetami rocznymi.

W proces wdrażania włączeni zostaną także interesariusze rewitalizacji – głównie przedstawiciele lokalnej społeczności, ale także przedsiębiorcy, czy przedstawiciele organizacji pozarządowych funkcjonujących na terenie miasta Imielin. Zapewniona zostanie transparentność procesu wdrażania dla stworzenia przestrzeni wymiany informacji oraz opinii o poszczególnych działaniach i prowadzonych akcjach (w formie spotkań, informacji medialnych, a także internetowego zbierania opinii, uwag i propozycji pod dedykowanym adresem na stronie internetowej miasta).

Poszczególne zadania będą realizowane w oparciu o zasady wydatkowania środków według źródeł ich pochodzenia (krajowych i unijnych). Przewiduje się źródła wsparcia finansowego rewitalizacji z różnych środków – funduszy strukturalnych UE 2014-2020, budżetu miasta, regionu, pożyczek i kredytów, obligacji, a także, w dalszej perspektywie, środków własnych lokalnych partnerów. Bezwzględny priorytet w realizacji otrzymają projekty dofinansowane z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej 2014-2020, dotacji i środków zewnętrznych. Wdrożenie indywidualnych projektów zgłoszonych do programu zależy od instytucji wnioskujących.

Przyjęto, że *Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Imielina* ma formułę otwartą, co oznacza, że w przypadku zmiany wymogów prawnych, pojawiania się nowych problemów oraz wykreowania nowych projektów – będzie on poddawany aktualizacji. Projekty odpowiadające na zidentyfikowane problemy będą systematycznie przygotowywane w całym okresie wdrożeniowym. Ich konkretni odbiorcy i zakres determinowane będą: aktualnymi warunkami sytuacji społeczno-gospodarczej miasta oraz regionu, potrzebami i oczekiwaniami mieszkańców obszarów kryzysowych, poziomem zaangażowania podmiotów lokalnych w planowane działania, możliwościami budżetu gminy oraz dostępnością środków zewnętrznych.

Struktura zarządzania realizacją Lokalnego Programu Rewitalizacji

Niezwykle ważnym aspektem skutecznej i efektywnej realizacji *Lokalnego Programu Rewitalizacji* jest odpowiednio zaplanowany system zarządzania. Struktura zarządzania Programem składa się z następujących komórek:

- Rada Miasta – odpowiadać będzie za uchwalenie Lokalnego Programu Rewitalizacji oraz opiniowanie zmian i aktualizację dokumentu, gdy zaistnieje taka potrzeba;
- Burmistrz Miasta – odpowiadać będzie za bieżący nadzór nad realizacją Programu, w tym dbałość o zagwarantowanie (w budżecie i WPF) środków na jego skuteczną realizację oraz pozyskanie zewnętrznych źródeł finansowania, a także podejmowanie decyzji o potrzebie dokonania zmian w dokumencie LPR;
- odpowiedni referat Urzędu Miasta Imielina – odpowiadać będzie za koordynację spraw związanych z procesem rewitalizacji, bieżącą koordynację działań podejmowanych w ramach Programu, aktualizację i kontynuację procesu planowania, upowszechnianie zarówno samego Programu, jak i możliwości korzystania z niego, bieżący monitoring działań oraz ewaluację.

Zarządzanie Programem Rewitalizacji będzie odbywać się w ramach istniejących struktur Urzędu Miasta dlatego też nie przewiduje się dodatkowych kosztów na realizację tego zadania.

Poszczególne projekty rewitalizacyjne będą realizowane we współpracy i konsultacji z interesariuszami zewnętrznymi. Dla poszczególnych projektów rewitalizacyjnych, sposób i stopień angażowania podmiotów spoza Urzędu Miasta oraz jego jednostek organizacyjnych będzie indywidualnie określany w zależności od skali przedsięwzięcia oraz stopnia zaangażowania podmiotu w realizację projektu rewitalizacyjnego.

Harmonogram realizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji

Harmonogram realizacji działań składających się na proces rewitalizacji analizowanej przestrzeni został ustalony w oparciu o przeprowadzone analizy terenowe (wizje lokalne) oraz plany i dokumenty strategiczne miasta, a także opinie mieszkańców miasta, zebrane podczas konsultacji społecznych.

Uwzględnia skalę zidentyfikowanych problemów oraz możliwości organizacyjne i warunki techniczne, przestrzenne, realizacji poszczególnych projektów. W harmonogramie w pierwszej kolejności zostały wytypowane te przedsięwzięcia, których realizacja przyczyni się do wytyczenia kierunków rozwoju i modernizacji kolejnych obszarów miejskich.

Realizacja poszczególnych projektów rewitalizacyjnych uzależniona będzie od możliwości ich finansowania a także pozyskania i zaangażowania partnerów społecznych i gospodarczych.

W poniższej tabeli przedstawiono plan realizacji poszczególnych projektów rewitalizacyjnych opracowanych w ramach LPR.

Tabela 37 Harmonogram realizacji projektów w ramach LPR

Nr i nazwa zadania	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
P.1 Program aktywizacji społecznej dzieci i młodzieży								

P.2 Rewitalizacja przestrzeni publicznej w celu zapewnienia miejsca integracji mieszkańców miasta								
P.3 Rewitalizacja ul. Aptecznej - w zakresie: budowy miejsc postojowych, sieci kanalizacji deszczowej, remontu chodników, zjazdów i przebudowy jezdni, a także zagospodarowania terenu przyulicznego.								
P.4 Budowa Zintegrowanego Centrum Przesiadkowego w Imielinie								
P.5 Modernizacja i doposażenie budynku Świetlicy Socjoterapeutycznej wraz z rewitalizacją przestrzeni wokół budynku								
P.6 Rewitalizacja wzniesienia Golcówka na cele edukacyjne								

Źródło: Opracowanie GIG

Sposoby współpracy i komunikacji z partnerami Programu

Dla skutecznego wdrażania projektów rewitalizacyjnych konieczna jest ciągła i bazująca na konsensusie współpraca pomiędzy sektorem społecznym, gospodarczym i publicznym. Określenie zasad i sposobów współuczestnictwa wszystkich interesariuszy jest kluczowym elementem osiągnięcia zgodności podejmowanych działań z potrzebami i oczekiwaniami społeczności lokalnej, a także ograniczenia występowania konfliktów.

Społeczność lokalna była i jest angażowana w proces rewitalizacji w sposób ciągły – zarówno na etapie diagnozowania, jak i programowania. Na etapie wdrażania i monitorowania Programu stałe informowanie oraz angażowanie społeczności lokalnej ma na celu wzrost zaangażowania mieszkańców, przedsiębiorców i innych interesariuszy w kształtowanie jakości życia w mieście i promocję korzyści płynących z podejmowania działań rewitalizacyjnych. Komunikacja będzie prowadzona w taki sposób, aby zapewnić wszystkim partnerom Programu:

- dostęp do pełnej informacji o Programie,
- możliwość wyrażenia własnych opinii,
- wzajemne porozumienie między partnerami biorącymi udział w rewitalizacji.

W związku z powyższym w procesie komunikacji społecznej ze strony Urzędu Miejskiego zostanie zapewniony powszechny dostęp do informacji o możliwościach uzyskania wsparcia w ramach funduszy strukturalnych, o kryteriach oceny i wyboru projektów oraz obowiązujących w tym zakresie procedurach dla wszystkich zainteresowanych realizacją projektów na terenie miasta.

Informacje o Programie oraz sprawozdania z jego realizacji, a także wszelkie komunikaty zostaną udostępnione na stronie internetowej Miasta Imielin.

16 SYSTEM MONITORINGU I OCENY SKUTECZNOŚCI DZIAŁAŃ ORAZ WPROWADZANIA MODYFIKACJI W REAKCJI NA ZMIANY W OTOCZENIU PROGRAMU

Monitoring i ocena realizacji LPR

W celu sprawnego i efektywnego wdrażania Lokalnego Programu Rewitalizacji konieczne jest ciągłe monitorowanie efektów rzeczowych projektów wchodzących w zakres Programu oraz wydatków ponoszonych na ich realizację. Aby monitoring stał się skutecznym narzędziem w procesie wdrażania i realizacji programu rewitalizacji powinien cechować się zasadami: wiarygodności, aktualności i rzetelności. Monitoring stanowi integralną część codziennego zarządzania programem rewitalizacji. Proces monitorowania obejmuje analizę danych, które obrazować będą tempo i stan zaawansowania wdrażanych projektów, a także umożliwiać identyfikację potencjalnych trudności czy przeszkód w jego wdrażaniu, w razie potrzeby – także zestaw działań naprawczych.

Instrumentem wspierającym monitoring jest ewaluacja, czyli ocena i pomiar efektywności realizowanych zadań inwestycyjnych i społecznych osiąganych wskaźników produktu, rezultatu i oddziaływania a przede wszystkim rzeczywistego wymiaru wpływu programu rewitalizacji, na jakość i komfort życia mieszkańców Imielina. Zgodnie z wytycznymi Komisji Europejskiej jest 6 podstawowych kryteriów, które decydują o wynikach ewaluacji:

- Odpowiedniość – odpowiedniość celów rewitalizacji w stosunku do problemów, jakie rewitalizacja miała rozwiązać.
- Przygotowanie programu – logika i kompletność procesu planowania rewitalizacji oraz wewnętrzna logika i spójność dokumentu.
- Efektywność – koszty, szybkość i efektywność zarządzania, przy wykorzystaniu, których wkład i działania zostały przekształcone w wyniki.
- Skuteczność – ocena wkładu osiągniętego dzięki wynikom w stosunku do osiągnięcia celów rewitalizacji, oraz tego, jaki wpływ miały założenia na osiągnięcia rewitalizacji.
- Wpływ – skutek - jaki wywiera rewitalizacja w szerszym środowisku, oraz jej wkład w rozwój i podniesienie konkurencyjności.
- Trwałość – prawdopodobieństwo, że strumień korzyści wynikających z rewitalizacji będzie „płynął” nadal, szczególnie kontynuacja działań w ramach rewitalizacji i osiąganie wyników, ze szczególnym uwzględnieniem czynników rozwojowych wsparcia ze strony polityki, czynników ekonomicznych i finansowych, aspektów społeczno - kulturowych oraz zdolności instytucjonalnych.

Za proces monitorowania i oceny realizacji Programu będzie odpowiedzialny odpowiedni referat Urzędu Miasta Imielin oraz Burmistrz Imielina.

System monitorowania LPR obejmuje cztery aspekty:

- **Analiza celów projektu:** monitorowanie w całym okresie realizacji programu rewitalizacji, czy określone uprzednio cele są osiągane poprzez realizację poszczególnych projektów objętych Programem.
- **Przegląd procedur wdrażania:** analiza sposobu realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych.
- **Przegląd wskaźników** dotyczy właściwego doboru wskaźników produktu i rezultatu dla poszczególnych projektów przygotowywanych i realizowanych przez beneficjentów końcowych. Wskaźniki te będą zgodne z wytycznymi w zakresie realizacji projektów w ramach RPO WSL 2014-2020.

- **Raportowanie** - poszczególne referaty Urzędu Miasta Imielin oraz jednostki organizacyjne miasta odpowiedzialne za realizację projektów w ramach LPR będą składały sprawozdania w cyklu rocznym. Wzór sprawozdania z realizacji zadań w ramach LPR stanowi załącznik 4 do niniejszego Programu.

Raz na dwa lata Burmistrz Imielina będzie przedkładać Radzie Miasta Imielin *Sprawozdanie z realizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Imielin*, które następnie zostanie opublikowane na stronie internetowej Urzędu Miasta.

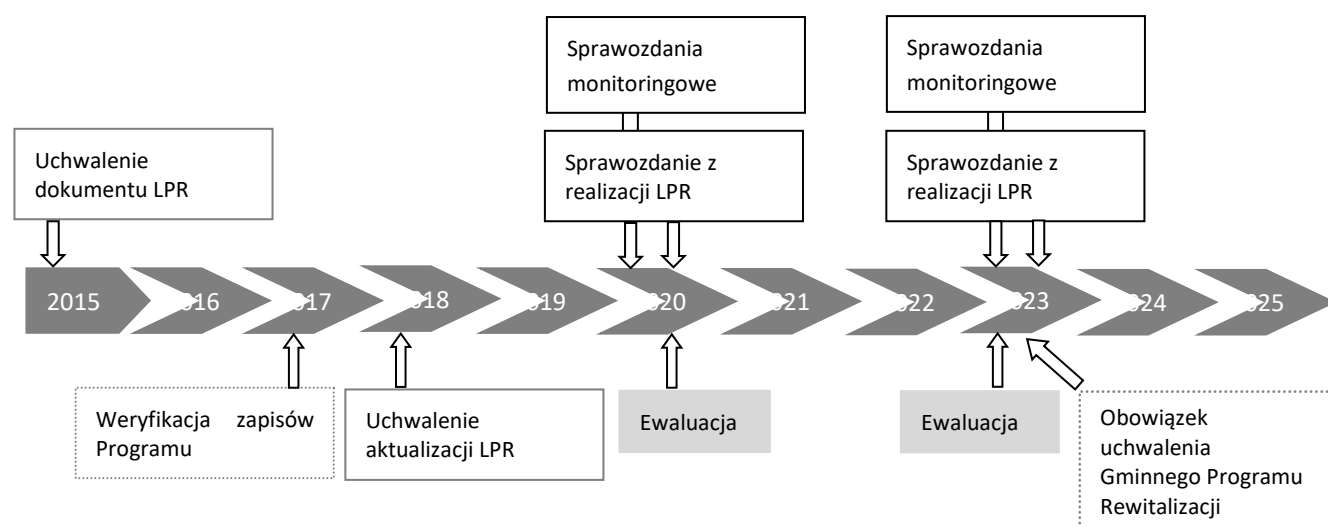
Ewaluacja będzie polegała na weryfikacji założeń przyjętych w Programie, dotyczących ujętych w nim poszczególnych przedsięwzięć. Po przeprowadzeniu oceny zostaną sformułowane wnioski, mające na celu pełne wdrożenie planowanych przedsięwzięć oraz aktualizację Programu. Za wykonanie poszczególnych zaleceń naprawczych odpowiedzialne będą merytorycznie właściwe referaty Urzędu lub zewnętrzne jednostki organizacyjne. Ocenie zostaną poddane poszczególne przedsięwzięcia oraz wskaźniki mogące dotyczyć projektu.

Ocena powinna zawierać m.in.:

- rzeczywiste daty trwania poszczególnych projektów,
- rozliczenie kosztów projektu,
- określenie sposobu zarządzania projektem po jego zakończeniu,
- ocenę wpływu na poziom realizacji wyznaczonych wskaźników.

Zmiany w Lokalnym Programie Rewitalizacji mogą być wprowadzone uchwałą Rady Miasta, na wniosek Burmistrza lub innych podmiotów zaangażowanych w realizację LPR - za pośrednictwem Burmistrza. Zmiana LPR jest możliwa w szczególności w przypadku stwierdzenia istotnych odchyłeń przebiegu realizacji programu od przyjętych założeń, potrzeby wprowadzenia do programu nowego projektu rewitalizacyjnego, zmiany harmonogramu realizacji, itp.

Zaplanowany do 2023 roku okres obowiązywania Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Imielin zobowiązuje do przeprowadzenia ewaluacji ex post po tym terminie. Rok 2020 jest kluczowy względu, iż do tego czasu obowiązywać będzie aktualna perspektywa programowania środków europejskich, przy pomocy których mogą być finansowane zaplanowane inwestycje. Jednak wśród przedsięwzięć wyznaczonych do realizacji w ramach niniejszego dokumentu znajdują się takie działania, których realizacja jest procesem długofalowym, a ich efekty są możliwe do osiągnięcia w perspektywie kilku najbliższych lat.

Rysunek 38 Harmonogram monitorowania i oceny Lokalnego Programu Rewitalizacji

Źródło: opracowanie GIG

Jeśli widoczna będzie potrzeba prowadzenia działań rewitalizacyjnych, będą one realizowane w oparciu o niniejszy dokument do 31 grudnia 2023 roku, zgodnie z art. 52 ust. 1 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz. U. z 2016 r. poz. 1020). Po tym terminie Miasto będzie zobowiązane do uchwalenia Gminnego Programu Rewitalizacji. Dlatego też ewaluacja ex post przeprowadzona zostanie pod koniec 2023 r. Na podstawie jej wyników podjęta zostanie decyzja w zakresie konieczności kontynuowania działań rewitalizacyjnych, a co za tym idzie, przekształcenia Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Imielin w Gminny Program Rewitalizacji.

Wskaźniki bazowe i docelowe

Wskaźniki realizacji Programu, których osiągnięcie obrazować będzie realizację celów szczegółowych oraz kierunków działań przyjęto na dwóch poziomach tj. produktu i rezultatu. Wskaźniki produktu i rezultatu pozwalają na ocenę postępów aktywizacji społeczno – gospodarczej oraz porządkowania przestrzeni i ochrony zasobów dziedzictwa kulturowego, przyrodniczego miasta.

Wskaźniki produktu odnoszą się do konkretnych przedsięwzięć, które będą prowadzone w ramach projektów przewidzianych do realizacji w ramach Programu. Określają one wszystkie produkty materialne i usługi, otrzymane w trakcie realizacji projektów. Wskaźniki rezultatu, wynikające z realizacji LPR w mieście Imielin, określają bezpośrednie, natychmiastowe efekty realizacji projektu tj. zmiany, jakie nastąpiły u bezpośrednich beneficjentów pomocy w wyniku wdrożenia projektu.

W poniższej tabeli przedstawiono listę wskaźników wynikających z obowiązujących wytycznych w zakresie realizacji projektów w ramach RPO WSL 2014-2020 w odniesieniu do założonych celów i kierunków działań przyjętych w Programie.

Tabela 38 Wskaźniki produktu i rezultatu wynikające z obowiązujących wytycznych w zakresie realizacji projektów w ramach RPO WSL 2014-2020

Oś Priorytetowa w ramach RPO WSL 2014 - 2020	Nazwa wskaźnika	Jednostka	Symbol
Wskaźniki rezultatu bezpośredniego			
III Konkurencyjność MŚP	Wzrost zatrudnienia we wpieranych przedsiębiorstwach	EPC	WR1
IV Efektywność energetyczna, odnawialne źródła energii i gospodarka niskoemisyjna	Liczba samochodów korzystających z miejsc postojowych w wybudowanych obiektach „parkuj i jedź”	szt.	WR2
V Ochrona środowiska i efektywne wykorzystanie zasobów	Zasięg zrealizowanych przedsięwzięć edukacyjno-promocyjnych oraz informacyjnych	osoby	WR3
	Powierzchnia obszarów/siedlisk, dla których zatrzymano proces utraty bioróżnorodności biologicznej lub odtworzono i wzbogacono zasoby przyrody	ha	WR4
IX Włączenie społeczne	Liczba wspartych miejsc świadczących usługi społeczne istniejących po zakończeniu projektu	szt.	WR5
X Rewitalizacja oraz infrastruktura społeczna i zdrowotna	Liczba osób korzystających ze wspartej infrastruktury	osoba	WR6
Wskaźniki produktu			
III Konkurencyjność MŚP	Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie	szt.	WP1
IV Efektywność energetyczna, odnawialne źródła energii i gospodarka niskoemisyjna	Liczba wybudowanych zintegrowanych węzłów przesiadkowych	szt.	WP2
	Liczba wybudowanych obiektów „parkuj i jedź”	szt.	WP3

Oś Priorytetowa w ramach RPO WSL 2014 - 2020	Nazwa wskaźnika	Jednostka	Symbol
	Liczba miejsc postojowych w wybudowanych obiektach „parkuj i jedź”	szt.	WP4
	Liczba miejsc postojowych dla osób niepełnosprawnych w wybudowanych obiektach „parkuj i jedź”	szt.	WP5
	Długość przebudowanych dróg dla rowerów	km	WP6
	Długość wyznaczonych ścieżek rowerowych	km	WP7
V Ochrona środowiska i efektywne wykorzystanie zasobów	Powierzchnia siedlisk wspartych w zakresie uzyskania lepszego stanu ochrony	ha	WP8
	Wzrost oczekiwanej liczby odwiedzin w objętych wsparciem miejscach należących do dziedzictwa kulturowego i naturalnego oraz stanowiących atrakcje turystyczne	odwiedziny/rok	WP9
	Liczba siedlisk/zbiorowisk roślinnych objętych projektem	szt.	WP10
	Liczba przeprowadzonych kampanii informacyjno-edukacyjnych związanych z edukacją ekologiczną	szt.	WP11
	Długość utworzonych szlaków turystycznych	km	WP12
IX Włączenie społeczne	Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem w programie	szt.	WP13
	Liczba programów zrealizowanych w pełni lub częściowo przez partnerów społecznych lub organizacje pozarządowe	szt.	WP14
X Rewitalizacja oraz infrastruktura społeczna i zdrowotna	Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją	ha	WP15
	Liczba wspartych obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach	szt.	WP16

Źródło: wd. RPO WSL 2014-2020 (Szczegółowy opis osi priorytetowych – Załącznik 2)

W poniższej tabeli przedstawiono powiązania kierunków działań (KD) zaprogramowanych w ramach Programu wskaźnikami (W) stanowiącymi element monitorowania postępu realizacji Programu.

Tabela 39 Macierz powiązań wskaźników z kierunkami działań Programu

Wskaźniki realizacji Kierunki działań	WR1	WR2	WR3	WR4	WR5	WR6	WP1	WP2	WP3	WP4	WP5	WP6	WP7	WP8	WP9	WP10	WP11	WP12	WP13	WP14	WP15	WP 15
KD.1.1 Uporządkowanie przestrzeni pod kątem funkcjonalnym i estetycznym						X															X	X
KD.1.2 Zaangażowanie lokalnych interesariuszy w działania na rzecz poprawy przestrzeni miasta.						X															X	X
KD.1.3 Poprawa bezpieczeństwa w przestrzeni publicznej.			X			X						X	X								X	X
KD.1.4 Zapewnienie miejsc atrakcyjnych dla mieszkańców i turystów.			X									X	X	X	X			X			X	X
KD.2.1 Realizacja działań na rzecz ochrony przyrody oraz zrównoważone wykorzystanie terenów o wysokich walorach środowiskowych			X	X										X	X	X	X	X				
KD.2.2 Wsparcie działań na rzecz ochrony dóbr kulturowych oraz efektywne wykorzystanie historycznych walorów miasta			X	X										X	X	X	X	X			X	X
KD.2.3 Poprawa jakości powietrza oraz klimatu akustycznego		X						X	X	X	X	X	X									
KD.2.4 Podnoszenie świadomości ekologicznej lokalnych społeczności oraz turystów.			X	X										X	X	X	X	X				
KD.3.1 Poprawa warunków dla rozwoju przedsiębiorczości, przede wszystkim dla rozwoju lokalnego handlu, rzemiosła i gastronomii poza ścisłym centrum miasta.						X															X	X
KD.3.2 Wsparcie innowacyjnych działalności gospodarczych.	X					X	X	X	X												X	X
KD.3.3 Wspieranie działań na rzecz zapewnienia nowych miejsc pracy.	X					X	X	X	X												X	X
KD.3.4 Poprawa warunków dla rozwoju funkcji usługowych, również z sektora kultury i turystyki						X															X	X
KD.4.1 Realizacja i wsparcie inicjatyw na rzecz wzmocnienia poczucia tożsamości lokalnej społeczności.				X		X									X		X				X	X

AKTUALIZACJA

Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Imielin

Wskaźniki realizacji	WR1	WR2	WR3	WR4	WR5	WR6	WP1	WP2	WP3	WP4	WP5	WP6	WP7	WP8	WP9	WP10	WP11	WP12	WP13	WP14	WP15	WP 15
Kierunki działań																						
KD.4.2 Wspieranie dotychczasowych i nowych inicjatyw z zakresu edukacji i kultury.			X	X		X								X	X	X	X	X			X	X
KD.4.3 Wzmocnienie i poprawa oferty spędzania czasu wolnego.			X	X		X								X	X	X	X	X			X	X
KD.4.4 Wspieranie działań mających na celu wzmocnienie lokalnych sieci współpracy.	X						X															
KD.4.5 Realizacja działań na rzecz integracji mniejszości społecznych i przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu.					X														X	X		
KD.5.1 Poprawa stanu technicznego i wyposażenia obiektów oraz standardu i wachlarza usług socjalnych i zdrowotnych.					X														X	X		
KD.5.2 Pomoc osobom zagrożonym wykluczeniem społecznym					X														X	X		
KD.5.3 Integracja i aktywizacja osób starszych i niepełnosprawnych.						X															X	X
KD.5.4 Program aktywizacji społecznej dzieci i młodzieży					X	X													X	X	X	X

Źródło: Opracowanie GIG

17 ANALIZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

Projekt *Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Imielina* swoim zakresem obejmuje działania których głównym celem jest **poprawa jakości życia mieszkańców**, w wyniku osiągnięcia pozytywnych efektów wdrażania działań rewitalizacyjnych w skali całego miasta. Działania te realizują pięć celów szczegółowych, tj.:

Cel 1 Podniesienie jakości przestrzeni publicznych

Cel 2 Poprawa jakości środowiska oraz zwiększenie potencjału kulturowego i przyrodniczego miasta

Cel 3 Wzmocnienie funkcji centrotwórczych i rozwój gospodarczy

Cel 4 Wzmocnienie identyfikacji mieszkańców z miastem

Cel 5: Zwiększenie dostępności do szerokiej oferty usług sfery socjalnej i zdrowotnej o wysokim standardzie.

Wszystkie projekty odnoszące się do wzmocnienia funkcji centrotwórczych i rozwoju gospodarczego, podniesienia jakości przestrzeni publicznych, a także poprawy infrastruktury socjalnej i oferty spędzania czasu wolnego, podniesienia jakości edukacji i kultury przyczynią się do zwiększenia poczucia bezpieczeństwa, wspólnotowości społeczności lokalnych z miastem w aspekcie długoterminowym. Ich realizacja przyczyni się do polepszenia warunków życia mieszkańców m.in. poprzez zwiększenie zatrudnienia, zmniejszenie odsetka ludności utrzymującego się z zasiłków społecznych, a także aktywizację lokalnej społeczności zwłaszcza młodzieży i starszych mieszkańców.

W przypadku projektów odnoszących się do poprawy jakości środowiska oraz zwiększenia potencjału kulturowego Imielina nastąpi pozytywne oddziaływanie proponowanych przedsięwzięć na krajobraz oraz środowisko przyrodnicze m.in. poprzez przywracanie terenom wartości użytkowych. Zasadniczo przedsięwzięcia zmierzają będą do podkreślenia atrakcyjnych warunków przyrodniczych oraz kulturowych występujących na terenie miasta Imielin i polegać będą na utworzeniu stref wypoczynkowo-rekreacyjnych oraz rozwoju edukacji ekologicznej. Odpowiednie zagospodarowanie terenu zapewni bezpieczeństwo elementom przyrodniczym oraz osobom korzystającym z wykreowanej przestrzeni. Dodatkowo należy zaznaczyć, że podczas prowadzenia prac związanych z zagospodarowaniem terenów rekreacyjnych i terenów zmierzających do poprawy identyfikacji mieszkańców z miastem, potencjalne oddziaływanie może być związane z takimi czynnikami jak: hałas, drgania, pylenie, utrudnienia komunikacyjne, wystąpi w najbliższym sąsiedztwie prowadzonych prac i będzie miało charakter krótkotrwały.

Podsumowując, realizacja projektów w ramach Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Imielin przyczyni się do podniesienia potencjału społeczno-gospodarczego miasta, a przedsięwzięcia w nim zawarte nie kwalifikują się do grupy przedsięwzięć mogących znacząco negatywnie oddziaływać na środowisko.

Strategiczna ocena oddziaływania na środowisko

Zgodnie z ustawą z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko⁹³ projekt Lokalnego Programu Rewitalizacji poddano strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko.

W dniu 18 sierpnia 2017 Burmistrz Miasta Imielin zwrócił się do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach oraz Śląskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Katowicach z wnioskiem o odstąpienie od potrzeby przeprowadzania strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektu *Aktualizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Imielin*. W dniu 18 września 2017r. pismem WOOŚ.410.370.2017.BM Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Katowicach odstąpił od konieczności przeprowadzania w/w oceny uzasadniając powyższe faktem, że zawartość dokumentu *Aktualizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Imielin* nie uległa znaczącej zmianie pod względem wpływu planowanych

⁹³ Obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 22 czerwca 2017 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2017 poz. 1405)

projektów na środowisko i jest zbieżny z pierwotnie opracowanym, dla którego opracowywano już Prognozę oddziaływania na środowisko⁹⁴. Jednocześnie RDOŚ w piśmie tym powołał się na pozytywną opinię w w/w zakresie przedstawioną pismem znak NS-NZ.042.123.2017 z 28 sierpnia 2017r. wydaną przez Śląskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Katowicach.

⁹⁴ Prognoza oddziaływania na środowisko projektu Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Imielin – dla wersji dokumentu z 2014 r. została opracowana w pierwszych miesiącach 2015 r. i pozytywnie zaopiniowana przez Śląskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego - opinią z dnia 1 kwietnia 2015 r. o numerze: NS-NZ.042.33.2015 oraz Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach (RDOŚ) – opinią z dnia 2 czerwca 2015 r. o numerze WOOŚ.410.211.2015.BM .

18 PODSUMOWANIE

Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Imielin stanowi narzędzie dla wdrażania zintegrowanych przedsięwzięć rewitalizacyjnych zgodnych z wizją rozwoju Imielina określaną w dokumentach strategicznych i planistycznych miasta.

Przy opracowaniu Programu uwzględnione zostały zalecenia zawarte w *Wytycznych w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020*, opracowanych przez Ministerstwo Rozwoju⁹⁵.

Lokalny Program Rewitalizacji ujmuje działania w sposób kompleksowy tak, aby nie pomijać aspektu społecznego, ekonomicznego, przestrzennego, technicznego, środowiskowego i kulturowego związanego zarówno z danym obszarem, jak i jego otoczeniem. Program to przede wszystkim narzędzie do planowania, koordynowania i integrowania różnorodnych projektów z zakresu rewitalizacji, który opracowywany i przyjmowany jest przez samorząd gminy w drodze uchwały na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 6 Ustawy o samorządzie gminnym.

Rewitalizacja to proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych poprzez przedsięwzięcia kompleksowe tj. integrujące interwencję na rzecz społeczności lokalnej, lokalnej gospodarki oraz przestrzeni - środowiska i infrastruktury. Ponadto zaplanowane przedsięwzięcia muszą być skoncentrowane terytorialnie i powinny być prowadzone w sposób zaplanowany, spójny oraz zintegrowany poprzez program rewitalizacji. Według definicji określonej przez Ministerstwo Rozwoju rewitalizacja jest procesem wieloletnim, prowadzonym we współpracy z lokalną społecznością.

Obszar zdegradowany to obszar, na którym zidentyfikowano sytuację kryzysową. Za stan kryzysowy należy uznać sytuację, w której mierniki poziomu rozwoju społecznego, gospodarczego i przestrzennego (infrastrukturalnego lub środowiskowego) są na niskim poziomie lub obserwuje się ich silną tendencję spadkową. Za stan kryzysowy można uznać także sytuację występowania intensywnych (z dużym natężeniem) problemów społecznych, gospodarczych i przestrzennych.

Obszar rewitalizacji obejmujący całość lub część obszaru zdegradowanego, cechujący się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk, na którym z uwagi na istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego gmina zamierza prowadzić rewitalizację. Obszar rewitalizacji nie może być większy niż 20% powierzchni gminy oraz zamieszkały przez więcej niż 30% liczby mieszkańców gminy. Obszar rewitalizacji może być podzielony na podobszary, w tym podobszary nieposiadające ze sobą wspólnych granic.

Ponadto rewitalizacja to proces przemian służących wyprowadzeniu ze stanu kryzysowego najbardziej zdegradowanych obszarów miejskich. Ponadto w tym procesie zakłada się optymalne wykorzystanie endogenicznych uwarunkowań i wzmacnianie lokalnych potencjałów.

Prawidłowo opracowany Lokalny Program Rewitalizacji musi charakteryzować się następującymi cechami:

kompleksowość

- działania całościowe i wielowymiarowe, uwzględniające aspekty: społeczny, ekonomiczny, przestrzenny, techniczny, środowiskowy i kulturowy,
- włączenie środków z EFRR, EFS, FS, innych publicznych oraz prywatnych.

koncentracja

- koncentracja na obszarach najbardziej zdegradowanych, tj. obszarach gminy gdzie skala problemów i zjawisk kryzysowych jest największa.

komplementarność

- wzajemne oddziaływanie między projektami rewitalizacyjnymi,
- powiązanie działań rewitalizacyjnych ze strategicznymi decyzjami Miasta Imielina,
- efektywny system zarządzania projektami rewitalizacyjnymi (współdziałanie instytucji, spójność procedur itp.),
- kontynuacja i dopełnienie przedsięwzięć zrealizowanych w ramach polityki spójności 2007-2013.

⁹⁵ Wytyczne w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020, Ministerstwo Rozwoju, MR/H 2014-2020/20(02)08/2016, Warszawa, sierpień 2016 r.

partycypacja

- nierozzerwalnie wpisane w proces rewitalizacji uczestnictwo we współdecydowaniu,
- musi mieć realny charakter,
- stanowi fundament działań na każdym etapie procesu rewitalizacji: diagnozowania, programowania, wdrażania, monitorowania i oceniania.

W tym celu w ramach przedmiotowego **Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Imielin** dokonano:

- pełnej diagnozy służącej wyznaczeniu obszaru zdegradowanego wskazanego w programie rewitalizacji oraz zdefiniowano dotyczące go problemy. Diagnoza obejmuje łącznie kwestie społeczne, ekonomiczne, przestrzenne, infrastrukturalne i środowiskowe, a także kulturowe (w tym związane z dziedzictwem kulturowym) i techniczne,
- właściwego doboru narzędzi i interwencji do potrzeb i uwarunkowań danego obszaru,
- zsynchronizowania uzupełniających się działań w sferze społecznej, gospodarczej, przestrzennej (infrastrukturalnej i środowiskowej),
- ustalono hierarchię potrzeb w zakresie działań rewitalizacyjnych,
- zrealizowano zasadę partnerstwa polegającą na łączeniu szerokiego grona partnerów (w szczególności lokalnych społeczności i przedsiębiorców, a także ekspertów) w procesy programowania i realizacji projektów rewitalizacyjnych w ramach programów operacyjnych oraz konsekwentnego, otwartego i trwałego dialogu z tymi podmiotami i grupami, których rezultaty rewitalizacji mają dotyczyć,
- podejścia do rewitalizacji, jako istotnego elementu całościowej wizji rozwoju Imielin.

Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Imielin składa się z następujących części:

- diagnozy gminy i identyfikacji potrzeb rewitalizacyjnych,
- delimitacji obszarów zdegradowanych i obszarów rewitalizacji,
- wizji wyprowadzenia obszaru zdegradowanego z sytuacji kryzysowej,
- celów rewitalizacji i odpowiadających im kierunków działań służących eliminacji niekorzystnych zjawisk,
- wykazu dopełniających się wzajemnie głównych projektów rewitalizacyjnych dotyczących obszaru zdegradowanego/rewitalizacji,
- ogólnego, zbiorczego opisu innych, uzupełniających rodzajów projektów rewitalizacyjnych,
- opisu kompleksowości i komplementarności między poszczególnymi projektami rewitalizacyjnymi,
- mechanizmów włączenia mieszkańców, przedsiębiorców i innych podmiotów i grup aktywnych na terenie Imielina w proces rewitalizacji,
- systemu realizacji (wdrażania) programu rewitalizacji,
- systemu monitoringu skuteczności działań i systemu wprowadzania modyfikacji w reakcji na zmiany w otoczeniu programu.

Przeprowadzone prace nad LPR Miasta Imielin pozwoliły na wyłonienie projektów podstawowych i dodatkowych, których realizacja jest społecznie pożądana i oczekiwana. U ich podstaw leży przede wszystkim dążenie do poprawy jakości życia mieszkańców. Realizacja kompleksowych działań rewitalizacyjnych zapewni osiągnięcie spodziewanych efektów w sferze przestrzennej (technicznej), społecznej i gospodarczej skutkujących:

- przekształceniem struktury funkcjonalnej i urbanistyczno – architektonicznej centrum miasta,
- podniesieniem atrakcyjności miasta w stosunku do miast ościennych,
- podniesieniem standardu turystycznego i rekreacyjno – użytkowego,
- wzmocnieniem funkcji centrum poprzez ożywienie przestrzeni publicznej i wzbogacenie jej o nowe centrotwórcze usługi,
- wzmocnienie funkcji przyrodniczych i kulturowych,
- uatrakcyjnieniem przestrzeni miejskiej nie tylko dla mieszkańców ale również turystów odwiedzających miasto,
- zapewnieniem atrakcyjności i różnorodności form spędzania wolnego czasu,
- poprawą warunków życia mieszkańców,

- napływem mieszkańców,
- ożywieniem gospodarczym analizowanego terenu,
- zasileniem budżetu miasta wpływami z podatków,
- wyeliminowaniem negatywnych zjawisk społecznych takich jak bezrobocie, migracja, wykluczenie społeczne.

Prace związane z opracowaniem *Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Imielin* realizowane były przy aktywnym udziale społeczeństwa, które na etapie tworzenia dokumentu miało możliwość wniesienia swoich pomysłów, opinii, stanowisk, sprzeciwu, aprobaty. Konsultacje społeczne były skierowane do szerokiego grona odbiorców: mieszkańców Imielina, przedstawicieli sektora gospodarczego, pozarządowego. Zaangażowanie mieszkańców, organizacji pozarządowych i partnerów społecznych spoza JST przebiegało na etapie uzgadniania zapisów dokumentu m.in. w zakresie identyfikacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych (ankiety z mieszkańcami i innymi interesariuszami). Wymienione działania pozwoliły tym samym wypracować wersję dokumentu końcowego.

Zgodnie z ustawą z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*⁹⁶ projekt Lokalnego Programu Rewitalizacji poddano strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko.

⁹⁶ Obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 22 czerwca 2017 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2017 poz. 1405)

19 SPIS LITERATURY I ŹRÓDEŁ INFORMACJI WYKORZYSTANYCH W OPRACOWANIU

Akty prawne:

- Porozumienie Międzygminne w zakresie powierzenia Miastu Tychy zadań z zakresu pełnienia funkcji organizatora publicznego transportu zbiorowego z dnia 4.11.2014 (nr 53/2014),
- Uchwała nr XI/52/2003 Rady Miasta Imielin z dnia 29 października 2003 roku w sprawie zmiany miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego miasta Imielin w rejonie przyległym do zbiornika wody pitnej, obejmującym ulice: Wandy, Bursztynową, Malczewskiego i Sikorskiego.
- Uchwała nr XXII/126/2012 Rady Miasta Imielin z dnia 29 sierpnia 2012 r. w sprawie zwolnienia od podatku od nieruchomości w ramach pomocy de minimis,
- Uchwała Nr XLI/276/2014 Rady Miasta Imielin z dnia 1 lipca 2014 r. w sprawie utworzenia samorządowej instytucji kultury pod nazwą Miejskie Centrum Kultury w Imielinie.
- Uchwała nr IX/49/2015 Rady Miasta Imielin z dnia 24 czerwca 2015 r. w sprawie zasad i trybu korzystania z gminnych obiektów i urządzeń użyteczności publicznej o charakterze sportowo - rekreacyjnym na terenie miasta Imielin,
- Uchwała nr XIII/87/2015 Rady Miasta Imielin z dnia 25 listopada 2015 r. w sprawie zwolnienia od podatku od nieruchomości w ramach pomocy de minimis
- Uchwała Nr XV/107/2016 Rady Miasta Imielin z dnia 27 stycznia 2016 r. w sprawie przyjęcia "Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Imielin na lata 2015-2018"
- Uchwała nr XVI/113/2016 Rady Miasta Imielin z dnia 29 lutego 2016 roku w sprawie przyjęcia Program polityki zdrowotnej w zakresie zapobiegania próchnicy u dzieci w wieku 9 i 10 lat uczęszczających do szkoły podstawowej, mieszkańców Imielina na lata 2016 – 2020,
- Uchwała nr XVIII/128/2016 Rady Miasta Imielin z dnia 27 kwietnia 2016 roku w sprawie przyjęcia Program polityki zdrowotnej w zakresie zwiększenia wykrywalności raka gruczołu krokowego we wczesnym stadium u mężczyzn, mieszkańców Imielina, w grupie wiekowej 55-56 lat, na lata 2016-2020,
- Uchwała nr XX/137/2016 Rady Miasta Imielin z dnia 29 czerwca 2016 roku w sprawie przyjęcia Program polityki zdrowotnej w zakresie wczesnego wykrywania ryzyka chorób układu krążenia w populacji mieszkańców Imielina w grupie wiekowej powyżej 20 lat, na lata 2016-2020,
- Uchwała nr XX/138/2016 Rady Miasta Imielin z dnia 29 czerwca 2016 roku w sprawie przyjęcia programu polityki zdrowotnej w zakresie profilaktyki zakażeń wirusem brodawczaka ludzkiego (HPV) w mieście Imielin na lata 2016-2020,
- Uchwała Rady Powiatu Nr XLIV/211/14 z 20.02.2014 r. w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju Powiatu Bieruńsko-Lędzińskiego na lata 2014-2020 "SBL 2020"
- Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, Dz. U. z 2016 r. poz. 446
- Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, Dz.U. 2003 nr 162 poz. 1568 z późniejszymi zmianami
- Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, Dz.U. 2016 poz. 2134
- Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, Dz.U. 2017 poz. 1405
- Ustawa z dnia 1 lipca 2011 r. o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2012 r., poz. 391, z późniejszymi zmianami).
- Ustawa z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji, Dz. U. 2015, poz. 1777

Dokumenty strategiczne i planistyczne

- Aktualizacja Planu Gospodarki Odpadami dla gminy Imielin, ATMOTERM S.A., marzec 2010 r.
- Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju Polska 2030. Trzecia fala nowoczesności, MAiC, Warszawa, 11 stycznia 2013.

- *Gminny Program Wspierania Rodziny w Imielinie na lata 2017 – 2019* przyjęty uchwałą nr XXVI/168/2017 Rady Miasta Imielin z dnia 31 stycznia 2017
- Komunikat Komisji, *EUROPA 2020 Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu*, KOM (2010)2020.
- *Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030*, Załącznik do uchwały nr 239 Rady Ministrów z dnia 13 grudnia 2011 r. (poz. 252), Warszawa, 2012.
- *Krajowy Plan Gospodarki Odpadami 2014* (KPGO), Warszawa 2010.
- *Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych*, Warszawa 2010.
- *Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010-2020: Regiony, Miasta, Obszary wiejskie* (KSRR), przyjęta przez Radę Ministrów 13 lipca 2010 r., Ministerstwo Rozwoju Regionalnego, Warszawa, 2010.
- *Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2017* przyjęty uchwałą nr XXIV/155/2016 Rady Miasta Imielin z dnia 30 listopada 2016
- *Miejski Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2016 -2017*, przyjęty uchwałą nr XIII/82/2015 Rady Miasta Imielin z dnia 25 listopada 2015
- *Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego* – przyjęty uchwałą nr II/21/2/2004, Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 21 czerwca 2004 roku, zmieniony uchwałą nr III/56/1/2010 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 22 września 2010,
- *Polityka ekologiczna Państwa w latach 2009—2012 z perspektywą do roku 2016*, Warszawa 2009.
- *Polityka Energetyczna Polski do 2050 roku –projekt*, Warszawa 2015.
- *Polityka Klimatyczna Polski. Strategie redukcji emisji gazów cieplarnianych w Polsce do roku 2020*, Ministerstwo Środowiska, Warszawa, listopad 2003.
- *„Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014–2020*, przyjęta uchwałą nr 221 Rady Ministrów z 10 grudnia 2013 r. (z późniejszymi zmianami) w sprawie ustanowienia wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania
- *Program „Bezpieczny Imielin” na lata 2016 – 2020* przyjęty uchwałą nr XVII/121/2016 Rady Miasta Imielin z dnia 30 marca 2016
- *Program ochrony i zrównoważonego użytkowania różnorodności biologicznej wraz z planem działań na lata 2015–2020*, Warszawa 2015.
- *Program Ochrony Środowiska dla gminy Imielin na lata 2015-2018*, przyjęty Uchwałą Nr XV/107/2016 Rady Miasta Imielin z dnia 27 stycznia 2016 r.
- *Program ochrony środowiska dla województwa śląskiego do roku 2013 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2018*, przyjęty uchwałą nr IV/6/2011 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 14 marca 2011.
- *Program Ograniczenia Niskiej Emisji dla miasta Imielin na lata 2017 – 2019* przyjęty uchwałą nr XXXIII/195/2017 Rady Miasta Imielin z dnia 28 czerwca 2017
- *Program współpracy Miasta Imielin z organizacjami pozarządowymi na 2017 rok* przyjęty uchwałą nr XXIII/153/2016 Rady Miasta Imielin z dnia 26 października 2016
- *Projekt założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla miasta Imielin do roku 2030*, Imielin, czerwiec 2012.
- *Regionalny Program Operacyjny Województwa Śląskiego 2014-2020*, przyjęty przez Komisję Europejską (KE) 18 grudnia 2014 r.
- *Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Imielin na lata 2011-2015*, przyjęta uchwałą nr VII/32/2011 Rady Miasta Imielin z dnia 27 kwietnia 2011.
- *Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego 2020*, Warszawa 2013.
- *Strategia Rozwoju Kapitału Społecznego 2020*, Warszawa 2013.
- *Strategia Rozwoju Kraju 2020. Aktywne społeczeństwo, konkurencyjna gospodarka, sprawne państwo*, Ministerstwo Rozwoju Regionalnego, Warszawa, wrzesień 2012.

- *Strategia rozwoju kultury w województwie śląskim na lata 2006 – 2020*, przyjęta uchwałą nr II/51/1/2006 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 28 sierpnia 2006.
- *Strategia Rozwoju Miasta Imielin na lata 2011 – 2020*, przyjęta uchwałą nr XV/89/2011 Rady Miasta Imielin z dnia 28 grudnia 2011.
- *Strategia Rozwoju Transportu do 2020 r.* (z perspektywą do 2030 r.), Warszawa 2013.
- *Strategia Rozwoju Turystyki w Województwie Śląskim na lata 2004-2013*, przyjęta uchwałą nr II/29/10/2004 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 20 grudnia 2004.
- *Strategia Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2020+”*, będąca aktualizacją *Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2020”*, przyjętej uchwałą nr IV/38/2/2013 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 1 lipca 2013.
- *Strategia "Sprawne Państwo 2020"*, Warszawa 2013.
- *Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030*, Ministerstwo Środowiska, Warszawa, październik 2013.
- *Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Imielin*, GEOPLAN, Wrocław; październik 2016 r. Dokument przyjęty uchwałą nr XXIII/154/2016 Rady Miasta Imielin z dnia 26.10.2016 r.
- *Szczegółowy Opis Osi Priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020 wersja 10.1 wraz z załącznikami*, przyjęty przez Zarząd Województwa Śląskiego 25 lipca 2017 r.
- *Wieloletni program gospodarowania mieszkaniowym zasobem Miasta Imielin na lata 2013-2017*, przyjęty uchwałą nr XXXIV/218/2013 Rady Miasta Imielin z dnia 25 września 2013.
- *Wojewódzki Program Opieki nad Zabytkami w Województwie Śląskim na lata 2010–2013*, przyjęty uchwałą nr III/48/2/2010 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 17 marca 2010.
- *Wytyczne w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020*, Ministerstwo Rozwoju, MR/H 2014-2020/20(02)08/2016, Warszawa, sierpień 2016 r.

Opracowania, raporty i literatura

- Bok M., Jankowski A. T., Michalski G., Rzętała M., *Zbiornik Dzieńkowice – charakterystyka fizycznogeograficzna i rola w górnośląskim systemie wodno-gospodarczym*. Polskie Towarzystwo Geograficzne – Komisja Hydrologiczna, Warszawa, 2004.
- Górny A., Marcol W., *Koncepcja urbanistyczno – architektoniczna zagospodarowania terenów parkowych, położonych w strefie zalewowej potoku Cisowiec*, Alternatywny krajobraz – Arkadiusz Górny, Lubliniec, 2012
- Klimaszewski M.(red), *Geomorfologia Polski, Polska Południowa - Góry i Wyżyny*, PWN, Warszawa, 1972.
- *Kurier Imieliński* – informator samorządowy
- Młodzianowska – Synowiec M., Synowiec G., *Prognoza oddziaływania na środowisko ustaleń projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Imielin w rejonie ulic: Dunikowskiego, Banachiewicza i Rubinowej*, Wrocław, 2010.
- Parusel J.B., Skowrońska K., Wower A. (red.), *Korytarze ekologiczne w województwie śląskim – koncepcja do planu zagospodarowania przestrzennego województwa. Etap I.*, Centrum Dziedzictwa Przyrody Górnego Śląska, Katowice, 2007.
- Skalski K. (red.): *O budowie metod rewitalizacji w Polsce - aspekty wybrane*. Kraków: Instytut Spraw Publicznych, 2010, seria: Monografie i Studia Instytutu Spraw Publicznych. ISBN 978-83-931253-1-9.
- *Statystyczne vademecum samorządowca 2016*, Urząd Statystyczny w Katowicach
- Zuziak Z., *Strategie rewitalizacji przestrzeni śródmiejskiej, Monografia 236, Politechnika Krakowska im. T. Kościuszki, Kraków, 1998.*

Strony internetowe:

- bip.imielin.pl
- stat.gov.pl
- strateg.stat.gov.pl
- www.imielin.pl
- <http://cmcmetaleplus.pl>
- <https://www.gpw.katowice.pl/>
- www.kopalniaimielin.pl
- <http://www.kopalniadolomiturek.pl>
- <http://www.powiatbl.pl/imielin>
- <http://www.ppkmil.com.pl>
- <http://spi.imielin.pl/>,

Załącznik 1.

Karty projektów rewitalizacyjnych

PROJEKTY PODSTAWOWE

KARTA PROJEKTU REWITALIZACYJNEGO nr 1
w ramach „Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Imielin”

Tytuł projektu:	P.1. Program aktywizacji społecznej dzieci i młodzieży
Obszar miasta, na którym projekt będzie realizowany	Całe miasto Imielin
Podmiot odpowiedzialny za realizację projektu	Miasto Imielin, Miejskie Centrum Kultury
Inne podmioty uczestniczące w realizacji projektu (jeśli istnieją)	▪ Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, w tym świetlica socjoterapeutyczna; ▪ Organizacje pozarządowe
Grupa wsparcia	Projekt realizowany będzie przy współudziale pracowników Szkoły Podstawowej im. Kardynała Stefana Wyszyńskiego, Gimnazjum im. Powstańców Śląskich ⁹⁷ , Przedszkola Miejskiego w Imielinie
Skrócony opis projektu	
Opis stanu istniejącego	Z dniem 1 lipca 2014 r. na mocy Uchwały Nr XLI/276/2014 Rady Miasta Imielin swoją działalność rozpoczęła nowo utworzona samorządowa instytucja kultury pod nazwą Miejskie Centrum Kultury w Imielinie, którą tworzą Dom Kultury Sokolnia i Biblioteka Miejska. Przedmiotem działalności Miejskiego Centrum Kultury w Imielinie jest prowadzenie działalności społeczno-kulturalnej, upowszechnianie sztuki oraz wspieranie aktywności społeczności lokalnej. W Domu Kultury Sokolnia organizowane są koncerty, spektakle teatralne dla wszystkich grup wiekowych, wystawy regionalne, warsztaty i konkursy tematyczne oraz imprezy o zasięgu wojewódzkim i ogólnopolskim. W ośrodku prowadzone są również koła zainteresowań dla dzieci i młodzieży. Biblioteka Miejska w Imielinie zapewnia obsługę biblioteczną mieszkańcom miasta, służy rozwijaniu i zaspokajaniu ich potrzeb czytelniczych i informacyjnych, upowszechnianiu wiedzy, nauki i rozwojowi kultury. Miasto Imielin prowadzi dodatkowo bieżącą współpracę z organizacjami pozarządowymi, obejmując m.in.: organizację i realizację imprez kulturalnych, zajęć i wydarzeń sportowych, przeciwdziałanie alkoholizmowi i narkomanii, wspieranie działań na rzecz edukacji ekologicznej, promowanie zachowań przyjaznych środowisku, organizacja zajęć pozaszkolnych, spotkań integracyjnych, kulturalnych i edukacyjnych. Ponadto, w Imielinie działa Świetlica Socjoterapeutyczna dla dzieci i młodzieży z rodzin z problemami wynikającymi z niskiego dochodu ale

⁹⁷ w wyniku reformy oświatowej, od 1 września 2017 r. będzie to Szkoła Podstawowa nr 1, w której oddziały gimnazjalne będą „wygaszane”.

	również z problemami alkoholowymi. Oprócz prac socjoterapeutycznych w placówce prowadzone są działania edukacyjno – terapeutyczne w formie różnorodnych zajęć planowych: dydaktyczno – wyrównawczych, korekcyjno-kompensacyjnych, kulinarnych, sportowo-rekreacyjnych, technicznych, plastycznych, muzycznych i tanecznych. Instytucje publiczne działające na terenie miasta Imielin oferują szereg działań edukacyjno – dydaktycznych dla dzieci i młodzieży. Działania realizowane przez instytucje publiczne nie mają jednak spójnego programu promującego rozwój osobowości i zainteresowań oraz oferującego zajęcia doszkalcące i przygotowujące do przyszłego życia zawodowego dostosowane zarówno dla najmłodszych mieszkańców miasta oraz młodzieży.
Cel projektu	W odpowiedzi na potrzeby dzieci i młodzieży celem projektu jest zintegrowanie działalności instytucji publicznych prowadzących zajęcia profilaktyczno-wychowawcze, kulturalno-oświatowe oraz rekreacyjno-sportowe w postaci programu aktywizacji społecznej dzieci i młodzieży. Program miałby charakter otwarty dostosowany do aktualnych potrzeb i problemów występujących w środowisku dzieci i młodzieży. Szczegółowe cele programu obejmowałyby: ▪ rozwijanie zdolności kreatywnych u dzieci i młodzieży, ▪ inspirowanie do realizacji inicjatyw społecznych, ▪ nabycie umiejętności i sprawności tj. współdziałanie w grupie, zdolności interpersonalne, komunikacja, negocjacje, asertywność, ▪ organizację szkoleń i zajęć warsztatowych w zakresie rozwoju osobistego dla dzieci i młodzieży, ▪ organizacja imprez kulturalno-edukacyjno-czytelniczych, ▪ organizacja cyklicznych ruchowych zajęć tematycznych dla dzieci i młodzieży wykorzystujących dostępną bazę rekreacyjno-sportową w mieście, ▪ organizację praktyk zawodowych w firmach na lokalnym rynku pracy, ▪ szeroko rozumiane wsparcie w postaci poradnictwa psychologiczno-pedagogicznego, ▪ profilaktykę w zakresie uzależnień i innych patologii społecznych.
Uzasadnienie celowości projektu	Charakterystyczną cechą polskiego systemu kształcenia jest przewaga kształcenia formalnego na nieformalnym. Tymczasem coraz ważniejszą rolę powinno pełnić uzupełniające kształcenie nieformalne, które umożliwia nabycie praktycznych umiejętności przydatnych w współuczestniczeniu w życiu społecznym i późniejszym życiu zawodowym. Ważną rolę w kształceniu

	nieformalnym pełnią przede wszystkim placówki szkolne (66% oferty przeznaczanej dla młodzieży), ale także tradycyjne instytucje aktywizujące – biblioteki, domy kultury, świetlice, ośrodki sportowe, kluby, parafie i przestrzenie spotkań nieformalnych (19%) – oraz organizacje pozarządowe (jedynie 15%)⁹⁸. Dzieci i młodzież uczą się uczestnicząc w działaniach społecznych i integracyjnych. Wcześniejsze rozpoczęcie przystosowania do aktywnego uczestnictwa na rynku zawodowym korzystnie wpływa na pozycję na rynku pracy, rozwój dzieci i młodzieży oraz tworzenie otoczenia społecznego cechującego się otwartością, tolerancją i kreatywnością.
Efekty realizacji projektu	Zintegrowany program dla dzieci i młodzieży odpowiadający na potrzeby mieszkańców Imielina umożliwi skierowanie aktywności młodych ludzi na działania konstruktywne i pożyteczne dla nich samych oraz środowiska społecznego. Działania zmierzające do przygotowania młodzieży do aktywizacji zawodowej i edukacji przez całe życie wpłyną na usamodzielnienie i przekazanie młodzieży poczucia odpowiedzialności za swoje decyzje. Aktywne współdziałanie instytucji publicznych działających w mieście Imielin stworzy warunki do przełamywania barier bierności u dzieci i młodzieży zagrożonej wykluczeniem społecznym oraz kształtować będzie wiedzę z zakresu asertywności, prawidłowej komunikacji, sposobów radzenia sobie ze stresem, z emocjami, tworzenia dobrych relacji, odnajdywania swoich zasobów i potrzeb. Ponadto, program taki pozwoli na ruchową aktywizację młodzieży w czasie wolnym od zajęć i wykorzystanie w pełni rozrastającej się bazy sportowo-rekreacyjnej zlokalizowanej na terenie miasta Imielin.
Czas realizacji (przewidywany termin rozpoczęcia i zakończenia projektu)	2018-2024
Orientacyjny koszt	100 000 zł

⁹⁸ *Strategia Rozwoju Kapitału Społecznego 2011 -2020*, Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Warszawa 2011

KARTA PROJEKTU REWITALIZACYJNEGO nr 2
w ramach „Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Imielin”

Tytuł projektu:	P.2. Rewitalizacja przestrzeni publicznej w celu zapewnienia miejsca integracji mieszkańców miasta
Obszar miasta, na którym projekt będzie realizowany	Centrum miasta (skwer pomiędzy ul. Imielińską a Kowską) / Podobszar rewitalizacji A
Jednostka odpowiedzialna za realizację projektu	UM Imielin
Inne podmioty uczestniczące w realizacji projektu (jeśli istnieją)	Właściciele domów prywatnych
Grupa wsparcia	-
Skrócony opis projektu	
Opis stanu istniejącego	Przebieg miasta rozciągnięta jest wzdłuż drogi wojewódzkiej nr 934. Problemem miasta jest brak wyraźnie zaznaczonego centrum. Centralna przestrzeń tzw. „rynku” obecnie zagospodarowana jest pod parking, z niewielkim skwerem z zielenią obok pomnika Powstańców, o całkowicie zatartej funkcji miejskiej przestrzeni publicznej. Mimo istniejącego zapotrzebowania na realne i ładne centrum, które mogłoby być miejscem spotkań mieszkańców, rozwoju usług centrotwórczych ale także przestrzenią do organizowania imprez dla mieszkańców, brak jest realnych możliwości wydzielenia w najbliższym otoczeniu UM Imielin takiego obszaru.
Cel projektu	Celem projektu jest ożywienie centralnego obszaru miasta, wzmocnienie funkcji centrotwórczych oraz stworzenie przestrzeni publicznej ingerującej mieszkańców miasta.
Uzasadnienie celowości projektu	Projekt przyczyni się do stworzenia funkcjonalnego centrum miasta umożliwiającego integrację życia społeczno-gospodarczego mieszkańców Imielin. Publiczna przestrzeń zlokalizowana w centrum miasta jest niezbędna nie tylko dla wzmocnienia tożsamości lokalnej mieszkańców miasta, ale również dla dalszego rozwoju Imielina jako miasta otwartego dla turystów i lokalnych przedsiębiorców oraz potencjalnych inwestorów dzięki utworzeniu przestrzeni również dla spotkań biznesowych.
Efekt realizacji projektu	Projekt realizowany będzie w dwóch etapach. Etap I obejmie obszar obecnego placu wraz z zieleńcami, pomnikiem Bojowników o Polskość Ziemi Śląskiej, wiatą przystankową oraz miejscami postojowymi i budynkiem istniejącej Ochotniczej Straży Pożarnej. Etap II rozpocznie się od wyburzenia budynku Ochotniczej Straży Pożarnej ⁹⁹ , na terenie którego projektuje przestrzeń publiczną z fontanną typu „dry-plaza” oraz pawilon gastronomiczny. W efekcie realizacji projektu powstanie reprezentacyjna

⁹⁹ budowa nowej siedziby OSP planowana jest przy ul. Drzymały

	przestrzeń publiczna zapewniające możliwość wypoczynku w centrum miasta.
Czas realizacji (przewidywany termin rozpoczęcia i zakończenia projektu)	2017-2018
Uzgodnienia, zezwolenia i procedury niezbędne do realizacji projektu (np. pozwolenie na budowę itp.)	
Orientacyjne koszty	2 000 000 zł

KARTA PROJEKTU REWITALIZACYJNEGO nr 3
w ramach „Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Imielin”

Tytuł projektu:	P.3. Rewitalizacja ul. Aptecznej - w zakresie: budowy miejsc postojowych, sieci kanalizacji deszczowej, remontu chodników, zjazdów i przebudowy jezdni, a także zagospodarowania terenu przyulicznego. PROJEKT ZREALIZOWANY w latach 2016-2017
Obszar miasta, na którym projekt będzie realizowany	Centrum, ul. Apteczna i okolice / Podobszar rewitalizacji A
Jednostka odpowiedzialna za realizację projektu	UM Imielin
Inne podmioty uczestniczące w realizacji projektu (jeśli istnieją)	Miejska Spółka Komunalna Sp. z o.o.
Grupa wsparcia	
Skrócony opis projektu	
Opis stanu istniejącego	Teren objęty opracowaniem zlokalizowany jest w centrum miasta Imielin, od strony północnej ograniczony drogą wojewódzką nr 934 ul. Imielińską, a od strony południowej ul. św. Brata Alberta. Ulica Apteczna stanowi dojazd do punktów handlowo - usługowych oraz do budynków mieszkalnych. Przestrzeń miasta rozciągnięta jest wzdłuż drogi wojewódzkiej nr 934. Problemem miasta jest brak wyraźnie zaznaczonego centrum. Centralna przestrzeń tzw. „ryнку” obecnie zagospodarowana jest pod parking, z niewielkim skwerem z zielenią obok pomnika powstańców, o całkowicie zatartej funkcji placu miejskiego. Mimo istniejącego zapotrzebowania na realne i ładne centrum, które mogłoby być miejscem spotkań mieszkańców w okolicznych kawiarniach, ale także przestrzenią do organizowania imprez dla mieszkańców, brak jest realnych możliwości wydzielenia w najbliższym otoczeniu UM Imielin takiego obszaru. Dlatego też, okolice ul. Aptecznej z częściowo odnowionym zieleńcem miejskim, zlokalizowanym w trójkącie między ul. Imielińską (droga nr 934) oraz boczną od ul. Aptecznej, pełnią zastępczą funkcję centro-twórczą.
Cel projektu	Celem głównym projektu jest poprawa jakości przestrzeni publicznej w centrum Imielina, a także zwiększeniu funkcji centro twórczej tego obszaru. Cel ten zostanie zrealizowany poprzez osiągnięcie celów szczegółowych, którymi są: ▪ poprawa komfortu i bezpieczeństwa ruchu

	kołowego i pieszego, ▪ poprawa estetyki ulicy oraz otoczenia, ▪ poprawa płynności ruchu na przebudowywanym odcinku drogi, ▪ podniesienie standardu życia mieszkańców zamieszkujących przy ul. Aptecznej, ▪ dostosowanie istniejącej infrastruktury drogowej na planowanym do przebudowy odcinku do obowiązujących standardów, ▪ poprawa stanu technicznego infrastruktury technicznej związanej z rozwojem funkcji turystycznych, rekreacyjnych, kulturalnych i sportowych połączonych z działalnością gospodarczą, ▪ dostosowanie infrastruktury dla potrzeb osób niepełnosprawnych (obniżone krawężniki na przejściach dla pieszych i zjazdach).
6.3 Uzasadnienie celowości projektu	Projekt przyczyni się do poprawy jakości przestrzeni publicznej w centrum miasta oraz utrzymanie dotychczasowej domyślnej funkcji miejsca jako niewielkiej przestrzeni wypoczynkowej dla mieszkańców, oraz ułatwi dostęp dla większej liczby osób.
6.4 Efekt realizacji projektu	Remont jezdni w ciągu ul. Aptecznej obejmie wykonanie nowej nawierzchni z kostki granitowej, a także wykonanie elementów uspokojenia ruchu: wyniesionego skrzyżowania i progu zwalniającego w postaci wyniesionego przejścia dla pieszych, co umożliwi utrzymanie istniejącej organizacji ruchu (tj. ulica Apteczna pozostanie drogą jednokierunkową w kierunku od drogi wojewódzkiej do ul. św. Brata Alberta), przy jednoczesnym zwiększeniu bezpieczeństwa pieszych użytkowników drogi. Kolejnym krokiem będzie: zagospodarowanie drugiej części skwerku (zieleńca miejskiego) w ciągu ul. Aptecznej (za zabytkową kapliczką Matki Boskiej Częstochowskiej) na cele rekreacyjne. Przestrzeń ta zostanie wzbogacona o dodanie elementów małej architektury (ławki, kosze, punkty świetlne itp.) oraz zieleń urządzoną z nowymi nasadzeniami drzew, krzewów, rabat kwiatowych i trawników. Uzupełnieniem działania będzie wprowadzenie zachęt dla mieszkańców i przedsiębiorców w celu budowy przestrzeni o funkcjach centro – twórczych (gastronomia, usługi).
Czas realizacji (przewidywany termin rozpoczęcia i zakończenia projektu)	Projekt zrealizowany w latach 2016-2017
Uzgodnienia, zezwolenia i procedury niezbędne do realizacji projektu (np. pozwolenie na budowę itp.)	a) Uzgodnienie planu zagospodarowania terenu wydane przez Telekomunikację Polską w Katowicach, z dnia 12.11.2013r. Znak TODDKA.AG.211-119815/13 b) Uzgodnienie planu zagospodarowania terenu wydane przez Rozdzielnię Gazu w Tychach z dnia 04.11.2013r. Znak

	K-10/4952/432-696/13 c) Uzgodnienie planu zagospodarowania terenu wydane przez TAURON Rejon Dystrybucji Jaworzno z dnia 29.10.2013r. Znak: TD/O7/RD5/ZS/AM/U-141/2013-11-14/0000017 d) Uzgodnienie planu zagospodarowania terenu wydane przez Miejską Spółkę Komunalną Sp. z o. o. w Imielinie z dnia 12.11.2013 znak: MSK/O/JL/20131112.1 e) Uzgodnienie planu zagospodarowania terenu wydane przez Miejską Spółkę Komunalną Sp. z o. o. w Imielinie z dnia 12.11.2013 znak: MSK/W/JK/243/2013 f) Decyzja o Ustaleniu Lokalizacji Inwestycji Celu Publicznego z dnia 08.07.2013r. Znak: GPG.6733.7.2013.MŻ g) Opinia ZUDP Starostwa Powiatowego w Bieruniu. h) Uzgodnienie projektu zagospodarowania wydane przez Urząd Miasta Imielin, pismo z dnia 06.11.2013 znak: KW.GK.963.AM.2013 i) Warunki techniczne wydane przez Urząd Miasta Imielin, pismo z dnia 06.11.2013 znak: KW.GK.961.AM.2013 j) Uzgodnienie dokumentacji projektowej przez Urząd Miasta Imielin, pismo z dnia 06.11.2013r znak:GK.7012.211.2013.AM¹⁰⁰
Orientacyjne koszty	548 787,05 zł (w tym wartość dofinansowania: 274 393,0 zł)

¹⁰⁰ Przebudowa ul. Aptecznej w Imielinie – projekt zagospodarowania terenu, Biuro Inżynierskie MK Sp. J., KM. Krawczyk, K. Strzeżyk, Oświęcim

KARTA PROJEKTU REWITALIZACYJNEGO nr 4
w ramach „Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Imielin”

Tytuł projektu:	P.4. Budowa Zintegrowanego Centrum Przesiadkowego w Imielinie
Obszar miasta, na którym projekt będzie realizowany	Centrum /Wioski Podobszar rewitalizacji B
Jednostka odpowiedzialna za realizację projektu	UM Imielin
Inne podmioty uczestniczące w realizacji projektu (jeśli istnieją)	PKP, KZK GOP, MZK Tychy,
Grupa wsparcia	Lokalna społeczność, Rada Miasta
Skrócony opis projektu	
Opis stanu istniejącego	Teren zlokalizowany przy dworcu PKP charakteryzuje nie wystarczająca ilość miejsc parkingowych oraz brak przystosowania do wymagań osób niepełnosprawnych.
Cel projektu	Celem głównym projektu jest wzrost atrakcyjności transportu publicznego w Imielinie. Realizacja celu wpłynie na równowagę mobilności w mieście, co przyczyni się do poprawy stanu środowiska naturalnego. Cele szczegółowe: ▪ udostępnienie centrum przesiadkowego pozwalającego na uczestnictwo w transporcie multimodalnym (samochód, pociąg, autobus, rower), ▪ poprawa komfortu podróżowania pasażerów transportu publicznego, ▪ ułatwienie dostępu do komunikacji publicznej dla osób niepełnosprawnych.
Uzasadnienie celowości projektu	Stworzenie przy dworcu kolejowym miejsca typu „park&ride”, obejmującego zarówno nowe miejsca parkingowe dla samochodów, jak i dla rowerów, umożliwi usprawnienie dojazdu pociągiem do Katowic lub Mysłowic, Czechowic – Dziedzic, czy Oświęcimia. W pobliżu dworca zlokalizowany jest przystanek autobusowy linii 995 (Imielin dworzec PKP). Powstanie centrum przesiadkowego umożliwi zwiększenie częstotliwości kursów linii oraz dołożenie co najmniej jednej nowej linii autobusowej z innych miejsc Imielina. Etap I projektu zakłada: ▪ przebudowę 2 istniejących zjazdów z ul. Dunikowskiego, ▪ likwidację istniejącego zjazdu z ul. Dunikowskiego, ▪ budowę i przebudowę stanowisk postojowych przy

	ul. Dunikowskiego, ▪ zaprojektowanie przejścia przez jezdnię ul. Dunikowskiego na wysokości centrum przesiadkowego, ▪ zmianę lokalizacji istniejącego przejścia przez ul. Dunikowskiego w związku z przebudową zjazdu nr 1, ▪ budowę dróg wewnętrznych, ▪ budowę stanowisk postojowych przy drogach wewnętrznych, ▪ budowę chodników i placyków, ▪ budowę stanowisk postojowych dla jednośladów, ▪ budowę stanowisk postoju busów i autobusów, ▪ budowę pawilonu handlowego z toaletami publicznymi, ▪ budowę wiaty przystankowej. Centrum przesiadkowe zostanie dostosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych i starszych.
Efekt realizacji projektu	Stworzenie dogodnego węzła przesiadkowego znacznie podniesie atrakcyjność transportu zbiorowego w kilku relacjach, skróci sumaryczny czas podróży, zintegruje połączenia kolejowe i autobusowe. Budowa zadanej wiaty przystankowej podniesie komfort oczekiwania. W pawilonie będzie się znajdowało dobrze rozwinięte zaplecze socjalne. Do Centrum będzie można dojechać zarówno samochodem, autobusem, jak i rowerem. Dzięki wykorzystaniu nowoczesnych technologii oraz wprowadzeniu dużej ilości powierzchni zielonych zachowany zostanie odpowiedni poziom przepuszczalności terenu, jak również oddzielenie parkingu od jezdni oraz torów wykorzystane za pomocą odpowiednich gatunków roślin zielonych. Efektem zrealizowanych działań będzie integracja połączeń kolejowych i autobusowych oraz usług realizowanych przez przewoźników prywatnych (PKP, taxi, komunikacja miejska, rower), a także podniesienie komfortu podróży korzystających z komunikacji kolejowej i autobusowej.
Czas realizacji (przewidywany termin rozpoczęcia i zakończenia projektu)	2017-2018
Orientacyjny koszt	2 358 883,43zł (w tym wielkość dofinansowania RPO WSL 2014-2020 - 866 722,94 zł)

KARTA PROJEKTU REWITALIZACYJNEGO nr 5
w ramach „Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Imielin”

Tytuł projektu	P.5. Modernizacja i doposażenie budynku Świetlicy Socjoterapeutycznej wraz z rewitalizacją przestrzeni wokół budynku
Obszar miasta, na którym projekt będzie realizowany	Teren wraz z budynkiem Świetlicy zlokalizowany jest przy ul. Hallera / Podobszar rewitalizacji B
Jednostka odpowiedzialna za realizację projektu	Urząd Miasta Imielin, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Imielinie
Inne podmioty uczestniczące w realizacji projektu (jeśli istnieją)	-
Grup wsparcia	Projekt będzie realizowany przy współudziale Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Imielinie
Skrócony opis projektu	
Opis stanu istniejącego	Świetlica Socjoterapeutyczna mieści się w budynku, który niegdyś pełnił funkcję zaplecza dla obiektów sportowych położonych w jego bezpośrednim sąsiedztwie. Obecnie na tym terenie mieszczą się boiska sportowe klubu L.K.S. Pogoń Imielin a także niewielki plac zabaw wymagający działań inwestycyjnych. Teren posiada duży potencjał i po jego odpowiednim zagospodarowaniu mógłby pełnić funkcję przestrzeni integrującej lokalną społeczność. Budynek Świetlicy również wymaga przeprowadzenia prac remontowych i przystosowania i doposażenia pomieszczeń na potrzeby prowadzenia zajęć dydaktycznych i terapeutycznych. Uczestnikami zajęć Świetlicy są dzieci szkolne w wieku od 6-18 lat, w większości pochodzące z rodzin o niskim lub bardzo niskim statucie materialnym. W Świetlicy zajęcia są prowadzone od poniedziałku do piątku w godzinach od 12:00 – 18:00. W roku 2016 (w okresie od stycznia do września) łączna liczba wychowanków Świetlicy wynosiła 32 osoby. Celem prowadzonych w Świetlicy zajęć jest pomoc dzieciom w nauce, poszerzenia zainteresowań oraz wiedzy i ekspresji twórczej. Podstawowym elementem pracy socjoterapeutycznej prowadzonej w placówce są działania edukacyjno – terapeutyczne w formie zajęć planowych tj.: dydaktyczno – wyrównawcze, korekcyjno – kompetencyjne, kulinarne, sportowo-rekreacyjne, techniczne, plastyczne, muzyczne i taneczne. Prowadzona jest również profilaktyka ukierunkowana na przeciwdziałanie przemocy w rodzinie oraz przemocy wśród dzieci. Praca z dziećmi i młodzieżą ma na celu głównie wyrównanie szans edukacyjnych w procesie edukacji, startu życiowego oraz pomocy w problemach szkolnych, rodzinnych, rówieśniczych i innych.
Cel projektu	Głównym celem projektu jest poprawa warunków dla

	aktywizacji i wyrównywania szans dzieci i młodzieży pochodzących z rodzin o niskim statusie materialnym. Celem projektu jest również poprawa jakości życia i odtworzenie więzi między mieszkańcami Imielina poprzez budowę bezpiecznej, ogólnodostępnej przestrzeni rekreacyjno – sportowej.
Uzasadnienie celowości projektu	Świetlica Socjoterapeutyczna działa w ramach Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Imielinie, który prowadzony jest na podstawie uchwały nr IX/49/95 Rady Miejskiej w Imielinie z dnia 30 października 1995 r. w sprawie utworzenia MOPS w Imielinie. Zarówno budynek, w którym mieści się Świetlica jak i teren sportowo – rekreacyjny zlokalizowany przy nim, mogący stanowić miejsce dla prowadzenia zajęć dydaktycznych oraz ogólnodostępną przestrzeń rekreacyjną wymagają podjęcia działań inwestycyjnych. Realizacja działań edukacyjno – terapeutycznych wymaga remontu pomieszczeń oraz doposażenia budynku Świetlicy. Dzięki realizacji prac remontowych oraz zakupu niezbędnego wyposażenia (mebli, pomocy dydaktycznych) będzie możliwe rozszerzenie programu dydaktycznego Świetlicy. Wykorzystanie potencjału terenu rekreacyjnego i modernizacja infrastruktury sportowej przyczyni się do wzmocnienia działań socjalizujących dzieci i młodzież – podopiecznych Świetlicy Socjoterapeutycznej. Ponadto w Imielinie brak jest ogólnodostępnych obiektów sportowo – rekreacyjnych. Jak wynika z danych GUS liczba mieszkańców zamieszkujących Imielin systematycznie wzrasta (w 2012 rok wynosiła 8 542, co stanowiło wzrost o ok. 4% w porównaniu do roku 2016). W porównaniu do lat ubiegłych odnotowuje się wzrost liczby dzieci i młodzieży jak również osób w wieku poprodukcyjnym. Realizacja projektu o charakterze systemowym skierowanym do wszystkich grup wiekowych ma szczególne znaczenie dla rozwoju miasta i wyphywać będzie pozytywnie na jakość życia mieszkańców Imielina. Zagospodarowanie przestrzeni publicznej wpłynie na poczucie wspólnotowości mieszkańców Imielina. Realizacja projektu wpłynie pozytywnie na wizerunek miasta.
Efekt realizacji projektu	Projektu skierowany jest na poprawę życia mieszkańców, zwiększenie poczucia lokalnej tożsamości, pogłębienia więzi społecznych a także na aktywizację oraz zmniejszenie poczucia wykluczenia społecznego. W wyniku realizacji projektu zostaną zmodernizowane obiekty (budynek Świetlicy oraz teren rekreacyjny), co w dużej mierze wpłynie na poprawę i zakres realizowanych przez MOPS działań dydaktyczno – terapeutycznych. Dzięki wdrożeniu zamierzeń projektowych powstanie wielofunkcyjna, ogólnodostępna, bezpieczna przestrzeń

	rekreacyjno – sportowa, co wpłynie na poprawę estetyki oraz bezpieczeństwo tej części miasta a także przyczyni się do poprawy poczucia wspólnotowości mieszkańców Imielina. W mieście powstanie miejsce, którego obecnie brakuje, dające możliwość integracji mieszkańców w różnym wieku i o różnym statusie materialnym. W ramach projektu zagada się stworzenie przestrzeni rekreacyjno – sportowej wyposażonej w: ▪ pełnowymiarowe boisko ze sztuczną nawierzchnią o wymiarach min. 100 m x 70m, z opcją podgrzewanej płyty boiska lub z zadaszeniem na okres zimowy (hala pneumatyczna); - zadaszenie części istniejącej trybuny przy boisku głównym; - dwa małe boiska trawiaste; - dwa boiska do piłki siatkowej plażowej (po połączeniu boisk – boisko do beach soccera); - tematyczny, piłkarski plac zabaw; - tor rolkarski (wokół obiektu); - miejsce spotkań wraz z obiektem gastronomicznym; - oświetlenie oraz monitoring; Wszystkie strefy wykonane zostaną z bezpiecznych materiałów i wyposażone zostaną w elementy małej architektury tj.: ławki, oświetlenie, kosze na śmieci. Obiekty rozmieszczone zostaną w bezpośrednim sąsiedztwie budynku Świetlicy Socjoterapeutycznej w niewielkiej odległości od stadionu sportowego. Zagospodarowane przestrzenie nie tylko wpłyną na integrację lokalnej społeczności ale również umożliwią wykorzystanie zdegradowanych terenów miasta. W wyniku realizacji projektu powstanie: ▪ strefa rekreacyjno – sportowa dla najmłodszych, ▪ strefa rekreacyjno – sportowa dla młodzieży, ▪ strefa rekreacyjno – sportowa dla dorosłych. Projekt wpłynie na podniesienie jakości życia i wypoczynku mieszkańców Imielina. Sport i rekreacja, zdrowy wypoczynek pozwoli na przekazanie dobrych wzorców zachowań dzieciom i młodzieży. Projekt będzie miał pozytywny wpływ na zdrowie ludzi oraz na wizerunek miasta Imielina.
Czas realizacji (przewidywany termin rozpoczęcia i zakończenia projektu)	2017 - 2020
Orientacyjny koszt	1 500 000,00 zł

KARTA PROJEKTU REWITALIZACYJNEGO nr 6
w ramach „Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Imielin”

Tytuł projektu:	P.6. Rewitalizacja wzniesienia Golcówka na cele edukacyjne
Obszar miasta, na którym projekt będzie realizowany	Golcówka / Podobszar rewitalizacji D
Jednostka odpowiedzialna za realizację projektu	UM Imielin
Inne podmioty uczestniczące w realizacji projektu (jeśli istnieją)	-
Grupa wsparcia	Projekt realizowany będzie we współudziale lokalnej społeczności
Skrócony opis projektu	
6.1 Opis stanu istniejącego	Golcówka to najwyższy punkt położony 307,7 m n.p.m. wzniesienia zwanego Garby Imielina, stanowiącego wyróżniający się element środowiska geograficznego i geologicznego w północno-wschodniej części miasta. Jest to zespół o dużych wartościach przyrodniczych oraz kulturowych. Obecnie teren ten jest wyłączony z użytkowania a dostęp do niego jest utrudniony. W najbliższej okolicy występują zbiorowiska roślinne podlegające ochronie prawnej – fragmenty muraw kserotermicznych (6210)¹⁰¹, wymagające zachowania.
6.2 Cel projektu	Celem projektu jest odtworzenie i zachowanie wartości przyrodniczych oraz kulturowych, a także stworzenie przestrzeni dla prowadzenia edukacji ekologicznej (ścieżka edukacyjna).

¹⁰¹ wymienione w Załączniku I Dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (tzw. Dyrektywa Siedliskowa).

6.3 Uzasadnienie celowości projektu	Wzniesienie Golcówka stanowi kluczową dla miasta strefę otwartej przestrzeni o walorach przyrodniczo - krajobrazowych, do której bezpieczny (dla zlokalizowanych tam gatunków oraz ludzi) dostęp jest utrudniony. Brak odpowiednio przygotowanych i poprowadzonych ścieżek spacerowych oraz zabezpieczeń istniejących na tym terenie gatunków roślin może spowodować ich zniszczenie i degradację. W przeciwieństwie do tradycyjnej, konserwatorskiej ochrony przyrody, ochrona i kreowanie siedlisk przyrodniczych w miastach nierozdzielnie łączy się z udostępnianiem tej przestrzeni ludziom. Dlatego ponowne zagospodarowanie takich terenów – czyli ich rewitalizacja – musi uwzględniać kreację lub ochronę zasobów bioróżnorodności z równoczesnym zapewnieniem dostępności dla rekreacji. Udostępnienie, przestrzeni o tak wysokich walorach środowiskowych, stanowić będzie ważny element dla podniesienia świadomości przyrodniczej dzieci i młodzieży oraz jakości prowadzonych lekcji przyrody i biologii.
6.4 Efekt realizacji projektu	Realizacja projektu przyczyni się do zachowania i wzmocnienia bioróżnorodności w mieście, co przyczyni się do promocji miasta na mapie atrakcji przyrodniczej regionu. Teren będzie miejscem prowadzenia zajęć dydaktycznych, gdzie mieszkańcy miasta i regionu będą mogli poszerzyć wiedzę przyrodniczą. Ostatecznym rezultatem będzie zwiększenie atrakcyjności przyległych terenów dla mieszkańców i dla inwestorów. Jeżeli zaproponowane rozwiązania upowszechnią się w regionie, rezultaty projektu przełożą się na zrównoważony rozwój społeczno-gospodarczy. Efektom realizacji projektu będzie: ▪ odtworzenie zasobów przyrodniczych i elementów dziedzictwa kulturowego, ▪ ochrona występujących w okolicy muraw kserotermicznych oraz innych zbiorowisk roślinnych cennych przyrodniczo, ▪ budowa ścieżki edukacyjnej oraz spacerowej, ▪ budowa tarasu widokowego. Wszystkie elementy infrastruktury wykonane zostaną z naturalnych materiałów, tak aby nie kontrastowały z przyrodniczym zagospodarowaniem przestrzeni. Podczas prowadzonych prac zostaną podjęte wszelkie niezbędne działania na rzecz zapewnienia niezmiennych warunków siedliskowych istniejącej roślinności, a na etapie użytkowania zostanie zapewniona ochrona przed ruchem wspinaczkowym poza wyznaczonymi trasami, aby zapobiec mechanicznemu niszczeniu siedliska. Dzięki zapewnieniu dodatkowej ochrony, przewidywana na tym terenie rekultywacja w kierunku przyrodniczym nie będzie znacząco negatywnie oddziaływać na siedliska cenne

	przyrodniczo.
Czas realizacji (przewidywany termin rozpoczęcia i zakończenia projektu)	2018 - 2020
Orientacyjny koszt	400 000 zł

Źródło: Opracowanie własne GIG

PROJEKTY DODATKOWE

Tytuł projektu:	Rewitalizacja na cele rekreacyjne terenu położonego w strefie zalewowej potoku Cisowiec
Obszar miasta, na którym projekt będzie realizowany	Obszar zlokalizowany jest na obrzeżach miasta Imielin, przy granicy miasta z Chełm Śląski, pomiędzy ul. Imielińską, Karolinki, Grzybową i Kordeckiego. / Podobszar rewitalizacji B
Jednostka odpowiedzialna za realizację projektu	UM Imielin
Inne podmioty uczestniczące w realizacji projektu (jeśli istnieją)	Polski Związek Wędkarski - Koło PZW nr 17 Imielin,
Grupa wsparcia	
Skrócony opis projektu	
Opis stanu istniejącego	Zgodnie z Miejscowym Planem Zagospodarowania Przestrzennego w rejonie ulic Grzybowej, Kordeckiego, Karolinki, Liliowej i Imielińskiej (uchwała nr VII/33/2011 Rady Miasta Imielin z dnia 12 kwietnia 2011 r.) teren opracowania znajduje się częściowo na obszarze SZP1 - strefy obszarów zagrożonych podtopieniem oraz SZP3 - strefy obszarów podtopionych na skutek eksploatacji górniczej. Obszar znajduje się w granicach terenu górniczego. Ponieważ potok Cisowiec okresowo wylewa, niezbędne jest wykonanie zbiornika pełniącego funkcje retencyjne. Jednocześnie, zgodnie z zapisami m.p.z.p., nie dopuszcza się zagospodarowania wskazanego terenu pod park – przestrzeń publiczną z utwardzonymi ścieżkami dla pieszych, czy wyniesieniami terenu. Dlatego też, w celu kompleksowego zagospodarowania tego terenu, niezbędne są zmiany w istniejącym m.p.z.p oraz dokonanie właściwych uzgodnień z odpowiednimi organami.
Cel projektu	Zagospodarowanie terenu z strefie zalewowej potoku Cisowiec zapewni zwiększenie retencji wód powierzchniowych, a ponadto utworzenie w tej części miasta parku, spowoduje zwiększenie dostępności terenów zielonych w mieście i będzie stanowić jego wizytówkę. Opracowania koncepcja zakłada wprowadzenie prostopadłych podziałów na terenie parku, względem których zbiornik hodowlany ryb (ok. 25 000 m²) złożony z 3 mniejszych zbiorników przelewowych będzie stanowił centralną część parku. Drewniana platforma widokowa umożliwi połączenie walorów estetycznych z wypoczynkiem, poprzez zapewnienie mieszkańcom bezpieczne obcowanie z przyrodą i światem wodnym.

	Utworzenie wokół zbiornika ścieżki edukacyjnej zawierającej m.in. informacje dot. hodowlanych gatunków ryb w Polsce, a ścieżki dendrologicznej – z tablicami zawierającymi informacje nt. naturalnych ekosystemów terenów podmokłych oraz wprowadzonych na ten teren specjalnie dobranych roślin, zapewni walory edukacyjne. Jednocześnie – odtworzenie warunków roślinnych, umożliwi postępowanie naturalnej sukcesji przyrodniczej oraz wzbogaci bioróżnorodność miasta. Kompleks uzupełni nowe miejsca parkingowe. Dodatkowo całość terenu wyposażona zostanie w stylowe elementy małej architektury.
Uzasadnienie celowości projektu	Celem projektu jest zwiększenie dostępności terenów zielonych w mieście, poprzez rewitalizację terenu położonego w strefie zalewowej potoku Cisowiec na cele przyrodnicze i rekreacyjne. Odpowiednio zagospodarowane przestrzenie publiczne, miejsca rekreacji, obcowania człowieka z przyrodą są niezbędnym elementem funkcjonowania każdego miasta. Zapewnienie mieszkańcom Imielina zielonej przestrzeni rekreacyjnej, z dostępem do wody jest o tyle istotne iż zbiornik Imielin, zlokalizowany na terenie miasta, stanowi rezerwuuar wody pitnej i obowiązuje tam zakazu kąpeli. Zagospodarowanie przedmiotowego terenu pozwoliłoby na wykreowanie bezpiecznej zielonej nad wodnej przestrzeni publicznej, która wraz z innymi projektami stworzy sieć zielono-niebieskiej infrastruktury miasta. Teren położony w strefie zalewowej potoku Cisowiec posiada ogromny potencjał przyrodniczy i krajobrazowy. Obecnie teren ten nie jest użytkowany. Aby ożywić tę część Imielina, władze miasta zleciły przygotowanie koncepcji zagospodarowania tego terenu¹⁰².
Efekt realizacji projektu	Realizacja projektu przyczyni się do podniesienia konkurencyjności miasta i regionu. Kształtowanie ładu przestrzennego, ogólne podnoszenie jakości środowiska prowadzić będzie do zwiększenia walorów turystycznych miasta. Efektom realizacji projektu będzie poprawa stanu środowiska, estetyki przestrzeni publicznej a także wzmocnienie lokalnej integracji społecznej poprzez budowę odpowiedniego zaplecza umożliwiającego bezpieczną rekreację. W wyniku realizacji projektu: ▪ powstaną zielone przestrzenie rekreacyjne, z elementami małej architektury, dostępne dla osób niepełnosprawnych, ▪ powstaną ścieżki spacerowych i rowerowe,

¹⁰² Górny A., Marcol W., *Koncepcja urbanistyczno – architektoniczna zagospodarowania terenów parkowych, położonych w strefie zalewowej potoku Cisowiec*, Alternatywny krajobraz – Arkadiusz Górny, Lubliniec, 2012

	▪ odtworzone zostaną zasoby przyrodnicze (poprawa bioróżnorodności), ▪ zwiększy się retencja, ▪ powstanie staw hodowlany Wszystkie elementy infrastruktury wykonane zostaną z naturalnych materiałów, tak aby nie kontrastowały z przyrodniczym zagospodarowaniem przestrzeni.
Czas realizacji (przewidywany termin rozpoczęcia i zakończenia projektu)	po 2021
Zezwolenia niezbędne do realizacji projektu (np. pozwolenie na budowę itp.)	W celu kompleksowego zagospodarowania tego terenu, niezbędne są zmiany w istniejącym m.p.z.p oraz dokonanie właściwych uzgodnień z odpowiednimi organami.
Orientacyjny koszt	5 400 000 zł

Tytuł projektu:	Rewitalizacja terenu kamieniołomu
Obszar miasta, na którym projekt będzie realizowany	Kamieniołom wapieni i dolomitów przy ul. Ściegiennego / Podobszar rewitalizacji C
Jednostka odpowiedzialna za realizację projektu	UM Imielin
Inne podmioty uczestniczące w realizacji projektu (jeśli istnieją)	Przedsiębiorstwo Kruszyw Mineralnych i Lekkich Sp. z o.o. (posiadający koncesję na wydobycie kruszy z kamieniołomu) Dodatkowo prywatni inwestorzy
Grupa wsparcia	Lokalna społeczność
Skrócony opis projektu	
Opis stanu istniejącego	Eksploracja wyrobiska prowadzona jest od lat 20-tych XX wieku (w 1949 r. kamieniołom przy ulicy Ściegiennego został upaństwowiony). Złoże jest eksploatowane metodą odkrywkową, systemem ścianowym. W wyniku długotrwałej eksploatacji powstało wyrobisko o powierzchni ponad 55 ha. Eksploatacja dolomitu i wapienia w Imielinie, powoduje również negatywne oddziaływanie na atmosferę poprzez hałas i zapylenie. Złoże zlokalizowane jest około 600 metrów na północny-wschód od centrum Imielina. Obszar i teren górniczy położone są na stokach niewielkiego wzniesienia o deniwelacji około 10 metrów. Najbliższe zabudowania zlokalizowane są przy ulicy Ściegiennego w odległości około 200÷300 metrów. W odległości 3 km na północny-wschód od złoża płynie Przemsza. Konkretne możliwości wykorzystania wyrobiska kopalni po okresie powierzchniowej eksploatacji (po roku 2021) uzależnione są od szeregu czynników, między innymi od: ostatecznego ukształtowania rzeźby (morfologii) terenu i warunków hydrogeologicznych, aczkolwiek istnieją szerokie możliwości wykorzystania tego terenu pod usługi sportu i rekreacji. W szczególności analizowany teren może być wykorzystany jako miejsce: ▪ rozwijania aktywności zaliczanej do tzw. „sportów ekstremalnych”, ▪ prowadzenia edukacji przyrodniczej (zagadnienia związane z geologią i hydrologią oraz ekologią), ▪ rozwijania turystyki pieszej i rowerowej.
Cel projektu	Projekt łączy w sobie cele ochrony przyrody oraz zapewnienia miejsca do bezpiecznej rekreacji dla mieszkańców. Zakłada powstanie na obszarze kamieniołomu (po zakończeniu eksploatacji) obiektu o charakterze rekreacyjnym, w skład którego wejdą: naturalny amfiteatr

	skalny w części terenu obecnego kamieniołomu, ścianki wspinaczkowe, ścieżki rowerowe i spacerowe, tereny rekreacyjne (mała architektura, ławki, oświetlenie), miejsca zabaw dla dzieci i wybiegi dla psów. Powiązanie zagospodarowania sportowo - rekreacyjnego wraz z budową edukacyjnej ścieżki przyrodniczo – geologicznej, łączącej teren kamieniołomu z Wzniesieniem Golcówka, umożliwi stworzenie na tym terenie punktu edukującego zarówno w zakresie przyrody żywej i nieożywionej, jak i w zakresie technik i historii wydobywania dolomitu na terenie Imielina.
Uzasadnienie celowości projektu	Obecnie kamieniołom stanowi miejsce wydobywania dolomitów i wapieni, po zakończeniu eksploatacji pozostanie niezabudowana przestrzeń, szpecąca krajobraz miasta. Działalność górnicza, szczególnie odkrywkowa, w znaczący sposób oddziałuje na środowisko, szczególnie w środowisko geologiczne. Charakter takiego oddziaływania wiąże się z zajęciem terenu pod eksploatację, a tym samym z wyłączeniem go spod użytkowania przez mieszkańców. Dlatego też zagospodarowanie nieużytków po odkrywce i przywrócenie tego terenu do obiegu gospodarczego, jest koniecznością, a także szansą realizacji spójnego obszaru edukacyjno – rekreacyjnego w tej części miasta. Projekt jest zgodny z zapisami <i>Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego miasta Imielin w rejonie ulic Wyzwolenia, Ściegiennego, Poniatowskiego i Nowozachęty</i> (przyjętego Uchwałą nr XXVIII/175/2013 Rady Miasta Imielin z dnia 27 lutego 2013 r.), zgodnie z którym dla tego terenu przewidziano następujące przeznaczenie docelowe: ▪ podstawowe: usługi sportu, rekreacji i turystyki; ▪ towarzyszące: usługi nieuciążliwe.
Efekt realizacji projektu	Zakończenie prac kopalni połączone z rekultywacją terenu będzie się wiązało ze znaczącą poprawą komfortu życia ludności mieszkającej w bliskim sąsiedztwie zakładu górnictwa skalnego (związaną głównie ze zmniejszeniem zapylenia powietrza oraz poziomu hałasu), a stworzenie nowego miejsca rekreacji na terenie miasta będzie miało pozytywny wpływ na realizację potrzeb mieszkańców w zakresie rozwoju, rekreacji i wypoczynku. Projekt jest istotny z punktu widzenia rozwoju miasta, ze względu na fakt, iż dolomity triasowe w rejonie Imielina eksploatowane są z trzech złóż: „Imielin” – przez Przedsiębiorstwo Produkcji Kruszyw Mineralnych i Lekkich Sp. z o.o., „Imielin-Północ” – przez Kopalnię Dolomitu Sp. z o.o., oraz „Imielin-Rek”, z którego kopalnię wydobywa Kopalnia Dolomitu REK., więc problem ponownego zagospodarowania pozostałych kamieniołomów również wystąpi – aczkolwiek najwcześniej po roku 2030, czyli wygaśnięciu pozostałych koncesji.

	Z przyrodniczego punktu widzenia planowane działania będą miały pozytywny efekt, tym bardziej, że zostaną podjęte wszelkie niezbędne działania na rzecz zapewniania niezmiennych warunków siedliskowych występującym w pobliżu gatunkom przyrodniczo cennym, szczególnie uwzględniających ochronę przed postępującym zacienieniem ścian skalnych, co mogłoby prowadzić do zubożenia składu gatunkowego, a także ochrona przed ruchem wspinaczkowym poza wyznaczonymi trasami, aby zapobiec mechanicznemu niszczeniu siedliska.
Czas realizacji (przewidywany termin rozpoczęcia i zakończenia projektu)	po 2021
Orientacyjny koszt	5 000 000 – 15 000 000 zł

Tytuł projektu:	Program aktywizacji lokalnych środowisk na rzecz realizacji kolejnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych
Obszar miasta, na którym projekt będzie realizowany	Cały obszar miasta
Jednostka odpowiedzialna za realizację projektu	UM Imielin
Inne podmioty uczestniczące w realizacji projektu (jeśli istnieją)	
Grupa wsparcia	
Skrócony opis projektu	
Opis stanu istniejącego	Obecnie większość podejmowanych inicjatyw z zakresu działań rewitalizacyjnych na terenie miasta realizowanych jest przez Urząd Miasta w Imielinie. Mieszkańcy miasta coraz chętniej chcą uczestniczyć w podejmowanych działaniach natomiast nie posiadają oni pełnej wiedzy na temat możliwości włączania się w proces rewitalizacji. Często też mylnie poszczekają rewitalizację kojarząc ją tylko w odniesieniu do działań infrastrukturalnych.
Cel projektu	Celem projektu jest pobudzenie oraz wzmocnienie poczucia tożsamości mieszkańców miasta poprzez wspólną realizację przedsięwzięć rewitalizacyjnych
Uzasadnienie celowości projektu	Bardzo ważnym elementem rewitalizacji są społeczności lokalne, ich utożsamianie się z obszarem zamieszkania, aktywność, przedsiębiorczość, jak również kondycja zdrowotna. To właśnie mieszkańcy budują wizerunek miasta, jego potencjał i charakter. Partycypacja i współdecydowanie o przyszłości pozwala mieszkańcom w pełni utożsamiać się z ideą rewitalizacji i mieć poczucie włączenia w proces zarządzania miastem. Ponadto stymuluje inicjowanie działań oddolnych. Konieczne jest podjęcie działań w zakresie informacji oraz dydaktyki mieszkańców miasta o procesie rewitalizacji – jego idei, celach oraz możliwości podejmowania działań przez samych mieszkańców miasta.
Efekt realizacji projektu	Efektem realizacji projektu będzie inicjowanie oddolne projektów w zakresie rewitalizacji co przyczyni się do odbudowy lub nawiązywanie więzi sąsiedzkich. Wspólne podejmowane działania wpłyną również na wzrost poczucia tożsamości mieszkańców z miastem oraz poczucie bezpieczeństwa i przynależności społecznej.
Czas realizacji (przewidywany termin rozpoczęcia i zakończenia projektu)	Po 2021
Orientacyjny koszt	35 000 zł

Tytuł projektu:	Program utrzymania lokalnej przedsiębiorczości i drobnej wytwórczości
Obszar miasta, na którym projekt będzie realizowany	Cały obszar miasta Imielin
Jednostka odpowiedzialna za realizację projektu	Urząd Miasta Imielin
Inne podmioty uczestniczące w realizacji projektu (jeśli istnieją)	Stowarzyszenie Przedsiębiorców Imielina
Grupa wsparcia	Projekt realizowany będzie przy współudziale lokalnych przedsiębiorców
Skrócony opis projektu	
Opis stanu istniejącego	W mieście Imielinie nie ma jednego dominującego profilu przedsiębiorstw. Na terenie miasta występują głównie niewielkie, często rodzinne przedsiębiorstwa od 5 do 10 osób działających w branży handel i usługi. Dawniej na terenie miasta, wśród zlokalizowanych podmiotów, dominowali producenci bramek, artystycznych wyrobów z metalu. Strategia miasta sprzyja rozwojowi małej i średniej przedsiębiorczości. Władze miasta wspierają przedsiębiorczość poprzez wprowadzenie ulg podatkowych dla przedsiębiorców (2-letnie zwolnienie podatkowe na inwestycje związane z zakupem, budową lub zmianą sposobu użytkowania budowli i budynków), udostępnienie terenów pod działalność gospodarczą, promowanie przez miasto małej i średniej przedsiębiorczości, poprzez współorganizowanie z władzami Powiatu Bieruńsko-Lędzkiego Powiatowych Targów Przedsiębiorczości i Ekologii (w dniach 2-3 lipca 2016 r. odbyła się XI edycja). Ponadto, UM Imielin jest członkiem wspierającym <i>Stowarzyszenia Przedsiębiorców Imielina</i> (SPI); które prowadzi działania na rzecz rozwoju przedsiębiorczości na terenie miasta.
Cel projektu	Celem projektu jest wspieranie rozwoju lokalnego rzemiosła i drobnej wytwórczości na terenie miasta poprzez: ▪ podejmowanie inicjatyw stymulujących współdziałanie lokalnych MSP pomiędzy sobą i z innymi podmiotami tj. sektorem nauki, administracją, ▪ tworzenie lokalnych modeli współpracy, ▪ tworzenie forum wymiany doświadczeń, ▪ wsparcie merytoryczne lokalnych przedsiębiorców w zakresie otoczenia prawnego regulującego działalność gospodarczą, systemów finansowania

	sektora przedsiębiorstw, możliwości inwestowania, organizowanych szkoleń i warsztatów. ▪ stworzenie zbioru działań na rzecz internacjonalizacji przedsiębiorców lokalnych, ▪ lepsze wykorzystanie dostępnych i nowych instrumentów wspierania inicjatyw związanych ze współpracą w sektorze MSP.
Uzasadnienie celowości projektu	Współczesne uwarunkowania społeczne i gospodarcze stawiają przed sektorem przedsiębiorstw nowe wyzwania związane z ciągłym doskonaleniem oferty swoich usług i produktów. Niedostosowanie ich do rynku potrzeb może w krótkim czasie doprowadzić do wyparcia firmy przez konkurencję, która odnalazła niszę rynkową. Zatem, istotne jest aby przedsiębiorca uwzględnił potrzeby odbiorców oraz mógł zasięgnąć kompleksowych informacji nt. kluczowych trendów rynkowych a także oferowanych instrumentów wsparcia, co umożliwi na ulepszenie dotychczasowej oferty. Równie istotną kwestią jest zorientowanie strategii firmy na rynki zagraniczne, gdyż eksport jest tym obszarem, dzięki któremu przedsiębiorstwa mogą zwiększyć rynek zbytu, bazę klientów i w efekcie skalę produkcji lub świadczonych usług.
Efekt realizacji projektu	Tworzenie sieci współpracy lokalnych MSP na terenie miasta umożliwi optymalizację podejmowanych decyzji przy akceptowalnym poziomie ryzyka, sprzyja włączeniu społecznemu i kształtuje wartość dodaną w postaci innowacyjnych rozwiązań. Pozyskanie nowych partnerów biznesowych i współpraca z sektorem nauki wraz z ciągłym rozwojem kompetencji personelu niesie ze sobą korzyści związane z trwałym rozwojem firm, wzmocnieniem ich potencjału i osiągnięciem przewagi konkurencyjnej. Zapewnienie warunków do interakcji, kooperacji i wymiany doświadczeń daje możliwość tworzenia konsorcjów na rzecz realizacji priorytetowych przedsięwzięć i realizacji spójnej kampanii promocyjnej lokalnych produktów i usług, co tym samym wpływa na kształtowanie marki miasta sprzyjającego rozwojowi lokalnego rzemiosła w perspektywie długoterminowej.
Czas realizacji (przewidywany termin rozpoczęcia i zakończenia projektu)	po 2021
Orientacyjny koszt	200 000 zł

Załącznik 2.

Formularz badania ankietowego przeprowadzonego w lipcu 2014 r.

Ankieta:

Badanie opinii mieszkańców miasta Imielin dotyczące diagnozy potrzeb społecznych w zakresie działań rewitalizacyjnych

Badanie przeprowadzane jest na potrzeby opracowania Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Imielin

Identyfikacja respondenta:

1. Płeć:

☐ Mężczyzna ☐ Kobieta

2. Wiek:

☐ do 30 lat ☐ 31-40 lat ☐ 41-50 lat ☐ 51-60 lat ☐ 61-69 lat ☐ 70 i więcej

3. Informacje dodatkowe:

☐ mieszkaniec ☐ przedsiębiorca ☐ przedstawiciel administracji ☐ inne, jakie

4. Proszę wskazać dzielnicę / część miasta w której Pan/Pani mieszka:

- ☐ Centrum
- ☐ Bagienko
- ☐ Cisowiec
- ☐ Goje
- ☐ Golcówka
- ☐ Granice
- ☐ Jamnice
- ☐ Jazd
- ☐ Nowa Gać
- ☐ Stara Gać
- ☐ Pasieczki
- ☐ Wioski
- ☐ Zakaliszcz
- ☐

1. Które z poniżej wymienionych zjawisk społecznych lub uwarunkowań występują Pana/Pani zdaniem na obszarze miasta?

Proszę o ocenę skali problemu oznaczając odpowiednimi cyframi od 1 do 5.

(cyfra 1 - zjawisko praktycznie nie występuje, 5 - zjawisko bardzo powszechne).

Zjawisko	Ocena					Proszę o wskazanie dzielnicy / części miasta, w której skala problemu jest największa	
	1	2	3	4	5	dzielnica	uwagi
Bezrobocie							
Ubóstwo - niskie dochody							
Przestępczość							
Patologie społeczne np. alkoholizm, narkomania							
Starzenie się społeczeństwa							
Spadek liczby ludności							
Słabe zaangażowanie społeczne w życie miasta							
Słaby dostęp do bazy kulturalno-oświatowej i sportowej							
Brak poczucia bezpieczeństwa							
Zanieczyszczenie środowiska							
Uciążliwy hałas							
...							
Inne ...							

2. Prosimy o dokonanie oceny wymienionych zjawisk dotyczących zagospodarowania przestrzennego, bazy technicznej oraz uwarunkowań ekonomicznych występujących na terenie miasta?

Proszę o ocenę skali zjawiska oznaczając odpowiednimi cyframi od 1 do 5. (cyfra 1 - ocena bardzo zła, 5 - ocena bardzo dobra).

Zjawisko / element	Ocena					Proszę o wskazanie dzielnicy / części miasta, w której skala problemu jest największa	
	1	2	3	4	5	dzielnica	uwagi
Przestrzeń publiczna (w tym rekreacyjna)							
Tereny zielone							
Ścieżki rowerowe							
Drogi i otoczenie drogowe							
Infrastruktura techniczna							
Obiekty budowlane (w tym baza mieszkaniowa)							
Nowoczesna infrastruktura, np. Internet							
Inne							

3. W jakim kierunku Pana/Pani zdaniem powinny zmierzać działania w zakresie rewitalizacji mające na celu poprawę warunków życia mieszkańców całego miasta?

Proszę wstawić znak „x” w odpowiedniej rubryce tabeli.

Działania	Ocena ważności działania			Co i gdzie należy zrobić?
	bardzo ważne	o niewielkim znaczeniu	zbędne	Proponowany rodzaj działania i lokalizacja*
Zagospodarowanie przestrzeni publicznych (placów miejskich, parków, skwerów, stale dostępnych budynków, stanowiących własność publiczną)				
Rozbudowa i modernizacja obiektów infrastruktury społecznej (np. szkoły, przedszkola, hali sportowej, domu pomocy społecznej, przychodni, domu kultury, itd.)				
Uzyskanie nowych funkcji usługowych i kulturalnych				
Poprawa stanu terenów zielonych, rekreacyjnych				
Powstanie obszarów o wysokich walorach krajobrazu, kulturowego i naturalnego oraz funkcji turystycznych				
Tworzenie sprzyjających warunków dla rozwoju przedsiębiorczości				
Pozyskiwanie inwestorów				
Rozbudowa infrastruktury technicznej i drogowej				
Remont budynków komunalnych o charakterze mieszkaniowym				
Prace konserwatorskie, odnowienie fasad i dachów budynków o wartości architektonicznej i znaczeniu historycznym, znajdujących się w rejestrze zabytków				
Wzrost poczucia tożsamości lokalnej				
Wzrost aktywności i wpływu obywateli na decyzje administracyjne				
Inne.....				

- * - przykładowo: budowa placu zabaw na skwerze X, termomodernizacja budynku Y, organizacja zajęć dodatkowych w zakresie..., itd.

4. Która dzielnica/część miasta Pana/Pani zdaniem powinna zostać poddana rewitalizacji w pierwszej kolejności i dlaczego?

5. Jakie Pana/Pani zdaniem działania rewitalizacyjne należałoby przeprowadzić w dzielnicy/części miasta, w której Pan(i) mieszka?

6. Czy Pana/Pani zdaniem miastu potrzebny jest program ożywienia w postaci Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Imielin?

- ☐ zdecydowanie tak
- ☐ raczej tak
- ☐ raczej nie
- ☐ zdecydowanie nie

Załącznik 3.

Formularz badania ankietowego przeprowadzonego w lipcu 2017 r., w ramach aktualizacji LPR

Ankieta

Badanie opinii mieszkańców miasta Imielin dotyczące identyfikacji potrzeb społecznych w zakresie działań rewitalizacyjnych na potrzeby aktualizacji „Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Imielin”

Identyfikacja respondenta:

1. Płeć: ☐ mężczyzna ☐ kobieta
2. Wiek: ☐ do 25 lat ☐ 26-40 lat ☐ 41-50 lat ☐ 51-65 lat ☐ 66-75 lat ☐ 76 i więcej
3. Informacje dodatkowe: ☐ mieszkaniec ☐ przedsiębiorca ☐ administracja ☐ inne, jakie

1. Które z poniżej wymienionych zjawisk występują Pana/Pani zdaniem na obszarze miasta?

Proszę o ocenę skali problemu oznaczając odpowiednimi cyframi od 1 do 5.

(cyfra 1 - zjawisko praktycznie nie występuje, 5 - zjawisko bardzo powszechne).

Zjawisko	Ocena					Proszę o wskazanie rejonu ulic, przy których skala problemu jest największa	
	1	2	3	4	5	Dzielnica / rejon ulic	Uwagi
Bezrobocie							
Ubóstwo - niskie dochody							
Przestępczość, brak poczucia bezpieczeństwa							
Patologie np. alkoholizm, narkomania							
Starzenie się społeczeństwa							
Odływ ludności (np. w celach zarobkowych)							
Słabe integracja mieszkańców miasta							
Ograniczona oferta kulturalna, oświatowa i sportowa							
Niewystarczające usługi medyczne i opieki społecznej							
Uciążliwy hałas							
Inne ..							

2. Ocena elementów związanych z przestrzenią miasta Imielin

Proszę o ocenę skali zjawiska oznaczając odpowiednimi cyframi od 1 do 5. (cyfra 1 - ocena bardzo zła, 5 - ocena bardzo dobra).

Element	Ocena					Proszę o wskazanie dzielnicy / części miasta / rejonu ulic, w której skala problemu jest największa	
	1	2	3	4	5	Dzielnica / część miasta / rejon ulic	Uwagi
Przestrzeń publiczna (place zabaw, strefy rekreacyjne, parki, skwery,)							
Ścieżki rowerowe							
Obiekty oświatowe i kultury							
Obiekty opieki społecznej i leczniczej (szpitale, przychodnie, itp.)							
Obiekty zabytkowe							
Obiekty sportowe (boiska, place, hale)							
Lokale gastronomiczne							
Miejsca spotkań lokalnej społeczności							
Infrastruktura (drogi, sieć wod-kan, itp.)							
Dostęp do Internetu							
Inne							

3. Jak poprawić warunki życia mieszkańców Imielina?

Proszę wstawić znak „x” w odpowiedniej rubryce tabeli.

Proszę wskazać działania w odpowiedniej kolumnie tabeli.

Działania	Ocena ważności działania			Proponowany rodzaj działania*	Proszę o wskazanie rejonu ulic, gdzie to działanie jest najbardziej pożądane
	bardzo ważne	ważne	niewielkie znaczenie		
Działania infrastrukturalne					
Zagospodarowanie i poprawa stanu przestrzeni publicznych i rekreacyjnych (placów miejskich, parków, skwerów, budynków publicznych)					
Rozbudowa i modernizacja obiektów oświatowych, kultury, sportu (np. szkoły, domy kultury, biblioteki, przedszkola, hale sportowej)					
Rozbudowa i modernizacja obiektów opieki społecznej (np. domy pomocy społecznej, świetlica środowiskowa, świetlica socjoterapeutyczna)					
Zwiększenie dostępności do usług społecznych i zdrowotnych					
Zagospodarowanie obszarów o wysokich walorach krajobrazowych oraz					
Rozbudowa infrastruktury technicznej i drogowej					
Remont budynków o znaczeniu historycznym, wpisanych do rejestru zabytków					
Działania aktywizujące					
Wzrost poczucia tożsamości lokalnej i odtworzenie więzi między mieszkańcami					
Poprawa jakości życia mieszkańców					
Wzrost poczucia bezpieczeństwa					
Wzrost aktywności i wpływu obywateli na decyzje administracyjne					
Rozbudowa oferty dydaktycznej ośrodka pomocy społecznej					
Aktywna integracja dzieci i młodzieży					
Tworzenie sprzyjających warunków dla rozwoju przedsiębiorczości					
Inne.....					

- * - przykładowo: budowa placu zabaw na skwerze X, termomodernizacja budynku Y, organizacja zajęć dodatkowych w zakresie..., itd.

4. Która część miasta / rejon ulic Pana/Pani zdaniem powinna zostać poddana rewitalizacji w pierwszej kolejności i dlaczego?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Wypełnione ankiety prosimy składać do dnia 24 lipca 2017 roku:

- w wersji papierowej – w holu Urzędu Miejskiego w Imielinie – do specjalnie oznakowanej urny
- lub w wersji elektronicznej – wysyłając na adres ankieta@imielin.pl

 Ankiety można także wypełnić w wersji on-line pod adresem: <http://limesurvey.gig.eu/index.php/829432/lang-pl>

Załącznik 4

Wzór raportu z realizacji zadań w ramach Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Imielin

I. INFORMACJE OGÓLNE

1. Nazwa jednostki przedkładającej sprawozdanie:

2. Okres objęty sprawozdaniem:

3. Imię i nazwisko osoby opracowującej sprawozdanie:

Nr telefonu:

e-mail:

II. PRZEBIEG REALIZACJI ZADAŃ
1. Opis postępu realizacji zadań w okresie objętym sprawozdaniem

L.p.	Nazwa zadania	Treść
1.		
2.		
....		

2. Opis głównych problemów występujących podczas realizacji zadań

L.p.	Nazwa zadania	Treść
1.		
2.		
....		

3. Opis głównych przedsięwzięć planowanych do zrealizowania w następnym okresie sprawozdawczym

L.p.	Nazwa zadania	Treść
1.		
2.		
....		

III. POSTĘP REALIZACJI ZADAŃ
1. Postęp realizacji planu rzeczowego zadań
2. Postęp realizacji planu finansowego zadań

L.p.	Nazwa zadania	W_s	W_p	W_c	Stopień realizacji wskaźnika	W_{s+1}
1	2	3	4	5	$6 = 4/5 \cdot 100\%$	7

1.						
....						

gdzie:

W_s – wydatki poniesione w okresie objętym sprawozdaniem

W_p – wydatki poniesione od początku realizacji zadania

W_c – całkowity planowany koszt realizacji zadania

W_{s+1} – planowane wydatki w następnym okresie sprawozdawczym

■

3. Wykorzystanie środków finansowych wg źródeł pochodzenia

L.p.	Nazwa zadania	Źródła finansowania				Ogółem
		Środki własne Miasta	Dotacje z budżetu Państwa	Środki unijne	Inne środki	
1.						
....						

IV. INFORMACJA O ZAISTNIAŁYCH NIEPRAWIDŁOWOŚCIACH W REALIZACJI ZADAŃ

1. Czy w trakcie realizacji zadania/zadań zaobserwowano nieprawidłowości w jego/ich wdrażaniu?

☐ TAK

☐ NIE

2. Jeżeli tak, to proszę opisać, jakiego rodzaju nieprawidłowości zostały stwierdzone

3. Propozycja rozwiązań

V. INFORMACJE DODATKOWE

.....

.....